

Observationes de aëre et morbis epidemicis, ab anno 1728 ad finem anni 1737, Plymuthi factae. His accedit opusculum de morbo colico Damnoniensi ... / Auctore Joanne Huxham.

Contributors

Huxham, John, 1692-1768.

Publication/Creation

Londini : Apud S. Austen, 1739.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/asp6jfyp>

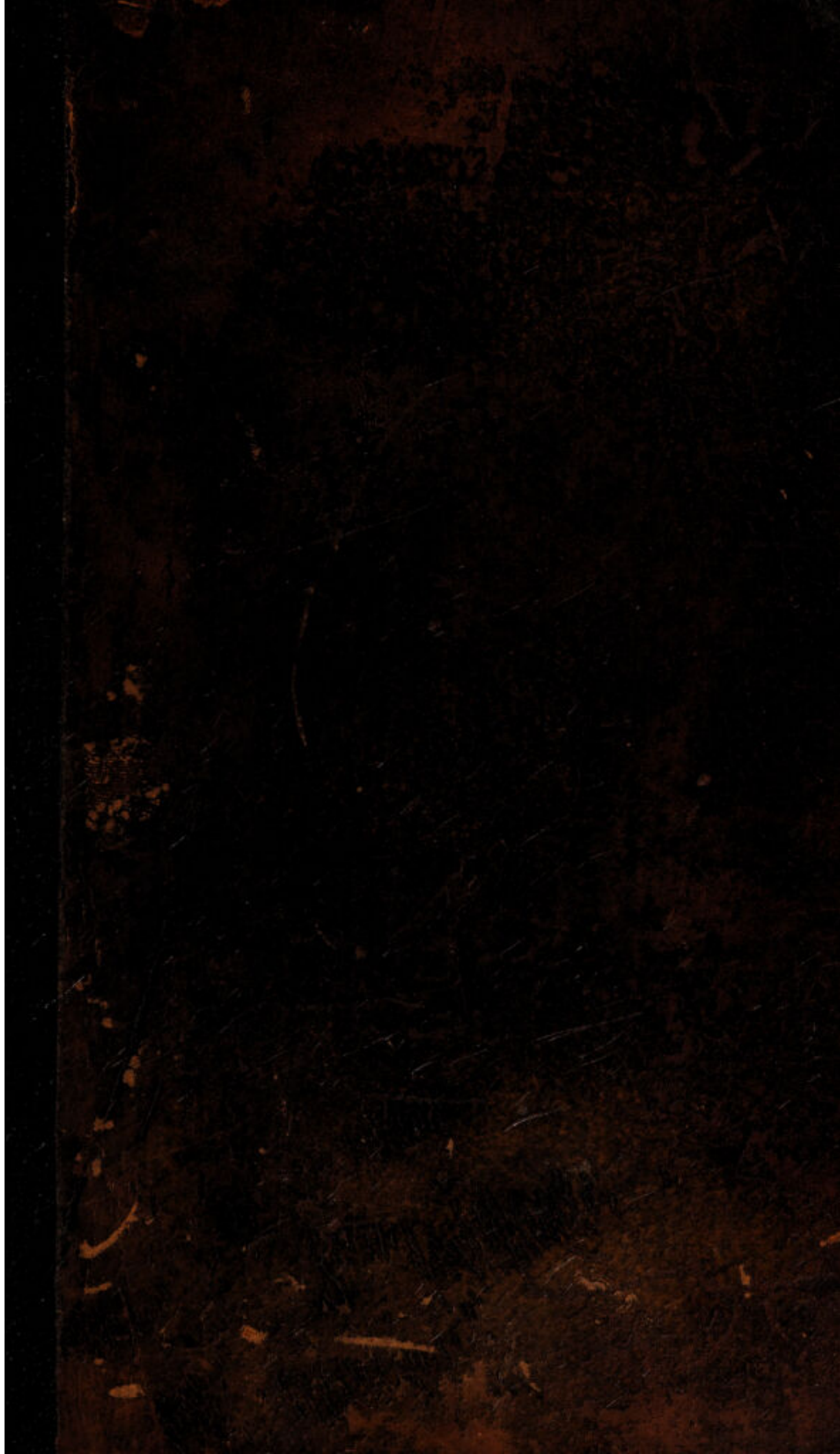
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

W. Jeff. Lloyd

Univ. Coll.

29, B18/B

F. XVIII. 14

Oxon.

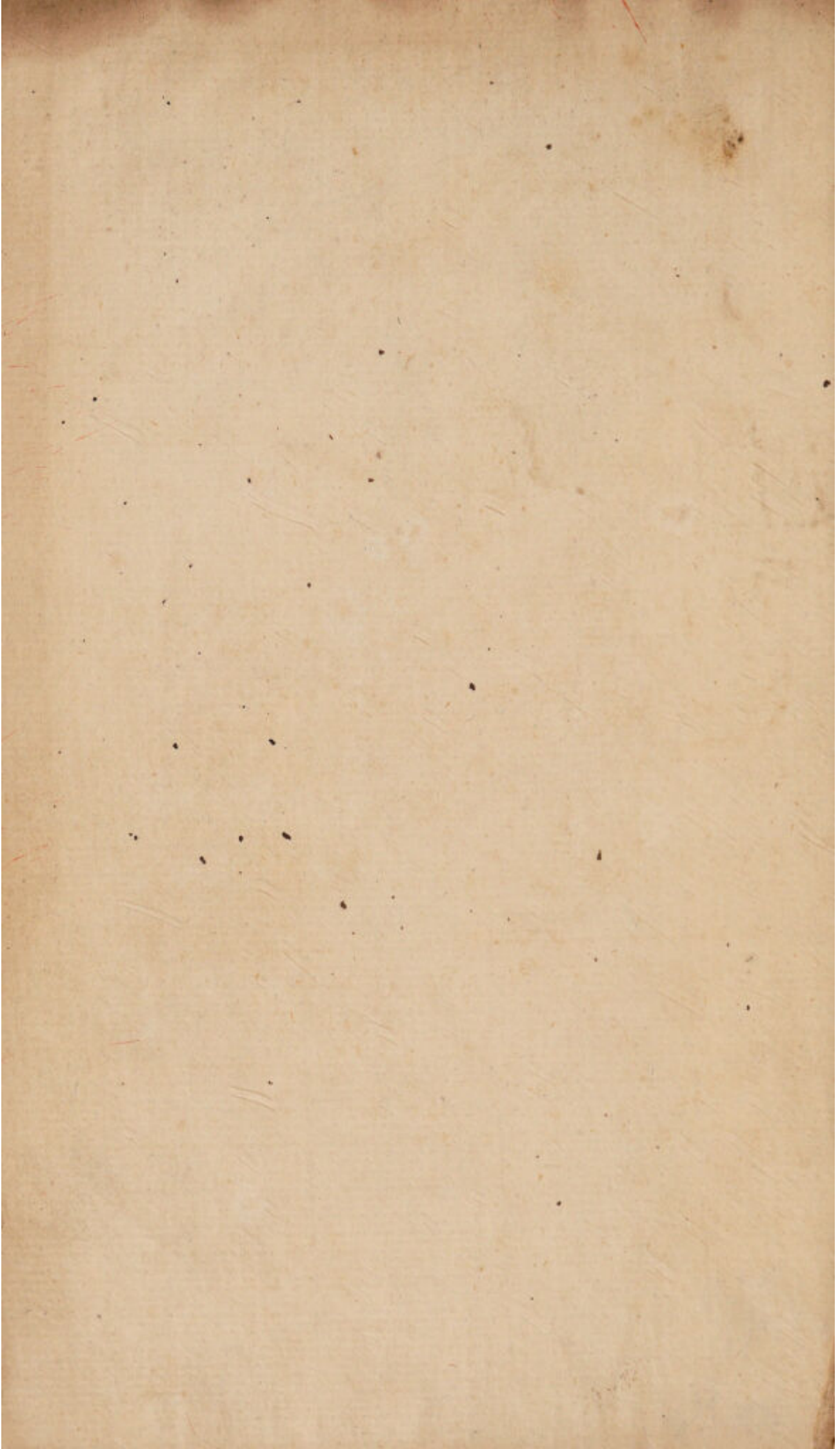
~~2~~

60

the 13

1273

April
12/14

OBSERVATIONES

D E A Æ R E

E T

MORBIS EPIDEMICIS,

Ab Anno M DCC XXVIII ad Finem Anni
M DCC XXXVII, Plymuthi factæ.

HIS ACCEDIT

OPUSCULUM

De Morbo Colico Damnoniensi,

AUCTORE

JOANNE HUXHAM, M. D. R. S. S.

τοῖσι δ' αὖ Ὀνηλοῖσιν ἐτὸς Ἀλιῖ (ἢ Ἀή, sc.) τῆς
Βίε, καὶ τῆς Νοσέων τοῖσι νοσέουσι. Hippocrat. de Flatibus.

nisi persuadere Nobis volunt, Sanis quidem considerandum
esse, quod Cælum, quod Tempus Anni sit; Ægris verò non esse.
Celsus in Præfat. ad Librum 1.

L O N D I N I :

Apud S. AUSTEN, ad Angelum & Bibliam, in
Area S. Pauli. M DCC XXXIX.

c/
i

Maii 31, 1739.

Imprimatur.

HANS SLOANE, P. R. S.

JOHANNES HUXHAM, M.D. P. R. S.

AMPLISSIMO VIRO,

HANS SLOANE, Baronetto,
Praefidi;

Illustribusque Regiae Societatis Londinensis
Sodalibus,

JOANNES HUXHAM.

S. D.

BENIGNÈ olim accepistis, ornatissimi Viri! parva quaedam Opuscula nostra, inter quae fuerunt Observationes meteorologicae ab Anno MDCCXXIV ad MDCCXXVII. Jam adeò consequuntur, quas per Decennium proximè elapsum feci, summâ quidem Curâ & non parco Labore in Compendium redactae: hisque adjecti sunt perpetui de Morbis Epidemicis Commentarii.

Valete!

ERRATA.

PAg. xii. lin. 30. ex. lege et. p. 8. lin. 4. ENE. lege
ENE 3. *ibid.* lin. 5. WSW. lege WSW 2.
p. 11. lin. 13. $29.6\frac{2}{3}$. lege $29.6\frac{1}{3}$. p. 31. lin. $19.6\frac{1}{3}$.
lege $6\frac{1}{3}$. p. 65. lin. 8. adhinc lege abhinc. p. 97. lin. 4.
29. lege 29— p. 98. lin. 12. 3x. lege 3^x. p. 120. lin.
2. 2x. lege 2^x. p. 125. lin. 14. 27. lege 27—

Pag. 2. & 114. ad finem post vocem *pag.* supple 147.

PROLEGOMENA.

OMNIUM Animantium Vitæ nihil æquè necessarium est ac ipse Aër communis, quo sine ne vel per pauca Momenta protrahenda est. Cum verò maximas is variasque subeat Mutationes, harum Notatio & Historia non potest non esse Medicis summoperè utilis: quod optimus ille quidem, Artisque nostræ vetustissimus Magister, Hippocrates, nobis præcepit, atque præclaro commendavit Exemplo; quippe qui, in genuinis Epidemiorum Libris, Aëris Constitutionem Morbos vulgares antecedentem accuratè præscripsit. Idque Jure sanè merito: Causæ namque Morborum ferè omnium Epidemicorum sunt Constitutiones Atmosphæræ depravatæ; etiam ipsorum, qui propriè contagiosi vocantur, Incrementum & Duratio ex eadem Causa maximè pendent. Nonne enim uno Anno, in hac Urbe, aut hoc Oppido, unum tantùm, alterumve, Variolis nempe, aut Morbillis, correptum videmus; alio autem, ab uno incipientem, Labem in innumeros diffeminatam? Ita ut Aër ipse arcere, aut fovere, videatur ipsum contagium: Ignis veluti Scintilla, Fomiti injecta idoneo, immensum quantum Flammæ accendit undique! Humidæ contrà occurrens Materiei extinguitur protinùs.

B

Quid

*Mearzles
Fraud semper
æquè contagi*

*Indur
air comprimé
dry a moist*

ii PROLEGOMENA.

Quid sit quidem τὸ Θεῖον istud Hippocratis veterumque Medicorum, pro Causa Morborum pestilentium acceptum, haud probè scio. Si velint verò, nonnullis ut placet, peculiare aliquid ab irato Numine rebelli inflictum Populo, in Vindictam violatæ Legis, id utique Precibus humilissimis, factâ certè, non fictâ, Pœnitentiâ avertendum est: quandoquidem vix ullus Medicinæ Locus, aut Spes sit ulla.

Sed hoc mittamus, utpote paulò abstrusius, & videamus breviter certos & manifestos Aëris Effectus in Corpora nostra; unde quàm necessaria sit Medico *Atmosphære* Consideratio & Observatio facilè patebit.

Primò igitur. Respiratio, in qua quasi Vita ipsa consistit, Ope Aëris perficitur omninò: Veficulas nempè Pulmonis dilatando vias facit patulas toti circulanti Sanguini, qui hìc maximam subit Mutationem. Factus enim lentus nimis & crassus ob tardum admodùm per Venas majores motum, *Chylo* etiam crudo reffectus, è dextro Cordis Ventriculo, minùs aptus Circulationi & Corporis Nutritioni, expellitur. At per innumerabiles minimasque Pulmonis *Arteriolas*, reticulari Plexu Veficulas pulmonares texentes, distributus, omnigenam ibi patitur Compressionem; partim ab inspirato Aëre, à renitente Sanguine partim, & ab ipsa partim Vasculorum Contractione; iisque omni Momento variè agentibus; ita ut in Pulmonibus misceatur omni modo & conquassetur Sanguis, atque *Moleculæ* ejus crassiores inde comminuantur maximè. Hic etiam præcipuè Globuli Sanguinis rubri componi videntur è sex (uti per Microscopium patet) minoribus, sive *Serosis*, more quo Globulum Ar-

genti

genti vivi majorem è minoribus formamus: quod ipsum quoque vim quandam quasi & Compressionem postulat. Ibi porrò recentis *Chyli* Particulæ conteruntur, ita ut globosæ tandem fiant, ac animale[m] induant Naturam: quæ omnia ulterius perficiuntur Actione Expirationis, Pulmone nempè se corrugante, atque Costis collabentibus presso.

Adeò ut hoc viscus præcipuum *Sanguificationis* Organum æstimari debeat: non mirum ideo si, qui Infirmirate Pulmonum laborant, *Cachectici* fiunt & *Hydropici*, nec si, qui corruptum inspirant Aërem, morbidi.

Comminutio hæc & Attritus, ac ipsius *Chyli Sanguificatio* (sit venia verbo) in Pulmonibus, sunt omnino necessaria ad *Usum* Naturæ, cùm ad Nutritionem, tùm ad motum Musculorum; quia neutrum horum perfici videmus ab ullo Sanguine, nisi postquam Pulmones tranaverit: hoc enim notandum est ab *Arteriis Coronariis* ad ultimos usque Ramos *Aortæ*: ad hunc finem Animalcula quædam Spiracula habent pulmonalia à Capite ad Caudam usque.

Secundò. Aër non solùm ab *Effluviis* noxiis purus esse debet, sed & justæ insuper Gravitatis & *Elasticitatis*, ut Pulmones distendat fatis; nec tamen enormis, ne eos opprimat. Utcunque enim gravem valde, vel levem, *Atmosphæram* commodè fatis ferant robustiores; montesve incolant, imasve valles integri: non ita tamen infirmi, quibus harum Rerum paulò curiosior debetur Æstimatio. In Medicina utique facienda vides & quibus Boreas, *Mercurium* in *Barometro* attollens, officit maximè; vides & quos, cum *Mercurio*, deprimit humidus Auster. Sed de

non Attritus
contracte
Pulmo
bad blood
from
fluid
air
purpose
Coronal
mount
Spines
flee
air
to
be
drawn
in
gravity
Invalide
Some
women
the
glaspark

his infra; hic solùm obiter notans altiores Habitationes illis eligendas esse, his humiliores, cætera si paria sint: pro Ratione enim sitûs, Aëris incumbentis Columna magis, minusve, producitur; adeoque Pressura ejus magis, minusve, intenditur: hinc aliqui prope Mare meliùs se habent, alii Locis in montanis.

Tertiò. Aër etiam Respirationi idoneus non nimis calidus esse debet, nec ultra modum frigidus: est enim Aëris inspirati temperare Sanguinis Calorem, qui aliter fervendo putresceret citò, ut patet ab Experimento præcellentissimi Boërhaavii in Hypocausto capto (vide Chem. capit. de Igne Experim. xx. Corollar. 16.) Si Aër enim fit magis, aut æquè calidus ac Sanguis aliqujus Animalis, intra paucillulum Tempus moriatur necesse est.

Nec solùm Sanguinem refrigerat Aër, sed, ne nimium ebulliendo vasa perumpat, impedit, eum nempe condensando. Atque hoc utique permagni est momenti, si cum doctissimo * Helvetio supponimus dextri Cordis Ventriculi Capacitatem majorem esse Cavitate sinistri, eamque pariter Arteriarum *pulmonicarum* multo excedere istam Venarum respondentium: nam consequitur inde, quod Sanguis debeat ab Aëre inspirato esse valdè densatus, ut æqualis Cruoris Quantitas æquali eodemque Tempore recipi possit à Venis *pulmonalibus* & Ventriculo Cordis sinistro; pulsus scilicet Corde dextro per capaciores pulmonis Arterias.— Hoc quidem plurimi negant contrarium omninò statuentes. Est tamen necesse

* Vide *Eclaircissimens concernant la maniere dont l' Air agit sur le Sang dans les Poulmons.* Paris, 4to, 1728.

PROLEGOMENA. ▼

ceffe prorsùs ut Aorta ex Ventriculo Cordis sinistro tantum recipiat Sanguinis, quantum è Ventriculo dextro per Arteriam pulmoneam pellitur, idque æquali eodemque Tempore: fatale aliter Diluvium Pulmones obrueret brevi; quoniam utriusque Ventriculi Systole est Synchronica. Aortam ideò & Arteriam pulmonarem invenimus semper Diametro quàm proximè æquales, modò sint in Statu Naturali. Ob hanc igitur Causam Ventriculorum quoque Capacitates debent esse æquales, ut eodem etiam & æquali Temporis Spatio æquas possint recipere Sanguinis Quantitates. Eadem perinde Ratio necessaria videtur inter Arterias & Venas pulmonares (quod enim protrudunt Arteriæ, transmittunt Venæ). Nulla saltem datur necessitas, cur hæ Venæ factæ sint Arteriis capaciores: nam Aër ipse communis, quatenùs Sanguine frigidior multo, eique per omnem intimumque Pulmonem Inspiratione applicatus, non potest non Sanguinem condensare: tantum utique, ut reprimere sufficiat nimiam ejus Effervescentiam; cui quidem propter magnam Cruoris Agitationem, ac proindè Calorem, aliàs foret obnoxius valdè. Hinc Asthmatici Auram quàm frigidam haurire coguntur, urgente Paroxysmo: (ubi nempe Sanguis nimis in Pulmonibus turgescit) ne protinùs accederet Suffocatio. Sic qui Febre ardente laborant, qui Cursu, aut Luctatione validâ, perturbant Humores, longè frequentius solito respirant: ut frigido novoque Aëre, creberrimè attracto, ebullientem Sanguinem refrigerent satis, eumque debitos intra Cancellos coërceant.

Vis adeò inspirati Aëris tantùm condensare Sanguinem in Pulmone debet, quantùm vehe-

mens ibidem particularum Attritus, ac maffularum Comminutio, istum expandit: nimiam aliter in molem affurgeret rarefactus Sanguis; quod idem est ferè, ac si redundaret ipsa Quantitas. At cum Ventriculus Cordis sinister parsolùm est dextro, quì capere potest auctam hanc molem? Si non, quæ inde Ruinæ?

Quod Ratio suadet, fida docet Cadaverum Inspectio, ubi Vasa Cordis & Pulmonis sicut descripsi inveniuntur, si fanis in Animalibus, recentissimè demortuis, quærentur. Iniquè verò admodùm, diu post Mortem comparantur Venæ & Arteriæ ejus congruæ Diametri; huic enim ob
 × Structuram longè magis *elasticam* inest contrahendi vis maxima, illi autem longè minor: hinc Arteriæ Sanguinis, saltem *Serosi*, vacuæ ferè inveniuntur & constrictæ; imò si Siphone, injectâ nempè Cerâ, replentur utræque, Arteriæ multo magis quàm Venæ resistunt, nec ideò æqualem admittunt Distensionem. Idem de Ventriculis Cordis dicendum est, quandoquidem sinister crassior multo est, adeoque longè fortior dextro.

Ex iis jam, quæ suprâ dicta sunt, liquet fatis quàm utile est Ægris, præcipuè febricitantibus, Auram frigidiusculam, fervente potissimùm Æstate, subministrare. Vidi ego multoties Anxietates & Languores *febriles* momento ferè depulso, Fenestris tantùm apertis, quibus imprudens
 × nutritica Spiritibus (uti dicitur) *volatilibus* perpèram omninò mederi satagit; imò tunc adeò non juvant *Cardiaca* calidiora, ut etiam maximè noceant; longè meliùs enim Inspiratione Auræ frigidæ, & missione nonnunquam Sanguinis, abiguntur: quia ortum habent sæpissimè à Congestione

stione & nimia Sanguinis Rarefactione in Pulmonibus. Oportet verò ut Aër, Pectori saluber, non fit nimiùm frigidus. Josephus d'Acoſta refert Aërem ita frigidum eſſe Altiffimum quendam ſuper Montem Peruvianum, ut uno ſolùm Flamine Sanguinem ſæpe in Pulmone congelet.

Imò Hyberna Frigora Europæ, in Plagis potiſſimùm borealibus, *Pulmonias* exitiales inferunt ſæpiſſimè; quin etiam aliquando, non tantùm Pulmones, ſed & Artus etiam ipſi, ex Frigoris vehementia, Gangrænâ corripuntur. Peregrinantibus igitur per frigidam valdè *Atmoſphæram* opportunum eſt maximè Liquores tepidos eorumque Vapores forbere frequenter; ad debitam nimirùm Laxitatem Vaſorum *pulmonalium* & Sanguinis Fluorem conſervandum: Haud utique Auram gelidiorem impunè respirant jejuni, diras inde profectò novi Peripneumonias.

Hæc hætenus de Aëris Potentia in Pulmone; jam quæ fit in totum Corpus paucis videamus.

Primò itaque; conſideremus Aërem, quatenùs grave quoddam fluidum in nos perpetuò incumbens, haud minore quidem Pondere Hominem mediocris Staturæ premens quàm Librarum 32000, immane quantum Pondus! quod ex nobis quicquid eſt Liquoris exprimeret, ni Prefſura foret æqualis undique, ni ex æquo reſiſterent incluſi Humores. Hoc autem ſapientiffimus noſtrùm omniumque Conditor, DEUS, nobis fecit ſalutare maximè; nam & totam Corporis Compagem confirmat, & humores ejus coërcet: imò vel hac ipſa Prefſura (ut ego ſanè ſentio) haud parùm promovet ipſius Sanguinis circuitum: Siquidem totum Corpus ab incumbente

for Aëre
x
Staten so
of you can
not before
for it
cool of
breathing
the life
are of layer
without door

Atmosphæra comprimitur assiduè, totus ideò ejusdem cruor per Venas versus Cor urgeatur necesse est, quum non possit, per Arterias, Cor petere retrorsùm propter obstantes Valvulas. Tam parùm utique motùs originalis à Corde accepti, in Venis majoribus, Sanguini restat, ut vix Cor adusque ab imis Pedibus, ni ad Æquilibrium tantùm perficiendum, ascenderet; (per Venas nimirùm cum Arteriis continuatas, quasi per Siphonem inversum, cujus crura æqualis sint Altitudinis) ita tardus sanè ibi est Sanguinis Progressus, ut in Venis Artuum Valvulæ frequentes occurrant, ad Onus nempe incumbentis Sanguinis excipiendum, ne fortè relaberetur. Haud ergò ex se solo polleret (ut mihi videtur) vim propriam constringentem Cordis superare, ne dicam irruere in ejus Ventriculum, eumque dilatare.

Sanguinis ideò momentum adjuvat assidua *Atmosphæra* Pressura, more velut *Antagonistæ* agens contra vim Cordis insitam & validè constringentem, quod plùs, minùsve, omni *Sphincteri* Musculo proprium est. Cùm primùm enim, ope Inspirationis, explicatus Pulmo Locum dat expellendo è Corde Sanguini; factò nempe in Ductibus Pulmonum Sanguineis momentaneo quasi Vacuo, continuo in Cor dextrum impellit Sanguinis quantum facile capit Pondus *Atmosphæra*, totum Corporis habitum comprimens semper. Eodem porrò ipso momento irruens, undique premens, & *elasticus* Aër haud exiguum addit impetum rapidissimis, per Pulmonem currentibus, Sanguinis Rivulis, ejusque Momentum tantùm adaugere, ut vel vim Cordis sinistri subigere possit: longè enim † longèque velociùs currit

Sanguis

† Vide Hales's *Hæmastatics*, *Experim.* x.

Sanguis per pulmones quàm per *Aortæ* Ramulos.

At de his fatis; cùm non sit hujus Opusculi accuratam circum acti Sanguinis Historiam perscribere: hoc solum, hic obiter, denotare volebam, Compressionem *Atmosphæræ* esse unam ex multis, eamque haud contemnendam Causam circuitûs Sanguinis, quantumque immoderata Gravitatis Aëris, aut Levitas, accelerare Sanguinem, aut retardare, potest.

Quum verò ab Historia *Barometri* clarissimè pateat, quòd *Atmosphæræ* pondus uno Tempore majus est quàm alio, Ratione fere $\frac{1}{10}$ totius Columnæ *baroscopicae*; non potest non esse quin tanta Differentia nos, sub ea versantes, afficiat maximè: quandoquidem haud minoris est ista, quàm Pondo Librarum 3200, cujus dimidium sanè, vel perpaucas intra horas, sentimus sæpissimè. Suprà verò monstratum est pondus *Atmosphæræ* multùm conferre ad *Circulationem* Sanguinis promovendam: major ergò ejusdem Gravitatis Motum Cruoris auget, minor autem minuit. Hinc fit, quòd dum Cœlum siccum sit atque serenum; id est, quando debitâ Gravitatē & *Elasticitate* præditus sit Aër, alacres nos vegetosque percipimus: auctâ namque Sanguinis Velocitate, cæteris paribus, Secretiones nostræ naturales & *Evacuationes* augentur, præcipuè *Perspiratio* (ut dicitur) *Sanctoriana*, quam, modò sit ordinata probè, consequitur Corporis & Animi Vigor. Major porrò in Corpora nostra Pressura Vasa sanguinea coarctat per totum Habitum Corporis externum, quod Effectu idem est, ac si Sanguinis ipsius Quantitas fuerit adaucta: nam non solum motos Humores incitat, sed & etiam quo

Inh-
29. 2.9

Why do we
not move
down
stand on

clear for
vapour
Hence lip
& geyser
spring the
winter

quo magis premitur Habitus exterior, eo plus Sanguinis ad interiores & maximè vitales Corporis Partes adigitur, unde fortior evadit earum Actio. Ideò non solùm in Pulmone meliùs lentescentem subigit Sanguinem crudumque *Cbylum* purus & *elasticus* Aër, sed per totum quoque *Systema* Vasorum. Verum enimverò si permagna Gravitas Aëris & *Elasticitas* longo perdurat Tempore, Morbos producit ab aucto nimiùm Sanguinis Motu; cujusmodi sunt Pleuritides, Peripneumoniæ, Anginæ, Febres ardentes, atque id Genus alia: idque potissimùm accedentibus aliis Aëris Qualitatibus, Frigoris scilicet, aut Caloris; ut videbimus infrà.

Secundò; contrà omninò contrarias Corporis Affectiones infert Aër debitæ Gravitatis & *Elasticitatis* expers: nam sequitur inde tardior Sanguinis *Circulatio*, diminutæ Secretiones, impedita *Perspiratio*, Lentorque tandem nimius humorum. Hinc ille Corporis & Animi Languor, quo ferè afficimur omnes, dum talis adest *Atmosphære* Constitutio; quæ porrò, persistens usque, ista omnia auget indies: imò vel ipsa mala, Causæ originali succedentia, se mutuò promovent assiduè: demumque his omnibus accedunt *Affectus hysterici & hypochondriaci*, Febres intermittentes, remittentes, putridæ, lentæ, *nervosæ, petechiales*; Morbi denique omnes à nimio Lentore Sanguinis & segni ejus Circuitu pendentes.

Quoniam verò omnes *Atmosphære* effectus, qui à Gravitate ejus, aut Levitate, oriuntur, vim plurimam ab ipsius secundariis Qualitatibus, frigore putà, aut Calore, Humiditate, aut Siccitate accipiunt; pauca quoque de his dicenda sunt.

ei frigidi
s. frigida
s. frigida

aguis
s. purpl
mala
stationes

in conc
ca

I. De Aëre frigido & sicco.

Omnia, quæ saltem attingit, Corporis vasa, frigus coarctat: idem iste Annulus, quem Æstate vix digito induis, Hyeme frigidâ excutitur facillimè: supputa jam à contractione parvulæ istius partis quantum patitur totum. Vasa autem contracta longè fortiùs vibrant in contenta fluida, quàm si sint relaxa; à Frigore nempè Fibrarum *Elasticitas* augetur, adeoque major contractio vasorum & Humores magis atterit, & eorum simul accelerat motum: nam ut sunt vasorum capacitates inter se, per quæ eadem cruoris Quantitas, eodem Temporis spatio, fluere debet; sic sunt quoque, inversâ Ratione, Liquidi istius Velocitates; diminutâ adeò capacitare Velocitas augetur.

Quod verò Sanguinem attenuat, ejusque Velocitatem adauget, Secretiones fluidiores & Excretiones debitas promoveat necesse est, unde Functiones omnes Animales evadunt validiores. Quoniam verò hæc eadem facit gravis & elasticus Aër, cui frequentissimè quoque adjuncta est & frigiditas *Atmosphære*, & siccitas, unitâ vi Effectus edunt majores; adeò ut, dum conspirant unâ, sæpe demum subsequatur vis Vitæ, quàm vel par est, fortior; quæ tandem proinde suis & ipsa viribus ruit. Tam validus enim solida inter & fluida oritur Attritus, tam rapidus Sanguinis cursus; corrugatâ insuper à frigore cute, tanta dissipatio humidissimi, crassissimi autem Retentio, donec fit cruor acris valdè, & maximè viscosus: dumque in vasa urgetur inepta morbos omnigenos *inflammatorii* Generis parit. Idque præsertim, cum immodica *Atmosphære* siccitas nec moderantem Fibris, nimiùm rigidis, Fotum præbet,

bet, nec Sanguini diluentis Humiditatis satis, quæ, dum suppetit, per cutis *Poros* attrahitur affiduè.

Quod tamen quibusdam nocumento est maximo, plurimis inservit maximè, dumque hos *Febres acutæ, pleuriticæ, peripneumonice*, alios graves *Asthmatis, Rheumatismi*, aut *Arthritidis, Paroxyismi* corripiunt; illos, firmosque ferè omnes, alacres magis sanosque reddit *Aër ponderosus, frigidus, ac ficcus*: nec incitat aliquid magis grave *Belgarum vulgus* quàm rigidum, diuque durans, *Gelu*; tunc *Temporis* enim vel cum *lepidissimis Gallis Festivitate* concertant. Hoc olim notavit *Coüs Senex*, *Aphorism. 17 Sect. 3.* quem sic vertit *Cornel. Celsus*: “*Aquilo sanum*” “*Corpus spissat, & mobilius atque expeditius*” “*reddit.*”

2. De *Aëre frigido & humido*; qui nobis quidem officit multùm, quatenùs *Frigus* ejus *Corporis Poros* constringit, eosdemque *Humiditas* ocludit; horum alterutrum *Perspirationem* impedit plurimùm: etiam ipsa *Corpora Electrica* in *Aëre humido* longè parcius, quàm in *ficcis*, *Effluvia* emittunt. Quàm noxia sunt *madida frigidaque Indusia, & Lodices*, nemo non nôrit.

Imbrica porrò & *pluvia* tempestas *Gravitatem Atmosphære* minuit, *Humor* ejus nimius vim *Fibrarum* enervat; utraque impetum *Sanguinis* impediunt, ac debitas proinde *Secretiones & Excretiones*. Hinc gignitur *serosa Colluvies, Destillationes* inde sequuntur & *Tumores Faucium, Tusses & Anginæ*, aliaque multa. Denique, si talis *Tempesta* manet diu, *Febres catarrhales, intermittentes, putridæ, lentæ, nervosæ*, ingruunt;

unt; ni per Cutim (quod optimum) aut Urinam, aut per Alvum, exterminentur tempestivè retenti Humores: priusquam scilicet putrescere incipiunt.

Nec more solùm descripto nocet algida udaeque Aëris Temperies, sed & ipsa gelida Humiditas in ipsum Corpus attrahitur. Vel ipse Medicinæ Parens, Hippocrates, hanc Corporis imbibentem Facultatem, bis mille abhinc Annis asseruit; dum scilicet ὄλον τὸ Σῶμα non solum ἐκπνοον, sed & εἰσπνοον, esse pronuntiavit: quæ verba ipse Galenus de Aëris ingressu per Cutis Poros interpretatur. Id verò abundè Experimenta probant, neque enim alia patet via Argenti vivi, aut Terebinthinæ particulis in Sanguinem, nisi per ipsos Cutis Poros; modò sint illitæ solùm, aut vel sub Forma Vaporis allectæ. Hoc idem fatis superque confirmant Tentamina acutissimi Jacobi Keilei nostri; quinimò Humorisi gelidi Absorptionem, summa cum Probabilitate, posuit pro Causa frequentissima istius Corporis invaletudinis, quæ vulgò susceptum Frigus nominatur: ipsis nimirum Particulis frigorificis (si placet Nitro-aëreis) unà cum Humore absorptis, quæ Sanguinem Lymphamque vitiant.

An verò datur reverà Principium aliquod frigorificum, Sal nempe Nitro-Aëreus, ut à Mayow vocatur, sive ullo alio Vocabulo id nominabis, eximios inter Philosophos dubitatur: Causam nempe omnis Frigorisi ponentes in Privatione solùm Motûs & Caloris. Hæc tamen Sententia haud mihi Herclè prorsùs arridet: nam posse modò, num in Calore aliquid magis positivum est quàm in Frigore? nonne utriusque æquè subitanea & æquè certa Sensatio est? quod

forfan

Inde Nutri
stili ad p
Humorem
Corpus apu
esse debet
Improbab
tempore
Fricatio
adversus
unionem
fumigati
partien
Hydroge
in aer
unde q
nisi a c
solari hi
aff. hoc

forfan non adeò est explicatu facile à sola motùs Cessatione: nec ex mera Privatione, aut Relatione, positivi fluunt Effectus, at è Frigore plurimi: Corporum quorundam Expansio, quorundam Condensatio, permanens mutatio & sexcenta alia. Aqua, dum congelatur, expanditur, Argumentum fanè materiei alicujus ab extrà receptæ; aliter enim à solâ Caloris & Motùs Absentiâ condensaretur: Sicut Metalla, quæ fusa quidem dilatantur, rigescencia verò, minus occupant Spatium.

Porrò Aqua, ex Gelu resoluta, longè frigidior est, quàm quæ priùs congelata non fuerat, restatque diu ad plurimos Usus inepta, ad quos ante Congelationem idonea fuisset; hoc vel mulierculæ notant. Imò, qui Gelu resolutum perpotant, sunt pluribus Morbis obnoxii; ideo Poeta

— *Quis tumidum Guttur miratur in Alpibus?*
Parùm utique video, cur Aquæ Congelatio obmeram motùs Privationem efficeretur, si, cum summis Philosophis, particulas suas constituentes Sphæricas esse statuimus; quod maximè videtur probabile, quia nullus excitatur Calor utcunque vehementer agitetur Aqua: minima enim intervenit Friçtio (Causa nempe Caloris) motas inter Sphæricas. Nam sequitur hinc planè, seu in Motu, seu in Quiete, quòd in Punctis solùm se mutuò contingere possunt; unde ne major quidem ob Quietem Cohæsiò: quæ tamen infinitè major est in Gelu, quàm in Aqua. Porrò autem Aqua in Vacuo difficillimè, si unquam, congelatur; ubi tamen satis certè Quietis: at ipsissima ista Aqua, ad Contactum gelidi Aëris effusa, dicto citiùs, etiam inter effundendum, in Glaciem abit; notante diligentissimo Viro, Fahrenheit.

glaciat
coram
in an
de
particuli
magis ob
motu
tamen
an ab us

quales?

De Glacis
m. quid
viciis test
este per
glaciat?

non ten

neit. Act. Philosoph. Anglic. N°. 382: requiritur ideò ab Aëre aliquid ad Congelationem efficiendam.

Aqua & Particuly frigorificæ

Magis adeò probanda videtur eorum Opinio, qui Congelationis Causam arbitrantur Spiculas esse quasdam frigorificas, ab extrà admissas: quæ, utcunque Globulos aqueos à se invicem dimoveant paululùm, Quantitatem tamen contactûs hos inter & illas adaugent, & proinde mutuam eorum Cohærentiam. Ni ex hac forsan *Hypothesi*, vix alia datur Methodus, insignem istam Aquæ Expansionem, dum congelatur, explicandi: quæ verò Aquæ gelatæ Expansio evenit semper, sive Aëris fuerit expers, sive non.

Quoniam verò Congelatio omnis artificiosa, Sale quodam mediante, perficitur, haud absurdum est credere Spiculas has frigorificas salinæ esse Naturæ.

Nitri

Quod verò datur salinum aliquod Principium, per universam *Atmosphæram* deffeminatum, vero simile est admodùm à Vitrioli Generatione in ipso *Colcothare*, utcunque Sale fit *Destillatione*, aut ullo alio modo, privatum. † Nitrum porrò de novo producitur, ex ipsa *Terra damnata*, ex ipsis insulfissimis Cineribus, modò hæc inter & apricum Aërem libera detur Communicatio. Unde oritur Nitrum, ut dicitur *calcarium*, nisi ab hoc Sale aëreo? Nonne Ferrum, etiam super altissimas Turres, Ferruginem contrahit? quod ab eodem omninò evenit Principio. Plurima item Mineralia, & Glebæ metallicæ, pristinam recipiunt Naturam; licet vi Ignis omni fuissent orbata Sale, ex ipso nimirùm Fonte. Sal hoc universum

dead Earth under old things &c

Spindles Harcocks Nitroso ores

aere nit

† Vid. *Frid. Hoffman, Historiam, &c. Nitri.*

universum agnoscit illustrissimus Newton ; utique ex Analyfi Chemica clarissimi Hombergii solus videtur & idem Parens & Origo omnigeni Salis ; prout scilicet sit hâc, vel illâ, Matrice receptum, huic, vel illi Materiæ, coadunatum.

Atqui non prorsus alienum est credere hoc Sal nitrosæ esse Profapiæ, dum observamus & Nitri Aciculas, & Spiculas glaciales, imò Salinas ipsius Roris particulas, Formâ esse simillimas. Quinetiam si reputamus, quæ referuntur à dignissimis Fide * Viris, de Armenia, Tartaria, China, &c. Terris nimirum Nitro quàm maximè abundantibus ; quod ibi scilicet, quamvis Æstate Sol interdiu omnia quasi adurit, Noctu tamen sævit rigidum Gelu : magnâ adeò Copiâ decidente Sale nitroso, quem Solis Ardor elevaverat. In nostra etiam Regione, post Diem calidiorem, verno præsertim Tempore, observamus sæpe mane sequente stagna, camposque omnes, Glacie, ac Pruinâ, obductos : quod quidem vel ipsâ Æstate contingeret, nisi vis Solis, tunc Temporis vehemens, particulas nitrosas, hic non æquè ac in Oriente abundantes, diffringeret & proinde dissiparet. Hæc fanè arguere videntur, quòd Abundantia Nitri aërei plus faciat ad Congelationem efficiendam, quàm sola Paucitas Ignis : mediâ enim Hyeme, cùm *Thermometrum* longè majus denotet Frigus, nusquam sæpe apparet vel minima Glacies. Gradus utique Frigoris, quo Glacies producitur, minimè quidem stabilis & certus est ; Glaciem namque sæpe notavi Mense Martio, aut Aprili, cùm Spiritus Thermometri Hauksbeiani

10. B2. 94. * Tournesort, Voyage du Levant, Lettr. 13. Le Comte
120. 121. Itinerar. Chinois.
157.

Hauksbeiani fuerit ad 55 tantum : è contrà nullam omninò Mense Decembri, cùm descenderit usque ad 65. Sed de his satis.

3. Itaque de Calore Aëris, eique accedente Humiditate. Calor omnia, vel ipsum Ferrum, expandit, multò magis ideò Humores Corporis humani ejusque Vasa ; Sanguinis autem Rarefactio, & Vasorum Relaxatio, de Momento circulantium Humorum detrahit : Secretiones hinc deficiunt & Vires ; hac ergo de Causa non æquè fumus agiles Æstate, ac Hyeme, aut Tempore verno. Qui torridas habitant Regiones, vix sunt, nisi Noctu, ad Munera Vitæ obeunda habiles, totâ fere Die dormiunt, præcipuè ardente Sole.

At si æstiuosa simul sit Atmosphæra & humida nimis, de sanitate periclitatur admodum. Est calidi, est etiam & humidum, laxare Fibras ; quid conjuncta ? eas fere omninò resolvunt. Imò quandoquidem uia Aëris Temperies plerumque etiam Levitate peccat, quod ut vidimus suprâ, vim circulantem minuit multum, & quoniam humidus Aër *Perspirationem* insuper inhibet valdè, meritò prorsus, ab ultimâ Antiquitate, talis *Atmosphære* Constitutio reputata fuit pestilens.

Obstructi adeò Humores fiunt indies magis magisque acres,* ob defectum Motûs idonei Lympha lentescit, Cruor fere in Grumos faceffit, ejusque Sales, se mutuò attrahendo, in noxias abeunt *Moleculas*, brevique putrescunt Humores. Morbi proinde quamplurimi oriuntur, & acuti, & *chronici*, cùm durat diu gravis adeò & infelix Cœli Constitutio ; in qua, brevis sit utcunque mora, vel validissimus Homo vim Corporis &

y aer
 Animi languidiorem fieri citò perſentit. Aër enim Vaporibus, præſertim ſulphureis (ut Experimenta nobilis Boylei & acutiſſimi Haleſii monſtrant) onuſtus plurimum *Elaſticitatis* ſuæ protinùs amittit; adeò ut vix explicandi Pulmones vim retineat: unde paulò ante, & cum Fulgura vibrantur, haud pauci Spiritum difficulter admodùm trahunt; *Atmoſphærâ* tunc nempe Vaporibus ſulphureis æſtuante. Hac porrò de Cauſa imbecilliores quamplurimi, ne vel per Diem unum, alterumve, ſufferre queunt ingratum Urbis Aërem, Fumis pollutum innumeris; qui tamen commodè fatiſ, imò alacrem Rure degunt Vitam. Ad rectam utique Valetudinem tanti conducit purum & apricum reſpirare Aërem, ut abſque eo, in Morbis quamplurimis, vix ulla alia Medicina proficiat: quod tam ſæpe notavi, ut non poſſim quin, cum elegantiffimo Poëta, clamem,

*O fortunatos nimiùm, ſua ſi Bona nôrint,
 Agricolas! ———*

*letty
 in Chriſti*
 Quorum nempe & Otia & Negotia ſaluberrimis in Agris peraguntur. Aura quippe ruſtica longè magis pura eſt, & *elaſtica*, quàm quæ, infinitis urbanis Sordibus contaminata, gravis admodùm & inſalubris evadit; æſtivo præſertim Tempore, cùm Solis Ardor omnigenos excitat Vapores. Eſt inſuper tunc frigida magis, ac Halitu ſaluberrimo Herbarum Spirituque Terræ vegetiſſima, ad recreandas Vires, & Pulmones expandendos, fit idonea maximè: nec verò pinguis fœdata Vaporibus, vel minimè, *Perspirationi* officit; quin eam promovet plurimùm.
 Tantâ

Tantâ hinc nos perfundit Alacritate purus & pergratus Ruris Aër, dum & Respirationi, & *Perspirationi*, tantoperè simul infervit.

4. De Aëre calido, & sicco; qui, licet Constitutione modò descriptâ longè salubrior, tamen haud est innoxius; præcipuè si diutiùs maneat. Aër namque siccus magnâ plerumque Gravitate pollet & *Elasticitate*, quod Motum Sanguinis multùm incitat; quatenùs verò calidus est, Humores perspirantes exhaurit maximè, unde *Serosa* Pars Sanguinis dissipatur, & liquidissima Corporis avolant: restat adeò Cruor spissus nimium; nihil namque jam humidi ex *Atmosphæra* torrida per Cutis *Poros* imbibitur. Hinc magnus sequitur & validus Sanguinis Attritus, ac proinde Calor; qui, & ab extrâ item auctus indies, salinas & sulphureas Humorum Partes exacuit affiduè, donec tandem fiunt acerrimæ: idque eo magis, quo minùs jam in Pulmone refrigeratur Sanguis. Si suavissimum Butyrum, vel quodvis Oleum animale, intenso Solis Ardori exponis diu, brevi abit in Liquamen *alcalinum* putridum & valdè *corrosivum*: Sic diuturnus Æstatis Fervor usque adeò torret Humores animales, ut longè acriores sub Autumnum sint, quàmverno Tempore. Hæc utique est Adustio ista Sanguinis, à veteribus toties memorata: Siquidem magna hinc copia Bilis acerrimæ generatur; inde Cholerae, *Dysenteriae*, Colica biliosa, putridæ & (ut dicuntur) Febres malignæ, ineunte Autumno, ita sunt frequentes. Torridæ fanè Zonæ vehemens Ardor usque adeò exhaurit Incolarum Humores, usque adeò crispat Fibras, ut quasi perusti videantur. Imò ex Relatione Medicorum, qui fervidis in his Regionibus Artem

exercuerunt, Sanguis eorum longè magis crassus est & niger, quàm in Hominibus Europæis: hinc Febres ardentissimæ & pestilenciales iis in Locis *endemiæ* sunt, putrescentibus scilicet levissima de Causa Humoribus.

Magnus utique Medicinæ Dictator, Hippocrates, non solùm Morbos diversos, sed & Temperamenta, imò & Mores Hominum, ab Aëris Varietate maximè pendere statuit, in pulcherrimo de Aëre, Aquis, &c. Libro: cum quo sanè consentit omninò fidus ejus Interpres, Galenus, in Commentar. & alibi de Temperatur. præcipuè in Capite *ὅτι τὰ τῆς Ψυχῆς ἦθη*, &c. Hoc innuit etiam eleganter Lucretius, Lib. vi.

*Nam quid Britannum Cælum differre putamus,
Et quod in Ægypto 'st, qua Mundi claudicat Axis?
Quidve quod in Ponto 'st differre à Gadibus, atque
Usque ad nigra Virûm, percoëtaque Sæcla Calore?
Quæ cum quattuor inter se diversa videmus,
Quattuor à Ventis, & Cæli Partibus esse,
Tum Color & Facies Hominum distare videntur
Largiter, & morbi generatim Sæcla tenere.*

Horum autem paulò infrà hanc reddit Rationem,

———— *varius concinnat id Aër.*

Sin autem varia Aëris diverforum Climatorum Temperies varios omninò producit morbos, cur non & varia etiam, vel ejusdem Regionis, Tempestas diversos perinde gignat Corporis Affectus? Atque ita se profectò Res habet; verno nimirùm Tempore, si longi præcipuè, ac sicci, Venti boreales continuârint, Febres *inflammatoriæ*, Pleuridites,

ritides, Peripneumoniæ, Anginæ certo certiùs invadunt. Autumno contrà Febres lentæ, putridæ, quartanæ, Cholerae, Dysenteria, &c. ferè sæviunt semper. Sic itidem, alii prorsùs oriuntur morbi sub humido tepidoque Cælo, alii autem omninò & diversi sub frigido siccoque. Observationes equidem hujusmodi perpetuæ fuerunt ab Ævo Hippocratis huc usque; totam adeo superiorem Doctrinam confirmare videntur. “ Non quòd non omni Tempestatum Genere Homines, per omnia Genera morborum & ægrotent, & moriantur; sed quòd frequentius tamen quædam eveniunt.” Sic latinus Hippocrates, Lib. ii. Præfat.— Ista Dubio procul Constitutio Aëris est salutifera maximè, quæ, ex stabilita Lege Naturæ, propriæ Anni Tempestati respondet: ideò nec Hyems tepida juvat, nec Æstas pluvia.

Quoniam verò diversa Atmosphæræ Constitutio, diverso planè modo Corpora humana afficit, ratio certè & modus hujus Diversitatis semper à Medicis est conspiciendus; &, quod de Locorum differentia dixit Celsus, æquè verum est de Varietate Tempestatum: “ differre nempe, pro Natura Locorum, Genera Medicinæ, & aliud Opus esse Romæ, aliud in Ægypto, aliud in Gallia.” Hoc quidem abundè testantur Medici diversarum Gentium, diversis utentes Methodis; quæ tamen omnes ad Sanitatem Ægros felicissimè perducunt. Nonne ergo & Ratio quoque habenda est variarum Atmosphæræ Constitutionum, vel in eadem Regione? Optimus ille quidem, ac diligentissimus Observator, Sydenhamius, notavit; “ qua Methodo, currente Anno, Ægrotos liberaveris, eâdem ipsâ, Anno

“ jam vertente forſitan è medio tolles.” Uno proclamant Ore Medici, quòd morbi vernaes multo feliciùs Sanguinis Miſſionem admittant quàm Autumnales : & hinc illæ forſan Sydenhamii Lacrymæ, qui fuit ſemper in Venæ Sectione multus admodùm. Morbi fanè, vel Generis ejuſdem (ut conſtanter obſervavi) largiorem longè poſcunt Sanguinis Detractionem, eamque multo faciliùs ferunt Ægroti, dum ficcum adefſt Cœlum, & elata perſtat *Barometri* Statio, quàm dum æſtuoſa Aëris Humiditas vim ferè Vaſorum reſolvit. Hoc utique perpetuum eſt, vel in iſtis morbis Peſtoris. Aſclepiades olim, ut refert Cœlius Aurelianus, obſervavit “ apud Athenas atque Urbem Romam, “ Phlebotomiâ vexatos (utor Aureliani Verbis) “ vel pejùs acceptos eſſe Pleuriticos, in Pario “ verò atque Hellesponto reſumptos ac relevatos.” Roma nimirùm atque Athenæ humidioſe longè & tepidioſe gaudent Aëre quàm Hellesponti Regio, ſicco, ac ſæpe perfrigido, Vento Aſiatico perflata.

Robuſti certè & firmi Homines facilè ferunt Sanguinis miſſionem ; flaccidi verò, etſi æquè ſuccidi, non ita : quia, propter Debilitatem Fibrarum, Æquilibrium Solida inter & Fluida haud reſtituitur conſeſtim ; unde ſequitur brevis quaſi Sanguinis Stagnatio. Pondus autem *Atmoſphæræ* magnum univerſum Corporis Habitum premit validè & corroborat, ac proinde Sanguinis motum incitat. Frigus, ſiccitate præſertim adjunctâ, vim Fibrarum adauget plurimùm ; accedentibus adeò ſimul utriſque, vis Vitæ fortior evadit, & vel ipſe Corporis Habitus pro Tempore velut mutatus videtur : unde, tali durante

rante Aëris *Catastasi*, vel infirmiores ex facili tolerant Venæ Sectionem.

Non solum in Morbis curandis plurimum valet Atmosphæræ consideratio, sed ad Sanitatem etiam tuendam maximi est momenti. Contraria contrariis curantur, ut in Adagio est: sic si Ver frigidum & siccum est, Pleuritide, Peripneumoniâ, Anginâ, periclitamur; qui verò Diætâ humectante utuntur & Potione tepidâ laxante, vitio Tempestatis occurrunt, morbosque evadunt ut plurimum. Si Frigori autem accedit humidi multum, *Cardiaca* quædam admiscenda sunt, Corpusque Vestibus muniendum est probè, ne *Perspiratio* inhibeat nimis. Æstuosa contrà udaq̄ue Aëris Temperies siccam omninò & astringentem poscit Diætã, Vinum & austerum Aquâ frigidâ dilutum, denique quæ & Vim Fibrarum comprimentem firment, & à Sanguine Lentorem ac Putredinem arceant. Balneum porrò tunc frigidum idoneum est maximè. Quæ contrà Humore nimio & Tepore pollent, aliena sunt prorsùs; jurulenta ideò tunc vitanda sunt, & tepida muliercularum Sorbitio.

Certè nullo non Tempore Anni Morbi invadunt, Autumno autem quamplurimi; nam tunc fere “meridianis Temporibus Calor, nocturnis
“ atque matutinis, simulque etiam vespertinis
“ Frigus, est: Corpus ergo, subinde meridia-
“ nis Caloribus relaxatum, subito Frigore excipi-
“ tur.” Hæc rectè Celsus, Lib. ii. cap. 1. Sanctorius observavit insuper, quòd ab Æquinoctio autumnali ad Solstitium hyemale, qualibet Die, minus Librà circiter perspiramus. Medicin. Static. Sect. 2. Aphor. 41. tantoperè nimirum prohibent *Perspirationem* humida Autumnii Frigora: eoque magis tunc huic ob-

noxium est malo Corpus, quo magis relaxata sint Vascula æstivo Calore, unde non satis validè propellebant contenta Fluida, quæ majorem indies Lentorem proinde contrahebant.

Si jam & his addamus, quantum Æstatis Ardor percoxerit Humores, iisque majorem induxerit Acrimoniam; haud mirum utique videbitur, si Autumnus plurimos opprimat incautos: tunc enim Humores sunt acriores solito, & eorum *Perspiratio* impedita plurimum.— His verò perpenfis, Methodus *prophylactica* manifestò apparet, quæ scilicet & Fibras corroborare, ac debitam Sanguinis Fluxionem conservare potest; quibus nempe *Perspiratio* pergat ordinata probè & satis constans. Interponi verò, si quid ego judico, debent *Eccoprotica* quædam subinde, ad biliosam Colluviem evacuandam: hoc sæpe Alma molitur Natura, eâ nempe gravatâ, *Diarrhæâ*, *Cholerâ*, seu *Dysenteriâ*, excitatis: quibus autem tempestiva Rhei barbari Dosis, repetita prudenter, occurrerit omninò, naturamque levaverit æquè.

Sexcenta utique hujusmodi dicenda essent, ni prælonga forent & obvia satis Lectoribus idoneis: Quorum nemo jam fortè dubitat, quin diligens *Atmosphære* Contemplatio sit Medicis perutilis admodum.

Quod ad Methodum attinet & Medicinam, quas variis in morbis infrà laudavi, non sunt equidem vana Musei Commenta; sed, quæ, per multos jam Annos comprobata, successerunt optimè; imò (si id sit alicujus Momenti) in splendidis sæpe Personis: tanta scilicet Remediis, mihi probè expertis, fuit Fiducia.

Formulas quidem Medicamentorum exhibui nullas, quod sanè vix aliquid sapit præter Ostentationem

tationem Artis & pomposam Scientiæ Vendita-
tionem. Ille solùm, cui Natura Morbi perspi-
citur, intelligit bene, quæ poscit Remedia. Plu-
res audivi totas blatterantes *Pharmacopæias*, qui
tamen ne intellexerint quidem quid vel ipse Pul-
sus significabat. Concinnam utique ac simpli-
cem præscribendi Formulam laudo maximè, mi-
nimè verò Farraginem medicamentosam, ultra
Garamantas & Indos sæpe petitam, solo plerum-
que Novitatis Amore conscriptam. Longè verò,
longèque magis, ridicula Praxis eorum est, qui
temerariâ Manu universalia porrigunt Arcana ;
omnibus scilicet Morbis accommodata : quasi
nimirùm esset in Natura Rerum, ut ipsissimum
illud, quale demum cunque fuerit, stricto ni-
miùm, pariterque laxo, Corporis Habitui mede-
retur æquè, ut rapidam æquè contunderet Fe-
brem, lentumque Hydropem. Sed *Apaga Nu-
gas ! Si Populus vult decipi, decipiatur.*

*Hæc Tu Romane caveto ! — Sed Romæ Quis
non ?* *Perf.*

Sequentes Observationes factæ fuerunt omninò
ad modum, quem præclarissimus noster JUR I-
NIUS in Actis Philosophicis, N°. 379. descrip-
sit ; quemque jam omnes fere sequuntur, præ cæ-
teris laudatissima Societas Edenburgensis. *Baro-
metrum* nempe ex Tubo satis amplo & Cisternâ
latissimâ constructum est : Argentum Vivum
verò, quo implentur, purissimum Destillatione
præparaveram. *Thermometrum* idoneo situm est
Loco, quod fabricavit *Hauksbeius*. *Barometrum*
ad Mensum Julium, Anno MDCCLXXXIII, supra
Maris infimi Superficiem steterat 46 Pedes cir-
citer ;

citer ; ab isto Anno autem & Mense, huc usque, fuit ad 30 Pedes tantum. Humiditatem Aëris per varia *Hygrosopia* notavi ; præcipuum verò est ad Formam D. D. Molyneux Act. Philosoph. N°. 172. Infundibulo utor Diametro 25 Digtos latâ, eoque circulari, ad Pluviam excipiendam : ita verò positum est, ut æquè pateat undique omni Vento.

Sequens *Schema* Ventorum ex Plinio excerpti, ut notius foret de qua Plaga Cœli Ventus spirabat, cùm hoc, vel illo, nomine utor. Ubi verò & Vis Venti & Directio notatur simul, Literis usus sum Pyxidi nauticæ inscriptis vulgò, *i. e.* E. W. N. S. & compositis N E. N W. S E. S W. & sic deinceps.

Non sum nescius utique quòd Varro duodecim facit Tractus Ventorum ; Vitruvius etiam Viginti quatuor, illosque miris quibusdam Vocibus, ut erat earum amantissimus, distinguit. Tabula verò * Plinii, seu, ut vocat, Tympanum circinatum, ad generalem Ventorum Distinctionem facit satis ; porrò eorum Nomina Pliniana diu fuerant Civitate Romanâ donata.

Favorinus equidem, apud † Aulum Gellium, discrepat à Plinio in Verbis Euris, Caurus sive Argestes, Africus sive Libs : Eurum enim ad Exortum æquinoctialem refert, Plinius verò & Seneca ad Exortum hybernum, habentque Auctoritatem Aristotelis, Lib. 2. *Μετεωρολογικ.* Capit. 6, qui expressè dicit *Ευροῦ ἀπ' Ἀνατολῆς χειμερινῆς ἀνεῖ* ; sic in Libro Aristoteli perperam adscripto,

* Confer Caput. 47, Lib. 2. cum Capite 34, Lib. 18.

† Lib. 2. Caput. 22.

pto, περι Κοσμῶ Capit. 4. Ἐυρῶ δὲ ὁ ἀπὸ τῆς περι
 τὰς χειμερινῶς, &c. Dubitat porrò † Seneca an
 Argestes idem, sit quod Corus; imò Favorinus
 ait quòd Argestes, seu Corus, adversus Aquilo-
 nem flat, & quòd Libs, five Africus, contra
 Vulturum: sed fortè corruptus est hic Gellii
 Locus. Nemo enim antè Corum pro Vento in-
 ter Meridiem & Occidentem usurpavit unquam;
 & quì potest ** Africus ex Africa ad Italiam
 spirare, nisi ex Plagis Australibus? Idem de Libe
 dicendum est, quòd ex Libya ad Græciam, un-
 de Ventus iste λιψ dictus est. Audi iterum
 Aristotelem, Loco suprà citato de Enumeratione
 Ventorum, Ἀργέστης ἀπὸ Δυσμῆς θεινῆς ἀνέει—
 λιψ ἀπὸ Δυσμῆς χειμερινῆς. Quid si Corus à γρ,
 Frigus? semper enim inter Ventos frigidos annu-
 meratur. Sic Virgilius Lib. 3. Georgic. v. 356.

——— *Semper spirantes Frigora Cauri.*

Argestes itidem apud Ovidium Libro 5. Fa-
 storum.

Frigidus Argestes summas mulcebit Aristas.

Plymuthum Oppidum situm est ad ipsum Sinum
 Portûs amplissimi, qui longè latèque patet Ven-
 tis australibus. Ex Oriente munitur & Occi-
 dente altissimis Clivis, ad imum verò clauditur
 Rupibus

† Vide Senecæ *Quæstion. natural. Lib. 5. Cap. 16.*

** Vide Horat. *Od. 3. Lib. 1.*

——— nec timuit præcipitem Africum
 Decertantem Aquilonibus.

Rupibus marmoreis : porrò utroque ejus à Latere Æstuarium longè porrigitur. Surgunt à Tergo montes continui ad ipsas usque Alpes Damnonienses, decimum circa Lapidem distantes.

—— Oppidi Situm ideò descripsi, ut magis forsan (inter cætera) pateret Ratio tantæ Pluviæ, quæ hîc ruit quotannis.—— Ab alto nimirum Oceano, Vaporibus Nubibusque latissimus, duo inter Promontoria excelsa, Aditus panditur ; quæ arduis proinde Clivis utrinque coacta, ad intimum adiguntur Sinum, ubi scopulis montibusque impingentia condensantur, tandemque sub Forma Pluviæ decidunt.— Neque hîc jam memoro, quod huic haud parum adjicit Articulo, hanc Oram nempe Britannia, in modum quasi Isthmi, duo inter Maria longè porrectam.

Eo quidem lubentiùs Historiam *meteorologicam* sequentem edidi, quo magis utiliorem eam fore judicavi : quandoquidem nihil hujusce modi, quantum memini, in hac occidua Parte Britannia inceptum fuit antehàc unquam. Atqui ex ipsa Argumenti Natura Latinis ego potiùs Literis, quàm vernaculis, sequentia descripsi : quibus siquidem Gens nostra cum Exteris Observationes suas communicare potest, illi pariter cum nobis vicissim. In hac fanè Palæstra jam plurimi, ubique fere Gentium, versantur : utinam tandem aliquando ex plurimis, diu continuatis, & toto penè Terrarum Orbe captis Experimentis extaret demùm generalis aliqua & perfecta *Atmosphære* Historia ! Opus certè utilissimum, diu multumque desideratum ! Hunc ergo Obolum in Ærarium publicum conjicio, in quo quidem

quidem exarando Diligentiae plurimum infumpfi,
licet Elegantiæ parum; quippe Medicum ago,
non Rhetorem.

*Non nobis licet esse tam disertis,
Qui musas colimus severiores.*

Martial.

NO T Æ sequentes, quæ in Opere passim
occurrunt, sic explicandæ sunt.

AB i. e. Lumen Boreale; *viz.* Mense Martio, 1728, sic habes: *AB* 22. 10 P. M. *WN* *W* 1; ita porrò legendum: Lumen erat Boreale Die 22° Martii, Horâ Noctis decimâ, Vento *WN* leniter spirante.

Ad Diei alicujus pluvii Numerum superscripta significat isto Die haud exiguam decidisse Pluviam;

— multam;

— graviolem corruisse Pluviam;

— gravissimam.

Ubi Dierum Numeri Lineâ conjunguntur, *viz.* 12—16, significatur aliquam Pluviam omni Die, à 12 ad 16, decidisse.

× ad Caput Figuræ, Venti vim denotantis, indicat Ventum istius Ordinis fortem; ad Imum verò, lenem; adeò ut 4× vehementem denotet Procellam.

Per omnia Stylo utor *Juliano*, five vetere.

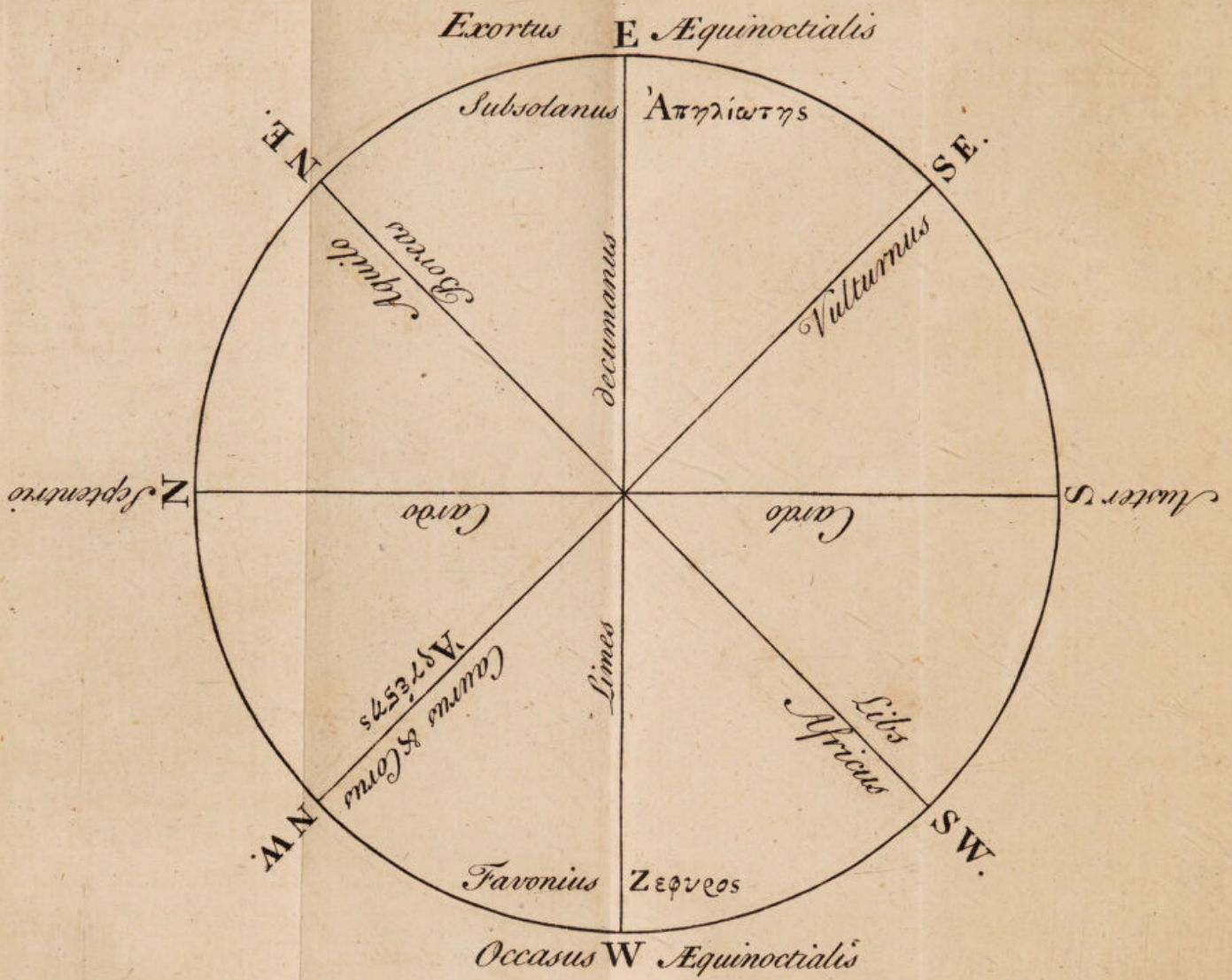
Observationes factæ fuerunt bis Die plerumque, scilicet Horâ fere octavâ matutinâ & sextâ pomeridianâ.

Literæ Romanæ, (A.) (B.) (C.) &c. ad Notationes referunt.

OBSERVA-

bri

[1]
OBSERVATIONES

DE

Aëre & Morbis Epidemicis.

A N N O MDCCXXVII, retorridæ
Æstati (majore quàm antehàc unquam
Erucarum Numero infestæ) successit
Hyems pluvia fatis, nec intempesta valdè, ni
quòd interfuit ficcus admodum Mensis Novemb.
crasso tamen valdè nubiloque Cœlo fœdatus.
Mercurius interim in *Barometro* ad Stationem
præaltam evectus est. Venti orientales plerum-
que, aut aquilonares, afflabant, haud verò infe-
quebatur tempestivum Gelu. Delabente *Baro-*
metro, Decembris Initio, quàmplurima decidit
Pluvia, paulò post autem resurgente Gelu rigi-
dum invasit, à Die decimo octavo scilicet ad
vigesimalium secundum: Pluvia inde ad Finem
usque.

Morbilli, qui toto Mense Julio Sextilique eva-
nuerant, medio Septembri recurrebant, Plures-
que adoriebantur indies; malique admodum
fuere Moris Octobri & Novembri. Pari cum
his Passu progressa *Tussis convulsiva* quàmpluri-
mos invasit Pueros, donec uterque morbus Caput
subduxit Mense Decembri. Porrò durante Octo-
bri

2 OBSERVATIONES. [1727.]

bri & Novembri * Febris lenta *nervosa* haud paucos corripuit; Tussisque vehemens in omnes fere (A) Equos grassata est, quæ ad Finem usque Decembris perduravit, è qua tandem Pars major evasit.

Ad hunc adè modum desinebat Annus M D C C X X V I I, cujus exeuntis Historiam ergò attingi leviter, ut, siqua forsan per Conjecturas liceret, sequentium Morborum Causas rimaremur: neque enim, *Epidemicorum* Naturam investigando, solùm interfit cognoscere quales Dies sint, sed & (B) quales etiam præcesserint antè; ut cum Celso loquar, Libro secundo, Capit. 1.

Totam Pluviæ Quantitatem, quæ decidit hoc Anno, sic habeto.

	Dig. Dec.		Dig. Dec.
Januario,	2.965.	Februario,	4.452.
Martio,	1.868.	Aprili,	1.511.
Maiο,	5.902.	Junio,	2.483.
Julio,	1.080.	Augusto,	0.299.
Septembri,	3.867.	Octobri,	2.490.
Novembri,	0.826.	Decembri,	4.172.
			Dig. Dec.
		Summa Quantitas,	31.915.

Breves quædam Notationes.

(A) In Obsidione Trojana, primò Canes, ^{1^o Muli, dicitur} mox Muli, post Homines, Peste correpti fuerunt. Haud semel observavi morbum inter Pecora erupisse
Canes in
IL. A. 50.

* Vide infra *Dissertat. de hac Febre*, pag.

erupisse primò, dein eum ipsum paulo pòst Tempore in Homines *epidemicè* sæviisse; quòd & Anno M D C C X X V I I I, & M D C C X X X I I I, fuit manifestissimum: in quibus nempe Tussis gravissima omnes penè Equos corripuit uno, alterove, Mense citiùs quàm Homines.

^ Quum nimirùm hoc Animantium Genus maximè sub Dio versetur, morbosæ Aëris *Diatbese* sit valdè obnoxium necesse est, non tantùm Aërem inquinatum respirando, eumque per *Cutis Poros* imbibendo forsitan; sed, dum Aquas hauriunt, & carpunt Gramen, condensatam quasi sub Specie Roris *Atmosphæram*, morbidis Particulis contaminatam, exugunt: nam ut Lucretius Libro vi. *v. 1095.*

Aut in Aquas cadit, aut Fruges persidit in ipsas,

Pestilitas.

Atque Nulli prius egrotant quam canes quippe domesticantur cum hominibus.
Indè est fortassè, quòd morbi hujusmodi *epidemicè* longè frequentius inter Rusticos & Paganos oriuntur, quàm Incolas inter Urbium & Oppidorum; in his quippe Locis Ignes perpetui, Frequentia Hominum, atque id Genus alia, gravem noxiumque Aërem mutant maximè, aut omninò depellunt: donec ita tandem sit onustus morbosâ materiâ, ut, rupto quasi Aggere, Torrentis ad instar, irruat ubique. Hoc hisce sit Argumento, quòd, qui intra Domicilia luculenta versabantur assiduè, rariùs *Epidemico* Anni M D C C X X V I I I & M D C C X X X I I I, correpti fuerunt.

(B) Constat utique à primo Autumno *Atmosphæram* fuisse crassam admodùm, & Vaporibus plurimis onustam, quos Ardor vehemens præ-

gressæ Tempestatis elevaverat: qui, licet hîc ita condensati fuerint, ut, sæpe sub Formâ Pluviæ, durante Septembri & Octobri, deciderent, atque ita nostrum non inquinarent Aërem; in aliis tamen Locis & September & October fuere crassissimo Aëre fœdati, & Menses proinde infaluberrimi. Per Novembrem certè, Aër, etiam hîc, fuit crassus admodùm & gravissimus, omnigenâ nempe Fuligine è retorridâ Tellure exhalatâ obscuratus: atque ab hac causa tanti fuit Ponderis, non à pura sua *Elasticitate* & Gravitate propria, quæ Vapores evehunt altiùs, eosque dispergunt æquabiliter.

Qui præsentem *Atmosphæræ* Faciem, dum Morborum *Epidemicorum* Causas disquirunt, intuentur solùm, nec respiciunt elapsam, parum utique vident, aut eorum Causas, aut Naturam. + Exemplo sit Aëris Constitutio sicca & frigida, quæ, non tantùm uno, vel & altero, Die durans, nimiam Fibrarum Rigiditatem generat, & morbidam Humororum Densitatem, nisi & per Dies aliquot continuos duraverit. Rarissimè vides graves & pestilentes Febres fieri valdè *epidemicas*, si non post eximiam aliquam *Atmosphæræ* Qualitatem, diu persistentem.

Per Constitutiones Aëris mutabiles, Fibras fortè nimiùm corrugat hodiè siccus frigidusque Boreas, cras eas fortè relaxat nimis humidus Auster: ita quoddam quasi *Æquilibrium*, in quo Sanitas consistit, servatur; atque id maximè profectò, si quis probè cavet subitas has mutationes. Haud rarò herclè notavi, post Procellas, gravesque Pluvias, Febres *epidemicas* multùm fuisse imminutas, & vi & numero; *Effluviis* nempe contagiosis & *morbificis Atmosphæræ*

sphaera Conspirationibus, hoc modo, dispersis. Ideò fortè divus Augustus, cum in Gallia moraretur, Templum & vovit & fecit Circio, Vento vehementissimo; eique Turbini, etsi Ædificia sæpe diruenti, Gratias publicas agebat Gens Gallica olim, referente * Seneca: utpote cui Salubritatem Cœli sui deberet.

* *Quæstion. Natural. Lib. 5. Cap. 17.*

D E

CONSTITUTIONE

Aëris & Morbis Epidemicis,

Anno MDCCXXVIII.

JANUARIO.

PLUVIO SA admodum (A) humidaque Tempeſtas induxit Annum ; in ipſo quippe Menſe Januario cecidit Pluvia ad Dig. 6, 108. immenſa Quantitas ! Fuit porrò Nivis aliquantum, Gelu parum valdè, Procellæ utique fatiſ. *Mercurius* in *Barometro* depreſſus fuit maximè, ab ipſo Initio Diem XXI aduſque, ſæpe infra 29,0. Ventus ut plurimum australis erat, vel occiduus, iſque ſæpe nimboſus : ſub finem Menſis autem Subſolanus, flante nonnunquam Boreâ, Cœlo Apricitatem & Columnæ mercuriali Altitudinem dedit, Nive ſubinde, aut Gelu ſequenti. A xxvi ad xxviii haud parum Pluviæ decidit, etſi *Baroſcopium* fuit ad 30,0 & altius, Vulturno ſpirante : Argumentum ſanè Aërem onuſtum eſſe Vaporibus adhucdum.

Pluvia

Pluvia Die $\frac{''}{1}$ — $\frac{'''}{6}$ — $\frac{''}{8}$ — $\frac{''}{10}$. $\frac{'''}{13}$. $\frac{''}{14}$. 16. $\frac{''}{17}$.
 $\frac{'''}{18}$. $\frac{''''}{19}$.— 22. 26. $\frac{''}{28}$.

Vehemens Grando corruit 15. p. m. S S W 3,
 Nix gravis 23. a. m. E N E 3.

Tota Quantitas adeò Aquæ pluvix collectæ
 æquabat 6.108.

(B) Maximi Maris Æstus inundantes 18.19.
 S S E 3^x. Barom. 28.5.

§ ii Altitudo maxima fuit Die 31, viz. 30. 2. E b N. 2. }
 ——— minima ——— 18. ——— 28. 5. S S E. 3^x. }
 Barometri media Altitudo 29. $3\frac{1}{3}$.

Dies frigidissima fuit 25, Therm. Haukf. 69. N N W 1. }
 — tepidissima — 3, ——— ——— 50. S W 1. }
 Temperies Aëris media 56 $\frac{1}{3}$.

Ab incipiente Mense Tuffes & *Catarrhi* fuerunt
 valdè frequentes, sæpe cum Tumore Faucium
 molesto, levi comitante Febriculâ plerumque :
Rheumatismi & Anginæ passim. Magnus adest
 undique Spirituum Languor, & creber *Paroxysmus*
hystericus.

FEBRUARIO.

Altam tenuit Stationem *Mercurius* ab Initio
 Februarii ad Diem xviii, spiraverunt ut pluri-
 mùm intereà Venti aquilonares, qui Cœlum red-
 didere siccum & apricum, Terramque astrictam
 Gelu, ineunte præsertim Mense. Post Diem xviii
 Nix, Pluvia, Ventusque ut plurimùm australis :
 Temperies Aëris multo magis tepida & humida
 fiebat, gravi Pluviâ sub finem ruente.

Pluvia, Die 13. 18. $\frac{''}{20.}$ $\frac{''}{21.}$ $\frac{''}{22.}$ $\frac{''}{23.}$ $\frac{'}{25.}$

Dig. Dec.

Nix multa 19 = 1. 924.

Levis fuit *AB* 26. Hora 9. p. m. E b N 1.

§ Altitudo maxima 2.30.3 E N E. } media Altitud. hoc
 ——— minima 20.29.0 W S W. } Mense 29.8 $\frac{2}{29}$.

Dies frigidissima, 1, 67. N E 2. } media Altitudo Ther-
 — tepidissima, 25, 47. S 1. } mom. 57 $\frac{16}{29}$.

(C) Tusses, quæ à primo Januario fuerunt valdè frequentes, jam factæ frequentissimæ, plurimis, Junioribus præcipuè, infestæ sunt; quibus accesserunt Destillationes maximæ, ac Dolores Faucium atque Dentium, cum Glandularum Parotidum & Maxillarum Tumoribus. Hæc ferè omnia in Mense superiore, at jam cum his ingruit *febrilis* Affectio & Respiratio difficilis, imò pluribus, medio in hoc Mense, accidebant Pleuritides & Peripneumonix; quorum Sanguis extractus fuit viscidus & parùm *serosus*: cum tamen, durante Januario, vel ab ipsis *Rheumaticis*, rarò fuisset valde glutinosus. Tunc porò satis fuit exhibuisse Spirit. Volat. oleos. Elix. Asthmat. le Mort. aut tale quid ex lenioribus Diluentibus, ad sudores eliciendos & Tussim sopiendam; rarò Venam secantes, nec *Epispastica* frequenter admoventes. Jam Sanguinem mittere sæpe necesse erat, & repetitis *Anodynis* Vehementiam Tussis lenire; *Anacatharsin* & facilem Respirationem largâ pectorali & molli Potione detergente moliri: ad quem quoque Finem Opus sæpe fuit Medicamentorum ex Oleosis, Gum. Ammoniac. Oxymel. Scillitic. &c. cum eo ta-
 men,

men, ut, dum hæc facta sunt, Virium Languor Cardiaca leniora postularet; *Epispasticis* intereà crebrò applicatis. Febris namque fuit lenta plerumque, Urina neque rubra valdè erat; nec Lingua valdè arida, nec urgebat importuna Sitis. Hoc Mense porrò *Variolæ* erant *sporadicæ* & mites, rarò lethales.

MARTIO.

Ventus Martio regnans fuit occidentalis, subinde ad Austrum, ad Septentrionem subinde, vergens, consequente, ut solet, pluvîâ, seu apricâ Tempestate. *Mercurius in Barometro* inconstans, rarò sublimis. *Nebulæ sæpe*, *Procellæ aliquando*, *Nivis aliquid sub finem Mensis*. *Temperies Aëris crassa & humida*, attamen non valdè frigida.

Pluvia 1. 3. 6. 8. ⁱⁱ9. 11. ⁱ13. 14. 16—18. ⁱⁱⁱ19.
Dig. Dec.
20. 22. 24.—26—29=3.317.

Procellæ 14. 15. S 4. cum maximis *Maris Æstibus*. *Nix* alto mane 27.

AB 22. 10. p. m. W N W 1. *Levis AB* 23.8. p. m. N N W 1. *Maximus Halo circa Lunam* 11.12.

☿ *Altitud. maxim.* 3. 30.2. *Malacia* } *media* 29.6. ¹/₃₀.
— — *minim.* 14. 29.1. S 4.

Dies frigid. 27.60. N N W 3. } *media Therm. Altit.* 49 ²/₃₀.
—*tepid.* 17.45. W 2.

Tuffes frequentissimæ toto hoc Mense, *levi plerumque cum Febriculâ*. *Febres rheumaticæ & catarrhales* quamplurimæ; *Ægrotantes omnes ad Sudores erant valdè prompti*.

Periculo; facillimè porrò recidivæ corripunt, quos ex toto reliquerant antè.

M A I O.

Aëris Constitutio humida & Ventus australis ad medium propè Mensē duraverunt. Initio Barometer fuit depressus; à xvi Caurus, aut Septentrio, leniter spirans *Mercurium* tenuit ad 29.8 circiter fere ad Finem usque: Aër interim siccus erat & subtepidus.

Pluvia $\frac{10}{1}$. $\frac{11}{2}$ — $\frac{12}{5}$. 9. 10. $\frac{11}{12}$. 15. $\frac{12}{18}$. 20. 21.
Dig. Dec.
= 1.633.

§ Altitud. maxim. 21. 30, 0. Malacia. } media-29. $6\frac{2}{3}$.
—— minim. 3. 28, 9. S S E 3. }
Dies frigid. 1. 46. S b W 3. } media Therm. Altitud. $35\frac{2}{3}$.
—tepid. 23. 30. W N W 1. }

Febris *Catarrhalis* ac Tusses jam evanüere penitüs; at (E) Febres intermittentes sæviunt adhuc. Vix ullæ nunc *Variolæ*.

J U N I O.

Prior Junii Pars Ventos habuit australes & occiduos, Pluviamque haud exiguam; *Atmosfera* etiam plerumque crassa erat & humida: *Baroscopium* mediam fere tenuit Stationem. Posterior Mensis Pars erat magis serena, sicca & calida; Venti ab Oriente, aut Plagis arctoïs.

Pluvia $\frac{1}{1}$. 2. 4. 7. $\frac{1}{8}$. $\frac{1}{9}$. $\frac{11}{12}$. 17. $\frac{1}{20}$. 25. 26.
Dig. Dec.
= 1.636.

Fulgur

Fulgur & Tonitru, 17. 26.

$\frac{3}{8}$ Altitud. maxim. 28. 29, 8. N 1. } media 29. $5\frac{1}{3}\frac{7}{8}$.
 ——— minim. 8. 29, 2. S W b S 2. }
 Dies frigida 10. 37. W N W 1. } media Therm. Altitud. $30\frac{1}{3}\frac{4}{8}$.
 — calida 29. 23. E S E 1. }

Febres intermittentes adhuc passim; aliquæ putridæ, lentæ, *nervosæ*.

JULIO.

Per Initia Mensis Aër fuit apricus, ficcus & fervidus; Ventus aut nullus, aut Subsolanus; Ros plurimus: labente autem *Mercurio* ix & x. multa Pluvia, resurgente paulò pòst Serenitas: dein relabente magis xv & xvi. gravis Pluvia: varia pòst Tempestatas ad Finem usque Julii, Vento plerumque ad Occidentem vergente: Aër intereà erat longè humidior, & ad Finem valde crassus.

Pluvia $\frac{''}{9}$. $\frac{''}{10}$. $\frac{''}{15}$. $\frac{''}{16}$. 17. 18. $\frac{''}{20}$. $\frac{''}{25}$. $\frac{''}{26}$. 28.
 Dig. Dec.

30. = 3. 179.

Die 2 Horâ 11. p. m. malacia; permagnum observavi Lumen boreale, cujus Radii lucidi, at non colorati, vibrantes, terminari videbantur in coruscante quasi Umbellâ paulò ultra Zenith octo, decemve, fere Gradus, Meridiem versùs. Centrum hujus lucidæ Coronæ eodem fere Intervallo distabat ab Arcu meridiano, certissimè ad Orientem: quod idem utique haud rarò nuperis Annis notavi. Durante Splendore hoc boreali plurimus Ros decidit; si ventus fuit aliquis, à Septentrione venit.

Die

Die 22.ª H. 9. p. m. N. 1. leve, at insolitum Lumen boreale eluxit, cujus Radii pyramidales, inverso planè Ordine, vibrabant: horum enim Vertices ad Centrum, quasi paulò infra Horizontem, sub ipso Axe boreo tendebant. Die 4 & 17. W N W 1. parvæ AB, at nihil insoliti. Tonitru 8.

§ Altitud. maxim. 3. 29, 9. Malacia. } media 29.6.
 ———— minim. 16. 29, 0. S W 1. }

Dies frigid. 20. 37. E 1. } media Therm. Altitud. 28. $\frac{1}{8}$.
 — fervidus. 7. 18. E S E. 2. }

Febres tertianæ & duplices tertianæ adhuc, paucæ quoque putridæ. Languores graves à profusis Sudoribus, quibus omnes infestantur maximè: Laxis nempe & patulis Cutis *Poris* Humores, à Fervore Tempestatis rarefactos, & colliquatos, immoderatè transmittentibus.

AUGUSTO.

Ineunte Augusto Cœlum fuit plerumque fudum, Aër ficcus & fervidus, *Barometer* altum tenuit Locum, Venti Septentrionales: exeunte autem Aër fiebat humidior longè, & cum *Mercurio* decidit Pluvia; interim Zephyrus, Libs, aut Corus, perflabant assiduè.

Pluvia 1. 11. $\frac{111}{13}$. 17. $\frac{111}{20}$ — 22. 24 — $\frac{1}{27}$. $\frac{11}{28}$.

Dig. Dec.

29. = 1.894.

AB. 18. 10. p. m. N N W 1. Fulgura & Procella 20 Nocte. S W.

Maximus Maris Æstus 27. S S W 3—28. S W. 3.^x

§ Altitud.

☿ Altitud. maxim. 9. 30, 1. N. b W 1. } media 29.6 $\frac{20}{1}$.
 ————minim. 28. 29, 0. S W 3 x. }
 Dies frigid. 29. 38. N W 1. } media Therm. Altitud.
 — fervid. 5. 20. W N W 1. } 30 $\frac{4}{1}$.

Febres intermittentes sub Finem Mensis frequentiores : *Diarrhæe* & Morbi colici plurimi.

S E P T E M B R I.

Corus fere spirabat quotidie ab Initio Septembris ad Diem xi, *Barometrum* attollens, Nubesque dispergens pulcherrimè. A xvii ad ipsum Finem Ventus ex Oriente, flectens subinde ad Austrum, subinde ad Septentrionem, furens, sæpe perflabat, & *Mercurium*, magis quàm quis crederet, deprimebat ; haud multâ nempe tunc decidente Pluviâ : interim humidus erat & frigidus Aër.

Pluvia, 4. 6—8. 10. 16. 17. 18. 23—25. 26.
 Dig. Dec.
 = 1.526.

Maximi Maris Æstus à 22 ad 25, perfurente Vulturno.

☿ Altitud. maxim. 10. 30, 0. N W 1. } media 29.5 $\frac{31}{1}$.
 ————minim. 24. 28, 5. S E b E 3x. }
 Dies frigid. 20. 46. E b N 3. } media Therm. Altitud. 38 $\frac{1}{3}$.
 — tepid. 1. 27. Malacia. }

Febres intermittentes passim & nonnullæ putridæ, *Diarrhæe* quamplurimæ ; morbus autem colicus rarior solito hac Tempestate : haud pauci *Ophthalmiâ* & Tumore Colli Fauciumque correpti sunt.

O C T O B R I.

OCTOBRI.

Libs fere perpetuus flavit à ii ad xiii Octobris, *Mercurio* multùm cadente; Pluvia interim continua decidit: pòst Boreas, aut Euronotus, xxvii adusque, scandente *Baroscopio*, & consequente Apricitate; inde humidus Auster gravem perpetuamque Pluviam demisit.

Pluvia $\frac{''}{2}$. $\frac{''}{3}$ — $\frac{''}{6}$. $\frac{''}{7}$. $\frac{''}{8}$ —10. 12. $\frac{'''}{13}$. 20. $\frac{''}{21}$. 24.
 $\frac{''}{28}$. $\frac{'''}{29}$. $\frac{''}{30}$ = 5.386.
 Dig. Dec.

AB. 1. 3. p. m. N N E 1. levis *AB.* 14. 9. p. m. N E. 2—15. N N E. 1—22. E N E 1.

☿ Altitud. maxim. 16. 30, 2. N N E 1. } *mædia* 29. 5 $\frac{4}{7}$.
 ———— minim. 8. 28, 8. S W 2. }
 Dies frigid. 16. 55. N N E 1. } *media Therm. Altitud.*
 — tepid. 2. 40. S S W 2. } 46 $\frac{6}{7}$.

Febres *Erysipelatædes* & *Petechiales* passim.

NOVEMBRI.

Pluvia adfuit perpetua, non tamen valde gravis, ad ix Diem Novembris, dum Ventus ex Austro plerumque fremuit maximè. Aër intereà fuit humidus valde: tunc Aquilo discussit paululum Nubes, flectens inde variè Ventus ad Occidentem, per Austrum recurrebat tandem donec Orientem attigit, mutans interim assiduè Cœli Faciem & *Barometri* Stationem: pòst verò deflectens ad Septentrionem, rigidam invexit Brumam, Cœlumque serenum.

Pluvia

Pluvia 1. $\frac{''}{2}$. $\frac{'}{3}$ — $\frac{''}{8}$. 9. $\frac{''}{14}$. $\frac{''}{16}$. $\frac{''''}{18}$ —20. 22.
 $\frac{''''}{24}$. $\frac{'}{25}$ = 3.535.
 Dig. Dec.

Procella 1. mane primo W S W—15. Nocte.
 S b E—18. H. 2. p. m. S S E. 4^x.

Levis AB. 22. Permagus & vividus Halo
 circa Lunam 6. 10. p. m. S 3. Maximus Maris
 Æstus 18. S S E 4^x.

§ Altitud. maxim. 30. 30, 2. Malacia. } media 29. $53\frac{2}{5}$.
 ———— minim. 25. 28, 8. E S E 3. }
 Dies frigid. 30. 72. rigidissimum Gelu! } media Therm.
 — tepid. 7. 42. S S W 3. } Altitud. $54\frac{2}{5}$.

Morbus pestilens inter Boves. Coryzæ & Tuf-
 ses sunt valde frequentes.

DECEMBRI.

Ab initio Decembris subsedit sensim *Mercurius* in *Baroscopio*, multâ ruente Pluviâ. Ventus fuit interim varius quotidie, Aër autem maximè humidus; donec Aquilo mutavit Rerum Faciem, Geluque rigidissimum protulit & Nivem; eâque borealis Ventus, aut Orientalis, continuabat ad ipsum Anni Exitum.

Pluvia $\frac{'}{3}$. $\frac{''''}{4}$. $\frac{'}{5}$ — $\frac{''}{7}$. $\frac{''''}{8}$ —10—12. Nix 17. 18.
 Dig. Dec.

21. 23. 24. 25 = 2.273; Nive exceptâ, eam namque totam non potui ullo modo colligere, quùm citò impleverit Vas recipiens, ibique congelata remanserit, avolante reliquâ: fuit autem ejus Quantitas proculdubio haud exigua, cum alta fuisset undique sexdecim saltem Digitos.

§ Altitud.

☿ Altitud. maxim. 15. 30, 3. N 1. } media 29.7 $\frac{4}{5}$
 ——— minim. 8. 28, 8.S bW 3. }
 Dies frigidissimus 23. 75. N E 2. } media Therm. Altitud.
 — tepid. 7. 52. S S W 3. } 64.

Febres *rheumaticæ* passim, & Paroxyfmi (F)
 Asthmatici frequentes: quamplurimæ Tuffes,
 eæque sæpe graves, sub Finem Mensis præ-
 fertim.

Dig. Dec.

Tota, quæ decidit, Pluvia hoc Anno fuit 36.564.

Notationes aliquæ.

(A) Aër fuit ita humidus fortè quòd parùm
 admodùm Gelu fuisset. Gelu certè Atmosphæ-
 ram reddit siccam, condensando Vapores, eosque
 Terræ coagmentando; Terra interim ipsa ita
 Gelu constricta est, ut Exhalationes impediat.
 Hoc in Degelationibus est maximè conspicuum,
 ubi omne Solum, quasi Aquâ perfusum, hume-
 fcit, imò fere spumescit; datâ scilicet Viâ Vapo-
 ribus à Calore subterraneo elevatis, at Gelu antè
 ad Terræ Superficiem astrictis. Hinc est quòd
 Gelu diu durans Terram fœcundet, retentis
 nempe salinis & sulphureis Halitibus, ut Agri-
 colæ nôrunt: atque hinc fortè post longum Gelu,
 cum degelatio accedat, morbi *Epidemici* oriun-
 tur, ut observatur sæpissimè.

(B) Nonne hi Maris Æstus exundantes, partim
 fortassè, pendebant à maxima Aëris Levitate,

has

*Sed Terra
 caruiss
 facund
 ut in ge
 Italia*

has in Regiones incumbentis, qui Maria nostra longè minùs premebat quàm circumfusum Oceanum; Aquis nempe hic confluentibus ad Æquilibrium restituendum? Quoniam Aquam inter & Argentum vivum interest differentia, quod ad Pondera, 14 ad 1 quàm proximè; sequitur manifestè *Barometro* in hac Regione integrum Digitum subsidente, Aquas debere hic quatuordecim Digitos altiùs assurgere, quàm ubi, ex Proportionè dicta, major est *Atmosphære* Pressura.— Annon porrò hac ipsa de Causa fortè violentissimè urgente, displosis scilicet subitò Vaporibus, Aëreque pro Tempore maximè rarefacto, Columnæ istæ Aquarum (quas *Spouts* vocant) & immensi isti Fluctus (quos *Boars*) evehuntur nonnunquam? Fulgetra namque semper fere hæc comitantur *Phænomena*, quæ momentaneum quasi Vacuum faciunt. Haud semel certè memini Montem quasi Aquarum (quem a *Boar* hîc vocant) perbreve intra Horæ Quadrantem, imò multo Minore Temporis Spatio, inundâsse ad Altitudinem perpendicularem Pedum saltem duodecim, atque mox recessisse penitùs: quod vix fortè ullâ aliâ Ratione explicari potest.

(C) Humida valde frigidaque Aëris intemperies semper Gravedines, Tusses, & morbos à *serosa* Colluvie pendentes, gignit; idque non solum *Perspirationem* inhibendo, sed & insuper Humiditatem noxiam, Sale aëreo sive Nitro gravidam, Sanguini per ipsos Cutis Poros insinuando: nec dubito, quin ob has Causas Tusses Britannos nostros longè magis infestent quàm Gallicum, aut Hesperium, Populum, qui ficciore gaudent & tepidiore *Atmosphæra*. An
Aër

Aër ipse quidem Corpora nostra subire potest sub Aëris Forma, dubito; per * Cortices autem Plantarum, imò Arborum, penetrare certum est. Extra omne dubium verò aërea Humiditas Cutis *Poros* permeat; nec mirum, quippe durissima Ligna & Saxa penetrat. — Plura sane Experimenta hanc aërei Humoris Attractionem confirmant; & quid quæso huic sit magis Impedimento quàm Terebinthinæ, aut Argenti vivi Exhalationibus, quæ vel intimum intrant Corpus? † Juvenis quidam sanus, Jejunio & Labore confectus, Spatio unius Noctis octodecim Uncias imbibit per *Poros*. Hoc, etsi non tantâ Quantitate, notant sæpissimè, qui Cursibus præsumunt equestribus, ubi jejuniis ad certum Pondus redigendi sunt Equifones.

Tria hinc in regenda Valetudine Confectaria ducantur: 1. Ut jejunus Nemo, nec fatigatus admodùm, contagioso se committat Aëri, aut Febre malignâ, aut pestilente, correptos invisat; pluribus, imò Medicis, hoc fuisse Exitio meminisse: tunc enim ex facili *Effluvia* morbida accipiunt.

2. Cavendum est maximè, ne quis diu in Aëre inquinato versetur. Methodici olim, Teste || Cœlio Aureliano, vel Cubiculi Aërem medicabant: plurimum utique interest, an subfrigidam respirat Auram ardente laborans Febre, an æstuosam; liberam, an densam nimis; ideo, jubente † Celso, in amplo Conclavi tenendus est; si id quidem non est, eluceat modicè Focus, quo per Caminum impura & morbida Mephitis eliciatur, quæ diu aliter stagnans magis magisque in Ho-

E

ras

* Hales's *Vegetable Statics*, cap. 5.

† Vid. *Jacob. Keil*, *Medicin. Statie. Britan.*

|| *Lib. ii. cap. 36.* † *Lib. iii. cap. 7.*

ras pestifera redditur; atqui hoc modo perflabile fervetur Cubiculum tutissimè.

X 3. Hinc porrò vides quanto discumbis Periculo cum impuro Lecti Socio; quot tabidos, hac de Causa, factos novi, sanissimos olim? quantum hinc cavenda Lecti Consortio? quantum hinc marcet formosa Puella sicco admota Seni; dum ille vigescit? Nec melior potuit inveniri modus refocillandi decrepitum Judæorum Regem, David, quàm consulendo, ut illum in Sinu foveret perpulchra Shunamita Virgo.

(D) Ex humida valde & minùs *elastica* Aëris
 X Constitutione Sanguinis Lentor nimius produci-
 tur facilè; unde *Circulatio* per Vasa minima
 haud expedita, per majora autem debito rapidior,
 eaque aucta plurimum à suscepto Frigore, *Per-
 spirabile* subito reprimente. Unde Paroxyfmus
 sequitur febriculofus; qui tamen brevi faceffit,
 amotis nimirùm Repagulis, & consequente Su-
 dore, nisi aut Sanguis sit lentus valde aut visci-
 dus: tunc enim vel putrida ac lenta Febris, vel
 ardens ac vehemens, subsequitur; prout nempe
 Fibrarum *Tonus*, magis minùsve *elasticus*, & Sta-
 tus Humorum disposuerit. Quamobrem mone-
 rem Tyrones medicos, ne nimiùm forent in ex-
 hibendo Corticem Peruvianum, *Alexipharmaca* &
Salia volatilia, præproperè, in ipso præfertim
 Initio Februm intermittentium, nec nisi post
 debitas (prout fuerit opus) *Evacuationes*: Error
 namque talis haud rarò Pleuritides & Peripneu-
 monias arcessit, aut Febrem cum Delirio, vel
 Comate, continuam. Febris utique intermittens
 rarò aliquem jugulat; si tamen, ex ea, facta est
 continua, in malis *Æger* est (monente Celso
 Lib. iii. capit. 15. ad finem.)

In primis ideò Accessionibus vix aliquid Ægro [†]neceffe est, nisi ut sorbeat affatim Potum aliquem diluentem, tepidum; quod & Horrorem discutit, & Vomitum, si urgeat, promovet, finemque tandem febrili Paroxyfmo facit, Sudores eliciendo: ad quod idoneum est maximè ut Æger se in Lectulo contineat, durante Paroxyfmo. Tunc demum Febre bene finitâ, ex Medicamento vomat, Alvum purget denuò, aut saltem ducat, si cita antè non fuerit; tunc enim, Rhabbaro exhibito priùs, eam comprimere licet.

Multum utique facit ad omnigenas Febres [†]extinguendas, post debitam (si sit necesse) Sanguinis missionem, primarum Viarum à putrida *Cacochymia* Purgatio. Neque hoc solùm modo prodest Vomitus, sed & ipsa ejus Actio Obstructiones, vel in ipsis Corporis Penetralibus, referare apta est: ad utrumque igitur Scopum eum provocare utile est; id ipsum quippe Febres quasdam intermittentes sæpe sæpius curavit.

Post secundam, tertiamve, Accessionem quod Genus Febris sit scire licet, atque exin Medicinam aptare idoneam, in qua Jure merito primum obtinet Locum Cortex Peruvianus: at nescio quo Fato, utcunque seduli fuerimus in isto eligendo, ad has Febres abigendas, Opinione longè minùs profuit; nisi primò Cinnabari, Camphorâ, Myrrhâ; pòst *Stomachicis aromaticis & Chalybeatis* adjutus. Tunc equidem *Mercurii alkalizati* Usus mihi haud innotuit, quem paulò pòst tamen mecum communicavit optimus ille, celeberrimusque Medicus, D. D. Cheyne: hanc [†]verò Mercurii Præparationem ad plurimos Morbos maximè efficacem esse millies inde inveni. Maximam profectò vim habent *Mercurialia* con-

tra Sanguinis Lentorem & Obstructiones Vasorum; imò sine Stimulo salino præparata non solum in Febribus intermittentibus esse utilissima, sed & in *Pleuriticis, Peripneumonicis & Rheumaticis*, post debitam Sanguinis Missionem, plurimum prodesse novi: dum enim lentos attenuant Humores, parùm interim rarefaciunt Sanguinem, aut exagitant, etsi Pondere suo momentum ejus multùm adaugent. Acutissimus JURINIUS demonstravit olim, * Gravitatem Globuli Sanguinis rubri esse ad Gravitatem Seri, ut 1126 ad 1030: atqui tantæ potissimum Gravitatis effecti videntur Globuli, ut Seri Tenuitatem conservarent, & sanguineos Tubulos præstarent meabiles; at cum magna adsit Tenacitas Humorum, & Obstructio Vasculorum pertinax, iis utique utendum est, quæ multò majore polent momento.

Sub Finem verò harum Intermittentium *Stomachica Chalybeata & Austero-Aromatica* juvabant maximè, queis sine Tumor Pedum *oedematosus* semper, & recidivæ Febres accedebant sæpissimè; imò cum morbus ex toto discussus fuisset, ad Recidivam præcavendam commodum erat omninò, Die scilicet octavo, vel decimo post, Corticem Peruvianum & *Martiata Stomachica* resumere, ad paucos saltem Dies. Nonne ideò eadem hæcce, subinde assumpta, perbona sint ad *Prophylaxin*, dum Aër nimis humidus & parùm *elasticus* Sanguini Lentorem inducit, & Vim Fibrarum enervat; idque præcipuè debilioribus, ac *Systasi* Nervorum infirmâ affectis? Hæc utique Methodus mihi optimè cessit in *Hysteriis*

* *Transact. Philosoph. Anglic. N°. 361.*

stericis & Hypochondriacis sæpissimè. — Hoc forsitan haud absurdum erit Monitum iis, qui haud prosperâ Valetudine gaudent, aut illis, qui eorum Sanitati prospiciunt. Delicatulis, ac Mollitiis fluentibus, haud injucundum, nec fortè inéfficax Antidotus, erit Malum Aurantium Hispalense tostum, ex Vino rubro generoso, post debitam Infusionem.

Nihil fanè ad Febres intermittentes eradican-
das facit magis quàm frequens Vomitus, præcipuè ubi Nausea & Vomitus urgent, quod in his ferè accidit semper: dum namque Stomachus, seu muco acido obrutus, seu biliosâ Colluvie, languet, quasi Vas iners, Fermento imbutum putrido, Ingesta omnia corrumpit: hinc perpetuus morbi Fomes, donec perpurgatur Ventriculus.

— Ad movendum autem Vomitus, vel Decoctum Radicis Ipecacuanhæ, vel Infusio ex Vino, exhibetur tutissimè; si vis aliquid fortius, Vini benedicti Cochleare unum, alterumve, adduci potest. Perperam verò (quod suadent nonnulli) oleosâ, aut immensâ subtepidæ Potione sollicitatur, quarum prior oblinat potiùs quam deterget Ventriculum, eum altera onerat nimium: imò sæpe adeò non juvant immanes isti Haustus, ut, Stomachum nimio plus distendendo, Vim ejus constringentem, omnemque Actionem perdant omninò. Longè igitur longèque rectiùs promovetur Vomitus modicâ Potione tenuis Infusûs Florum Chamæmeli, sub Finem verò Vini rubri cum Aquæ Dimidio, Duplo, aut Triplo, prout Res exigit, in quo lene aliquod Aromaticum sit incoctum: Sustentat hoc quippe totius Corporis Vires, & naturalem Ventriculi Potentiam erigit plurimum, ita ut quicquid Plicis suis inhæret exprimat, se nempe corrugando validiùs; adeoque

tandem Ventriculi Tunicas corroborat, ut multo minùs postea fit obnoxius Illuviei nocenti. Hinc fit quòd Vomitus ex Vino rubro austero & aromaticis parato tantum Arthriticis profit, ubi morbus Stomachum occupaverit.

* Provocabant olim Romani Luxuriæ Causâ Vomitus, quidni nos Sanitatis? Quandoquidem vix aliquid subest Periculi, modò descriptâ excitetur Methodo, & post debitam, si commodum est, missionem Sanguinis: nam sive plus est injectum quàm quod concoqui possit, periclitari ne corrumpatur non oportet; sive jam corruptum est, nihil commodius est quàm id, quâ viâ primum expelli potest, ejicere. Haud alio utique modo expurganda est Colluvies Stomachi biliosa, aut pituitosa, multorum sanè Morborum Origo & Fomes: quicquid enim primâ Digestione corrumpitur, haudquaquàm emendatur in secunda Concoctione, adeoque qualis efficitur *Chylus*, talis fit Sanguis.

* Nec solùm Corporis Vigorem conservat purus, firmusque Stomachus, sed & Animi etiam Acumen; ideo † Carneades, Academicus, scripturus adversus Stoici Zenonis Libros, superiora Corporis candido Elleboro purgavit: perpauci sane Philosophi ex Apicii Schola prodière; vix aliquid certe Cerebro officit magis, quàm ingluvie distentus Venter.

Audi || Horatium, haud omninò Pythagoricum—

————— *Quin Corpus onustum*

*Hesternis Vitiis Animum quoque prægravat unâ,
Atque affigit Humo divinæ Particulam Auræ.*

Qui

* *Celsus*, Lib. i. cap. 3. † *A. Gellii*, Lib. xvii. cap. 15.
|| *Sermon*. Lib. ii. Satyr. 2.

Qui secum reputat Nervi *intercostalis* & *Paris vagi*, sive octavi, longas Ambages, Implexus, Ramusculos, horumque Concentum atque Consensum; quorum alteruter Veneno, aut acri aliquo, tactus Vomitus ciet illicò; qui porrò spectat, Actione Vomitus, omnem intendi Nervum, omnemque concuti Fibram; idoneus solùm est Judex, quibus in morbis, quaque sub Conditione, excitanda sit Vomitio: in pluribus haud dubio utilis est admodùm, quum & omnes Corporis Humores attenuet, omnesque promoveat Secretiones.

(E) Haud ita multum in medendi Methodo mutavi, ni quòd opportunum esse invenerim Medicamentis, suprà laudatis, addere Elixir Vitrioli, & Aquas Spadanas, aut Pyrmontenses, haurire quotidie. Nec pœnitendo utique Eventu, tunc Temporis, Balneum frigidum commendavi; præcipuè convalescentibus ab intermittente rebelli: ad Fibrarum nempè Tonum restituendum, & Humores lentos comminuendos. Hinc didici tandem quantum potest tale Remedium, ubi vix alia proficit Methodus, idque nonnunquam in pertinace Quartana: novum hoc forsan & inauditum, mihi verò probè expertum.

(F) Dum Subsolanus afflat, seu Boreas, Aër & elasticus valdè & gravis evadit, plerumque porrò frigidior; solito magis ideò distendit, premitque Pulmones: quinetiam *Atmosfera* ponderosior externum Corporis Habitum comprimit, &, si sit frigidior, Nervos Fibrasque cutaneas constringit: minus hinc Sanguinis

εις τὰ ἔξω, εἰς τὰ ἐντὸς. verò ejusdem Congestio, & proinde motus rapidior. Non mirum ideò si infirmâ Pulmonum *Crasi* laborantes talem Aëris

Constitutionem malè ferunt, Vesiculis nempè pulmoneis Aëre distentis nimiùm, Vasculis sanguiferis Cruore. His de Causis quamplurimi, + Vento ad Orientem vergente, certo certius ferè Asthmatis Paroxyfmo corripuntur. His præcipuè Asthmaticis convenit Sanguinis Missio, imò, *Dyspnoeâ* urgente maximè, necessaria est omnino; tunc lenia *antiphlogistica* Purgantia, Gas Sulphuris, Acetum & Oxymel Scilliticum, ex Posca, Mulso, aut Potu tenui subacido, Paroxyfimum solvunt: porrò Pedes demittere in Balneum ex Aqua tepida hisce Auxilio est, Humores alliciendo ad Partes inferiores.—Novi Virginem elegantem uno, alterove, Die ante Menstrua, gravi Spiritûs Difficultate corripit solitam, cui hoc certum semper subitumque attulit Levamen.

+ Pituitosis contrà, humidisque Asthmaticis, Vomitoria, *Epispastica, Volatilia*, Purgantia fortiora, & Detergentia aciora opitulantur.

D E A E R E

E T

Morbis Epidemicis,

ANNO MDCCXXIX.

JANUARIO.

INEUNTE & exeunte Januario Aër fuit frigidus valdè, Venti aquilonares, permagna Elevatio Barometri, Nebulæ sæpè densissimæ, & nonnunquam foetidæ, Gelu frequens & rigidum valdè. Medio autem Mense, subsidente Mercurio, Pluvia, Ventusque varius, qui ab Occasu vergebat plerumque ad Septentrionem. Ad Finem orientales Venti Aërem desiccabant plurimum, quamvis fuerat antè multo humidior.

Pluvia 4. 12. $\frac{1}{13}$ — $\frac{1}{16}$. 19. $\frac{11}{21}$. Nix 7 No-
Dig. Dec.
cte = 0.900.

AB. permagna Die 6. H. 11 Noctis. E N E. 1.
Lucidam quasi Nubem observavi, Die 14. H. 9.
p. m. inter Orionem, Taurum & Os Ceti, co-
ruscantem undique Radiis vibrantibus, lucidissi-
mis,

mis, etsi ne vel minima alibi extiterunt Signa Luminis borealis, istâ Nocte.

$\frac{1}{2}$ Altitud. maxim. 9. 30,4. Malacia }
 ———— minim. 14. 29,1. W N W 2. } media 29.9 $\frac{1}{2}$.
 Dies frigidissima 1. 74. E. N. E. 1. } media Therm. Altitud.
 — tepid. 19. 52. W N W 1. } 61 $\frac{1}{2}$.

Tumor Faucium *anginosus*, & Tuffes, valdè frequentes; Perniones, etiam inter Adultos, frequentissimi: Pleuritides & Febres *rheumaticæ* passim. ——— Prælargâ Sanguinis missio *Pleuriticis* juvabat maximè, Potusque multus emolliens; eadem omninò Methodus *Rheumaticis* auxiliabatur: atroces verò Artuum Dolores plurimùm levabant Fomenta tepida laxantia, admota subinde.

FEBRUARIO.

Initio Februarii *Baroscopium* indicavit 30.2, flante Septentrione; post Diem vii Ventus ab Occidente venit, flectens modò ad Austrum, mox quoque ad Arctum, Pluviâ cadente: à xiv ad Finem usque Flatus perpetui, ac sæpè vehementes, ex Oriente frigidam siccamque *Atmosphæram* fecêre, surgente plurimùm *Mercurio*.

Pluvia 4. $\frac{11}{16}$. $\frac{1}{8}$. $\frac{1}{10}$ —12. Nix 5. 14. 24.
 Dig. Dec.
 = 1.184.

Ventus turbineus 23. 24. Fulgura 9. H. 8.
 p. m. S W b S 3.

(A) Spiritus Thermometri Hauksbeiani sæpè ad 66 hoc Mense subsidebat, cum tamen vix ulla uspiam visâ fuerit Glacies, à xvii ad xxi præcipuè.

$\frac{1}{2}$ Altitud.

§ Altitud. maxima 25. 30,3. E 3. } media 29. 7 $\frac{2}{8}$.
 — minima 10. 29,1. W 3. }
 Dies frigid. 6. 71. N 1. } med. Therm. Altitud. 62 $\frac{1}{8}$.
 - - tepid. 9. 56. S W b S 3. }

Graves *Rheumatismi* & *Athritidis Paroxyfmi*,
 qui multo magis quàm solito excruciant. Tuffes
 ficcæ, laboriofæ, frequentes funt. Sanguis, è
 quocunque ferè detractus, est craffus valde, & per-
 paululum Seri habet; ubi Febris aliquid accessit,
 admodùm est viscidus: Pleuritides tamen, ac Pe-
 ripneumonix, non æquè frequentes funt ac quis
 expectaverit. Multi adhuc *Asthmate* laborant,
 & plurimi, imò *Adulti*, *Pernionibus* vexantur.

MARTIO.

Frequens perflavit Aquilo ad xiv usque Martii;
 xv fremuit Vultur, plurimâ ruente Pluviâ;
 xvi & xvii Boreas furebat maximè; sub Finem
 lenior spirabat ab Occidente Ventus, cadente
Mercurio: Vehementiffimus autem aderat Turbo
 è Septentrione xxiv circa Meridiem. Aër fuit
 ficcus & frigidus.

Pluvia $\frac{1}{1}$. 12. 14. $\frac{111}{15}$. 16. 22. $\frac{1}{23}$. 24. $\frac{1}{26}$.
 Dig. Dec.
 27. 28. 30. 31. Nix. 11 = 2.092.
 Rigidum Gelu 10 — 13. Ventus plerumque
 N E. Procellæ 16. 17. 24.

§ Altitud. maxim. 17. 30,2. N N E 3^x. } media 29. 7 $\frac{2}{8}$.
 — minim. 15. 29,0. S E 3^x. }
 Dies frigid. 11. 66. N 1. } media Therm. Altitud. 54.
 - - tepid. 31. 49. W S W 1. }

Gravis

Gravis adhuc sævit *Rheumatismus* & *Arthritis*; nec cruciatus magis obstinatos memini nec *Arthritidem* magis *anomalam*. Tuffes *orthopnoicæ*, molestissimæ, plurimos corripunt, lentâ sæpe cum Febre; sputa sunt maximè viscida & excreatu difficillima. His, Venæ Sectione peractâ, Potio larga, diluens, calida, Detergentia dein ex Oxymelite Scillino, Gum. Ammoniaco, Flor. Benzoes, &c. opitulantur, *epispasticis* non rarò admotis. Nihil magis fuit Tuffi Levamento, nihil tutius, Elixir Asthmat. le Mortii & Pilul. Mathæi. At hic notandum, quod perpetuum esse debet, ubi Attenuantia & *Volatilia* liberè exhibentur, & *Vesicatoria* iterum atque iterum applicantur, multis Diluentibus utendum est: Lympha dissipatur aliter, Cruor verò incrassatur nimis & acrior evadit, unde necessariò Inflammatio & Febris augentur.

A P R I L I.

Siccus fuit & tenuis Aër durante Aprili, ac sæpe frigidus, imò Die xiii ipsa Glacies: Ventus ab Oriente plerumque, medio quidem Mense ad Septentrionem flectens, sub Finem verò ad Austrum. Statio *Baroscopii* alta manebat ab xi ad xxix. Magna Roratio, ac Pruina nonnunquam à xiii ad xix, Cœlumque serenum.

		Dig. Dec.
Pluvia	1. 2. 7—10. 25. 27—30.	= 1.692.
AB.	11. 10. p. m. N N E. 2—	levis 21.
N W	1. Procella 9 Nocte S E.—25.	E S E.
§	Altitud. maxim. 16. 30, 1. E N E 1.	} media 29. 6 $\frac{1}{5}$.
	minim. 25. 29, 1. E S E 4.	
Dies frigid.	13. 57. E b N 1.	} media Therm. Altitud.
- - tepid.	29. 40. S S W 1.	

Erysipelas

Erysipelas & pustulosa Febricula frequens. *Variolæ* passim. Tempestas infesta Tabidis, his præcipuè, qui, elapsis Mensibus, Febre lentâ pulmonariâ correpti, ad Phthisin olim fuerant proclives.

M A I O.

Hujus Mensis Initio, labente *Barometro*, Pluvia, frigidaque Tempestas; Die octavo, benè Mane, etiam stagna Glacie fuere astricta: Vesperis autem ejus Diei Fulgura sæpe, at sine Tonitru prorsùs. Cælum deinceps varium, variusque Ventus; à xvi ad Finem usque Aquilo sæpe, Subsolanus sæpiùs, Mercurium sustulerunt, *Atmosphæra* porrò Siccitatem & Apricitatem redderunt.

Pluvia. $\frac{11}{3}$ — $\frac{1}{5}$. 6. 10. $\frac{1}{12}$. 14. 19. 20. $\frac{1}{24}$.
 Dig. Dec.
 = 1.560.
 Levis AB. 6. 10. p. m. N b W 3.

☞ Altitud. maxim. 8. 30,0. N W 1. } media 29. 6 $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$
 ——— minim. 5. 29,1. W S W 3. }
 Dies frigid. 8. 54. W N W 1. } media Therm. Altitud.
 - - tepid. 28. 35. E b S 1. } 41 $\frac{2}{3}$.

Febres *peripneumonicae* & *erysipelatosæ*. *Variolæ*, ac Febriculæ cum Pustulis *rubeolosis* (vulgò *the Chicken-Pox*) passim, Tumores quoque Pedum urentes, at recedentes brevi.

J U N I O.

Nulla fuit *Baroscopii* Elevatio notabilis toto Junio: medio quidem mense Statio humilis, haud

haud exiguâ tunc ruente Pluviâ. A xii ad xxiii Aër erat valdè crassus, ac humidus, dum Africus sæpe afflabat, intercurrente nonnunquam Malaciâ: Initio autem & Fine Subsolanus. Magna sub Finem Roratio.

Pluvia 2. $\frac{''}{3}$. 7. 8. $\frac{''}{11}$. $\frac{''}{12}$ — — 14. 16. $\frac{'''}{17}$.
 Dig. Dec.
 22. = 1.662.

⌘ Altitud. maxim. 26. 29,9. N 1. } media 29,6 $\frac{3}{10}$.
 ———— minim. 13. 28,7. S 3. }
 Dies frigid. 4. 40. E 3^x. } media Therm. Altitud. 32 $\frac{1}{2}$.
 — tepid. 29. 29. E 1. }

Erysipelas & Variolæ epidemicæ. Febres intermittentes, remittentes præcipuè, lentæ, *nervosæ*, frequentes. *Cephalalgia & Mania* passim. Tusses inter Pueros.

JULIO.

Incipiente Julio serena fatis effulfit Tempestas; Ventus orientalis isque velox admodum; à iv Die ad x, sæpe vehemens, sidente Mercurio; inde ad Austrum deflectens *Barometrum* usque deprefit, *Atmosphæra* factâ nebulosâ, ac humidâ valdè: sub Finem aliquanto resurgebat flante Favonio. Rara fuit apricitas post Diem sextum, etsi Tempestas erat æstuosa valdè.

Pluvia $\frac{'}{7}$. 9. 11. 16— $\frac{'}{18}$. 21. 23. $\frac{'}{24}$. $\frac{'}{25}$.
 Dig. Dec.
 27. 28. $\frac{'''}{31}$ = 1.918.
 Ventus turbineus & Tonitru 7. Nocte E.
 Fulgura 15 Nocte.

⌘ Altitud.

§ Altitud. maxim. 3. 29,8. E b N 1. } media 29. 4 $\frac{2}{3}$.
 ——— minim. 25. 29,0. S b E 3x. }
 Dies frigid. 8. 36. E b N 3. } media Therm. Altitud.
 — æstuos. 22. 22. Malacia. } 28 $\frac{2}{3}$.

Variolæ multos invadunt.— Porro toto hoc Mense Febris putrida, lenta, sub Finem remittens, tandemque intermittens, fuit maximè *epidémica* in hac Regione. Caput, Stomachus & Lumbi laborabant potissimùm, quasi ingruentibus *Variolis*, magna cum Oppressione Pectoris, Suspiriis & gravi Languore: talis fortè affectus nomen dedit Febri *variolosæ* † Sydenhamii. Pueri, Juniores, Fœminæ, Infirmiores, hac Febre præcipuè fuere correpti. Sanguis eorum detractus rarò viscidus erat; Urina cruda plerumque, ac subtenuis, cum cineritia, mucosa & imperfecta *Hypostasi* sæpe, quasi ex Polline farraceo (*ὑπόστασις κερνώδης* Hippocratis:) quo Sedimentum perfectius, eo major Spes salutis effulsit. Lingua, non arida valdè, glutinoso quodam & subfusco obducta fuit Mucore. Sub morbi Finem *Diarrhœa*, aut cruenta nonnunquam *Dysenteria* (præsertim si Vomitus non fuerat Initio Arte promotus) urgebat maximè, imò quibusdam erat exitio. Rubræ autem *Petechiæ*, Pustulæ *miliares*, rubræ, urentes, aut graves erumpentes sudores, morbum *sæpissimè* solvebant penitus.

Venæ Sectio rarò, nisi Morbi Initio, profuit; Vomitoria verò erant pernecessaria: *epispastica* dein frequentia, & gradatim admota, lenia intereà *Cardiaca*, Cinnabar, *Paregorica*, sero Lactis Canariensi

† *Seç. iii. Capit. 3.*

Canariensi & Potione dilutâ, subacidâ, largiùs epotis, fuere valde utilia. Quamprimùm Coctionis Signa, Urinâ nempe subsidente & remittente Febre, apparebant, Cortex Peruvianus juvabat apprimè. Sin autem Statu Morbi Coma, aut Delirium, accesserint, Opus fuerit extemplo Cucurbitulis scarificatis, Humeris Cervicibusque affixis, Sanguinem detrahère, applicando mox *Epispastica* ponè utramque Aures præcipuè, aut Capiti derafo; injecto protinùs *Enemate* laxante.

Utcunque lenia Purgantia, ex Rhabarbaro potissimùm, Morbi reliquias putridas sub Finem expurgabant percommodè; *Drastica* tamen, aut *Aloëtica*, pestiferos omninò habuerunt Effectus: quorum nempe Ufu intempestivo vim magnam Sanguinis dejectam vidimus, & horrenda excitata Tormina: imò post *Catharsin*, etsi valdè lenem, Haustus *paregoricus* erat omninò necessarius.

Quamplurimi hoc Morbo correpti fuerunt, pauci verò perière.

AUGUSTO.

Parùm utique Pluviæ durante Augusto; Initio quidem & sub Finem aliqua decidit, tunc quoque è madido Noto crassus influxit & valdè humidus Aër. A x^o ad xxiv fervida ac aprica Tempestas, Subsolano plerumque afflante placidè. Haud insignis erat elevatio, aut depressio, *Barometri* hoc Mense.

Pluvia 1. 3. 5. $\frac{1}{6}$. 9. 24. $\frac{11}{26}$. 27. $\frac{1}{29}$. 31.
 Dig. Dec.
 = 1.002.

Magna sæpe Roratio Mense medio. Tonitru è
 longinquo ab Occidente 20. 23.

§ Altitud. maxima 16. 29,9. E b N 1. } media 29. 6.
 ——— minima 6. 29,2. W N W 2. }
 Dies frigid. 8. 37. N N W 1. } media Therm. Altitud.
 — fervid. 23. 18. Malacia. } 28 $\frac{2}{3}$.

Febris *epidémica* perdurat adhuc: medio autem
 Mense Pustulæ rubræ, *miliares*, longè erant fre-
 quentiores quàm Mense proximè elapso. *Va-*
riolæ mali admodùm moris sæviunt. Scabies jam
 plurimos infestat, eos præcipuè, qui ab *epide-*
mica Febre convaluerant.

S E P T E M B R I .

Hoc Mense ruebant Vapores, quos fervor
 Æstatis excitaverat, in Pluvias nempè graves &
 perpetuas resoluti; Aër interim erat maximè
 crassus ac humidus: rara Apricitas, *Barometer*
 demissus valdè, Vulturnus fere assiduè à secundo
 Die ad decimum sextum, isque non rarò ve-
 hemens; exin ad Finem usque Libs furens
 sæpe.

Pluvia $\frac{111}{2}$. $\frac{1}{4}$. $\frac{11}{6}$. $\frac{111}{12}$. 15. $\frac{1111}{16}$ ——— $\frac{11}{19}$. $\frac{11}{21}$.
 Dig. Dec.
 $\frac{1}{22}$. $\frac{11}{23}$. ——— $\frac{1111}{30}$ = 6.498.

Procella 8. Nocte. S E b S—21. S S W.
 —22. W S W. Turbo 10. E b N. AB. 12.
 E b S.

☿ Altitud. maxim. 3. 29,5. E b N 1. } media 29. 2 $\frac{1}{4}$.
 ———— minim. 16. 28,7. S S E 3. }
 Dies frigid. 23. 42. W S W 2. } media Therm. Altitud.
 — tepid. 1. 28. W 1. } 32 $\frac{1}{4}$.

Variolæ adhuc malignæ grassantur maximè cum Maculis purpureis, sæpe etiam nigris, interspersis : Statu morbi Pustulæ nigrescunt, aut crudo diffluunt *Ichore*. Crustæ nigræ diu admodùm, etiam convalescentibus, adhærescunt : *Crisis* in *Confluentibus* difficillima, nec Febri sæpe Finis est nisi post xvii, sæpe non nisi post xxi, Diem ; Vermibus persæpe ex Alvo dejectis.— (B) *Febris epidemica* etiamnum perdurat, rariùs autem.

O C T O B R I.

Initio Pluvia, tunc Apricitas, surgente *Mercurio* ; derepentè autem cecidit : à xv ad xxiv Pluvia perpetua, Vento subinde ex Plagis australibus furente : à xxiv tamen ad ipsum Finem inter Boream & Vulturnum constitit, parcâ cadente Pluviâ.

Pluvia $\frac{III}{I}$ — $\frac{III}{5}$. 6. 9. $\frac{I}{11}$. 12. 15. $\frac{I}{16}$.—
 Dig. Dec.
 $\frac{II}{19}$. $\frac{II}{20}$. $\frac{III}{22}$. $\frac{I}{23}$ —26. 31. = 3.985.

Procella 11 Nocte. S W — gravis cum Fulgure & Tonitru 19 Nocte. S S W.—mane E S E. Grando 12. 20. 21. AB. 14. N W 1.

☿ Altitud. maxima 8. 30,0. Malacia. } media 29. 4 $\frac{2}{7}$.
 ———— minima 19. 29,0. S S W 4. }

Dies frigid. 14. 55. N W b W 1. Pruina mane.
 — tepid. 9. 34. S W 3.

{ media
 Therm.
 Altitud.
 43. $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{7}$.

Sæviunt adhuc *Variolæ epidemicæ*, non hîc solùm, sed undique ferè; æque sæpe malignæ & atræ, quarum Crustæ nigræ, diu adhærentes, Faciem deturpant maximè.

Febris *secundaria* solito vehementiùs urget, ac perdurat diutiùs; non rarò ad vigesimum usque Diem & ultrà, pluresque sub Tartara mittit. Ad hanc verò arcendam nihil successit feliciùs, nihil optatius, repetitis *Cathartics*, adjecto interdum Calomelane; *Paregoricis* verò interpositis subinde. Hoc non solùm in carissimis meis Liberis expertus sum, sed in quamplurimis aliis, faustissimo utique Eventu; sane vix ulla alia Medicina profecit.

Qui vult de hoc Argumento plura, adeat Epistolas viri, dum viveret, undique perdocti, JOANNIS FREIND; nec non illustrissimi RICARDI MEAD, aliorumque doctissimorum Medicorum, unà conscriptas: etiamque, si non pigebit, quæ & * ipse de hac Re olim differui.

Vix quicquam profectò in his *Variolis* magis funestum observavi, quàm Rigores accedentes, aut Horrores, in ipsa Morbi *Ἀκμῆ*: Symptomata utique in isto Morbo, isto Tempore, atro semper Carbone notanda!

Febris lenta, *nervosa*, jam fere cessavit penitùs.

F 2

NOVEMBRI.

* *Act. Philosophic. Anglic.* N°. 390.

NOVEMBRI.

Totus Mensis fuit procellosus admodum, ac maximè pluviosus; Libs sæpe furebat & Auster: hinc *Baroscopium* subsedit plurimum. Maximæ sunt Inundationes undique.

Pluvia $\frac{I}{1}$. $\frac{II}{2-4}$. $\frac{III}{6}$. $\frac{IIII}{7}$. $\frac{I}{8}$. $\frac{II}{9}$. $\frac{II}{11-13}$. $\frac{II}{16}$.
 $\frac{II}{18}$. $\frac{I}{19}$. $\frac{III}{20}$. $\frac{IIII}{23}$. $\frac{I}{24}$. $\frac{II}{25}$. $\frac{I}{27}$. $\frac{I}{30}$. = 6.333.
 Dig. Dec.

Procella 2. S S W—6. Nocte. S W—18. & 19.
 Nocte. S W—24. Nocte. S b W—27. multo
 mane W N W. Magnum Lumen boreale 5⁸.
 H x. p. m. W N W 1.

☞ Altitud. maxim. 22. 30,0. W N W 1. } media 29.4. $\frac{26}{29}$.
 — — minim. 25. 28,7. S W 3.
 Dies frigid. 21. 56. N W 1. } media Therm. Altit. 47. $\frac{24}{29}$.
 — tepid. 3. 40. S S W 3.

Variolæ epidemicæ adhuc.—Febricula *catarrhalis* cum importuna Tuffi, levi *Dyspnœâ*, *Anorexiâ*, Languore & Doloribus *rheumaticis*, sævit passim; cum autem solito vehementior est, in notham abit Pleuritidem, aut Peripneumoniam: at ex facili abigitur plerumque Missione Sanguinis, ac *Emetico* leni; unum, alterumve, postea applicando *Epispasticum*, & tunc exhibendo *Diluentia*, blanda *Sudorifera*, *Papaverina*, &c. inter quæ, Sp. Volat. Oleos.—C. C. Elix. Asthmat. ex sero Lactis Canariensi diluto, tepido, profuerunt maximè.

D E C E M B R I.

Perduravit nimboſa valdè & pluvia Tempeſtas Diem aduſque decimum Decembris, Libanoto fremente ; inde verò fortis ab Oriente Ventus *Mercurium* erexit plurimùm, ſudo nonnunquam conſequentè : à decimo nono deflexit rursùs ad Auſtrum per aliquot Dies, & multa Pluvia cecidit. Ad Finem Menſis Apricitas. Aër per totum craſſus maximè & humidus, ac ſolito tepidior, nempe ut in ſuperiore Menſe fere.

Pluvia $\frac{''}{1}$ — $\frac{''}{3}$.— $\frac{''}{5}$.— $\frac{''}{7}$ — $\frac{''}{9}$. $\frac{''}{11}$ — $\frac{''}{13}$. $\frac{''}{18}$ — $\frac{''}{20}$.
 Dig. Dec.
 $\frac{''}{21}$. $\frac{''}{23}$. $\frac{''}{24}$. $\frac{''}{25}$. $\frac{''}{28}$. = 4.180.

Grando vehemens 3. a. m. Nix. 16. E N E 1.
 Gelu 15. 16. Procella 3. Nocte. S W—5. S S W.
 Permagnus Maris Æſtus 8. S S W 3.

☞ Altitud. maxim. 16. 30,2. E N E 1. } media 29.6 $\frac{2}{3}$.
 ——— minim. 1. 29,0. S W 3. }

Dies frigid. 16. 63. } media Therm. Altitud. 51. $\frac{1}{3}$ $\frac{7}{10}$.
 — tepid. 8. 44. S 2. }

Tuſſes, Febris *catarrhalis* & *Variola* adhuc *epidemicæ* : Mania ſolito frequentior.

Tota Pluvia Quantitas, Anno MDCCXXIX.
 Dig. Dec.
 33.055.

Notæ breves.

(A) Haud rarò equidem notavi, verno præfertim Tempore, Glaciem, etsi *Thermometrum Hauksbeianum* fuit ad 55 solùm; mediâ autem Hyeme nullam, cùm tamen ad Gradum 65 & ultrâ descenderit: quod quidem, Februario elapso, Diem inter decimum septimum & vigesimum primum contigit: tunc enim vix ulla, vel levissima, Glacies erat, quamvis *Atmosphæra* erat valdè frigida, Ventusque fortis ab Oriente Spiritum *Thermometri* depresserat ad 67 usque.—Notante clarissimo Cyrillo Act. Philosoph. Anglic. N° 424 & 430; cùm Spiritus Therm. Hauksbeian. est ad 55 tantùm, Gelu adest Romæ plerumque.—† Gradus adèò Frigoris, quo Glacies producitur, non videtur fixus & certus; quod sanè haud leve Argumentum est Congelationem non à sola Privatione Motûs, aut Caloris, pendere †.

(B) Annon humida calidaque Temperies Aëris, Æstate prægressâ, Fibras relaxando plurimum Sanguinem atque Lympham ad Lentorem nimium disposuerat? Olea verò Salesque Corporis ad Acrimoniam justo majorem? Idque præcipuè cùm & istis accesserit *Atmosphære* Pressura solito plerumque minor? Estne ergo manifesta satis Febris hujus, & *Variolarum* malignarum, unâ grassantium, Causa?

Per talem *Atmosphære* Constitutionem Morbi contagiosi haud dubio propagantur maximè; tunc

† Vide *Prolegom.* p. xvi.

‡ *Ibid.* p. xiii.

tunc enim Latrinæ, Mephitides & putrida omnia, longè pejùs fœtent : imò Animalium Caro, bubula scilicet, aut ovilla, longè citiùs corrumpitur quàm sicco durante, ac frigido, Aëre, qui impura & morbida *Effluvia* excitat altiùs dissipatque. Cùm verò circumvolitent, imò quasi Terræ Superficiem circumvallent, Quantitate multò majore hauriuntur, non solùm ipso cum Spiritu, sed & per omnes etiam Corporis *Poros* : neque enim jam *Atmosphære* Pondus idoneum, & debita Fibrarum Vis, fatis validè impellunt Humores, aut Contagia propellunt ; quo plus Virûs autem excipitur, eo pejores edit Effectus. Frigida contrà, vel procellosa, Tempestatas, aut Contagem arcet, aut pestilentem dispellit Auram.

Quinetiam perdurante Aëris Constitutione calidâ, ac humidâ, Humores ipsi Corporis Lentorem nimium contrahunt & Acrimoniam : unde Contagii Vim tunc accipiunt promptiùs. Multum utique facit instans Sanguinis status ad promovendum, aut arcendum, Veneni Effectum. Hunc Vipera mordet, aut rabidus Canis, illumque itidem ; alterum cita mors abripit, alter vix quidem ægrotescit. Hinc hyberna Frigora non solùm Febribus contagiosis obstant, quatenùs Aërem faciunt puriorem, sed & Fibras Fluidaque Corporum nostrorum corroborando minùs obnoxia Pestilitati reddunt : atque ideò quoque Medicamen, quod hoc efficere potest, quale quidem est Cortex Peruvianus cum *Alexipharmacis* idoneis & *Stomachicis*, optimum proculdubio *Propylacticum* erit. Ego uti soleo Tincturâ Quinquinæ cum Cortice Aurantiorum Hispalensium & Radice Serpentariæ Virginianæ ex Vino Hispanico, aut Spiritu Vini Gallici.

Contra v. Sup.

Mors

present

*2 Oz
1 Oz
1/2*

CONSTITUTIO

A È R I S, &c.

Anno MDCCXXX.

JANUARIO.

INCIPIENTE Anno insignis *Barometri*
 Altitudo sudum fecit Cœlum &, Boreâ affiduè
 perflante, frigidum: *Atmosphæra* interim fuit
 tenuis & sicca, at nonnunquam glacialis quædam
 Nebula omnia Gelu quasi incrustabat, Die duo-
 decimo potissimùm. Sub Finem Mensis, ver-
 gente ad Occasum Vento decidit *Mercurius*: ad
 ipsum verò Finem resurgebat, quod Serenitatem
 reduxit & Gelu.

Pluvia 14. 17. 20—24. 27. 28. 29. Nix 4.
 Dig. Dec.
 = 0.666.

☞ Altitud. maxim. 10. 30,6. E N E 1. } media 30.0 $\frac{5}{6}$.
 ——— minim. 28. 29,4, S W 3. }

Dies frigid. 12. 70. Malacia. } media Therm. Altitud. 59.
 — tepid. 28. 52. S W 3. }

Variolæ sæviunt adhuc, haud tamen ita lethales:
Febris catarrhalis plures adhuc infestat. Paroxyf-
 mi graves asthmatici frequentes.

FEBRUARIO,

FEBRUARIO.

Durante Februario Ventus ab Occidente, aut Meridie, frequens Pluviam demisit & *Baroscopium*; exeunte autem Mense Aquilo Glaciem, Grandinem, Nivem, miro quodam Modo; pulchrâ nempe Apricitate intercurrente subinde, maxima cum Aëris Tenuitate & Siccitate, induxit: delabente tamen usque *Barometro*.

Pluvia 2— $\frac{III}{4}$ —6. $\frac{II}{8}$ $\frac{I}{11}$ $\frac{I}{13}$ 15. 16. 18. 20.
Dig. Dec.

Nix 8—perpetua 27. Grando 14. 24=2.315.
Lumen boreale permagnum 23. H. 9. p. m.
N b E 1.

☞ Altitud. maxim. 1. 30,1. E b N 1. } media 29.5 $\frac{2}{8}$.
———minim. 27. 28,8. E N E 2. }
Dies frigid. 1. 66. E b N 1. } media Therm. Altit. 52.5 $\frac{5}{8}$.
— tepid. 20. 48. W 1. }

Variolæ adhuc *epidemicæ*, sed distinctæ, & rarò mortiferæ: Pleuritis & Peripneumonia passim. Morbi colici graves sub Finem Mensis, ab eadem fortè (A) Causa, quæ fuit Pleuriditis: utrisque enim Missio Sanguinis profuit maximè; Cruorque æquè viscidus ex Colicis, ac ex *Rheumaticis*, aut Pleuriticis effluxit. Lenia tantùm & *antiphlogistica Purgantia* juvabant, nocebant prorsùs *Drastica* & Medicamenta calidiora; imo horrenda sæpe excitabant Tormina, ac Urinam suppresserant penitus: *Clysmata* utique & Fomenta emollientia inveni utilissima.

MARTIO.

MARTIO.

A quarto Martii Die octavum adusque Aufter nimbofus Mercurium maximè depresso, plurimâ ruente Pluviâ ; inde ad decimum quintum nulla, nisi decimo, afflante plerumque Favonio : tunc cadente rursûs Barometro Pluvia quoque descendit usque ad vigesimum primum : sub Finem verò resurgebat Barometer, licet Ventus variabat quotidie.

Pluvia	$\frac{//}{3}$.	$\frac{//}{4}$.	$\frac{/}{5}$.	$\frac{/}{6}$.	$\frac{///}{7}$.	10.	15.	$\frac{//}{17}$.	$\frac{//}{18}$.	$\frac{//}{19}$
	Dig. Dec.									
—	$\frac{//}{21}$.	$\frac{/}{25}$.	26.	28.	29.	Grando 5. 23. = 3.442.				
Levis AB.	9.	H.	11.		p.	m.	Malacia. Pro-			
cella gravisque		Pluvia 6.		fera Nocte. S S W.						

☞	Altitud. maxim.	31.	29,9.	N 1.	}	media 29.4 $\frac{1}{3}$ $\frac{2}{1}$.
—	minim.	7.	28,5.	S b W 3x.		
Dies frigid.	1.	63.	N N W 1.	}	media Therm. Altit. 49 $\frac{2}{3}$ $\frac{1}{1}$.	
— tepid.	13.	42.	Malacia.			

Variolæ adhuc *epidemicæ*, at Ruri maximè. Morbi colici graves passim ; necnon Peripneumoniæ Affectibus *nervosis* stipatæ, sub Finem Mensis præcipuè.

APRILI.

Ab ipso Initio Aprilis ad decimum octavum Diem varia fuit Cœli Facies ac Tempestatas, variante paululùm subinde *Baroscopio* : tunc Subsolani Afflatus Nubes dispulère & Pluviam, *Atmosphæra* quoque sicca facta est & tenuis valdè.

Malacia

Malacia interfuit frequens hoc Mense, plurimum Noctu decidente Rore.

Pluvia $\frac{1}{3}$. $\frac{1}{7}$. $\frac{1}{9}$. $\frac{11}{11}$. 13. $\frac{11}{16}$. — 18 = 1.258. Dic. Dec.
 Tenuis Glacies mane 20. Eb N 1. Levis AB. 1.
 Malacia—3. W N W 1.

☞ Altitud. maxim. 20. 30,1. E b N 1. } media 29.7 $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{9}$.
 ——— minim. 17. 29,3. W S W 2. }
 Dies frigid. 4. 52. N W b W 2. } media Therm. Altitud.
 — tepid. 28. 37. Malacia. } 43 $\frac{2}{9}$.

Morbus colicus & *Variolæ* adhuc passim. Febres *nervosæ*, remittentes, intermittentes, levi sæpe Delirio accedente, frequentes. Tumores Capitis *erysipelatosi*, medio præsertim Mense: sub Finem Tusses, Pleuritides, Peripneumonix, & veræ, & nothæ.

M A I O.

Fremuit ab Oriente, aut Septentrione, Ventus, accedente magnâ *Atmosphære* siccitate, donec octavo Die, stagnante Aëre, Pluvia decidit: ab undecimo ad vicesimum incerta admodum & pluvia Tempestas, declinante *Barometro*, humidoque facto Aëre; dehinc, etsi Pluvia fuit parca, Tempestas haud aprica sequuta est.

Pluvia $\frac{1}{8}$. 11. $\frac{1}{13}$. $\frac{1}{14}$. 15. $\frac{1}{17}$. $\frac{11}{18}$. 19. $\frac{1}{23}$.
 Dig. Dec.
 25. 28. = 1.604.

☞ Altitud. maxim. 1. 29,8. E b N 3. } media 29.5 $\frac{7}{10}$.
 ——— minim. 19. 29,0. S 2. }
 Dies frigid. 3. 46. N b E 2. } media Therm. Altitud. 37 $\frac{21}{10}$.
 — tepid. 31. 30. N W 1. }
 Febres

Febres intermittentes & remittentes cum profusis Sudoribus jam grassantur, quibus, in Paroxysmis, accedit sæpissimè aut Delirium, aut *Diarrhœa*: hæ, vel ex levi Errore, in continuas malignas, *nervosas*, transibant haud infrequenter. Crebræ quoque hoc Mense fuere Febres *rheumaticæ*, pleuriticæ, peripneumonice; facilè autem & abundè (B) expectorabant Sputa flava, subrubicunda, eaque brevi *judicatoria*; adeò ut, nisi ipso Morbi Initio, Venæ sectionem, saltem repetitam, haud desiderarent.

JUNIO.

Prævaluit hoc Mense Ventus occidentalis, nunc ad Austrum, nunc ad Septentrionem flectens; & medio & exeunte Junio Aër valdè humidus: nulla fuit notabilis *Barometri* elevatio hoc Mense.

Pluvia 6—9. $\frac{11}{10}$. $\frac{11}{11}$. $\frac{1}{12}$. $\frac{1}{15}$. 17. 18. 24.
Dig. Dec.
26—28 = 1.715.

§ Altitud. maxim. 1. 29,8. N W 1. } media 29.5 $\frac{1}{3}$.
— — — minim. 15. 29,1. S W 1. }
Dies frigid. 10. 41. W N W 1. } media Therm. Altit. 33 $\frac{2}{3}$.
— calid. 28. 28. Malacia. }

Jam fere vanescunt penitè Febres *συνεχέες*: vix ullæ nisi de Languore Virium Querelæ, quod inter omnes.

JULIO.

JULIO.

Spiravit usque ab Occidente Ventus, is verò lenis, & paulò magis vergens ad Austrum, toto Julio, Malaciâ sæpe interveniente: eadem pene, quæ in superiore Mense, Tempestas, ni quòd *Atmosphæra* magis humida esset, tepida & nebulosa, sub Finem Mensis præsertim.

Pluvia $\frac{I}{I}$. $\frac{IIII}{7}$. 8. 10. 16. 25— $\frac{I}{28}$. $\frac{III}{29}$. 31.
Dig. Dec.
= 2.050.

Tonitru è longinquo 1. Fulgur & Tonitru cum gravissima Pluvia. 7. W 1.

☞ Altit. maxim. 15. 29,9. Malacia. }
— minim. 29. 29,3. W S W 2. } media 29.6 $\frac{2}{3}$.

Dies frigid. 2. 40. NN W 3. }
— calid. 22. 27. Malacia. } med. Therm. Altit. 31. $\frac{17}{31}$.

Variolæ mali admodùm Moris per totam fere Cornubiam: maximæ de Languoribus Querelæ undique, ac plurimi *hysterici* & *hypochondriaci* Paroxyfmi. Exeunte Mense Icterus frequens valdè, ac plures Febres lentæ; aliquæ *miliares*. Jam Lues bovina grassatur.

AUGUSTO.

Ab initio Augusti ad Diem decimum septimum Ventus fuit varius, plerumque verò ab Occidente; tunc orsus est Aquilo, fudo consequente Cœlo: inde Boreas, aut Vulturnus ad ipsum Finem. Aër fuit hoc Mense humidus sæpe

sæpe & nebulosus ; à decimo septimo tamen ad vicefimum tertium satis ficcus.

Pluvia $\frac{I}{1}$. 6. 9. $\frac{II}{14}$. 15. 23. $\frac{II}{26}$. 27. 29. $\frac{III}{30}$.
Dig. Dec.
= 1.538.

Magna AB. 28. E 2. Fulgur & Tonitru è longinquo 26.

☞ Altitud. maxim. 18. 30,0. N 1. } media 29. 6.
——— minim. 26. 29,2. S S E 2. }
Dies frigid. 24. 39. E N E 1. } media Therm. Altit. 29 $\frac{20}{31}$.
—calid. 12. 22. Malacia. }

Morbus regius frequens etiamnum cum Febricula & gravi nonnunquam *Hæmorrhagia*. *Variolæ* adhuc in Vicinia Cornubiensi ; perpauci aliter Morbi.

S E P T E M B R I.

Multa Pluvia decidit inter quartum & decimum quintum Diem Septembris, Vento interim variante quotidie ; post id Tempus Eurus ferè perpetuus, at Pluviæ parum, quamvis Cælum fuit plerumque nubilum, & Aër sæpe valdè humidus. Maxima Roratio à decimo septimo ad vicefimum quartum.

Pluvia 4. $\frac{I}{5}$ —10. $\frac{II}{11}$. $\frac{I}{12}$ —15. 26. = 2.068. Dig. Dec.
Levis AB. 24. E b S 1—27. N N W 1—
magis lucidum 26. Malacia.

☞ Altitud. maxim. 18. 30,0. E 1. } media 29.5 $\frac{23}{29}$.
——— minim. 11. 28,8. S W 3. }
Dies frigid. 18. 45. Pruina. } media Therm. Altitud. 34 $\frac{14}{29}$.
—tepid. 6. 29. S 2. }

Plures

Plures *Apoplexiâ* & *Paralyfi* correpti sunt. Mulieres multæ Tumore Crurum *erysipelatofo* vexantur: Tuffes & Coryzæ sub Finem frequentes.

OCTOBRI.

Perflavit Diem adusque octavum Ventus orientalis violenter, quarto autem & quinto vehementissimè; adeò ut omnes fere Arbores, ictas quasi Fulmine, Foliis spoliaverit; imò plures evertit funditùs. Postea multo lenior ab Occasu, aut Meridie, successit Ventus, Finem adusque durans, multâ interim ruente Pluviâ. (C) Tantos excitavit Vapores Procella Mensis initio, ut redita esset inde Atmosphæra maximè humida; Frondes Arborum Gustu valde falsas deprehendi ad tertium & ultra à Littore Lapidem: adeò Mare perturbavit.

Pluvia 6. $\frac{1}{7}$. $\frac{1}{8}$ —10. $\frac{11}{12}$. $\frac{1}{14}$. $\frac{11}{17}$. $\frac{111}{18}$ — $\frac{11}{23}$
 —25. $\frac{11}{28}$ — $\frac{11}{30}$. = 3.372.
 Procella 3. E 4^x—4. E 4^x—5. E b N 4^x.

⊗ Altitud. maxim. 16. 29,8. W 1. } media 29.4 $\frac{5}{10}$.
 ———— minim. 5. 29,1. }

Dies frigid. 6. 53. E 3. } media Therm. Altit. 41 $\frac{5}{10}$.
 — tepid. 15. 38. Malacia. }

Multæ Tuffes & Affectiones *rheumaticæ* toto hoc mense, at fere sine Febre. Morbi colici, *Diarrhœâ* plerumque comitante, quamplurimos invadunt; at longè vehementiùs cùm sine *Diarrhœâ*. Asthma, & notha Pleuritis, passim.

NOVEMBRI.

NOVEMBERI.

Initio Mensis horrida Tempesta; primo Die Fulgur cum Tonitru vehemens, gravissimâ ruente Pluviâ, Libs porrò sævissimè perfurebat; ab octavo autem magis læta Rerum Facies, *Mercurio* resurgente, ac Favonio flante: decimo sexto tamen Libs recurrit nimbofus & pluvius admodum; Aër interim maximè humidus. A vice-simo sexto Septentrio perpetuus, qui *Barometrum* reddidit elatum valdè, Aëremque ficcum, accedente Gelu.

Pluvia $\frac{IIII}{1}$ — $\frac{II}{3}$ — $\frac{II}{5}$. 6. $\frac{II}{8}$. 10. 11. 15. $\frac{IIII}{17}$. $\frac{I}{18}$.
 Dig. Dec.
 $\frac{II}{19}$. 20. $\frac{II}{21}$. $\frac{I}{22}$. 23. 27. = 4.480.
 Procella 1. S W 4^x—2. S W 4^x—3. S W b S
 4^x—17. S W 4. Nix multa 25. p. m.

8 Altitud. maxim. 30. 30,4. N 1. } media 29.7 $\frac{2}{9}$.
 ——— minim. 3. 28,9. S W b S 4^x. }
 Dies frigid. 30. 65. N 1. } media Therm. Altitud. 48 $\frac{2}{9}$.
 — tepid. 22. 41. W 1. }

Morbi colici plures cum affectibus *rheumaticis*: Gravedines & *Catarrhi* frequentes: *Synochus* putrida passim.

DECEMBRI.

Permagna fuit *Barometri* Altitudo Mense Decembri, Septentrione, Boreâ, aut Euro, afflantibus assiduè.

Incipiente Mense rigidum Gelu, tunc quoque, ac sæpe pòst, serenitas: à vigesimo primo
 ad

ad Finem usque Aër valde humidus, Pluviâ subinde cadente.

Pluvia 8. 10—12. $\frac{1}{16}$. 23. $\frac{11}{25}$. $\frac{11}{26}$ —28. 31.
 Dig. Dec.
 = 1.190.

☞ Altitud. maxim. 3. 30,5. N b E 2. } media 30.0 $\frac{25}{8}$.
 ——— minim. 23. 29,5. S S E 2. }
 Dies frigid. 2. 68. N N E 1. } media Therm. Altit. 58 $\frac{24}{5}$.
 — tepid. 27. 50. Malacia. }

Colica fuit frequens hæctenus; *Rheumatismi* porrò cùm Inflammatione multo majore, quàm antea: Tusses siccaë, laboriosæ cum Tumore Faucium: Peripneumonia passim, sub Finem verò Mensis præcipuè. Febres lentæ, *nervosæ*, per Viciniam, at in Oppido rariùs.

Tota Pluviæ Quantitas, quæ hoc Anno de-
 Dig. Dec.
 cidit, fuit 25.698.

Notationes aliquæ.

(A) Nihil sanè in Artem medicam pestiferum magis unquam irrepfit, quàm generalia quædam nomina Morbis imponere, iisque aptare velle generalem quandam Medicinam. Ita videlicet omnis Dolor Ventris Morbus colicus nuncupatur protinùs; indito sic Nomine, quid ultrà Empirici, Balatrones, id Genus omne, quàm Arcanum quoddam porrigere, aut *Pharmacopœiæ* cujusdam Indicem evolvendo, quærere quid ibi ad Colicem?

G

Quid

Quid inde? Elixir Salutis, Tinctur. sacra, Pil. Coch. min. vel è Duob. aut tale quid, exhibetur illicò; seu inflammata sint Intestina, seu constricta *Spasmo*: unde sæpe Toxica potiùs, quàm Remedia, fiunt.—Prudentis autem est Medici primò æstimare Morbi Causam, eumque deinde solvere tentare.——Adeò nimirum ubi sævit abdominis Dolor vehemens, fixus, pulsans, & acris Calor adest, Pulsusque velox & tensus, non protinùs exhibenda sunt acria *Cathartica*: quò plùs enim proceditur, *drastica* urgendo *Pharmaca*, eo vehementiùs furit Morbus, donec supervenit tandem *Ileos* crudelis, *Sphacelusque* demùm lethalis. Sed ante omnia, Sanguis mittendus est, nec parcè nimis: pòst enim Alvus vel leni respondebit *Cathartico*, obserata secùs validissimo. Ubi vero Pituita tenax & acida dominatur, & colicos producit Dolores, Res longè aliter se habet.

(B) In Morbis utique pulmonariis, ubi Excreatio facilis & expedita est satis, adeò non juvat Sanguinis Missio, ut eam sæpe supprimat omninò: nullo ideò Modo indicatur ex Usu fore, nisi evidens adsit *Plethora*, aut vehemens aliquis Dolor, aut *Dyspnœa* gravis, aut sinceri Sanguinis Sputum, urgeat. Audi Coum Senem, Πτύελον χρὴ ἐπὶ πάσι τοῖσιν Ἀλγύμασι τοῖσι περὶ τὴν Πλευμόνα καὶ τὰς Πλευράς, ταχέως τε ἀναπύεσθαι καὶ εὐπετέως. Hippocrat. Prognostic. vide & ibidem paulò infra; porrò Coac. Prænotion. 13. Sect. de Pleuritide & Peripneumonia, ex editione Dureti: perpende etiam, quæ Ballonius in Epidemic. de hac Re optimè conscripsit; si is non est, quæ ex eo & Dureto diligenter congeffit Baglivius. Appendic. ad Pleuritidem. Tyroni certè medico consulo, ut

ut non audeat tractare Pectoris Morbos, antequam ista probè perlegerit.

(C) Plures utique Vapores excitat Procella quàm vel Sol ardentissimus, potissimum si à Mari venit: hinc post Procellas graviores Atmosphæra plerumque redditur nebulosa valde, & graves corruunt Pluviæ; condensatis scilicet modò Vaporibus, quos Vehementia Tempestatis disperferat undique.

Minutissimæ quidem Aquarum Particulæ, sub Forma Vaporis, per Aërem diffusæ se mutuò fugere videntur; at Frigore condensatæ, vel adversis concurrentibus Ventis congestæ, aut Montibus impactæ obstantibus, in mutuos Amplexus ruunt & decidunt illicò.

CONSTITUTIO

AËRIS, &c.

ANNO MDCCXXXI.

JANUARIO.

CUM novo Anno frigidissima Tempeſtas invaſit; omnia conſtricta Gelu, Nive omnia plena! Aſperam autem lenivit Brumam continua fere & pulchra ſerenitas. Venti aquilonares dominati ſunt per totum Januarium, perdurante ad Finem uſque rigidiffimo Gelu; Aër intereà fuit valdè purus & ſiccus. Exeunte Menſe (A) *Barometer* decidit plurimùm, quod demirabar utique; quoniam ex iisdem Plagiſ flare perſtabat Ventus: hoc verò accidebat forſan ob Copiam Nivis aliis in Locis delapſæ.

Nix 2. $\frac{1}{3}$. $\frac{1}{4}$. 5. $\frac{11}{24}$. 26. Grando nivofa
Dig. Dec.

30. 31. Imbres 11. 12=0.622.

Fortè vix Dimidium Nivis collectum fuit; Nix nempe in Excipulo congelata, ibique reſtans, Locum haud dedit ſuccedenti, adeò ut plurima eſſet diſſata.

⚡ Altitud.

☿ Altitud. maxim. 12. 30,3. N E 2. } media 29.9 $\frac{2}{2}$.
 ———— minim. 28. 29,1. N 1. }
 Dies frigid. 31. 76. N 2. } media Therm. Altit. 66 $\frac{2}{2}$.
 — tepid. 21. 58. Malacia. }

Sævit Morbus colicus usque cum acerbo sæpe
 Dolore *Rheumatico*. Tuffes ficcæ, laboriosæ, &
 Accessiones graves *Asthmaticæ*, frequentes, cum
 Tumore Faucium *anginoso* sæpissimè: his maxi-
 mè profuit *Hydromel* tepidum, Serum Lactis
Canariense dilutius cum Elix. Asthmat. aut Pil.
 Mathæi; interposito nonnunquam Oxymelite
 Scillino, & applicatis Humeris Cervicibusque
Vesicatoriis. Cruciat plurimos plurimùm Ar-
 thritis. Variolæ passim in Cornubia.

F E B R U A R I O.

Initio Februarii surrexit *Mercurius*, at Frigus
 remisit; octavo & nono ab Austro Procella *Baro-*
metrum depressit plurimùm: à decimo octavo
 ad Finem usque Venti Septentrionales Nubes abe-
 gerunt, nullâ omnino decidente Pluviâ; fur-
 gente iterum *Baroscopio*.

Pluvia 3. $\frac{11}{4}$. $\frac{11}{10}$. $\frac{11}{11}$. 13. $\frac{1}{14}$. $\frac{1}{15}$. 16. 18.
 Dig. Dec.

Nix 20. Grando gravis 1. = 1.706.

Lumen boreale parvum 19. H. 10 p. m.
 N b E 1.

☿ Altitud. maxima 2. 30,3. E N E 1. } media 29.6 $\frac{18}{27}$.
 ———— minima 9. 28,9. S S E 4. }
 Dies frigid. 1. 73. N N W 1. } media Therm. Altit. 57. $\frac{17}{27}$.
 — tepid. 10. 53. W 1. }

Tuffis *Asthmatica* frequens adhuc. Pleuritides & Peripneumonix hæud paucæ. Morbus *anginosus* (*the Strangles* dictus) inter Equos sævit plurimum.

MARTIO.

Statio *Baroscopii* toto Martio fuit valde sublimis, Ventus ferme assiduè borealis, Malaciâ tamen sæpissimè intercurrente: Aër purus & maximè ficcus, exeunte Mense præsertim: Pluvia parca admodùm, at pulchra plerumque Serenitas.

Dig. Dec.

Pluvia 4. 12. 18. 27. = 0.140.

Altitud. maxim. 2. 30,4. Malacia. }
 ———— minim. 12. 29,7. Malacia. } media 30.0 $\frac{26}{31}$.

Dies frigid. 1. 62. N b W 1. }
 - tepid. 14. 45. N N W 2. } media Therm. Altit. 50 $\frac{6}{31}$.

Tuffes adhuc & Angina valde frequens inter Equos. Graves Arthritidis Paroxyfmi, sævi quoque *Rheumatismi*.

(B) Pleuritides, Peripneumonix, Pleuro-peripneumonix; Tuffes ficcæ, asthmaticæ, laboriosissimæ, sunt valde *epidemicæ*; perparcè admodùm expuunt Ægróti, anhelant maximè; multi moriuntur.

APRILI.

Boreas, isque sæpe velox valde, à primo ad duodecimum Diem Aprilis perflavit; Tempestas intereà fuit admodùm serena &, pro Anni Tempore, frigida maximè & ficca: à decimo tertio

tertio ad vicesimum Libs, aut Favonius, Pluviâ cadente & *Mercurio*: recurrebat dein ad Orientem Ventus, vicesimo secundo & tertio valde procellosus, magis post vergebat ad Austrum, humefcente *Atmosphæra*.

Pluvia 13. $\frac{III}{15}$. $\frac{I}{16}$. $\frac{I}{18}$. 19. 23. 24. 26. 28.
Dig. Dec.

=1.254.

Gelu 7. 10. 11. Tonitru 18. Permagna AB.
26. 10. p. m. N W. 1.

Altitud. maxim. 7. 29,9. E N E 3. } media 29.5.
minim. 16. 28,8. S S W 3. }

Dies frigid. 10. 62. N E b N. 2, rigidum Gelu. } media
-- tepid. 28. 43. E S E 2. — } Therm.
Altit. 48 $\frac{1}{2}$.

Jam morbus inter Equos evanescit. *Variolæ* passim: Pleuritides & Peripneumonix frequentissimè sæviunt, ob Humorū Tenacitatem & difficilem Excreationem Morbus evadit valde periculosus; ubi verò expuitur facilè, brevi sedatur; præcipuè si Sputa mista sunt rufo quodam Sanguine: Spumantia sanè & aquosa minimè laudo.

M A I O.

Hoc Mense Subsolanus, aut Vulturnus, flabant majore ex Parte, Libs aliquando, Caurus sæpiùs; ad Finem verò fremebat Aquilo: à decimo nono ad tricesimum primum Aër erat maximè ficcus.

Dig. Dec.

Pluvia 4. 5. 6. 8. 10. 16. 17. 22. 24. = 0.634.
Fulgur & Tonitru 22. 24. Malacia.

§ Altitud. maxim. 30. 30,1. N N E 3. } media 29.7.
----- minim. 6. 29,3. S E 1.
Dies frigid. 1. 48. S E. 1^x. }
-- tepid. 23. 28. N W. 1. } media 36 $\frac{8}{31}$.

Morbi Pectoris adhuc. *Variolæ sporadicæ* ;
passim *Erysipelas* ; Ischias solito frequentior ;
Tempestat autem ut plurimum salubris est.

JUNIO.

Procedente Junio Aër fuit valde ficcus, Ven-
tus subsolanus, aut arctoüs, Malaciâ non rarò
intercurrente ; sensim autem delapsus est *Mercuri-*
us, Aërque factus est sensim humidior. A
vicesimo Libs plerumque regnavit, *Atmosphæræ*
Temperiem, ut solet, reddens humidam valde,
nebulosam, atque etiam frigidior.

Pluvia 10. 16—19. $\frac{II}{20}$. $\frac{III}{23}$. $\frac{I}{24}$. $\frac{II}{25}$. 26.
Dig. Dec.
28=2.148.

§ Altitud. maxim. 1. 30,0. E. 2. } media 29.4 $\frac{25}{28}$.
----- minim. 20. 29,1. W S W 1.
Dies frigid. 7. 38. N 1. }
-- tepid. 20. 29. } media Therm. Altit. 32 $\frac{5}{26}$.

Variolæ epidemicæ æque sæpe mali moris ; sub
Crisin aut Humore crudo plenæ, aut nigram
exhibentes Faciem. *Erysipelas* frequens, cætero-
quin Mensis fuit saluber fatis.

JULIO.

JULIO.

Haud notabilis fuit *Barometri* Ascensus, aut Descensus, hoc Mense; Ventus inconstans, Malacia porrò interveniebat sæpissimè, multo decedente Rore: Aër ut plurimum ficcus fuit & non rarò valde calidus, præsertim exeunte Mense.

Pluvia $\frac{II}{7}$. 8. $\frac{I}{15}$. 16. $\frac{II}{20}$ —23. $\frac{II}{25}$. 31.—1.300. Dig. Dec.
Fulgur & Tonitru 31. p. m. S S E 1x.

⌘ Altitud. maxim. 10. 29,8. Malacia. }
————— minim. 31. 29,3. S S E 1. } media 29.5 $\frac{1}{2}$.
Dies frigid. 19. 37. E N E 1. }
-- calid. 30. 21. Malacia. } media Therm. Altit. 27.

Crebræ adhuc *Variolæ*: Febres intermittentes, tertianæ potissimùm, sub Finem Mensis, at Ruri maximè.

AUGUSTO.

Ventus ab Exortu perflavit toto Augusto fere, Initio ad Septentrionem declinans, *Barometro* tamen haud multùm surgente: sub Finem Vulturinus plurimos attulit Vapores & Pluviam.

Pluvia I—3. 9. 10. $\frac{IIII}{21}$. $\frac{I}{22}$. 23. $\frac{I}{25}$. 26. $\frac{IIII}{27}$.
Dig. Dec.
28. 31.—1.988.
Levis AB. 16. N b E 1. Fulgur & Tonitru 9
—21. E S E 2.

⌘ Altitud. maxim. 12. 29,9. N E 1. }
————— minim. 26. 29,0. E S E 2. } media 29.4 $\frac{1}{2}$.

Dies frigid. 12. 38. }
 — calid. 8. 22. N 1. } media Therm. Altitud. 29.

Sævæ Variolæ, & Febres miliares rubræ, epidemicae; Tuffes convulsivæ inter Pueros.

S E P T E M B R I.

Ineunte Septembri Libs, aut Favonius; ab undecimo Eurus fere perpetuus; Malacia frequens autem medio Mense cum Roratione maxima: ad Initium & ad Finem Aër erat valde humidus.

Pluvia $\frac{1}{1}$. 2. 4. 6. 8. 18. $\frac{11}{23}$. 24. 26. $\frac{11}{27}$.
 Dig. Dec.
 $\frac{1}{28}$ —30. = 1.300.

Levis AB. 13. Malacia, permagna autem 27.
 H. 10. Malacia.

☞ Altitud. maxim. 11. 30,0. E 1. }
 ——— minim. 27. 29,2. S S E 2. } media 29.5 $\frac{12}{25}$.
 Dies frigid. 9. 42. W N W 1. }
 — tepid. 1. 30. S W 1. } med. Therm. Altitud. 32 $\frac{21}{5}$.

Variolæ passim. Febris miliaris cum pravis admodum Symptomatis haud infrequens. Cholerae plurimæ.

O C T O B R I.

Principio afflavit Zephyrus, Malaciâ sæpe interpositâ; ortus est Vulturnus undecimo, qui duravit fere ad Diem vigesimum septimum, flante tamen Borea à vicesimo ad vicesimum secundum: ad Finem Libs infremuit, labente plurimum *Baroscopio*.

Pluvia

Pluvia 6. 9. $\frac{11}{13}$. $\frac{11}{14}$. $\frac{11}{15}$. 16. $\frac{1}{24}$. 25. 27.
 Dig. Dec.
 $\frac{11}{28}$ — $\frac{1}{30}$. 31=2.366.

Fulgur & Tonitru 14. Vesperi, Malacia.

Cholera adhuc, Febre sæpe comitante, & non rarò Eruptione *miliari* salutifera: colicus insuper Morbus jam graffiatur.

NOVEMBERI.

Per Initia Novembris *Barometri* Statio fuit humilis, etsi Eurus Zephyro successit, qui spiravit à quinto ad duodecimum; à decimo tertio ad vicesimum tertium Corus, aut Favonius, surgente *Mercurio*: inde Boreas, Finem adusque perflans, Nubes dispulit, Aërem siccavit plurimum, rigidumque Gelu induxit.

Pluvia $\frac{1}{1}$ — $\frac{11}{4}$. $\frac{1}{5}$. $\frac{1}{7}$. $\frac{1}{8}$. $\frac{1}{9}$. 10. 14. 18. 20. 22.
 Dig. Dec.
 Nix 28=2.356.

⌘ Altitud. maxim. 26. 30,2. N E 3. } media 29.6 $\frac{2}{29}$.
 ——— minim. 8. 28,7. S E 3. }
 Dies frigid. 30. 66. N N E 1. } media Therm. Altit. 50 $\frac{10}{29}$.
 - - tepid. 3. 40. W 1. }

Mensis minimè morbosus: nihil nisi morbus colicus, isque fere à *Pomaceo* novello.

DECEMBRI.

Alta fuit *Barometri* Statio toto fere Mense, flante plerumque Cauro, aut Aquilone; Libs verò interdum Nubes atque Pluviam invexit.
 Gelu,

Gelu, idque rigidum, à decimo nono ad vicesimum sextum, Borea furente; Aër intereà pro Anni Tempore fuit ficcissimus.

Pluvia 2. 5—¹¹8. 10. 13. 15—17. 25. 28.
Dig. Dec.
—30. Grando 7. Nix 26 = 1.452.
Levis AB. 19. N 1. Procella 13. fera Nocte.
N W.

☿ Altitud. maxim. 1. 30, 2. N N W 1. } media 29.8 $\frac{8}{23}$.
——— minim. 6. 29, 4. W b S 2. }
Dies frigid. 25. 67. NE 1^x. } media Therm. Altit. 56 $\frac{1}{2}$ $\frac{8}{8}$.
-- tepid. 12. 49. W N W 1. }

Morbus colicus adhuc *epidemicus*; Gravedines frequentes.

Tota Pluviæ Quantitas hoc Anno fuit 17.266.
at magna pars Nivis, Mense Januario, amissa fuit.
Dig. Dec.

NOTATIONES.

(A) Haud exiguum sæpe, ac subitum, *Mercurii* Descensum notavi, cum instantis *Atmosphære* Facies nulla hujus Indicia prodiderit; sed inquirendo diligentius, aut vehementes Imbres corruisse, aut Fulmina, inter finitimos reperi: unde circumfusus Aër ad Æquilibrium restituendum illuc ruebat confestim.

(B) Ortum duxisse videntur hi Morbi *inflammatorii* à diuturnâ Frigiditate Aëris ac Siccitate, quæ Fibras tensas nimium & Sanguinem plus
justo

justo densum effecerant. Notavit olim Hippocrates, quod aquilonia Tempestas Tusses moveat, ac dolores Lateris & Pectoris excitet, Aphorism. v. Sect. 3. Ego verò observavi fæpissimè, quòd quo ficciora fuere Tempora, eo parcior Exscretio, ac Pectoris Purgatio difficilior evenit; quod tamen in Morbis pulmoneis permagni haud dubio momenti est: vix utique feliciter solvitur Peripneumonia sine largâ Sputorum ejectione. Nec id magis promovet aliquid quàm larga & frequens Potatio tepidi alicujus Liqueoris *antiphlogistici*, nitrosi, leniterque detergentis; præcipuè post debitam Sanguinis Missionem: quòd si minùs ex Voto procedat, Gummi Ammoniacum, Scillitica, Oleosa, Detergentia, *Mercurialia* idonea, & nonnunquam etiam *Volatilia*, adjicienda sunt. At bibere affatim tepidè, imò calidè, perpetuum esse debet, durante præsertim magna *Atmosphære* ficcitate: quod & Vapore Pulmones fovet & relaxat, & Sanguinem satis fluidum conservat. “Fervida hæc Liqueorum
 “Potio (ait Baglivi) est mihi in Secretis pro
 “dissolvendis pertinacibus Visciditatibus in
 “Pleuritide epidemica & maligna, nec non in
 “aliis Pectoris Morbis, à tali Causa penden-
 “tibus.”

At si nimia fuerit in Pulmones Destillatio, eaque cruda & acris, eam lenire oportet *Opiato* idoneo, quale est Syrupus è Meconio, Laudanum, Elixir asthmaticum, Pilula Mathæi, &c. Cursumque Humoris avertere debemus *Epispasticis* admotis; idque præcipuè Suris internis, modò magna adsit *Dyspnæa* & *Anacatharsis* difficilis: sunt enim salutifera maximè. Vel ipse Medicinæ Parens Abscessus ad Tibias ortos in
 Morbis

Morbis etiam vehementibus Pulmonis utiles pronuntiavit: *αἱ ἢ Ἀποσάσεις αἱ ἐς τὰ Σκέλεα, &c.* Hippocrat. Lib. Prænotion. Quantus fanè Consensus est has inter Partes ab hoc uno elucet satis; quod, qui ex Asthmate veteri Tumore Pedum hydropico laborant, Asthmate liberentur: sponte autem evanescente Tumore, vel Arte repulso, protinùs anhelant.

Sed ut in Peripneumoniacis movere Sputa opportunum est maximè, id in simplice Pleuritide moliri ineptum est prorsùs. Nihil enim hìc æquè juvat ac larga, frequens, & matura Sanguinis Missio, interpositâ quoque multâ, diluente: emolliente Potione; hæc enim Sanguinem diluit & fovet, dum Fibras nimis rigidas relaxat, tandemque coacta resolvit; præcipuè Nitro & Camphorâ rectè assumptis; quibus & subinde rectissimè adjungitur Papaveris Lacryma, ad compescendam nempe Doloris Vehementiam: huic enim inest etiam relaxandi Vis maxima, adeoque in omnibus Morbis, ex nimiâ *stricturâ* (ut Methodici loquuntur) ante omnia juvat. Hinc est quod rapidum nimis Sanguinis Cursum reprimit, & morbidæ materiæ *Pepsin* promovet maximè: hinc vides plerumque post Opii Usus Sedimentum in Urinis copiosum.

Vera fanè Pleuritis haud magis *Beckica, Ec-clegmata*, atque id genus alia, poscit quàm Inflammatio Cruris, aut ipsa Podagra: longè profectò magis proficimus Fomentis idoneis; hæc enim sæpissimè levant Dolorem, Morbumque evocant.— Imò in pertinace ac sævo Dolore Cucurbitulæ, atque etiam ipsæ scarificatæ, juvant maximè, aliis vix aliquid proficientibus. Sic Celsus, Capit. de Laterum Dolore “ Confu-
“ giendum

“ giendum ad Cucurbitulas est antè summâ incisâ Cute.” Sic Aretæus Cappadox, ἐπιδηλοτάτη γὰρ ἐπὶ τῇ Πλευρείτικῶν ἢ ἀπὸ Συκίης Ὀφελείη, Cap. de Curatione Pleuritid. Quidni & *Epispastica* quandoque in graviore Casu admoveantur? Veterès fanè frequenter Sinapi super Pectus imponebant.—— Vivit adhuc & viget bonus quidam ad sacra Minister, qui, multis adhinc Annis, Pleuritide sævissimâ correptus erat. Hunc nihil prælargâ, eaque quater repetita, Sanguinis Detractio juvabat, Anodyna & Fomenta parum, brevi recurrente vehementer Dolore: tandem levi Scarificatione factâ, leniterque Cucurbitulis extracto Cruore, *Vesicatorium* superimponi iussi. Quid fit? intra perpaucas Horas evanuit omninò Dolor, neque postea recurrit. Fateor equidem quod Ulcuscula paulo difficiliùs sanarentur; sed quid istud, ubi Mors aliter brevi fuerit pro Remedio?

Quandoquidem ergo tanta fit differentia Pleuritidem inter & Peripneumoniam, non erit alienum forsan *diagnostica* utriusque Signa describere.

Proprium est Pleuritidis incipere à Rigore, quem mox Calor ardens excipit; hisque confestim accedit Lateris Dolor vehemens, pungens, nunc ad Spinam, ad Claviculas sæpe, nonnunquam ad anteriora Pectoris, tendens: dum verò hæc vigent, insignis adest Pulsûs Durities, Chordæ admodum tensæ vibrantis adinstar. Hæc quidem Pleuritidis Signa *pathognomonikώτατα* prorsûs agnosco; Tussis utique, Pace dixerim Galeni, haud rarò abest omnino.

Peripneumonia,

Peripneumonia, ut ex Hippocrate Celsus, plus Periculi quàm * Doloris habet. Pulmonum Gravitas ac *Dypsnoea*, Pectoris Oppressio, & Spiritus ex Ore fervens, purulentorumque Rejectio, Febre comitante ac Tussi, propria & minimè fallacia sunt Peripneumoniæ Indicia.

Fateor equidem quod hi Morbi, longe frequentius quàm vulgo putatur, aut invadunt unà, aut invalescenti Pleuritidi Peripneumonia quoque accedit: ideò Riolanus horum conjunctionem rectissimè nominavit *Pleuripneumoniam*. — Perpende modò utriusque Morbi Sedem, ita Rationem ex facili videbis cur hoc evenit sæpissimè. Exeunt namque ex *Aorta* ad Angulos penè rectos Arteriæ *intercostales*, ex quibus pleuriticæ; exeunt ex eadem ad eundem fere Modum Arteriæ *Bronchiales*, Pulmonis Substantiam irrigantes. Jam ergo cùm multo abundat Glutine Sanguis, & Vasa, solito magis elastica, Humores validissimè propellunt, Pars magis viscida Sanguinis, utpote levior, ad Aortæ Latera urgetur, dum fluit mobilior puriorque per Axim Canalis; proinde & in Vascula Pleuræ & Pulmonis, modo descripto ab Arteria magnâ producta, impellitur: unde Sanguis maximè crassus, parumque idoneus harum Arteriarum Ramusculos permeare, Obstructiones ibidem ac Inflammationes creat. Quis adeò non videt, ita non mirandam esse Peripneumoniam cum Pleuritide conjunctam, ut mirum magis videatur, cur uterque Morbus, eadem urgente Causa, non semper concurrat simul; eoque magis cùm Lobi Pulmonum
Pleuræ

* Ἀποίνῃ ἢν μὲν⊕ Φλεγμονὴ Πνέυμων, ἀπον⊕ γὰρ ἢ Φύσις ἀσθενῆς; Aret. Cappad. Capit. de Peripneum.

Pleuræ coalescant, quod non rarò, cæterà fanis, accidit ?

In ipso quidem Initio omnis Peripneumoniam Sanguis rectissimè mittitur ex magno Vase, per magnum Vulnus, ut Quantitas & Vis ejus minuantur, & Locus adfit Diluentibus; ac ne, dum urget usque Inflammatio in extremis *Bronchialibus* Arteriis, ipsi etiam Ramusculi Arteriarum pulmonalium inde compressi, obstructi quoque brevi fierent, unde sævissima oriretur Peripneumonia, jugulans ocysimè; potissimùm si multæ *Arteriolæ pulmonales* affectæ sint: quo in Casu vix aliquid proficiat nisi largissima Sanguinis Detractio, imò fere ad Deliquium usque.— Pro Ratione autem majoris, aut minoris, respirandi Difficultatis, major, minorve, Cruoris Quantitas emitti debet. Pulsus enim haudquam in hoc Morbo hujus satis fidus est Index; quandoquidem sæpe ob impeditum Sanguinis Cursum mirè turbatur: imò qui vix sentiendus erat ante Venæ Sectionem, sæpe post validè pulsat.—Haud tamen tutò mittitur post Diem quartum; utique si Sputa subflava, rubescentia, copiosa, liberè rejiciuntur. Vide Notationem (B) Anno MDCCXXX.

Hæc pauca cursim de Pectoris Inflammationibus protuli; qui vult plura, eaque perfecta omninò, perlegat diligenter consummatissimos Boërhaavii Aphorismos Capit. de Peripneumonia, &c.—At proh Dolor, dum hæc scribo, ad Deos abit Vir immortalis, quem *Sæcula nulla tacebunt!*

C O N S T I T U T I O

A È R I S, &c.

A N N O M D C C X X X I I .

J A N U A R I O .

MENSIS Januarii Principio afflavit Aquilo, & Sudum fecit & Gelu rigidum, *Atmosphæram* quoque maximè siccam. Totum hoc pulchrum Ventus à Meridie brevi subvertit; imò xv & xvi gravissima ruebat Pluvia, inde Malacia perpetua fere ad Diem vicesimum secundum: post varia admodum, at plerumque pluvia Tempeftas, cadente *Mercurio*.

Pluvia	8.	11.	$\frac{III}{15}$.	$\frac{III}{16}$.	17.	19.	22.	23.	
	$\frac{I}{24}$.	$\frac{I}{25}$.	$\frac{II}{26}$.	$\frac{I}{27}$.	$\frac{I}{28}$.	$\frac{I}{29}$.	Dig. Dec.		
	= 3.564.								
	Lumen boreale parvum.							18.	Malacia.

⊗ Altitud. maxim. 21. 30,0. Malacia. } media 29.6.
 ——— minim. 27. 28,9. S W 3. }

Dies frigid. 9. 70. N 1. } media Therm. Altitud. 58 $\frac{1}{2}$.
 — tepid. 26. 50. S W 2. }

Morbus colicus passim: Tuffes, Raucedines, Gravedines & Tumores Faucium valde frequentes.

F E B R U -

F E B R U A R I O.

Toto hoc Mense Ventus occidentalis prævaluit, aliquando ad Septentrionem, sæpiùs ad Austrum flectens, continuâ quasi cadente Pluviâ, haud tamen gravi : nullum Gelu.

Pluvia 2. $\frac{I}{4}$ — $\frac{I}{7}$ — $\frac{II}{10}$. $\frac{I}{11}$. $\frac{I}{12}$. 14. 16. 19.
 $\frac{III}{21}$ — $\frac{III}{23}$. 25. 26. $\frac{II}{28}$. = 2.924.
 Dig. Dec.
 Levis AB. 7. W 1. Procella. 6. multo
 mane. S S W 4x.—10. Nocte. S W b W.

§ Altitud. maxim. 13. 30, 1. W N W 1. } media 29.7 $\frac{2}{3}$.
 ———— minim. 7. 29, 1. W 1.
 Dies frigid. 8. 56. W N W 1. } media Therm. Altitud. 49.
 — tepid. 4. 44. S S W 2.

Iidem, qui in precedente Mense, Morbi, at feveriores : (A) Tusses *convulsivæ* frequentes inter Pucros.

M A R T I O.

Incerta fuit durante Martio Tempeftas ; nunc nimbofa, sæpe tranquilla, Vento variante sæpiffimè, plerumque vero è Septentrione. Initio & paulo ante Finem *Barometri* Statio erat fatis alta, Aërque ficcus & purus ; medio autem Mense, eoque definente, concidebat *Mercurius* & Pluvia multa.

Pluvia $\frac{I}{1}$. 2. 5. 6. 7. 9. $\frac{III}{12}$. 13. $\frac{II}{14}$. $\frac{II}{18}$.
 Dig. Dec.
 27. $\frac{III}{28}$ — $\frac{II}{31}$. Nix. 10. $\frac{II}{11}$. = 3.174.

& fuda: Ventus tamen ex Plagis australibus
Baroscopium depressit.

Pluvia 1. $\frac{11}{3}$. $\frac{11}{5}$. $\frac{1}{8}$ —12. 22. $\frac{11}{23}$. $\frac{1}{25}$. $\frac{11}{26}$
Dig. Dec.
—28. 30=2.424.

☞ Altitud. maxim. 21. 29,7. N W 1. } media 29.4 $\frac{29}{37}$.
——— minim. 27. 28,8. S S W 3. }
Dies frigid. 21. 50. N W 1. } media Therm. Altit. 40. $\frac{26}{31}$.
- - tepid. 16. 36. Malacia. }

Cholera Morbus passim; *Diarrhææ* frequentes.
Ferox Tuffis plures cruciat Infantes ac Pueros,
eosque sæpe in Spasmos adigit.

J U N I O.

Ab Initio Junii ad Diem usque decimum
octavum vix ulla Pluvia, Aër interim fuit ma-
ximè ficcus & purus admodum, at sæpe frigidu-
lus. A Die quinto ad duodecimum Eurus, aut
Malacia: à decimo nono ad vigesimum secun-
dum gravis Pluvia, Zephyro flante; Septentrio
autem post *Barometrum* erexit. Permagna Ro-
ratio hoc Mense, sub Finem præfertim.

Pluvia 17. $\frac{1}{19}$. $\frac{1111}{20}$ —22. $\frac{11}{24}$. =1.270.
Dig. Dec.

☞ Altitud. maxim. 26. 30,0. N N W 1. } media 29.6 $\frac{29}{39}$.
——— minim. 10. 29,2. Malacia. }
Dies frigid. 2. 40. N W 1. } media Therm. Altit. 31. $\frac{22}{29}$.
- - calid. 28. 26. N 1. }

Febres *miliares* compositæ & *Rubeolæ* pas-
sim.

JULIO.

Ad Principium & sub Julii Finem Aër fuit valde ficcus; Ventus enim è Septentrione spiravit, sed lenis admodum: ab octavo autem ad decimum quartum Pluvia multa, flante Noto. Frequens currente mense Malacia & Ros plurimus.

Pluvia 8. $\frac{IIII}{9}$ — $\frac{II}{11}$ — $\frac{III}{13}$ — $\frac{I}{14}$. 22. $\frac{I}{27}$. 28.
 Dig. Dec.
 = 2.288.

☿ Altitud. maxim. 1. 29,8. Malacia. }
 ——— minim. 12. 29,0. S S E 2. } media 29,5 $\frac{1}{3}$.
 Dies frigid. 14. 38. S S W 1. }
 — calid. 31. 24. N N W 1. } media Therm. Altit. 29 $\frac{1}{3}$.

Tempeſtas maximè ſalubris.

AUGUSTO.

Ineunte & exeunte Augusto Ventus ab Oriente *Atmosphæram* ficcavit plurimum; inter nonum & viceſimum ſextum varius fuit, nunc ſcilicet ad Auſtrum, nunc ad Septentrionem. Parum admodum Pluviæ hoc Menſe decidit, at immenſa Vis Roris.

Pluvia 9—12. 19. 23 = 0.362.
 Dig. Dec.

☿ Altitud. maxim. 30. 29,9. E b N 2. }
 ——— minim. 12. 29,2. S 2. } media 29,5 $\frac{1}{3}$.
 Dies frigid. 31. 38. E b N 1. }
 — calid. 19. 23. S 2. } media Therm. Altit. 28 $\frac{2}{3}$.

Diarrhææ

Diarrhææ frequentes : Febres intermittentes passim.

Morbilli jam ingruunt, Fine nimirum Mensis. Tuffes plures jam vexant Equos.

S E P T E M B R I.

Diem adusque decimum Septembris *Mercurii* Statio fuerat sublimis, Boreas interim ocyùs afflans *Atmosphæram* reddiderat maximè puram : à decimo autem ad vicesimum quintum Libs, aut Caurus, multa cum Pluvia ; inde Eurus.

Pluvia $\frac{III}{11}$. $\frac{III}{12-15}$. $\frac{I}{17}$. $\frac{IIII}{18}$. 19. 21. 23.
 $\frac{III}{27}$ Dig. Dec.
 27. = 3.050.

Procella 26. Nocte. E S E. Tonitru Nocte
 12. S W I.

⌘ Altitud. maxim. 2. 30,1. N E 2. } media 29.6.
 ——— minim. 13. 29,0. W N W 2. }

Dies frigid. 30. 45. E 3. } media Therm. Altitud. 35.
 -- tepid. 10. 29. S W 2. }

Morbilli epidemici.——Angina tuffiens undique inter Equos (dicta *the Strangles*) quæ plurimos suffocat prorsùs.

O C T O B R I.

Gravissima sæpe & perpetua fere Pluvia decedit mense Octobri, nimbis ab Austro unà furentibus, plurimùm etiam subsedit *Baroscopium* : id verò sub Finem erexit Ventus aquilonius, Aëremque siccavit.

Pluvia $\frac{II}{2-5}$. $\frac{III}{7-9}$. $\frac{II}{11}$. $\frac{III}{12}$. $\frac{I}{14-16}$. $\frac{II}{17}$.
 $\frac{III}{19}$. $\frac{III}{20}$. $\frac{I}{21-23}$. $\frac{III}{24-26}$. $\frac{I}{28}$. = 6.342.
 Procilla 14. p. m. Fulgur & Tonitru 22 mane.
 S b E 2.

☿ Altitud. maxim. 30. 29,8. N N E 1. } media 29.2 $\frac{2}{3}$.
 ——— minim. 14. 28,7. S W 4x. }
 Dies frigid. 31. 52. E b N 1. } media Therm. Altit. 38 $\frac{1}{2}$.
 -- tepid. 1. 34. E 1. }

Tuffles, Coryzæ & Morbilli maximè epidemici.
 Jam morbus Equorum sævit maximè.

NOVEMBRI.

Aër fuit valde ficcus & tenuis, Ventusque ab Oriente, aut Septentrione, toto Novembri, isque à sexto Die ad decimum furibundus : à vicesimo ad Finem usque omni mane permagna Pruina & Gelu, dum lenis Aquilo spirabat.

Pluvia 1. 2. 10—12. 16—18. $\frac{I}{19}$. 30.
 Dig. Dec.
 = 0.584.
 Turbo aquilonalis 6. H. 9. nocturnâ.

☿ Altitud. maxim. 25. 30,4. N E b N 1. } media 29.9.
 ——— minim. 12. 29,4. E S E 1. }
 Dies frigid. 29. 63. N E 1. } media Therm. Altitud. 55 $\frac{1}{3}$.
 -- tepid. 1. 48. E b S 1. }

Morbilli adhuc, & Morbus epidemicus inter Equos.

DECEMBRI.

D E C E M B R I.

Perstitit usque ad decimum Ventus aquilonius, hinc Subsolanus : à decimo sexto ad Finem usque Libs, aut Auster, permultâ ruente Pluviâ, ac subsidente plurimùm *Mercurio*. *Atmosphæra* Initio valde ficca erat & frigida rigido cum Gelu; à decimo sexto autem tepida, nebulosa & humida.

Pluvia	4.	$\frac{II}{13}$	$\frac{I}{16}$	18.	$\frac{III}{19}$	$\frac{IIII}{20-22}$	$\frac{I}{23}$
							Dig. Dec.
	$\frac{I}{24}$	$\frac{III}{25}$	$\frac{II}{26}$	$\frac{I}{27}$	$\frac{II}{29}$	$\frac{II}{30}$	31. = 4.918.
Fulgura	20.	21.	Nocte.	Procella	29	Nocte	
S	4x.	Nix	10.	E b N	1.		

⌘ Altitud. maxim. 2. 30, 2. N E 1. } media 29.5 $\frac{2}{8}$.
 ——— minim. 31. 28, 8. S W 2. }

Dies frigid. 8. 66. N E 2. } media Therm. Altitud. 54 $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{8}$.
 -- tepid. 25. 44. S 1. }

Tusses, Gravedines, Anginæ, valde frequentes. Lues equina adhuc grassatur, sed imminuta valde est.

Tota Quantitas Pluviæ, Anno MDCCXXXII.
 Dig. Dec.
 = 33.096.

De Pertussi Puerorum.

(A) Ingens adfert Solamen (inquit *Sydenham*) Venæ Sectio *Pertussi* Infantum, in qua Remedia quælibet, Pectori dicata, longo post se linquit

Intervallo: Idem hoc sentit *Harris* de Morb. acut. Infant. — Oleosa utique & mucosa Medicamenta damno prorsus; quippe quæ Morbum augent, non abigunt certè: iis utcunque Praxis vulgata utatur.

Quæ mihi adèdè magis esse ex Ufu, longâ probavi *Experientiâ*, sequuntur. — Sive evidens *Plethora* adsit, sive Sputum Sanguine tinctum, Venæ Sectionem præcipio semper; idque præcipuè, si Febricula, quòd sæpe fit, urget, aut Vultus inter tussendum fere nigrescit: hanc insuper repeto nonnunquam, pro Ratione scilicet Virium & Ætatis. Mox levem moveo Vomitus Syrup. Flor. Perficor. Oxymel. Scillitic. Infus. aut Decoct. *Ipecacuanhæ*. — Tussis enim, partim saltem, est à Stomacho, ut monuit olim *Waldschmidt*; nam vix unquam cessat Tussis convulsivæ Paroxysmus antequam irritans Pituita tenax Vomitu rejicitur: imò tanta sæpe est Illuviei Copia, ut Vomitionem terve, quaterve, proritare necesse sit.

Solvenda porrò subinde est Alvus, at lenibus tantùm utendum est *Catharticis*, nempe Rhabarbaro, Mercurio alkalizato, Calomelane. Proluvies namque mucosa hoc modo expurgatur, adeoque nec *Chylum* inquinat, nec, Vasa Lactea subeundo, Sanguinem. Nocet utique astricta nimium Alvus: nam Febriculam infert, aut Dyspnœam aggravat maximè. — Nec solùm Evacuantibus opus est, exhibenda sunt etiam, quæ & Nervos & Stomachum confirmare valent, ac Lentorem Sanguinis attenuare. Hoc Opus absolvunt optimè *Mercurialia*, & Cortex Peruvianus, *Stomachicis* idoneis adjectis. Spiritûs interea Difficultas & Pectoris Oppressio Solutionem

Gum.

Gum. Ammoniac. Expressionem Milleped. aut tale quid desiderant sæpe; Vehementiam autem Tuffis interdùm compescere licet Elix. Asthmat. le Mort. è Syrup. Diacod: quod quidem est optimum, ac tutissimum, in hoc morbo *Anodynum*. Atqui si humor acris admodùm in Laryngem, aut Pulmones, destillat, eum oportet avocare admoto Cervicibus *Epispastico*.

His cedit Remediis facilè hic Morbus, aliàs sæpe contumax admodùm; nec nisi Tempore & Mutatione Cœli fugandus: decantata sanè Muliercularum *Specificæ* (quantum ego unquam observavi) meræ sunt Quisquilæ: imò Muscus pyxidatus, modò si quid valeat, propter Vim astringentem, adeoque corroborantem, & ad Naturam Corticis Peruviani aliquanto accedentem, valet. Nobile namque hoc Indiæ *Pharmacum* non solùm lentos attenuat Humores, sed & totum *Systema* Fibrarum confirmat; atque sic utraque Facultate agendo Febres intermittentes discutit.—Atqui periodica hujus *Pertussis* Accessio, haud minùs certa sæpe quàm vel Intermittentium Paroxyfismus, non multum abesse ab earum Indole hunc Morbum indicat: hoc magis etiam probabile videtur, quod uterque Morbus, eadem plerumque Tempestate, grassatur, ab eadem propè *Causa* pendet, & iisdem fere curatur Remediis.

CONSTITUTIO

A È R I S, &c.

Anno MDCCXXXIII.

JANUARIO.

INGREDIENTE Anno Pluvia frequens *Atmosphæram* humidavit, Vapores autem paulò post Ventus ab Oriente discussit, à decimo sexto ad vicesimum quintum durans, surgente *Barometro*. Perpaululum hoc Mense Gelu, imò exeunte eo Aër erat valde nebulosus & pro Anni Tempore tepidus.

Pluvia $\overset{II}{1-4}$. $\overset{II}{5}$. $\overset{III}{7}$. $\overset{I}{8}$. $\overset{I}{9}$. 15. 22. $\overset{III}{29}$. 30.
Dig. Dec.

31 = 2.384.

Procella 7. Nocte. S. Gelu 14. N W 1—21.
E N E 2.

§ Altitud. maxim. 24. 30,2. E 1. } media 29.7 $\frac{2}{3}$.
minim. 8. 29,3. S W 3. }

Dies frigid. 21. 62. E N E 2. } media Therm. Altit. 51 $\frac{2}{3}$.
-- tepid. 28. 47. S 1. }

Tusses, Coryzæ, *Morbilli* frequentissimi.

FEBRUARIO.

FEBRUARIO.

Flavit ab Occidente Ventus toto Februario, ad Austrum vergens subinde, non rarò etiam ad Septentriones : Aër interea fuit humidus & algidus, at non æquè crassus ac elapso Mense.

Pluvia $\frac{II}{1}$ — $\frac{I}{4}$ — $\frac{II}{6}$. 7. 8. $\frac{I}{11}$. 14. 17— $\frac{III}{20}$. $\frac{IIII}{22}$.
 $\frac{II}{24}$ — $\frac{I}{28}$. = 3.734.
 Dig. Dec.

Procella 1 Nocte. S W. Levis AB. 2. H. 10.
 N N W 1.

☿ Altitud. maxim. 15. 30,0. N N W 1. } media 29.6 $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{8}$.
 ——— minim. 4. 29,2. S W 2.

Dies frigid. 10. 60. N W 1. Gelu & maxima Pruina. } media
 — tepid. 7. 49. S S W 2. ——— } Therm.
 ——— } Altitud.
 53 $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{6}$.

Morbilli plures Infantes Puerosque peremerunt ; declinante nempe Morbo, quasi Peripneumoniâ suffocatos : nihil profuit fere nisi tempestiva Sanguinis Missio.

Hoc Tempore hanc Regionem infestavit Morbus, omnium quotquot ego saltem memini antehac maximè *epidemicus* ; omnes pervasit Domos, Pauperum Tabernas Regumque Turres : vix unus, aut alter, Rure, vel in Urbe, Senex, aut Puer, robustus, aut infirmus evasit. — Quandoquidem ergo tanta fuit ejus in omnes Vis (idque profectò citius, tardiusve, per magnam Terrarum Partem) è Re fore duxi accuratam Morbi, prout hìc se habuit, Historiam Scriptis mandare.

Ab ipso Initio Februarii, & in Cornubia, & in Damnonia citeriore, sævierat Morbus hic *epidemicus*; nos tamen Plymuthi ante iv Iduum Februarii vix attigit: quo Die, nempe Saturni, plurimi subitò quasi correpti erant, postridie innumeri, ad xv Kalend. Martii omnes undique.

A levi incepit Horrore Morbus, cui mox accessere vagi & incerti Calores, Gravedo, magna ac importuna valde Sternutamenta; Dolor tunc Dorsi & Artuum errans, ac Pectoris sæpe, at non consistens, gravissimam verò propter Tussim non rarò valde molestus: Tussi intereà & Sternutatione immensa Vis Muci tenuis & acris ejecta fuit. Hæc quasi à Frigore (ut dicitur) recens suscepto; paulò post tamen Febris aliqua, interdum haud exigua, secuta est, Pulsusque velox, nequaquam verò, ut Pleuriticorum, durus & tensus; neque erat Urina valde rufa, sed crassa, ac plerumque subalbida: Lingua non arida, sed plurimo albescente mucò obducta fuit. Omnibus fere aderat Insomnia, Vertigo insuper, aut atrox Capitis Dolor angebat plurimos, levi nonnunquam comitante Delitio. Tinnitus Aurium quamplurimis molestus fuit, multisque in Meatu *auditorio* Dolor acutus, in Abscessum aliquando definens; Aspertudo tamen & Faucium Apoptemata frequentius enata sunt. Omnes penè ad Sudores fuere valde proclives; qui multi, faciles, continui, intra Biduum, aut Triduum, erumpentes Febrem fere discusserunt prorsus, Urinâ plurima, subalbida, aut subflava, deponente Sedimenta; lateritia verò rarò admodum: plurimis autem, an ob profusos Sudores, an ob *Epispastica*, nil statuo, fuit valde difficilis.

Alvus

Alvus biliofa Morbum sæpissimè absolvit ; haud rarò Pustularum urentium Eruptio.

En Morbi hujus *epidemic*i, ut hìc sæviit, Descriptio ! Cui quidem licet omnes fermè succubuerè paululùm, Letho tamen (si numerum spectes) paucissimi, quos inter Infantes præcipuè, ac Senes pulmonarii.

Abiit plerumque vel intra Quatriduum perbreve, manente solùm infestâ Tussi, eâque sæpe diurnâ valde, cum majore Virium Dejectione quàm quis, pro Ratione Valetudinis, crediderit : idque præsertim, ubi intempesta Sanguinis Missio præcesserat.

Illos potissimùm Venæ Sectio adjuvit, quos Pectoris Dolor, aut Gravitas, oppresserat ; idque ingruente, non fanè declinante, Febre : Omnium penè sanguis albidâ quâdam Pelliculâ contactus fuit, haud tamen valde glutinosâ ; nisi, ubi, ob Missionem Sanguinis diutiùs neglectam, in Pleuritidem, aut Peripneumoniam, Febris abierat : quod quidem haud paucis contigit, ex nimio præsertim *Volatilium & Cardiacorum* Ufu.

Nausea, aut Vomitus urgens, lene postulabat *Emeticum*, quòd & Stomachi Ægritudinem & Pectoris Oppressionem levabat maximè. Sudores exprimebat insuper ; ad quos promovendos Potus multus, tepidus, diluens, etsi Sitis non admodùm urgebat, erat necessarius omninò : quippe sine Sudore vix unquam lætus hujus Morbi exitus. Serum vinosum dilutius fuit instar omnium, tepidè epotum ; quod utique tanto erat in Ufu, ut vix satis suppeteret Lactis ad id conficiendum.

Perutilia fuere, nec omittenda, *Vesicatoria*, pone Aures ac inter Scapulas admota ; Dolore Capitis

Capitis enim atque Tumori & Asperitati Fau-
cium certissimum tulerunt Levamen: quinetiam
nimiam in Pulmones Destillationem, Cursum
scilicet acris Colluviei avertendo, prohibuerunt.

—— Me adhortante, pro Remediis fuere ma-
ximè Lap. Contrayerv. Spirit. Volat. Oleof. Sp.
C. C.—Lavend. C. Elixir. Asthmat. le Mortii,
& Potiones ex Spermat. Ceti solut. cum larga
Potione Decocti cujusdam pectoralis tenuis, aut
Seri Lactis dilutissimi: quæ & percommode
simul Tussim lenibant, ac Sudores eliciebant
optimè. Ubi verò, post Sanguinis emissionem,
Respiratio gravior & Excretio difficilis preme-
bant, Solutio Gummi Ammoniacy cum Oxy-
melite Scillitico fuit necessaria prorsùs: jam
enim instar Peripneumonix nothæ urgebat Mor-
bus, & eandem omninò postulabat medendi
Methodum; Pectoralia nempe maximè inci-
dentia, & Tibiis *Epispastica*; *Emetica* nonnun-
quam, aut lenia *Cathartica*.

Furebat Tussis per totum Morbi Impetum;
sæpe adeò vehementer utique, ut eam *Anody-
nis* cohibere fuisset difficile satis: imò usque
adeò interdum perduravit post Febrem abactam,
ut haud paucos, post unum alterumve Mensẽ,
in Tabem lethalem abriperet; illos præcipuè,
quibus fuerat olim ex Pulmonum Infirmitate
Valetudo minùs prospera. Cum verò notaverim
frequenter, quòd Tussis, obortâ *Diarrhœâ*, pro-
fligata esset, *Eccoprotica* ex Rhabarbaro, Manna,
Tartaro solubili, &c. exhibui subinde, faceffente
Febre; optato (quod solet) Eventu, Duce Na-
turâ: quæ porrò Cibi Appetentiam, toto Morbi
Tempore prostratam valde, brevi restituebant.

Morbis fuit herclè, ni ex admisso gravi Errore, rarò lethalis, quem tamen multi, vel ob ipsam ejus Frequentiam, temerè spernentes, feras dedère Pœnas Stultitiæ, asthmatici, hectici, tabidi.

M A R T I O.

Januario & Februario tepidiore, successit Martius per Initia paulò frigidior; Ventus quippe ex Plagis arctoïis spiravit, surgente *Barometro*: post verò frequens Vulturus *Mercurium* demisit, multamque Pluviam. Ab octavo ad vigesimum secundum Aër fatis ficcus fuit & tenuis, inde multo humidior.

Pluvia 1. $\frac{1}{7}$. $\frac{1}{8}$. 14— $\frac{III}{16}$. 17. $\frac{II}{23}$ — $\frac{II}{25}$ — $\frac{II}{27}$.
Dig. Dec.
 $\frac{1}{28}$. Nix 10. $\frac{1}{21}$. Grando 9. 19=3.098.
Levis AB. 21. 10. p. m. N W 1. Gelu rigidum 10. 11.

☞ Altitud. maxim. 3. 30,2. N N W 1. } media 29. $4\frac{2}{8}$.
——— minim. 21. 28,9. S E 3.
Dies frigid. 10. 62. N b E 1. } med. Therm. Altit. $52\frac{2}{8}$.
— tepid. 28. 44. E S E 2.

Incipiente Mense Febris *catarrhalis* undiquè maximè *epidemica*, quæ & adhuc perdurat; jamque etiam Pleuritides, Peripneumonix, & veræ, & nothæ, Anginæ quoque frequentes.

A P R I L I.

Ventus ab Oriente, ad Septentrionem verò sæpe deflectens, toto Aprili prævaluit, unde Aër
I ficcus

ficcus & frigidulus evasit ; sub Finem præsertim : Malacia tamen subinde & Nebulæ aliquando intervenêre.

Pluvia $\frac{II}{8}$. $\frac{III}{13}$. 15— $\frac{I}{17}$. 18. $\frac{III}{22}$. = 2.284. Dig. Dec.

§ Altitud. maxim. 29. 30,0. Malacia. } media 29.6.
 — — — minim. 13. 29,1. S E 1. }

Dies frigid. 27. 50. N E 3. } med. Therm. Altit. $42\frac{2}{3}$.
 — tepid. 22. 38. Malacia. }

Febris *epidémica* adhuc passim Rure ; multi- que nunc tabescunt ex malè judicatâ Febre. Pe- ripneumoniâ & Pleuritide multi corripuntur.

M A I O.

Hoc Mense mediam plerumque Stationem te- nuit *Baroscopium*, flante fere quotidie Subsolano ; *Atmosphæra* maximè sicca fuit & tenuis : à duo- decimo ne vel Guttula Pluviæ, at Ros plurimus & Malacia frequens.

Pluvia $\frac{III}{6}$ — $\frac{I}{8}$. 10. $\frac{I}{11}$. 12. = 1.010. Dig. Deg.

§ Altitud. maxim. 22. 29,8. E 1. } media 29.5 $\frac{1}{27}$.
 — — — minim. 7. 29,2. Malacia. }

Dies frigid. 5. 46. E. 2. } media Therm. Altit. $37\frac{1}{27}$.
 — tepid. 30. 28. Malacia. }

Febres pulmonariæ, ac intermittentes, inva- dunt plures. Haud pauci modò Phthifici mor- tui sunt, rupto interdum Pulmonis Apostemate ; illi præcipuè, qui ex Febre *catarrhali* in Tabem inciderant, & quibus etiam inde Tumor Pedum aquosus accesserat.

JUNIO.

Venti fuerunt mutabiles durante Junio, sæpe ex Oriente, sed ab Occidente sæpiùs ad Austrum plerumque vergentes: intervenit haud rarò Malacia. Initio Aër erat ficcus; Fine & ficcus & calidus. Maxima Roratio sæpe.

Pluvia $\frac{11}{5}$. $\frac{1}{8}$. 9. 13. 15—19. $\frac{1}{20}$. $\frac{1}{25}$. = 1.534. Dig. Dec.
 Maxima *AB*. media nocte 27. W N W 1. Fulgura 12 nocte. Tonitru 26.

§ Altitud. maxim. 22. 29,8. Malacia. }
 ———— minim. 18. 28,8. S b W 3. } media 29.4 $\frac{28}{30}$.

Dies frigid. 21. 36. W 2. } med. Therm. Altit. 28 $\frac{26}{30}$.
 — calid. 27. 24. W 1. }

Febres remittentes & intermittentes adhuc, jam sæpe cum Pustulis rubellis.

JULIO.

Toto fere Julio Aër fuit valde ficcus & fervidus, paucæ Pluviæ, Rorationes autem maximæ, Ventus Australis rarò, Corus & Aquilo sæpè: nihilominus, Statio *Baroscopii* erat ut plurimum humilis.

Pluvia 14. $\frac{1}{15}$. $\frac{1}{16}$. 21. 28. 30. 31. Grando
 $\frac{1}{16}$. = 0.772. Dig. Dec.

Magna *AB*. 10. 10. p. m. N W 1. Tonitru 16.
 p. m. S S E 2—28. p. m. N N W. 1.

§ Altitud. maxim. 1. 29,7. N N E 1. }
 ———— minim. 29. 29,0. N b W 1. } media 29.4 $\frac{26}{30}$.

Dies frigid. 31. 34. N W 1. }
 — fervid. 5. 16. N W 1. } media Therm. Altit. 24 $\frac{8}{26}$.

Febres intermittentes sparsim: Cholera & *Diarrhæa* frequens. Mulieres plurimæ immenso mensium Profluvio laborant. Omnes fere de Languoribus ob Æstum enormem undique conqueruntur.

AUGUSTO.

Perpetuus spiravit ab Occidente Ventus, ad Meridiem sæpe deflectens, crebrò etiam ad Septentrionem. Priore Mensis Parte Pluvia, Tonitru, Fulgura frequentia, eaque gravissima, Sudo tamen subinde intercurrente.

Pluvia 1. $\frac{II}{3}$. $\frac{II}{4}$. 6. $\frac{III}{7}$. $\frac{III}{10}$ —12. 16. $\frac{II}{17}$. 18.
 21. $\frac{II}{24}$. $\frac{II}{27}$ —29. 31. = 4.500.
 Dig. Dec.

Fulgur & Tonitru vehemens 3. 6. 7. 10 vespere. Procella 17 nocte. S W.

§ Altitud. maxim. 24. 29,9. N N W 1. }
 ———— minim. 7. 29,0. S S W 1. } media 29.4 $\frac{32}{20}$.
 Dies frigid. 24. 43. N N W 1. }
 — calid. 5. 24. S W 1. } media Therm. Altit. 32.

Perpauci Morbi: aliqui *Diarrhæa* & Cholera Morbo corripuntur.

SEPTEMBRI.

Varia fuit Tempesta Ventusque varius hoc Mense, à nono tamen ad Diem decimum octavum ab Oriente, ad Austrum declinando plerumque. *Atmosphæra* erat ficca, & *Statio barometrica*

metrica altior ut plurimum quàm elapso Augusto:
Maximæ & crebræ Rorationes.

Pluvia $\frac{I}{1}$. $\frac{I}{2}$. 3. $\frac{II}{5}$. 11. 12. $\frac{II}{13}$. 14. 21.
Dig. Dec.
24. $\frac{II}{25}$. 26. 28. 30 = 1.978.

Magna AB. 8. 10. p. m. N N W 1 — levis
29. H. 9. W N W 1.

Fulgur & Tonitru 12 & 13. a. m. Fulgura
nocte 26.

☞ Altitud. maxim. 19. 30,1. Malacia. }
————— minim. 26. 29,0. S W b W 2. } media 29.6 $\frac{2}{9}$.

Dies frigid. 30. 49. N N E 1. }
— tepid. 5. 33. S W 2. } media Therm. Altit. 37 $\frac{2}{27}$.

Tuffes & *Catarrhi* valde frequentes. Ad Fi-
nem Mensis Cholerae & *Diarrhae* sæviunt.

O C T O B R I.

Eurus & Aquilo hoc Mense sæpe afflantes
Barometrum extulerunt multum, Temperiemque
Aëris siccam & frigidam reddidere, etsi haud
rarò intervenit nebula. Per Initia Mensis Ros
plurimus.

Pluvia $\frac{II}{1-2}$. $\frac{II}{11}$. $\frac{IIII}{23-25}$. $\frac{II}{27-29}$. = 2.026. Dig. Dec.
Magna AB. 27. 9. W N W 1. Permagnæ
Pruinae 15. 16. N N E 1. Glacies 31. N N E 1.

☞ Altitud. maxim. 18. 30,2. E 1. }
————— minim. 25. 28,8. S W 3. } media 29.7 $\frac{1}{3}$.

Dies frigid. 31. 60. N N E 1. }
— tepid. 3. 37. S S W 1. } media Therm. Altit. 46 $\frac{3}{8}$.

Cholera & Diarrhœa adhuc. Eruptio pustulosa *Scorbutica* frequens sine Febre. Apoplexiæ passim: sævæ aliquæ Febres peripneumonicae. *Rubeolæ* & Morbi colici plurimi.

NOVEMBRI.

Ex Occasû plerumque Ventus spiravit Novembri, at sæpe ad Septentrionem deflexit, quamvis Aër erat solito magis tepidus; sub Finem valde crassus & humidus.

Pluvia 7. 9. $\frac{1}{10}$. $\frac{11}{11}$. $\frac{1}{12}$. 14. 15. 17. 20.
Dig. Dec.
21. $\frac{1}{26}$. 28—30. = 1.882.
Magna AB. 27. H. 2 matutina. N W 1—
29. 10. N W 1. Procella 20 nocte. S 4.

⊗ Altitud. maxim. 5. 30, 2. N N W 1. } media 29. $7\frac{26}{28}$.
——— minim. 11. 29, 1. S W 3x.
Dies frigid. 5. 58. Glacies. } media Therm. Altit. $48\frac{2}{28}$.
— tepid. 15. 44. S 2.

Rubeolæ adhuc frequentes: Febres aliquæ pulmonariæ, Morbus colicus passim.

DECEMBRI.

Hic Mensis fuit nimbosus maximè, continua fere Procella, eaque sæpe gravissima, à Die nono vicesimum tertium adusque perduravit, Africo furente, dum Pluviæ corruerunt plurimæ, & horrida nonnunquam Fulmina. Incunte quidem Decembri apricitas aliqua effulsit cum tenui Glacie, Aër autem erat valde crassus; quintus utique Dies fuit valde nebulosus & caliginosus maximè:

maximè: Immensa forte Vaporis Copia *Barometrum* sustinuit partim, quod perpetuæ Procellæ aliter multo magis deprefferint.

Pluvia 1. $\frac{I}{2}$. $\frac{II}{9}$. $\frac{I}{11}$. $\frac{III}{12}$. $\frac{III}{13}$ — $\frac{I}{15}$ — $\frac{II}{16}$. 17.
 Dig. Dec.
 $\frac{I}{20}$ — $\frac{II}{22}$. $\frac{I}{23}$ — $\frac{I}{25}$. $\frac{I}{26}$ — $\frac{II}{29}$. $\frac{I}{30}$. 31 = 4.688.

Graves Procellæ 11. 12. 14. 16. 22. 23. 26.
 Maximi Maris Æstus à 12 ad 14.

Fulgur & Tonitrua gravissima cum vehemente Grandine 12.

————— diu durantia 16. S W b W 4.

☿ Altitud. maxim. 6. 30, 1. N N W 1. } media 29.5 $\frac{26}{3}$.
 ——— minim. 14. 29, 1. S W b W 4^x. }
 Dies frigid. 7. 62. E 1. } media Therm. Altitud. 49 $\frac{24}{1}$.
 — tepid. 14. 43. }

Incipiente Mense Morbi colici, & Peripneumonix nothæ cum Affectibus *nervosis* passim: Tusses & Gravedines frequentes valde sub Finem Mensis: Paroxyfmi quoque multi *hypocondriaci* & *hysterici*.

Digit. Decim.

Tota Quantitas Pluvix hoc Anno = 29.884.

CONSTITUTIO

AËRIS, &c.

Anno MDCCXXXIV.

JANUARIO.

POST nubila Phœbus! novo quippe cum Anno multo lætior surgit Cœli Facies; Boreas nempe paulo post Initium Januarii oriens Vapores disperfit & Nubes, rigido accedente Gelu Cœloque sereno: Aëris autem Temperies longè magis tepida fiebat exeunte Mense.

Pluvia 1. $\frac{11}{2}$. 8. 16. $\frac{11}{2}$. Nix & Grando
Dig. Dec.

4. 5. = 1.480.

Procella 2. W S W. Fulgur & Tonitru cum
multâ Grandine 22. mane.

☿ Altitud. maxim. 29. 30,4. E b N 1. } media 29.9 $\frac{1}{2}$.
——— minim. 3. 29,4. W 2. }

Dies frigid. 14. 71. E N E 1. } media Therm. Altit. 60. $\frac{4}{9}$.
—tepid. 26. 54. N W 1. }

Gravedines, Tuffesque frequentes: Morbi colici plurimi; Peripneumonix passim.

FEBRUARIO.

FEBRUARIO.

In altâ perstitit Statione *Baroscopium* Diem ad-
usque undecimum Februarii, flante Cauro; à de-
cimo quinto ad decimum octavum Procella per-
petua, imò sæpe violenta maximè: ab Occi-
dente Ventus turbineus iterum vicesimo quarto
& quinto, immensa quoque Vis Pluviæ tunc
decidit, maximèque subsedit *Mercurius*. Nisi
ipso Mensis Initio vix ulla Glacies.

Pluvia 2. 3. 4. $\frac{III}{12}$. 13—15. $\frac{IIII}{16}$. $\frac{III}{17}$. $\frac{II}{18}$.
Dig. Dec.
 $\frac{III}{19}$. 22. $\frac{I}{23}$. $\frac{IIII}{24}$. $\frac{IIII}{25}$. 26. 27. = 5.554.
Fulgura cum Grandine 17. nocte. W N W 2.

§ Altitud. maxim. 1. 30,4. N E 1. } media 29.6 $\frac{1}{2}$.
——— minim. 24. 28,5. S b E 4. }
Dies frigid. 1. 62. Gelu. } media Therm. Altit. 53 $\frac{1}{2}$.
— tepid. 12. 50. S W 2. }

Incipiente mense Morbi *peripneumonici*; pro-
cedente Anginæ, Coryzæ, Tusses plurimæ.

MARTIO.

Ventus quoque occidentalis toto duravit Mar-
tio, majore ex Parte vergens ad Auftrum, unde
frequens Pluvia & Aër crassus & humidus; sub
Finem ad Septentrionem deflexit paululùm.

Pluvia 1—4. $\frac{I}{5}$. 6. 9. $\frac{II}{10}$. $\frac{II}{12—14}$. 16—
Dig. Dec.
 $\frac{I}{18}$. $\frac{II}{19}$. $\frac{I}{20}$. 22. $\frac{I}{23—25—28}$ = 2.812.
Procella 19. nocte. S 4x.

§ Altitud.

§ Altitud. maxim. 31. 30,0. W N W 1. } media 29.5.
 ———— minim. 13. 29,0. S W b S 2. }
 Dies frigid. 15. 56. W N W 1. } med. Therm. Altit. 48 $\frac{7}{30}$.
 — tepid. 23. 45. W b S 1. }

Tuffes, Faucium Tumores, Lippitudines hoc Mense frequentes: multi *Rheumatismo* correpti, aliqui *Peripneumoniâ*, & *Paraphrenitide*; plures sub Finem *Apoplexiâ*.

A P R I L I.

Ne vel Guttula Pluviæ Diem adusque decimum octavum; à primo ad duodecimum Corus, inde ad vicesimum tertium Subsolanus, pòst Libs: medio Mense Aër erat ficcus & tenuis.

Pluvia 18. $\frac{I}{19}$. 20. $\frac{III}{22}$. $\frac{I}{23}$. $\frac{II}{25}$. $\frac{III}{26}$. 27.
 Dig. Dec.
 29. 30. = 2. 126.

§ Altitud. maxim. 12. 30,0. N N W 1. } media 29.6 $\frac{2}{28}$.
 ———— minim. 23. 29,4. E S E 2. }
 Dies frigid. 13. 50. E N E 1. } med. Therm. Altit. 43 $\frac{2}{28}$.
 — tepid. 28. 37. W S W 2. }

Tuffis & Tumor Faucium frequens adhuc: Febres intermittentes, nec non *Apoplexiæ*, haud pauca: *Ophthalmiæ* passim.

Hoc Mense grassari coepit Febris quædam (si ita dicam) *anginosa*, furens indies magis magisque. — Quos corripuit, primò Algor invasit, mox incertus Ardor & *Cephalalgia*, Vomitus protinùs aut *Diarrhæa*, pauloque pòst Dolor Faucium acutus & Tumor: hinc Febris haud levis, Languor, Anxietas, ac Pectoris Oppressio, accedente

cedente sæpe Delirio, aut soporoso Affectu, quorum haud dubia fuere prænuncia Urinæ vel tenues, vel quales Jumentorum turbidæ.——

Felix ille tunc Ægrotus, cui Sudores eruperunt affatim, aut Pustulæ rubræ; si ne hæc quidem, Erysipelatis aliquid: ubi nihil horum, brevi instabat Fatum; nisi opportuna *Diarrhæa*, aut tempestitiva Diruptio Apostematis Faucium, aut enitens Parotis, faustè sublevarent.

Morbus hic haud rarò vel intra sex Dies discussus fuit; sæpe verò diutiùs inhærentem, septimo, octavo, aut nono, Die, erumpentes Pustulæ crySTALLINÆ (miliares dicunt) plurimæ expellebant prorsùs: modò nimirùm haud præmaturè recessissent, quod certo sanè fuit Ægrotis Exitio. Idem omninò dicendum est de Papulis rubris, quæ sæpe etiam Statu Morbi apparebant.

Pueros & Juvenes potissimùm invasit Febris, qui Vermes crebrò dejiciebant: Seniores rarò decubuère. Urina erat rufa plerumque, subrubrum, vel ab ipso Initio, deponens Sedimentum: Lingua verò plurimo muco subflavo fœdata.

Desideravit Febris hæc *epidémica*, quàm primum quis eâ correptus erat, Missionem Sanguinis, eamque sæpe repetitam; haud rarò utique vehementer urgente Morbo, ad tertiam usque Vicem; etsi Cruor emissus non erat viscidus admodùm, interdum floridus fatis: Vomitu dein lenem Stomachi Purgationem, continuò *Epispastica* Auribus, Cervicibus, Humeris. Sorbitio tepida, *antiphlogistica*, permulta, erat necessaria prorsùs, levi sæpe interposito *Cardiaco*, nempe ex Lapid. Contrayerv. Croco, Theriac. Andromach. Confect. Fracastorii, Confect. Raleigh. &c.

idque

idque præcipuè dum appropinquabat Morbi Status, maximè profectò cum *Exanthemata* evaserint sublivida; quod quidem pessimi Ominis! Gargarismata emollientia, subacida, detergentia, ulceroso Gutturi conducebant maximè, sensim insuper sæpeque deglutitâ *Mucilagine* ex Semin. Cydoniorum & Pfyllii, Syrup. Moror. aut de Rub. Idæis edulcorat. vel Linctu aliquo *anodyno*, Tussi urgente præsertim, quæ fuit sæpissimè permolesta. Ut primùm aspera & squamosa quasi apparuit Cuticula, Purgantia lenia ex Rhabarbaro, &c. cum *Mercurialibus* profuère maximè, perfectamque Sanitatem brevi restituebant.

M A I O.

Ventus ab Occasu, flectens maximè ad Septentrionem, toto fere Mense spiravit, intercurrente nonnunquam Vulturno. *Atmosphæra* Temperies fuit multo frigidior solito; Statio *Mercurii* ut plurimùm demissa.

Pluvia $\frac{I}{I}$. 7. 11. 12. 15—18. 21. $\frac{IIII}{25}$. 26.
Dig. Dec.
28—30. Nix 13. Grando 14. = 1.764.
Leves *AB*. 14. 15. N W b N 2. Fulgur & Tonitru 28. p. m.

§ Altitud. maxim. 10. 29,9. N 1. } media 29.4 $\frac{1}{3}$.
——— minim. 29. 29,0. S E 2. }
Dies frigid. 14. 52. N N W 2. insolitum Frigus! } med. Ther.
—— tepid. 25. 37. Malacia ——— } Alt. 42.

Tuffis *convulsiva* inter Pueros frequens, Febres intermittentes passim. — Nunc Febris *anginosa epidemica*

epidémica sævit maximè: Angina graviùs urget, cui jam frequenter accedunt Aphthæ molestifimæ, & cum ferâ Tuffi Strangulatio fermè, ni frequens subveniat tepida Sorbitio, & perpetua fere Gargarizatio.

JUNIO.

Eurus affiduè flavit à sexto fere ad vigesimum; Initio & Fine Corus: Atmosphæra magis tepida fuit, ac humida, quàm Mense priore; ambo utique plus fatis nubili.

Pluvia $\frac{I}{2}$. $\frac{III}{6}$. $\frac{I}{8}$. 10. $\frac{I}{11}$. $\frac{III}{14}$. $\frac{II}{15}$. 20. $\frac{I}{21}$.
 $\frac{III}{23}$. $\frac{I}{26}$. $\frac{I}{29}$. = 3.208.
 Dig. Dec.

⌘ Altitud. maxim. 4. 29,7. N W b W 1. } med. 29.4 $\frac{1}{2}$.
 ——— minim. 24. 29,1. W N W 1. }
 Dies frigid. 10. 40. S E b E 1. } media Therm. Altit. 31 $\frac{1}{2}$.
 —calid. 22. 26. Malacia. }

Febres intermittentes adhuc; *Ophthalmiæ* passim. Morbo jam *epidémico* accedunt Pustulæ fere omnigenæ, atque haud rarò Eruptiones *erysipelatosæ*: minùs verò premuntur Fauces; Febris quippe jam magis ad exteriora tendit. Die sexto, aut septimo, Cuticula aspera fit & rupta, velut aspersa crassiore Farinâ; idque quo magis eo melius; tandem tota penè desquamatur: ex Pedibus sæpe tantis Portionibus ut Soleam quasi detractam referant hæ Morbi Exuviæ. Hic equidem lætissimus est Morbi Exitus: ubi verò *Exanthemata* tardè admodùm & parciùs erumpunt, erupta verò livescunt, maximæ Anxietates, Languores, Deliquia sequuntur; pauloque

que sæpe pòst Vomitus, aut *Diarrhæa*, enormis, quæ Ægros non rarò celeriter rapit.

Hæc Febris, ut omnes fere quas Pustulæ comitantur, contagiosa est; plures namque eâ correpti in eâdem sæpe Domo decumbunt.—— Quod verò jam Cutim magis petat quàm superiore Mense, ob majorem Aëris Calorem esse arbritor, Humores elicentem extrà: medio enim Maio cùm *Atmosphæra*, pro Anni Tempore, erat maximè frigida, Dolor ac Faucium Tumor urgebant gravissimè.

Eadem omninò medendi Methodus juvat usque; nunc porrò *Mercurialia*, sine stimulis falinis præparata, aptissimè adjecta sunt: quippe quæ in aliis cutaneis Eruptionibus inveniuntur efficacia maximè, quidni & in his utilia sint? Ista utique vel in ipsis *Variolis* prospero sæpissimè Eventu exhibui. Humores enim lentos nimium attenuant, glutinosa Vasculorum Repagula expediunt, Saliumque Cohæsiones diffringunt, Succos demum morbidos fluxos reddunt, tandemque abigunt prorsus: dumque Pondere solùm & Subtilitate Partium agunt, Sanguinem incendunt minimè.

JULIO.

Prior Julii Pars fuit aprica fatis, at subfrigida, Ventus plerumque à Septentrione; medio Mense Libs intervenit, Pluvia ruente; tunc iterum Septentrio: à xxv ad xxviii pluvius Vulturnus. Trigesimo primo, Vento omni momento variante, immensa Quantitas Pluviæ decidit, Cataractæ ad instar; inter Horam octavam matutinam & Meridiem ad Digitum saltem integrum, licèt

licèt Milliaribus quindecim ad Orientem vix ulla.
Aër fuit hoc Mense valde humidus & Barometrum humile.

Pluvia $\frac{I}{12}$. $\frac{III}{13}$. $\frac{I}{14}$. 16. $\frac{I}{17}$. $\frac{II}{26}$ — $\frac{I}{29}$. $\frac{III}{31}$.
Dig. Dec.
=2.982.

§ Altitud. maxim. 5. 29, 8. N 1. } media 29.4 $\frac{1}{3}$
——— minim. 26. 28, 9. S E 3. }
Dies frigid. 3. 38. N 1. } med. Therm. Altitud. 30 $\frac{5}{11}$.
——— calid. 24. 24. Malacia. }

Febres intermittentes adhuc: Tuffes frequentes inter Adultos, *convulfivæ* inter Pueros. Magnæ undique de Spirituum Languoribus Querelæ. ——— Quamplurimæ Aviculæ, dum Plumas exuunt, moriuntur.

Furit etiamnum Febris *epidemica* inexplicabili quodam Angore quosdam, vel intra sex sæpe Dies, perimens. Hos leve primò corripuit Delirium, quod utique pejoris fuit ominis, quàm si, more Bacchantium, aperto exarferant Furore. Nil perinde tunc profuit ac Sanguinis Detractio Cucurbitulis scarificatis, Humeris Cervicibusque admotis; pòst *Clysmata* laxantia, aut mitiora *Cathartica*; frequentia porrò *Veficatoria*, Cruribus præcipuè.

AUGUSTO.

Suda Tempeftas Initio, medio autem Augusto permulta Pluvia, eoque quidem exeunte nimia. Libanotus frequens, ifque ad Finem maximè furens, *Barometrum* valde depreffit, Aëremque reddidit humidiffimum: maximæ fuerunt Rorationes

tiones Mensis Principio, Aquilone spirante. Auster turbineus Nocte inter ix & x Diem *Mercurium* præcipitavit plurimum gravissimamque Pluviam; Maris autem Æstum extulit maximè.

Pluvia $\frac{III}{9}$. $\frac{I}{10}$. $\frac{II}{12}$. $\frac{III}{13}$. 14. $\frac{II}{16}$. 17. $\frac{I}{19}$. 23.
 25. 26. $\frac{II}{28}$. $\frac{I}{29}$. $\frac{II}{30}$. 31. = 4.022.
 Dig. Dec.

Procella 9. Nocte. S S E 4—28. Nocte. S W 4x—29. Nocte. S W 4x—30. W S W 4x. cum Fulgure & Tonitru.

⌘ Altitud. maxim. 3. 29, 8. N. 1. } media 29. $3\frac{2}{3}$.
 ——— minim. 10. 28, 7. S S W 3x. }
 Dies frigid. 31. 42. S W 3. } med. Therm. Altit. $30\frac{2}{3}$.
 —calid. 7. 24. N b W 1. }

Febris *epidémica* plures adhuc premit, ingenti sæpe cum Vomitu & *Diarrhæâ*: *Ophthalmiæ* passim: Scabies valde frequens. *Variolæ* jam grassari incipiunt, ac Febres lentæ *nervosæ*.

Plurimæ Aviculæ canentes pereunt: perrarò auditur stridula Cicada.—Æstas fuit magis nubila, magis frigida, magis denique pluviosa solito: Omnia nunc Loca Aquâ & Limo plena sunt.

S E P T E M B R I.

Toto fere Septembri Ventus ex Occidente spiravit, ad Septentrionem verò majori ex Parte deflectens, qui *Barometri Mercurium* exaltavit: manet usque tamen *Atmosphæra* madida & paulo frigidior.

Pluvia

Pluvia $\frac{II}{1.}$ $\frac{II}{2.}$ $\frac{I}{3.}$ 8. 17. 20. $\frac{II}{21.}$ 22—24.
 Dig. Dec.
 $\frac{II}{27.}$ 28. 30. = 1.752.
 Parva AB. 9. H. 10. N N W. 1. Procella 21.
 p. m. S W—24. nocte. W S W. 4x.
 Vehemens Grandæ 22. W N W 2. Magna
 Pruina 26. N b E 1.

☿ Altitud. maxim. 17. 30,0. Malacia. } media 29.6 $\frac{3}{17}$.
 ———— minim. 1. 29,0. W 2. }
 Dies frigid. 26. 54. N b E 1. } media Therm. Altit. 41 $\frac{10}{17}$.
 — tepid. 1. 36. — — }

Jam evanescit fere Febris *epidémica*, nec multum augetur *Variolarum* Numerus. Cholerae, Febres *nervosae*, *miliares*, intermittentes, passim.

O C T O B R I.

Initio Africus nimbofus multam demisit Pluviam; quarto Die sæviit Vulturnus; à decimo quinto ad vicesimum tertium perflavit Aquilo, & *Mercurium* erexit plurimum; sub Finem Corus: Aër frigidus est ac humidus.

Pluvia $\frac{II}{1.}$ $\frac{III}{2.}$ $\frac{II}{3.}$ $\frac{II}{4.}$ 5. 7—10. $\frac{III}{11.}$ $\frac{II}{12.}$ $\frac{I}{13.}$
 Dig. Dec.
 $\frac{I}{15.}$ 19. 21. 23. 26. 28. 29. = 3.154.
 Fulgur & Tonitru cum Grandine 2. p. m.
 Grandæ 7. 8. Fulgur & Tonitru 12. p. m. permagni Maris Æstus à 1 ad 4 Diem.

☿ Altitud. maxim. 22. 30,3. E N E 1. } media 29.5 $\frac{28}{8}$.
 ———— minim. 4. 28,8. S E b E 3x. }
 Dies frigid. 19. 64. N N E 2. } media Therm. Altitud. 51.
 — tepid. 1. 43. S W 4x. }
 K Variolæ

Variolæ jam factæ sunt *epidemicæ*. Morbi colici à *Pomaceo* novello frequentissimi. *Catarrhi* & *Faucium* Tumores haud rari; imò quædam adhuc *Reliquiæ* *Febris epidemicæ* sparsim notantur. *Febris nervosa* & *miliaris* passim.

NOVEMBERI.

A primo Novembris, Diem ad usque vice-simum, Ventus inter Orientem & Septentrionem constitit, qui & paulo sicciorem reddidit *Atmosphæram*, multoque magis frigidam, *Baroscopium* verò extulit maximè: inter Diem autem xxi & xxiv, fremente Africo, permulta Pluvia decidit, corruente admodùm *Mercurio*; at brevi Aquilo redux restituit Rem.

Pluvia I. $\frac{I}{4}$. $\frac{II}{7}$. 10. 21. $\frac{III}{22}$. $\frac{III}{23}$. $\frac{I}{24}$. 29.
Dig. Dec.
=2.068.

Gelu, idque subinde rigidum, hoc Mense frequens.

§ Altitud. maxim. 27. 30,4. N N E 1. } media 29.8 $\frac{2}{9}$.
——— minim. 23. 28,8. S W 3.
Dies frigid. 27. 68. N N E 1. } media Ther. Altit. 58 $\frac{2}{9}$.
— tepid. 2. 52. Malacia.

Variolæ & Morbi colici valde *epidemicæ*: *Aplexiæ* plures: *Colica biliosa* passim.

DECEMBRI.

Pluvia, procellosa, horrida, Tempestas hunc finivit Annum. Vix unus & alter Dies sine Pluvia toto Decembri; Libs vehemens perfurebat sæpissimè

sæpissimè, gravi subinde cum Pluvia: inde *Barometrum* erat frequenter * mirè depressum. Jam magnæ sunt Inundationes undique. Aër fuit maximè humidus, Gelu rarissimum, etsi *Atmosphæra* fuit valde frigida sæpe.

Pluvia $\overset{|||}{1}$ — $\overset{||}{4}$ — $\overset{||}{6}$. 7. 9. $\overset{||}{10}$ — $\overset{||}{12}$ — $\overset{||}{14}$. $\overset{||}{15}$ —
 $\overset{||}{17}$. 18. $\overset{||}{20}$ — $\overset{||}{23}$. 24. $\overset{||}{26}$ — $\overset{||}{28}$. 29. $\overset{|||}{31}$ — $\overset{||}{6}$. 192.
 Procella 1 S W—10 p. m. S W b S 4—14 à
 primo mane S W 4^x—26. W N W.—27 W 4^x—
 29. W S W 4.

⌘ Altitud. maxim. 25. 30,0. N W b W 1. } media 29.3 $\frac{2}{3}$.
 ——— minim. 14. *28,2. S W 4^x. }
 Dies frigid. 22. 64. N N E 1. Gelu. } med. Ther. Alt. 58 $\frac{4}{31}$.
 — tepid. 1. 52. W S W 2. }

Variolæ valde *epidemicæ* & sæpè mortiferæ:
Colice jam non adeò frequens. *Rheumatismi* multi;
Febres putridæ & *petechiales* passim.

Maxima fuit Pluviæ Quantitas hoc Anno,
 Digit. Decem.
 nempe = 37.114.

C O N S T I T U T I O

A È R I S, &c.

Anno MDCCXXXV.

J A N U A R I O.

QUAMVIS *Baroscopium* fuerat sublime valde Initio Januarii, Ventusque arctoïis; id tamen procellosa Tempesta, à sexto ad decimum quartum fere perpetua, ac subinde gravissima, ad ultimum penè Gradum deturbavit: quod autem postea, à Die scilicet vicesimo ad Finem usque, ad summum fermè erexit Aquilo. *Atmosphæra* fuit frigida & sæpe humida valde; sub Mensis finem rigidum Gelu.

Pluvia 2. 5. $\frac{II}{6}$. $\frac{II}{7}$. 8. $\frac{III}{10}$. $\frac{I}{11}$ — $\frac{II}{13}$. $\frac{I}{14}$. $\frac{II}{18}$.
Dig. Dec.

19. 22. Nix 9. H. = 2.526.

Procella 6 nocte. S W 4^x —gravissima 8. S W 4^x circa Meridiem *Mercurium* depressit ad 28,3:—vehemens 10 nocte S S E 4^x . z 28,4; violenta duravit Procella ad Horam octavam matutinam Diei undecimi; *Barometer* verò subsedit ad 28,1: rarè *Mercurium Baroscopicum* infra hunc gradum notavi!

z Altitud.

☿ Altitud. maxim. 4. 30,5. N b W 1. } media 29.6 $\frac{2}{3}$.
 ———— minim. 11. 28,1. S 4^x.

Dies frigid. 25. 70. N 1. } media Therm. Altitud. 59 $\frac{2}{3}$.
 — tepid. 6. 54. S W 3.

Variolæ sunt maximè *epidemicæ*, quædam valde malignæ; utpote quibus non rarò accedunt *Hæmorrhagiæ* ex omnibus fere Corporis meatibus, & (A) *Petechiæ* lividæ & nigræ. Vix unum vidi his correptum Affectibus servatum; nam in tanta Pestilentia Sanguinis *Crafsis* dissolvitur penitus, & maximè putrescunt Humores: imò Cruor emissus, putris instar Saniei, diffluit; nec, ut solito, in Frigore coagulatur.

Colicus Morbus cum Doloribus sævis *rheumaticis*, & *Paresi* nonnunquam Brachiorum Manuumque, à *Pomaceo* novello, frequens adhuc, Multæ Tusses sub Finem Mensis: *Ophthalmiæ*, Febres *miliares* & *erysipelatosæ* passim.

FEBRUARIO.

Sublimem retinuit Stationem *Mercurius* ad Diem usque decimum sextum, Septentrione afflante, aut Vulturno: sub Finem madidus Notus *Baroscopium* demisit. Sudum haud rarò eluxit hoc Mense; Gelu affuit rariùs.

Pluvia 8. 14. $\frac{II}{17}$. 18. 22. $\frac{III}{23}$ — $\frac{III}{26}$. 27.
 Dig. Dec.

=1.978.

Procella 26 nocte. S S W 4^x.

☿ Altitud. maxim. 2. 30,5. N N E 1. } media 29.7 $\frac{1}{2}$.
 ———— minim. 27. 29,0. S S W 3^x.

Dies frigid. 21. 66. E N E 1. rigidum Gelu. } med. Therm.
 — tepid. 9. 52. Malacia. — — — } Alt. 57 $\frac{1}{2}$.

Pleuritides & Peripneumonix frequentes, at Rure maximè: *Variolæ epidemicæ* adhuc, sed non ita pestiferæ.

Jam in Popellum ingruit Febris quædam contagiosa, Pustulis sæpe & *Petechiis* comitata: Merx admodum infelix! Classe, ut credere par est, advecta; quippe quæ diu antè inter Nautas apud *Portum-magnum* commorantes sævierat, multosque dederat Letho: de hac plura Mense sequente.

M A R T I O.

Varia fuit Tempestat Mense Martio, varia quoque *Barometri* Statio, nunc alta nempe, nunc valde depressa. Libs Initio, à sexto ad decimum septimum Vulturus, tunc Aquilo, post Caurus: *Atmosphæra* erat frigida satis, at paulo humidior.

Pluvia 1. 2. $\frac{11}{4}$. $\frac{1}{5}$. 14. $\frac{11}{15}$. $\frac{11}{16}$. $\frac{1}{23}$ — $\frac{1}{25}$.
 1 Dig. Dec.

28. 30. 31. = 2.234.

Maximus Maris Æstus 15 mane. S b E 3^x.
 Gelu à xx ad xxiii.

8 Altitud. maxim. 21. 30,0. N E 1. } media 29.3 $\frac{2}{3}$.
 ——— minim. 16. 28,7. S S E 3. }

Dies frigid. 20. 64. N b E 2. } med. Therm. Altit. 54 $\frac{4}{5}$.
 — tepid. 15. 50. S b E 3. }

Variolæ hæctenus *epidemicæ*: Pleuritis & Peripneumonia passim: Apoplexiæ quædam.

Nunc

Nunc maximè dispergitur Contagium *epidemicum* in Plebeculam maximè.—— Quibus Febris hæc contigit, primò levi quasi Horrore, ac univèrsa penè Lassitudine, correpti sunt; mox Nauseâ & vertiginoso Capitis Dolore: haud vehemens tamen insecuta Febris est, nec immodica Sitis, quamvis media Lingua scabra fuit & fusca, imò sæpe arida valde, utroque verò à Latere Muco oblita subflavo. Interim de Dolore Gutturis, haud rarò strangulante fere, & de teneris Oculis, Lumina refugientibus, multæ Querelæ. Urinæ plerumque *χειρῶδες* erant, aut tenues, paucæ, luridæ, vapidæ instar *Cerevisiæ*: quæ quidem omnibus in Febribus sunt pessimæ Notæ!

Hæc ferme per Quatriduum, quo aut vigiles omninò decubuère, aut ne sentientibus quidem brevissimus & maximè interruptus obrepit Somnus. Jam Surditas, Desipientia, Suspirium frequens, immanis Præcordiorum Oppressio, Manuum Tendinumque Tremor & Subsultus accedebant: attamen de Valetudine rogati vix querebantur quicquam, adeò invaluerat Torpor.

Diem circiter sextum, nunc citiùs, nunc tardiùs, *Petechiæ* rubræ, purpureæ, lividæ, nigræ, imò Vibices quasi, sæpe apparuerunt. Mali admodùm Ominis hæc *Exanthemata*! eoque pejoris, quo magis ad Nigritiem spectabant. Frequenter porrò videbantur innumeræ Maculæ minutissimæ fusci Coloris, Cutis Lenticulas aut Pulicum Morsus adumbrantes, sed paulo magis atræ: quas utique haud minùs esse lethales observavi quàm ipsas nigerrimas.—— In hoc Rerum Statu, aut Sopor perpetuus urgebat, aut

Furor cœcus ; imò sæpe haud erat affidentibus, etiamsi robustis, facile Ægros continere, ne è Lectulis exilirent, tanquam aliò abituros : quo quidem Symptomate vix aliud magis tunc funestum memini.

Tristia dum hæc agebantur, Sudor profusus, viscidus, olidus, aut foetidissima, livida, *Diarrhœa* miseros colliquabat Ægros. Lingua porrò nigra, aridissima, Vox Faucibus hærens, Singultus, *Spasmi*, Pulsus formicans, aut coacervatus, Livor Manuum, ac sæpe ipsorum etiam Cubitorum, atræ Mortis certissima instabant Prænuncia: Die undecimo, aut decimo quarto plerumque, multo citiùs nonnunquam. Tanta fuit, tamque cita, Putrefactio Cadaverum, ut ea sepelire fuerit necesse prorsùs aliquando vel intra Horas viginti quatuor.

Dira quidem hæc & acerba maximè ! erant autem plurimi, quibus Sors melior, Die scilicet quarto, aut quinto, benignum dedit morbi exitum ; Eruptione nempe Pustularum rubrarum, *miliarium*, atque blandi per totum Corpus Sudoris.—Multi diu morbo conflictati, innumeras tandem habuère Pustulas *miliares*, limpidas, sæpe salutiferas : pluribus autem erat periculosæ plenum opus Alexæ.

A P R I L I.

A Die secundo Aprilis ad decimum spiravit Eurus ; pòst varius Ventus variaque admodùm Tempestas, at pro Anni Tempore frigida & humida.

Pluvia

Pluvia 1. $\frac{1}{8}$. $\frac{1}{9}$. 10. $\frac{1}{14}$ —16. $\frac{1}{18}$. $\frac{1}{20}$. 22.
 // Dig. Dec.
 24. 27. 29. = 2.252.

Ventus vehemens 22 prima Luce. W N W.
 Nox procellosa 26. S 4.

⌘ Altitud. maxim. 16. 29,9. E S E 2. } media 29.5 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{9}$.
 ——— minim. 10. 28,8. S E 2. }

Dies frigid. 7. 54. E b S 2. } med. Therm. Altit. 46 $\frac{2}{3}$ $\frac{0}{9}$.
 — tepid. 25. 42. W N W 1. }

Auctus jam Variolarum Numerus est: atque modò Febris *anginosa miliaris*, quæ verno Tempore elapsi Anni fuit hic *epidemica*, vicinam infestat Regionem.——Febris contagiosa, maligna, sævit jam magis quàm antehàc unquam. Rarò nunc adest strangulans Faucium Dolor, paucæque nunc erumpunt Pustulæ; at Loco earum *Petechiæ* fuscæ, purpureæ, nigræ, ac nimis frequenter lividæ Vibices, atro semper Carbone notandæ! — plurimi moriuntur.

M A I O.

Boreas afflavit, aut Corus, à primo ad vicesimum quartum Maii, post Vulturnus; Tempestas fuit valdè frigida ac nubila. Maximæ Pruinæ à duodecimo ad decimum quartum.

Pluvia 1. 11. 12. $\frac{11}{15}$. 17. 20. 22. $\frac{111}{23}$.
 // Dig. Dec.
 24. 26. $\frac{11}{30}$. 31. = 1.646.

Grando vehemens 23. Fulgur & Tonitru 30.

⌘ Altitud. maxim. 19. 30,1. N W 1. } media 29.6 $\frac{1}{3}$ $\frac{2}{1}$.
 ——— minim. 16. 29,1. S E 2. }

Dies

Dies frigid. 14. 54. N W 1. } media Therm. Altit. 43 $\frac{1}{2}$.
 — tepid. 31. 36. S S E 1. }

Multi Apoplexiâ corripuntur : *Variolæ* adhuc. Febris contagiosa plurimos perdidit ; optima sæpe sprevit Consilia : sequens tamen Methodus permultos servavit.

Ipso quidem Morbi Initio Venæ Sectio profuit, rarò post unquam ; imò temerariâ suscepta Manu sæpe obfuit maximè. Si tamen post Sanguinis Missionem *Cephalalgia* & *Vertigo* urgebant usque, fuit utile admodum Cucurbitulis scarificatis, Humeris Cervicibusque admotis, Sanguinem detrudere : quod quoque Vomitionem, post excitandam, reddidit tutiorem. Cruorem vix unquam notavi valde glutinosum, Serum plerumque verò viride erat, haud rarò rubellum ; quod infaustum semper ! quibus enim id contigit, *Peteckias* nigerrimas, aut *Vibices* habuere certo certius cum *Phrenitide* perpetua, aut gravi *Comate*.

Continua fere *Nausea*, ac frequens, biliosus, *Vomitus* lenes semper poscebant *Emeticum*, quo & *Ventriculi Colluvies* ejiceretur & præcautum foret contra pestiferam *Diarrhœam*, quæ aliter Morbi Statu, aut paulò post, semper evenit : nam ubi *Ventriculi Saburra*, diutiùs morando, acrior fit assiduè ; tandem per *Intestina* descendens, ista utique torquet maximè.

· Nullo non Tempore Morbi *Epispastica*, alia scilicet aliis succedentia, necessaria fuerunt omninò ; lenia porrò desiderabant *Cardiaca*, eaque repetita frequenter, *Languor* continuus & collabentes assiduè *Vires* : quæ & *Sudores* etiam maturos, criticosque sæpe, movebant, aut *Pustulas* expellebant.

expellebant. Ad hæc promovenda Confect. Raleigh. Theriac. Andromach. Lap. Contrayerv. Rad. Serpent. Virg. aliquando Sal. C. C. &, quibus non fuit ingrata admodum, non uno solum Nomine laudanda, Camphora (quæ nempe Opio felicius arcessebat Somnum, ac Delirium compeſcebat magis) aptissima fuere Remedia. — Imò, quod multò minore Pompâ paratur, Vinum rubrum *ustulatum* (quod dicitur) Cinnamomo & Maci incoctis cum Aquæ pauxillo, haud minus efficax ad Vires sustinendas inveni, quàm celeberrima *Alexipharmaca*; non in hoc tantum Morbo, sed & in omni Febre lenta & *nervosa*, potissimum cum colliquante Sudore, vel immodico Alvi Fluxu declinante. Didici hinc tandem, quod astringentia Aromatica mitiora *Crasse* Sanguinis firmando, Fibrasque Vasculorum corroborando, vera fuere hujus, exeuntis saltem, Morbi *Alexiteria*; fortasse & Antidota fuissent. — Ipsi etiam Veteres Antidotis & *Alexipharmacis* immiscebant semper astringentia quædam Medicamenta, ut passim apud eos videre est.

Ad eum adeò Finem, optato demùm cum Successu, post summum Morbi Incrementum, exhibui aliquam ex Cortice Peruviano Medicinam cum *Alexipharmacis* idoneis & Elixire Vitrioli Mynsichti acidulatam; nec otiosè intereà expectans Sedimentum Urinæ laudabile, & (quod dicitur) lateritium: modò scilicet vel minimam Morbi Remissionem observâſsem. — Si in singulari Gangræna valeat Quinquina, quidni in universa Humororum Corruptione? *Exanthemata* nigra, Vibices & citissima Cadaverum Putrefactio, *gangrænosam* utique Sanguinis *Diathefin* significabant.

In longis equidem Febribus nihil magis necesse est, quàm Solida inter & Fluida Æquilibrium conservare debitum. Nihil ad id fanè facit efficacius, quàm, diluente Liquore, Sanguinem fovere assiduè, ac Vim Fibrarum confirmare Medicamentis appositis ; donec Natura, his Auxiliis Morbi Victrix, læta Crisi eum expellere possit : nam ut Febris ardens Fræna semper poscit, lenta sæpissimè indiget Calcaribus.——Profectò nunquam non Arte molienda Crisis est, cùm nil ultrà assequi valeat Natura.——Febribus ideò tardè admodùm decrefcentibus, lenia *Cathartica* sæpe ex Ufu sunt maximè, *Cardiacis* interim assumptis : In hac fanè, de qua agitur suprà, cum vix alia profecerint, Rhabarbarum exhibitum quotidie valuit plurimùm ; Vinum ustulatum interim affatim sorbendo : hoc Modo enim putris expurgata fuit Colluvies, & Viribus interè consultum est optimè.

JUNIO.

Caurus hoc Mense spiravit sæpissimè, hiscebat etiam subinde Libs : Vulturnus à decimo nono ad vigesimum secundum. Aër erat plerumque valde frigidus, crassus & humidus.

Pluvia 1. 3. 4. $\frac{III}{II}$. 15. 16— $\frac{II}{18}$. $\frac{I}{19}$. 20.
Dig. Dec.
—22. 25. 26. 28. = 1.936.

§ Altitud. maxim. 5. 29,9. N W 1. }
——— minim. 18. 29,1. S W 3. } media 29.5 $\frac{2}{3}$.

Dies frigid. 2. 44. N W 1. }
— tepid. 14. 34 Malacia. } media Therm. Altitud. 36 $\frac{5}{2}$.

Variolæ,

Variolæ, & Febres intermittentes, haud infrequentes. Febris *miliaris* rubra cum enormi Vomitu & Alvi Fluxu Rure graffatur usque. Morbus contagiosus modò sub Finem Mensis mitescit paululum.

JULIO.

Aër fuit humidus maximè & frigidus toto Julio, Ventus ab Occidente plerumque & Plagis australibus, Eurus aliquando: Tempestas utique fuit nubila, pluvia, infausta admodùm, Hyemi magis quàm Æstati similis. Omnes Fructus *ῥῆῖοι* acerbi sunt & immaturi. Vix audis Cicadam, rari volitant Papiliones: Plurimæ Aviculæ canentes inter Plumas exuendas intereunt.

Pluvia I—3. ^{///} 6. ^I 7. 10. ^{///} 11. 12. ^{///} 14. ^{///} 15.
 16. ^I 19. 21. 22. ^{///} 25—27. 30. = 3.536.
 Dig. Dec.

Procella 11. nocte. W b S. Tonitru 30. p. m.
 Coruscationes nocte.

⌘ Altitud. maxim. 28. 29,7. S E 1. } media 29.43⁴/₁₀.
 ——— minim. 16. 28,9. S W 3x. }
 Dies frigid. 19. 42. S S W 2. } media Therm. Altit. 34²/₁₀.
 — tepid. 30. 30. W 1. }

Febris *epidemica* contagiosa hìc imminuta est valde, at sævit adhuc in Vicinia: Multi *Variolis* usque laborant; (B) Pfora frequens.

AUGUSTO.

AUGUSTO.

A Die secundo Augusti decimum tertium adusque Ventus perpetuus ab Oriente spiravit, pulchra intereà calidaque Tempesta eluxit, postea misera, procellosa & horrida secuta est; nunquam memini *Atmosphæram* ita humidam fuisse hoc Anni Tempore: Omnia fere Loca Aquâ exundant & Limo.—Plures Aviculæ canentes moriuntur: Apes exanimatæ parum mellificant. Folia Arborum æquè sunt decidua jam ac si existisset Autumnus.

Pluvia 1. 2. ^{///} 14. 18. ^{///} 19. ^{///} 21. ^{///} 22. ^{///} 23. 25
 ————— Dig. Dec.
 ————— 29. 31. = 2.906.

Maximæ Rorationes, durante Apricitate, Mensis Initio.

Magna AB. 20. N W 1. Procella 22. p. m.
 S W—vehemens 23 Nocte. S S W.

☿ Altitud. maxim. 12. 29,9. E 1. } media 29.6.
 ————— minim. 22. 29,2. S W 4x. }
 Dies frigid. 27. 42. W N W 1. } med. Therm. Altit. 32. ⁶/₂₉.
 ————— calid. 13. 26. E 1. ————— }

Fatales etiamnum Reliquiæ passim Febris malignæ: *Variolæ* adhuc: Scabies & Psora frequens, Cholerae ac *Diarrhœæ* plurimæ. Permulti, gravi quasi Tempestate perculsi, inerte quadam Socordia torpent.—Plures Canes rabidi discurrunt.

SEPTEMBRIS.

S E P T E M B R I.

Nubilus fuit, madidus & frigidus, hic Mensis; Caurus afflavit sæpè, Libs aliquando; Eurus frequenter, sub Finem præcipuè: Boreas viii, ix, x.

Pluvia 1. 3. 6. 7. $\frac{I}{11}$. $\frac{I}{12}$ — $\frac{I}{14}$ — $\frac{III}{16}$. $\frac{I}{17}$.
Dig. Dec.
18. 20. 22. 24. $\frac{I}{26}$. 28. 29 = 1.918.

☿ Altitud. maxim. 23. 29,9. E 1.
————— minim. 11. 29,2. W N W 1. } media 29.6 $\frac{7}{30}$.

Dies frigid. 28. 46. S E 1. } media Therm. Altit. 36 $\frac{4}{30}$.
— tepid. 3. 30. N W 1. }

Febres *petechiales* sparsæ adhuc: *Variolæ* frequentes: *Diarrhæa* & Cholera multos infestant: Tusses plurimæ ad Finem Mensis.

O C T O B R I.

Venit ab Oriente Ventus fere constans per totum Octobrem, Initio & Fine ad Septentrionem inclinans; unde Aër tenuis factus est, at paulo frigidior: medio autem ad Austrum.

Pluvia $\frac{II}{7}$. $\frac{II}{8}$ —10. 12. $\frac{II}{14}$. $\frac{III}{26}$. $\frac{III}{27}$. = 2.756.
Levis AB. 3. Malacia—4. E 1—12. N 1.
Gelu & maxima Pruina 30. E N E 1.

☿ Altitud. maxim. 30. 30,1. E N E 1. } media 29.6 $\frac{1}{30}$.
————— minim. 9. 29,1. W N W 1. }

Dies frigid. 30. 64. } media Therm. Altit. 47 $\frac{2}{30}$.
— tepid. 26. 40. S S E 2. }

Multæ

Multæ Febres lentæ, ac intermittentes, passim. Aliqui hoc Mense, subito quasi Asthmate correpti, in Tumores Pedum & Abdominis, hydropicos velut, inciderunt, ex quibus nonnulli brevè sunt mortui.—— Multi Canes Rabie perciti.

NOVEMBRI.

Sequitur November pluvius admodùm & procellosus, sub Finem præcipuè: turbidus Auster prævaluit maximè, crassamque fecit *Atmosphæram* ac humidam valde.—— Exeunte Mense permagnæ Inundationes undique.

Pluvia	4.	$\frac{II}{5-7}$	$\frac{I}{9}$	10.	$\frac{I}{13}$	$\frac{I}{14}$	$\frac{II}{15-17}$	$\frac{III}{17}$
								Dig. Dec.
	$\frac{II}{19}$	$\frac{II}{21-23}$	$\frac{III}{25}$	$\frac{III}{26}$	$\frac{II}{27-29}$	= 4.922.		

Procella 9 ab Hora x. a m. ad 2. p. m. S W 4^x—23. tota Die S W.—26 Nocte S 4^x—27. S 4^x.—Maximi Maris Æstus 27, quamvis Luna jam erat in *Quadratura*; altiores etiam quàm si Interlunium fuisset, aut Plenilunium. Tonitru vehemens 24 Noctu.

} Altitud. maxim.	11. 30,0. N W 1.	}	media 29.4 $\frac{1}{8}$.
——— minim.	27. 28,4. S 4 ^x .		
} Dies frigid.	1. 58. Malacia.	}	med. Therm. Altit. 49 $\frac{1}{2}$.
—— tepid.	19. 44. S S W 2.		

Cephalalgia, Vertigines, Insultus epileptici, Tumores Faucium & Parotidum, frequentes: *dyspnoica* Pectoris Gravitas haud paucos premit. * Febres lentæ *nervosæ* plurimæ.— Multi Canes rabiosi circumcurfant.

DECEMBRI.

* Vide *Dissertationem de Febre lenta nervosa, infra, p. 147*

D E C E M B R I.

Vix unquam *Atmosphæram* memini ita humidam fuisse, ac erat toto Decembri; etsi Subsolanus perflabat sæpissimè: fateor equidem quòd madidus Notus intervenit frequenter, ac Pluviæ haud parum demisit.

Pluvia $\frac{1}{1}$. 4. $\frac{1}{5}$. $\frac{11}{6}$. 7. 9. 17. 19. $\frac{11}{24}$. $\frac{11}{25}$.
 $\frac{11}{28}$. 30. $\frac{11}{31}$. = 2.364.
 Dig. Dec.

Gelu rigidum 12. 66. E b N 1—13. 64. E 1—16. E 1—23. 64. E 1.

Procella 24 Nocte. S b E—27. S W b W 4x.
 Maximi Maris Æstus 21. 22. E S E 2—per-
 magni 24. 25. 26. Austro furente.

☿ Altitud. maxim. 21. 30,0. E b S 2. } media 29.6 $\frac{6}{27}$.
 ——— minim. 28. 29,0. S W b W 3x. }
 Dies frigid. 12. 66. E b N 1. } med. Therm. Altit. 54 $\frac{3}{2}$.
 — tepid. 1. 46. W b S 2. }

Tuffes, Colli Fauciumque Tumores, Raucedines, levi sæpe cum Febricula, sunt valde frequentes. Febres putridæ *nervosæ* passim.

Summa Pluviæ hoc (C) Anno est = 30.974.
 Dig. Dec.

Notationes quædam.

(A) Hæ Maculæ oriri videntur ab infractis, aut dissolutis, Sanguinis Globulis, *Arteriolas serosas* intransibus; dumque ibi hærent, *Petechias* formant,

formant, aut Vibices: velut in Contusionibus Sanguis ruber in Vasa iniqua urgetur, & Cutim reddit discolorem.— Pesticiferae semper sunt, quòd Cruorem putridum esse, aut maximè solutum, denotant: imò adeò sæpe dissolvitur Sanguis, ut profusæ subsequantur *Hæmorrhagiæ*. Quòd quidem *Scorbuticis* quoque accidit crebrò, cum ne vel minima Febris Signa adsint, etsi totus fere Corporis Habitus innumeris violaceis Maculis inficitur; qui tamen mox, ac ne quidem tale quid somniantes, funesto sæpe Sanguinis Fluxu corripuntur: iste tamen Cruor nunquam, more solito, concrefcit.— Hos certe *Scorbuticos* austerà acida, opportunè data, adjuvant maximè, ut haud rarò notavi.— In talibus ideò *Variolis*, & aliis maculosis Febribus, valeant plurimum.— Missio Sanguinis utique obesse magis, quàm prodesse, videtur.

(B) Estne peculiaris aliqua *Atmosphære* Constitutio ad Eruptiones cuticulares gignendas apta? utique per idem fere Tempus, quo *Variolæ*, aut pustulosæ Febres, grassantur, *Exanthemata* quoque omnigena, ut *Papulæ*, *Scabies*, *Erysipelas*, &c. infestare solent, ut observatur sæpissimè: imò dudum, & vulgò noverint vel *Mulierculæ*, quod *Morbilli*, aut *Rubeolæ*, *Variolas* plerumque præcurrunt. Nonne adeò desumendum sit hinc Monitum *prophylacticum*?— Forte lenia *Mercurialia*, quæ in aliis *Cutis* Morbis tantum valent, tempestivè assumpta, aut *Variolis* sint Antidota, aut morbum saltem faciant leviolem: idque potissimùm cum & Vermiculos enecent, qui junioribus præcipuè adeò infesti sunt, & tam diras sæpe (unà sævientibus *Variolis*) movent Tragœdias.— Hæreo tamen ne fortè Sanguinem quorundam.

quorundam dissolvant nimium, & ad *Hæmorrhagias* disponant fatales: hoc autem ex facili præcaveri potest Corticem Peruvianum, aut tale quid, exhibendo simul.

(C) Annis maximè pluviosis hic debet annumerari, ob Frequentiam saltem, si non ob Pluviæ Quantitatem: nam continua fere decedit, quanquam rarè admodùm gravis. Imbres utique vehementes Aërem faciunt sicciorem, quatenus Vapores per *Atmosphæram* congestos deturbant; hinc post eos plerumque Aër purus valde & liquidus apparet, & multo majorem ejus siccitatem *Hygrosopia* indicant: densa autem, & nebulosa quasi Pluvia, omnia humectat maximè. — Vix unquam sanè memini *Atmosphæram* magis fuisse humidam & crassam, quàm hoc & elapso Anno: Hyems fuit tepida nimis, Æstas perfrigida; utraque infausa semper & Pluviæ ferax, ac nunquam non Morbis abundans. — Ex quo sanè tam udas habuimus Tempestates, Febres putridæ, lentæ, *nervosæ*, ac intermittentes omnigenæ, per has Regiones grassatæ sunt maximè; etiam in hoc Oppido & per Viciniam, cum tamen Annis abhinc viginti veras intermittentes rarissimè viderim. Imò bene memini Milites plurimos, emeritos, ad Arcem nostram olim transvectos ab Oris Icenis & Portu-magno, pertinaci admodùm Quartanâ tantum non confectos penitùs; qui tamen hîc, à sola Benignitate Cœli, convaluere protinùs.

C O N S T I T U T I O

A È R I S, &c.

A N N O M D C C X X V I .

J A N U A R I O .

TRISTI sub Aspectu Annus exoritur : dum enim *madidis Notus involat Alis*, perpetuæ fere ruunt Pluviæ. Paucissimi fanè fuere Dies aprici toto Januario: *Atmosphæra* verò quàm maximè humida & crassa; exeunte Mense algida. Gelu rarò admodùm, Diluvia sæpe.

Pluvia $\frac{II}{1}$. $\frac{I}{2}$. $\frac{II}{3}$. 4. 6. 8—10. $\frac{II}{11}$. $\frac{II}{12}$ —
 $\frac{II}{14}$ — $\frac{III}{16}$ — $\frac{II}{18}$. $\frac{I}{19}$. 21—23. $\frac{II}{24}$. $\frac{II}{25}$ — $\frac{II}{28}$. $\frac{I}{30}$.

Dig. Dec.

31 = 5.070.

Grando 2. 13. 20. 26. Fulgur & Tonitru cum Pluvia gravissima 16. Vesperi.

Gelu 16. NNW 1—22. NNW 1. Procella 25. Vespere. SSW.

⌘ Altitud. maxim. 6. 29, 8. WNW 2. }
 ———— minim. 25. 28, 7. SSW 4. } media 29.2 $\frac{2}{3}$.

Dies frigid. 22. 66. N N W 1. } med. Therm. Altit. 56½.
 — tepid. 4. 50. S b W 2. }

Multi Tussi vexantur, Fauciumque & Parotidum Tumore. Apoplexia & *Paraplegia* passim: Prurigo & Pustulæ frequentes.

FEBRUARIO.

Quamvis Initio Februarii Tempesta fuit nimbofa valde, mox tamen successit Apricitas aliqua, ac Frigus acere, flante plerumque Vento aquilonali, qui Aërem siccabat plurimum, & omnia sæpe rigido constrictit Gelu. Principio Mensis Inundationes permagnæ; post etiam *satis Terris Nivis atque Grandinis misit Pater.*

Pluvia	$\frac{III}{1}$	$\frac{II}{2}$	$\frac{II}{3}$	$\frac{I}{5}$	$\frac{II}{7}$	8.	9.	14.	26.	} Dig. Dec. = 3.082.
Nix	16.	17.	N N W	1—19.	E S E	1				
—	$\frac{I}{20}$.	E	3—23.	N N W	3—24.	N N				
W	1.									
Grando	2.	W N W	2—19.	21.	24					
—	$\frac{I}{26}$.	E S E	2—28.	N N W	1.					

Leves AB. 7. E S E 1—19. E b S 1—magna AB. 6. H. 8. p. m. N 1. Radii coruscantes vibrantur vel ipso Austro, Corona lucida magis vergit ad Orientem quàm vidissem antehac unquam.

Magnus erat hîc Maris Æstus Die 16. N N W 3, at minimè inundans ut apud Londinenses, Icenos, Cantianos, atque Belgarum Oras, ubi quàm maximus fuit.

☿ Altitud. maxim. 29. 30,0. N b E 2. } media 29.3 $\frac{1}{2}$ $\frac{9}{10}$.
 ———— minim. 22. 28,5. W S W 2x. }
 Dies frigid. 13. 72. N N E 1, } med. Therm. Altit. 60 $\frac{2}{6}$.
 — tepid. 2. 56. W N W 2. }

Tuffles & *Catarrhi* levi sæpe cum Febricula permulti; Anginæ, Pleuritides & Peripneumoniæ haud raræ: Juniores quamplurimos Perniones vexant maximè.

M A R T I O.

Frigida Tempeftas ad Diem usque decimum Martii, pòst autem multo tepidior evasit: Spiravit Eurus hoc Mense sæpissimè, & pulchra non rarò affulfit Apricitas cum Aëre puro siccoque.

Pluvia I. 6—8. II. 19. III. 21—23. 27. II. 29.
 Dig. Dec.
 Nix 3. E 3—8. N W I.=2. 138.

☿ Altitud. maxim. 1. 30,0. E b N 2. } media 29.4 $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{1}$.
 ———— minim. 22. 28,8. S S E 2. }
 Dies frigid. 7. 66. N W 1. rigid. Gelu & maxima Pruina. }
 — tepid. 27. 45. S S E 2. med. Therm. Altit. 51 $\frac{8}{1}$. }

Perniones ulcerosi molestissimi frequenter: Peripneumoniæ passim, præcipuè verò nothæ.

A P R I L I.

Eurus afflavit sæpe, Boreas nonnunquam, Caurus frequenter, hoc Mense; quod *Barometrum*, diu depressum, refurgere fecit, Nubesque

que abegit : à decimo quinto tamen ad vicefimum quintum Pluvia frequens.

Pluvia I. $\frac{I}{15}$ — $\frac{II}{18}$ — $\frac{I}{21}$. 22. $\frac{II}{25}$. Grando 15.
Dig. Dec.
= 1.340.

Pruina maxima 11. 12. Maximæ Rorationes ad Finem.

☞ Altitud. maxim. 3. 30,1. E 1. } media 29.7 $\frac{1}{2}$.
——— minim. 25. 29,3. W S W 1. }
Dies frigid. 11. 58. N 1. } med. Therm. Altit. 43 $\frac{2}{3}$.
— tepid. 29. 32. Malacia. }

Pleuritides & Peripneumoniæ frequentes ; Anginæ & *Ophthalmiæ* passim.

M A I O.

Perflavit Eurus plerumque durante Maio, isque sæpe velox, ac deprimens *Mercurium baroscopicum*, Aquilone tamen, aut Coro, nonnunquam intercurrente. Ineunte Mense Frigora pro Anni Tempore haud exigua, post verò Aër tepidus sæpe & tenuis.

Pluvia $\frac{III}{2}$. 4. 5. $\frac{II}{9}$. 11. $\frac{III}{12}$. 15. 16. $\frac{III}{22}$.
 $\frac{I}{23}$. 27. = 2.536.
Dig. Dec.

Ventus vehemens 21. p. m. E S E. Magnus Halo circa Lunam 9. H. 10. p. m. E 2—per-magnus igneus Halo 11. H. 10. p. m. S E 3.

☞ Altitud. maxim. 19. 29,8. E S E 2. } media 29.5.
——— minim. 12. 29,1. S E 3. }
Dies frigid. 3. 52. N N W 1, Frigus insolitum! } med. Ther.
— tepid. 31. 27. N N W 1. ————— } Alt. 39. $\frac{1}{3}$.

Pleuritides & Peripneumonix sparsim: Eruptio Pustularum rubrarum urentium plures molestat. Tempestat infesta tabidis.

JUNIO.

Per Initia Junii Aër valde crassus fuit & humidus; tenuis post, ac fervidus sæpe, Finem adusque fere Mensis, maximo decidente Rore: dum incerto admodum Cursu spiravit Ventus; Eurus sæpe, Boreas haud raro, Caurus quoque interfuit frequenter, Libs Initio.

Pluvia $\frac{1}{3}$. 4. 6. $\frac{1}{13}$. 14. 23. $\frac{11}{27}$. $\frac{1}{29}$.
 III Dig. Dec.
 30 = 1.614.

Fulgur & Tonitru 29. Nocte. S E 2— è longinquo 23—28. p. m.

☿ Altitud. maxim. 18. 29,9. N N E 1. } med. Barom. Alt.
 ——— minim. 27. 29,3. E S E 2. } 29.6 $\frac{3}{10}$.
 Dies frigid. 6. 38. W N W 1. }
 — fervid. 11. 20. N N E 1x. } media Ther. Altit. 26 $\frac{3}{10}$.

Febres tertianæ, semitertianæ, & quotidianæ, passim; *Ophthalmicæ* frequentes: Phthifici colliguntur maximè. Aliquæ Pleuritides & Peripneumonix incipiente Mense: *psorica* Eruptiones plurimæ. — Innumeri Afili Armenta molestissimè infestant.

JULIO.

Varius fuit hoc Mense Ventus, & Malacia frequens, Caurus verò sub Finem plerumque, sudo existente Cælo, ac fervido, cum Rore maximo.

ximo. Immenſa Viſ Pluviæ decidit Die ſecundo & octavo, flante Vulturno; decimo autem, eodem perflante Vento, quantum vix unquam per idem Temporis Spatium: ab Hora enim iſtius Diei tertia pomeridiana ad quintam matutinam

Dig. Dec.

undecimi Pluvia fuit 1.686.

Pluvia 1. $\frac{///}{}$ 2. $\frac{///}{}$ 3. $\frac{///}{}$ 8. $\frac{///}{}$ 10—12—14. $\frac{//}{}$ 19. 25.

Dig. Dec.

28 = 4.870.

Procella 2 Nocte. S E. Fulgura Noctu 13.

§ Altitud. maxim. 16. 29,9. Malacia. } media 29.5. $\frac{2}{31}$.
 ———— minim. 11. 29,1. S S E 2^x.

Dies frigid. 4. 40. N 2. } med. Therm. Altit. 27 $\frac{19}{31}$.
 — fervid. 29. 18. WNW 1.

Febres intermittentes & *miliares* aliquæ mali admodum moris, Ruri præcipuè: *Variolæ* hîc *ſporadicæ*: Cholerae, *Diarrhææ*, ac *Dysenteria* etiam, undique valde frequentes funt.

AUGUSTO.

Ineunte Auguſto Aër fuit craſſus & valde calidus; medio Menſe multo frigidior, flante Cauro; cæterum Ventus erat inconfans maximè: ſub Finem Ros plurimus decidit, ac rediére Calores.

Pluvia 1. $\frac{//}{}$ 4. 6. 7. 8. $\frac{1}{}$ 12—14. $\frac{//}{}$ 15. 17. $\frac{1}{}$ 26.

Dig. Dec.

$\frac{1}{}$ 28. 31. = 1.834.

Nox procelloſa valde 13. S W b W 4. Fulgura 20 Noctu. Magni Maris Æſtus 26. 27. S S E 2^x.

Die

Die 25. W 1. inter Horam nonam vespertinam & undecimam Zona quædam angusta, at lucida valde, ab imo Occidente ad summum Orientem usque extensa, magnæ Iridis instar effulfit, stupente Populo. AB. 29. N 1.

§ Altitud. maxim. 18. 29,8. N W b N 1. } media 29.4 $\frac{1}{3}$ $\frac{7}{10}$.
 ——— minim. 26. 29,1. S S W 2. }

Dies frigid. 16. 42. W N W 1. } med. Therm. Altit. 27 $\frac{7}{10}$.
 — fervid. 3. 19. W S W 1. }

Febres *miliares*, malignæ, frequentes, in Cornubia præsertim. Cholerae, *Diarrhææ*, *Dysenteriae* eæque aliquando cruentæ, frequentissimæ.

Mellificant Apes optimè; plurimæ Cicadæ & Vespæ. Optimum undique Frumentum.

S E P T E M B R I.

Flavit plerumque Corus Mense Septembri, Initio & sub Finem Pluvia: altam fere tenuit Stationem *Barometer*: Aër majore ex Parte crassus.

Pluvia 1. 3. $\frac{1}{4}$. $\frac{11}{6}$. 8. 10. 13. 15. $\frac{1}{22}$ —
 Dig. Deg.
 $\frac{1}{24}$. 26—29. = 1.512.

Leves AB. 26. 27. H. 9. N W 1. Maximus Halo circum Lunam 12. H. 11.

§ Altitud. maxim. 21. 30,0. N N E 1. } media 29.7.
 ——— minim. 30. 29,3. S W b S 3. }

Dies frigid. 18. 50, maxima Pruina, N N W 1. } med. Ther.
 —calid. 7. 29, S W 1. ——— ——— } Altit. 36 $\frac{2}{9}$.

Cholerae, *Diarrhææ*, *Dysenteriae*, adhuc valde frequentes, Febre nonnunquam comitante.

Plurimæ

Plurimæ Febres *miliares*, *scarlatinae*, pustulosaë; aliquæ porrò lentæ, *nervosæ*: sæpe cum Glandularum Parotidum Fauciumque Tumore, ac profusis semper Sudoribus: Australibus in Oris Devonix & Cornubiæ præsertim.

O C T O B R I.

Ineunte & exeunte Octobri immensa Pluviæ Copia decidit, dum Libs sæpe fremuit vehementer; à duodecimo autem ad vigesimum primum ne minima Pluvia, Euro flante, aut Aquilone: ad Finem Mensis Aër erat valde crassus & humidus.

Pluvia $\frac{III}{I} - \frac{I}{3}$. 6. $\frac{II}{7-9}$. $\frac{III}{10}$. $\frac{III}{11}$. 22. $\frac{II}{23}$
 — $\frac{II}{26}$. $\frac{II}{27}$. $\frac{III}{29}$. $\frac{II}{30}$. $\frac{III}{31}$. = 6.534.
 Dig. Dec.

Procella 1. multo Mane. S b W—7. S W—9. Mane. S W b W₄^x. ab Hora autem prima ejus Diei pomeridiana ad tertiam usque Corus vehementissimus, quasi Circius Gallicus omnia deturbans, perfremuit, velocissimè cadente *Mercurio*.—— Maximus Halo subluteus circa Lunam 6. H. 8. W 1. AB. 27. H. 8. W N W 3. media autem Nocte Grando gravis & Fulgura.

⌘ Altitud. maxim. 21. 30,1. N N E 1. } media 29.4 $\frac{1}{3}$.
 ——— minim. 9. 28,4. N W 4^x. }
 Dies frigid. 21. 54. N N E 1. } media Therm. Altit. 42 $\frac{2}{3}$.
 ——— 16. 36. E S E 1. }

Febres lentæ, *nervosæ*, *miliares*, haud paucaë, cum Sudoribus profusis: Choleraë ac *Dysenteriaë* adhuc passim; præcipuè Mensis Initio: Sub Finem Tussis *ferinaë* inter Pueros.

Morbus

Morbus pestilens Boves consumit plures & Porcos in Australi Devoniam.

NOVEMBERI.

Altum plerumque tenuit Gradum *Barometer* hoc Mense: Ventus ab Oriente sæpe spiravit, sæpe & à Septentrione. Aër fuit non rarò valde humidus & gelidus sæpe: Initio Glacies, ad Finem Gelu maximæque Pruinæ.

Pluvia 1. 6. $\frac{1}{7}$. 9. 11. 12. 16. 18. 21.
 $\frac{III}{24}$. $\frac{I}{25}$. 28. = 1.150.
 Dig. Dec.

Procella Vesperi. 24. S W b W, & totâ fere Nocte Grando multa 7.

AB. levis, 7. N E 1 — major 8. H. 10. N N E 1.
 magna variegata 13. H. 7. N W 1.

§ Altitud. maxim. 5. 30,3. E N E 1. } media 29. $8\frac{2}{9}$.
 ——— minim. 25. 28,8. W 2. }
 Dies frigid. 27. 65. E N E 1. } media Therm. Altit. $58\frac{2}{9}$.
 — tepid. 22. 44. W N W 1. }

Dysenteria adhuc: Tuffis *convulsiva* passim. Innumeri fere Tuffi, Coryzâ, Tumoribus Colli ac Faciei, corripuntur; haud pauci Anginâ. Plurimi Morbo *rheumatico* vexantur.

DECEMBRI.

Perstat usque *Mercurius* altam tenere Stationem, etsi medio Mense Libs furens istum deturbavit, plurimamque demisit Pluviam, *Atmosphæram* verò fecit humidissimam. Sanè ab Exitu Octobris, ad hoc usque Tempus, Aër immensâ Vaporum

porum Copiâ abundavit, quæ, partim saltem, *Mercurium* sustinuit. Septentrio Gelu nonnunquam produxit, idque sub Finem Mensis rigidum.

Pluvia $\frac{I}{2}$. $\frac{I}{3}$. $\frac{I}{4}$. $\frac{II}{5}$. 10—13. $\frac{I}{14}$. $\frac{II}{14}$. $\frac{III}{15}$. $\frac{III}{17}$.
 Dig. Dec.
 $\frac{III}{18}$ —20. $\frac{III}{22}$. 25. 27. $\frac{I}{28}$. 31 = 5.026.

Fulgur & Tonitru cum vehemente Grandine
 6. primo Mane. W N W 4x.

Procella 17. Nocte. W S W—20 bene Mane.
 S W b W.

☿ Altitud. maxim. 24. 30,4. N 1.
 ———— minim. 20. 29,1. S W b W 4. } media 29.7 $\frac{1}{2}$.

Dies frigid. 25. 70. N 1. } media Therm. Altit. 55 $\frac{2}{3}$.
 — tepid. 14. 48. S W 3. }

Diarrhœæ & Dysentericæ adhuc ; *Rheumatismus* frequens & *Icterus* : maximæ Querelæ de languido Virium Statu undique. — Tumores Fau-cium, Glandularum, Parotidum, ac Maxilla-rum ; Tuffes, Destillationes, Coryzæ, Raucedines, levi non rarò comitante Febriculâ, per omnes undique. Plures vel in iisdem Ædibus simul & semel corripuntur ; evanuère verò hæc omnia facillimè, modò se in lectulo paululùm continerent, & multâ tepidâ Potione Sudores elicerent.

Tota Pluviæ Quantitas Anno MDCCXXXVI.
 Dig. Dec.
 = 36.706.

CONSTITUTIO

AËRIS, &c.

Anno MDCCXXXVII.

JANUARIO.

ATMOSPHERA, innumeris adhuc gravata Vaporibus, *Mercurium Barometricum* sustinet usque ad Stationem sanè præaltam, Cauro plerumque spirante. Aër intereà æquè humidus esse perstat, ac si afflaret madidissimus Auster; irruit quidem medio Mense Libs, durans tamen parumper: à vicesimo primo ad vicesimum quintum Gelu.

Pluvia 2. 7. 12—14. $\frac{I}{16}$. $\frac{III}{17}$. 26. 27. 29.
 $\frac{I}{30}$. Nix 24. Grando $\frac{I}{28} = 1.588$.
 Dig. Deg.

Halo circa Lunam magnus omni Nocte à 27 ad Finem.

☞ Altitud. maxim. 19. 36,6. N 1. } media 30.1 $\frac{4}{5}$.
 ——— minim. 17. 29,6. S W 2. }

Dies frigid. 25. 70. Malacia. } media Therm. Altit. 55 $\frac{2}{3}$.
 — tepid. 1. 48. W 1. }

Febricula

Febricula *catarrhalis* innumeros etiamnum infestat, prout Mense Decembri: imò & jam quamplurimi Equi eodem penè Morbo affici videntur, quorum certè pereunt plures. Haud parcè quoque grassantur Pleuritides ac Peripneumoniæ, nothæ præcipuè: nec infrequens est Icterus.

FEBRUARIO.

Ventus occidentalis hoc Mense prævaluit, ad Septentrionem sæpe, ad Austrum verò flectens sæpiùs; Aquilo nonnunquam, aliquando Vulturinus, interfuit: humidus permanfit Aër, at subsedit *Barometer*.

Pluvia	$\frac{III}{1}$	$\frac{II}{3}$	$\frac{III}{6}$	8.	11.	$\frac{II}{13}$	14.	$\frac{I}{15}$	$\frac{III}{16}$
									Dig. Dec.
17.	$\frac{II}{18}$	19.	$\frac{II}{21}$	$\frac{I}{24}$	Grando	25.	26.	= 3.488.	
Maxima Pruina & Gelu		5.	6.	8.	9.	Procella,			
Fulgur & Tonitru		17.		Noctè.		W b N. Maximus			
Halo circa Lunam		27.		28.					

☿	Altitud. maxim.	9.	30,2.	N b E 1.	} media 29. 7 $\frac{1}{2}$.
—	minim.	16.	29,2.	S W 3 ^x .	
Dies frigid.	2.	66.	N 1.	} med. Ther. Altit. 55 $\frac{1}{2}$.	
— tepid.	23.	49.	S W b W 2.		

Multi *Rheumatismo* & Anginâ laborant, plurimi adhuc Morbo *catarrhali* pulmonario. *Variolæ* hîc *sporadicæ*, multis in *Locis epidemicæ*. *Tussis anginosa* durat usque inter Equos.

M A R T I O.

Principio & Fine Martii Eurus afflavit, aut Boreas, medio autem plerumque Corus: Aër evasit tenuis magis & ficcus ad Finem præcipuè; delapsis scilicet jam Vaporibus.

Pluvia $\frac{III}{7}$. $\frac{I}{8}$. $\frac{I}{10}$. 11. $\frac{II}{13}$. $\frac{II}{14}$. 15. $\frac{I}{16}$ — $\frac{II}{18}$.
 Dig. Dec.
 $\frac{III}{19}$. $\frac{I}{20}$. $\frac{II}{21}$. $\frac{II}{22}$. $\frac{III}{30}$. 31. = 4.328.
 Levis AB. 7. W N W. 1—18. N W b W 3.
 Procella 18. a. m. S 4x.

§ Altitud. maxim. 6. 30, 1. N N E 1. } media 29. $5\frac{1}{3}\frac{2}{5}$.
 ——— minim. 14. 28, 8. W b N 3x. }
 Dies frigid. 6. 64, rigidum Gelu. } med. Ther. Altit. $52\frac{2}{3}$.
 — tepid. 31. 46. S E 1. ——— }

Pleuritides, ac Peripneumonix, & veræ & nothæ, haud raræ: Rheumatismus, Ischias diu admodum vexans, & sævæ Arthritides, multos cruciant.——— Tusses plurimæ cum Gutturis Dolore ad Finem Mensis.

A P R I L I.

Ab Initio Mensis ad Diem decimum octavum Ventus ex Oriente perflavit, à vicesimo Libs, aut Argestes: ineunte Aprilī Aër fuit valde frigidus, medio ficcus admodum, & exinde tepidior.

Pluvia $\frac{IIII}{1}$. $\frac{II}{2}$. 4. $\frac{I}{8}$. 9. $\frac{I}{19}$. $\frac{III}{21}$. $\frac{II}{22}$. $\frac{II}{23}$.
 Dig. Dec.
 $\frac{I}{26}$. 28. gravis Grando 24. = 3.058.

Procella

Procella 2. E S E 4—13. tota Die. E 4^x.

☞ Altitud. maxim. 12. 30,0. N E 1^x. } media 29.6 $\frac{4}{8}$.
 ——— minim. 23. 29,0. S S E 3. }
 Dies frigid. 6. 58. E 1. } media Therm. Altitud. 43 $\frac{1}{2}$.
 — tepid. 30. 32. E 2. }

Multi Apoplexiâ, Paralyfi & Vertigine correpti sunt; aliqui Pleuritide & Peripneumoniâ. *Variolæ* passim: Asthma valde frequens, medio Mense præsertim.——Tusses, Coryzæ, Tumores Colli ac Faciei undique.——Crebræ Tusses *convulsivæ* inter Pueros in australibus Damnoniæ Oris.

M A I O.

Recurrens jam ad Orientem Ventus per totum fere Mensem spiravit, ad Austrum flectens sæpe, ad Septentrionem verò sæpiùs, magisque. Tempestas fuit per Initia (si Diem unum, alterumve, excipias) tepida satis; post verò fervidissima successit. Rorationes maximè Agros Hortosque fovebant assiduè durante Tempore fervido, alioquin omnia fere fuissent adusta.

Dig Dec.

Pluvia 8. $\frac{1}{9}$. 13. 15. 27. = 0.332.

Fulgur & Tonitru hïc 27 p. m. S W b W 2.
 Fulgur & Tonitru ad Septentrionem, prope Alpes Damnonienses, & in occidentali Parte Cornubiæ, cum gravissima Pluvia 24. 25. 26, nulla hïc.

☞ Altitud. maxim. 16. 30,0. N E 1. } media 29. 5 $\frac{1}{3}$.
 ——— minim. 22. 29,2. E S E 2. }

Dies frigid. 10. 52. N 2, insolitum Frigus! } media Therm.
 — fervid. 25. 15. Malacia. ——— } Altit. 29 $\frac{1}{3}$.

M

Febres

Febres *miliares* compositæ (commistæ nempe cum Pustulis limpidis Papulæ rubræ) hic passim, valde frequentes in occidua Cornubia. Initio Mensis plures Morbis Capitis correpti, ac Pectoris. Multi *Hæmorrhagiis* immodicis laborant; quarum Causa haud dubia fuit enormis admodum Aëris Mutatio: medio enim Mense penè horruimus Frigore, sub Finem arsimus Æstu.

JUNIO.

Priorem Junii Partem Aquilo frequens siccam quidem reddidit, at frigidam valde; calida verò posterior evasit, Cauro plerumque spirante. Aër per totum fere Mensem fuit tenuis admodum, plurimæ verò & maximæ cecidère Rorationes.— Terra, Solis Ardore percalefacta, quamplurimos emittit Vapores, qui, nocturno condensati Frigore, Herbas Graminaque grato fovent Humore: nisi totos fere, dum exhalantur, Ventus rapidus secum verrat per Auras. Ideò cum aut nullus sit Ventus, aut lenis admodum, Ros plurimus videtur, dum fortis adsit dissipatur protinùs; æquè tamen exhalante Terrâ Vapores.

Pluvia $\frac{1}{4}$. $\frac{11}{5}$. $\frac{1}{14}$. $\frac{1}{17}$. $\frac{11}{18}$. 23. 25. = 1.066. Dig. Dec.
Tonitru a. m. 25. N W 1.

Altitud. maxim. 7. 30,0. N 1. } media 29. 6 $\frac{1}{3}$.
——— minim. 5. 29,2. ENE 1. }
Dies frigid. 15. 42. N N W 1. } med. Ther. Altit. 27 $\frac{2}{3}$.
— fervid. 22. 19. Malacia. }

Procedente Mense Febres *rheumaticæ* & *Coryzæ* plurimæ: *Diarrhœa* frequens admodum.
Tusses

1737.] *Constitutio Aëris, &c.* 133
 Tusses *convulsivæ* inter Pueros passim. *Variolæ*
 in Vicinia, jam verò hîc nullæ.

JULIO.

Æstuosus subsequitur Julius, crassum tamen
 congerit Aërem creber ex Austro & Occidente
 Ventus, sub Finem præcipuè. Immensa Vis
 Roris decidit Initio. Muscæ innumeræ mole-
 stant undique, & Erucæ plurima vorant.

Pluvia 8. 13. 14. 18. $\frac{III}{19}$. $\frac{I}{20}$. $\frac{I}{22}$. 23. 25.
 Dig. Dec. $\frac{I}{28} - 31. = 1.320.$

Tonitru è longinquo 7. 11. Procella 22.
 S W b S 4x.

☞ Altitud. maxim. 4. 29,7. S E 1. }
 ———— minim. 22. 29,0. S W b S 4x. } media 29.4.
 Dies frigid. 31. 36. N W b W 1x. } med. Therm. Alt. 25. $\frac{18}{30}$.
 — fervid. 7. 17. W S W 1.

Febres *miliares*, rubræ præcipuè: Peripneu-
 moniæ & Morbi colici passim. Tusses *convul-*
sivæ in australi Devonia quamplurimos infestant
 Pueros. *Ophthalmiæ*, & Cholerae haud raræ.

AUGUSTO.

Ineunte & exeunte Augusto Ventus fuit ut-
 plurimum Septentrionem inter & Occidentem,
 Libs autem medio interfuit frequenter: *Atmos-*
sphæra facta est crassa valde & humida, ac multo
 frigidior.

Pluvia 1. $\frac{IIII}{1}$ 2. $\frac{III}{1}$ 3. 5. $\frac{II}{1}$ 6. 7. 10. 13. 15. $\frac{II}{1}$ 19.
 Dig. Dec. $\frac{II}{20}$. 21. $\frac{I}{23}$. $\frac{II}{25}$. 26. = 3.848.

Gravis Procella 20, primo Mane. S W b S
 4^x. AB. 9. H. 10. N W b W 1. maxima AB.
 10. H. 9. N W 1. Hujus Radii variis erant,
 atque maximè vividis, distincti Coloribus: Co-
 rona pulcherrimè rutilans à Zenith nostro ad Ori-
 entem duodecim circiter Gradibus, ad Meridiem
 quoque declinabat paululùm. Permagna rursùs
 AB. 11. 10. p. m. N W b N 1. Corona erat
 eodem ipso Loco, quo hesterna Nocte Coloris
 Ferri igniti. Levis AB. 12. H. 9. W N W 1.

§ Altitud. maxim. 9. 29,9. N W 1. } media 29. 5.
 ———— minim. 20. 28,8. S W b S 4^x. }
 Dies frigid. 4. 44. N N W 1. } med. Therm. Altit. 33 $\frac{2}{3}$.
 — calid. 17. 27. S S W 2. }

Tuffes, *Diarrhœæ* & *Cholerae*, valde fre-
 quentes. Febres lentæ, *nervosæ* & *miliares* pas-
 sim: *Variolæ sporadicæ*.

S E P T E M B R I.

Toto hoc Mense humilem tenuit Stationem
Barometer, Vulturno plerumque flante, aut
 Africo. Aër interim redditus est humidus valde,
 & frigidus: nam Septentrio quoque aliquando
 intercurrebat.

Pluvia 2. $\frac{III}{1}$ 11—15. 18. $\frac{II}{1}$ 19. $\frac{II}{1}$ 20—22—24. 26.
 Dig. Dec. $\frac{I}{27}$. 28—30 = 2.826.

Procella

Procella 11. S E b S 4_x —22. S W 4. Fulgur & Tonitru a. m. 20.

Maximus Halo circa Lunam 27. S b W 1^x .

☿ Altitud. maxim. 10. 29,9. N N E 1. } media 29. $3\frac{1}{2}$.
 ———— minim. 22. 28,5. S W 4. }

Dies frigid. 30. 46. N N W 1. } media Therm. Altit. $36\frac{2}{3}$.
 — calid. 6. 28. E S E 1. }

Diarrhœâ plurimi laborant, aliqui Febribus intermittentibus, *anomalis*; multi Morbo colico & Cholera. — Tumores Faucium, Parotides, Coryzæ cum Tuffi valde frequentes: *Variolæ* sparſæ. Nec infrequens est *Icterus*, nec *Rheumatismus*.

O C T O B R I.

Frequens ab Oriente Ventus, Mense Octobri, *Baroscopium* subinde erexit; qui porrò, ad Septentrionem deflectens sæpe, Tempestatem fecit paulo frigidiorum, non rarò tamen intercurrente pulchra tepidaque Die: Aër autem plerumque humidus fuit & crassus.

Pluvia $\frac{11}{1}$. 5. $\frac{1}{8}$. 9. $\frac{11}{11}$. $\frac{11}{15}$. $\frac{1}{18}$. 24. 30.
 Dig. Dec.

=1.556.

Procella 15. Nocte. S W 4_x . Glacies & maxima Pruina 14. 15. N N E 1.

Die 20. H. 7. p. m. vividam Iridem lunarem observavi, densissimâ, at tenuissimâ, decidente Pluviolâ.

☿ Altitud. maxim. 14. 30,1. N N E 1. } media 29. $6\frac{2}{3}$.
 ———— minim. 16. 29,0. W b S 2. }

Dies frigid. 22. 61. N E 2x. }
 — tepid. 3. 43. N b E 1. } media Therm. Altit. 50 $\frac{2}{3}$.

(A) Icterus frequens; *Variolæ* passim. Dentium Dolores, Tumoresque Faucium ac Faciei, cum Cruciatibus *rheumaticis* sæpe, præcipuè Lumborum, plurimos vexant.

NOVEMBRI.

Nunc Boreas, nunc Corus, *Mercurium Barometri* sustinent usque, maximè per Initia Novembris, Aërem tamen nequiquam desiccabant: medio quidem Mense haud parum sæpe intervenit humidus Auster.

Pluvia $\frac{11}{12}$ — $\frac{1}{14}$ —17. $\frac{1}{19}$. $\frac{1}{23}$ —25. 26. 28.
 Dig. Dec.
 = 1.334.

AB. 1. 10. p. m. E N E 1—7. N W b N 1.
 Vehemens Ventus 27. p. m. N W b W.

☿ Altitud. maxim. 4. 30,4. E N E 1. }
 ———— minim. 16. 29,1. W 1. } media 29. 8 $\frac{1}{2}$.
 Dies frigid. 30. 65. N E 1x. }
 — tepid. 12. 48. S b W 2. } media Therm. Altit. 53 $\frac{6}{23}$.

Per omnia undique Loca incessit hoc Mense Morbus, medio tamen hoc in Oppido potissimum: omnes fere, cujuscunque fuerint Habitus, aut Aëtatis, corripuens; Modo quidem haud absimili, quo Febricula *catarrhalis epidemica* Anni MDCCXXXIII, at sæviore multo.

Magna adfuit Gravedo & Capitis Dolor, Nausea frequens, Sternutamenta perpetua, Destillationes maximæ, ac Tussis sæpissimè importuna

tuna valde.—Per Initia discruciauit multos acerbus Dorfi atque Lumborum Dolor, quod malè plerumque significabat; nam & magna simul accessit Præcordiorum Oppressio & haud modica Febris, sæpe planè *peripneumonica*: perliquida verò expuerunt, rarò coctum aliquid. De his actum esset prorsùs, si Phrenitis quoque interfuisset.—Tanta sæpe fuit in Fauces Destillatio, ut Anginam haud levem faceret: sæpiùs verò Faciei Tumor, Parotidum, Maxillarum, sequuta est, ac immensa Pituitæ acris ex Ore Naribusque Fluxio.—Plurimos acutissimus Dentium Dolor torfit, etiam quibus antè fuerant sanissimi: idque persæpe uno solùm à Latere, desinens accuratissimè inter Dentes *incisores*. Doluit & sæpe dimidium tantùm Caput, quasi in *Hemicrania* exquisita.

Longè plurimi solâ laborabant Febriculâ cum Gravedine infestâ, *Catarrho* & molestissimis Dentium Doloribus, accedente ut plurimùm Tumore Faucium & Aspredine: Juniores autem, incremente Morbo, delirabant sæpe.—Per multos cruciavit Dolor *rheumaticus* vagus, quosdam *ischiadicus* vehemens, non rarò durans diu: haud paucos errantia Tormina corripuerunt, *Diarrhœâ* sæpe insequente *criticâ*. Lingua fuit alba plerumque, rarò arida, nec multùm sitiebant *Ægri*: Urina turbida fere & subrubra. Cruor sæpe Pleuriticorum similis.

Febris hæc *catarrhalis* plures jam per Hyemes plus, minusve, grassata est: varias autem induit Formas, pro Ratione variarum Hominum Constitutionum. Plures levis solùm Febricula tenuit, modico protinùs discussa Sudore; haud paucos autem Peripneumonia gravis: in Genere

tamen multo vehementiùs hoc Anno sæviit, & largiorem Sanguinis Missionem postulavit.

Omninò mihi pendere videtur à crasso, udo, gelidoque Aëre, Spiracula Cutis occludente, & acrem intra Corpus Colluviem congerente; nam & præcedit hunc Morbum semper, ac comitatur, crassa admodùm humidaque *Atmosphære* Temperies: nec grassatur unquam, nisi Mensibus hybernis, & ejusdem prope Indolis esse videtur cum Hyemali Febre *Sydenhamii*.

D E C E M B R I.

Varia fuit admodùm hoc Mense Aëris Temperies, nunc frigida valde, flante Aquilone, nunc longè tepidior, irruente Africo sæpe, nec infrequenter Vulturno: immensa Vis Vaporum, per *Atmosphæram* diffusa, *Barometrum* mirè sustinuit; etsi haud pauca corruerunt Pluviæ.

Pluvia	$\frac{II}{2}$.	4—6.	$\frac{III}{8}$.	$\frac{II}{12}$.	14—16.	18—20.	
							Dig. Dec.
$\frac{I}{22}$.	$\frac{II}{23}$.	$\frac{III}{24}$.	26.	$\frac{I}{30}$.	Grando 31.—2.620.		
Procella 18. S S E 4—30. S S W 4x. Maximæ sæpe Pruinæ.							

§ Altitud. maxim.	4. 30,3.	N N E 1.	}	media 29. $8\frac{1}{3}$.
— minim.	8. 29,3.	S W 3x.		
Dies frigid.	29. 73.	N E 1.	}	media Therm. Altit. $57\frac{2}{3}$.
— tepid.	24. 49.	S W 2.		

x Primâ Vesperâ Diei hujus Mensis quinti, Cœlum totum, Nube quasi tenui obductum, rutilabat maximè, Lumine velut Ignis triumphalis reflexo: haud minorem utique spargebat Lucem, quàm vel ipsa plena Luna, Nubibus operta. Perduravit

duravit verò mirum hoc *Phænomenon* ad mediam fere Noctem ; at longè clarissimè effulsit inter Horam quintam & septimam vespertinam : levem fanè Vulgum haud leviter perterruit ; hic tristia Incendia timens, ille Cœlum deprecans perinde quasi fanguineum.——Aër toto fere Die nebulosus fuerat, ac tepidus, irrorante sæpe Pluviolâ, præcipuè post Meridiem ; vix ullus Ventus : Vesperis verò Nebula ingratum mittebat Odorem ; imò per Dumeta fortè tunc perequittans, Pluviolæ Guttulis aspersus, insuavem admodùm percepi Gustum, ceu ab ingrato Dulcore.——Longè, latèque, insolitum hoc Lumen Septentrionales Europæ Partes illustravit ; apud Kilkenniam verò, in Hibernia, Globus quasi igneus, in Aëre suspensus, videbatur, eodem Vesperis, per Horam fere, tunc terribili Fragore displosus, Flammas dispergebat undique.

Ad extremum fere Mensis duravit passim Morbus *epidemicus*, jam verò evanescit ; plurimi tamen inde conqueruntur de maximo Virium Languore : Aliqui in Icterus, plures in Phthisin incidunt ; permulti in Arthritidem & *Rheumatismum* pertinacem.

Quod ad hujus *Epidemici* Curationem attinet, parum certè discessimus à Methodo, quàm Anno MDCCXXXIII, suprâ descripsimus : atqui in hoc fanè magis fuit necessaria Sanguinis Detractio, imò & nonnunquam repetita juvit, præsertim urgente Febre, ac sæviente Dorso, aut Pectoris, Dolore.——At magno certè implicatur Errore quisquis in Morbis hujusmodi ab acri nempe Pituita productis, æquè liberalem Venæ Sectionem imperat, ac in verâ Pleuritide, aut Peripneumonia ; quod quidem candidissimus

didiffimus notavit dudùm *Sydenbamius*, aliàs utique haud parcus Sanguinis detractor, *Section. v. Capit. v.*, quem velim ut consulat Lector.

Post Sanguinis Missionem frequentia *Epispastica* admoveri jussi; ex Ulcusculis acerrimi Serii Quantitas planè stupenda defluxit.

Nihil magis in hoc Morbo profuit, quàm blandus, tepidus, per omnia Membra æqualiter diffusus, Sudor. Nihil cum ciebat tutiùs quàm Serum Lactis vinosum dilutius, tenue Decoëctum Eryngii, aut tale quid, epotum tepidè: optimo quoque Successu subinde dedi Misturam ex Sale Cornu Cervi, Succo Limonum saturato, Aquâ Menthæ, aut Hyssopi adjectâ. Hæc percommodè movebat Sudores; si minùs id quidem, saltem Urinam; porrò mollem semper præstabat Alvum: omni utique Modo Colluviem expellit pituitosam, ac Spiritum reddit expeditiorem, admisto præcipuè Oxymelite scillitico.— Elixir asthmaticum le Mortii Tussis Vehementiam lenibat optimè, & promovebat etiam Sudores.— Alvus non solùm per totum Morbi Impetum tenera fervanda erat, sed & sub Finem purganda; ne graviora crearent Mala morbidæ Reliquiæ.

Post Febrem penitùs abactam, obstinatissimi sæpe permanebant Dolores *rheumatici*, quos quidem expugnabant benè *Cathartica Mercurialia*. Nihil tamen inveni præstantius, quàm sequentem Antimonii Præparationem; quæ profectò totam istius Mineralis Potentiam continet: eam ideo (sit Venia Verbo) Antimonii *Essentiam* nomino.

Omnes

Omnes olim intendi Nervos ut ex Stibio Medicamentum aliquod utile expromerem; omnes fere Chemicarum & Alchemistarum Processus non exploravi solum, sed & in Ægrotis etiam variis sæpe probavi; plures sanè mirabilis agnosco Virtutis: hoc tamen affirmo sanctissimè, nihil inde melius, nihil tutius, nihil efficacius, deprehendi unquam, quàm tritum illum, ac simplicem Vitri *antimonialis* Infusum ex Vino albo generoso, Aromate aliquo *Stomachico* adjecto. Possidet enim, experto crede, possidet, totas Antimonii Vires; quippe qui epotus largiter maximas movet Vomitiones, in minutâ tantùm Quantitate, ad Guttas puta viginti, aut triginta, adhibitus Sudores elicit benignos; paulo tamen majore Alvum solvit leniter: quid potest aliud majus ulla alia Stibii Præparatio? Quamvis autem tantæ sit Virtutis Vinum hoc *Antimonia- tum*, minutissimis tamen Stibii Particulis, prope dixerim *Effluvis*, solum imbuitur: quæ, cum sint inter minima fere Naturæ, angustissima Corporis Vascula permeant facillimè; tantæ verùm Efficaciæ, ut vel magnum Canalem alimentarium stimulent potenter, multo magis ideò exiles Corporis Canaliculos: ob summam autem Tenuitatem eos minimè lædant.

Hic ideò Tibi sisto, Lector bone! Medicamentum, paratu quidem facillimum, at Viribus maximum: in omnibus enim Vasculorum Obstructionibus percommode exhiberi potest, seu primas expurgare Vias, seu intima Corporis Penetralia detergere velis. Nihil utique ad Sudores excitandos datur aptius, nihil tutius; nam parum admodum excalescit: unde in ipsis Febris, lentis præcipuè & intermittentibus, adhibetur

adhibetur optimè; nec non in quamplurimis Morbis chronicis, in *Rheumatismo* rebelli potissimùm.——Id utique spondeo, nullas huic deesse Vires, quas ulla habet Stibii Præparatio, Strophis utcunque pomposis venditata, aut improbo confecta Labore.

Tota Pluviæ Quantitas, Anno M^DCCXXXVII.

Dig. Dec.

=36.706.

Brevis Commentatio de Morbis Ictericis.

(A) In Ictero sæviore non rarò *Hæmorrhagias* vidi ex omnibus fere Corporis Meatibus, vix ullis cedentes Remediis; imò haud citiùs uno Loco Fluxum cohibueris quàm eruperit alio. Id in piissima olim Matrona, tristi admodùm Exemplo, notavi, quæ icterica, ac febriculosa, Sanguinem profudit vehementer ex Naribus, Viis urinariis, Utero, Intestinis, tandemque cum Sanguine Animam! Etsi *Hæmorrhagiam*, per breve saltem Tempus, restinximus sæpe; pro Ratione verò qua Fluxus substitit infrà, eo violentiùs è Naribus profluxit.

Multis abhinc Annis Generosus quidam robustus, Poculis meracioribus Spirituique Vini ardenti nimiùm deditus, in gravem incidit Icterum; ex quo tamen sanus fatis evaserit, si medicis Præceptis obtemperaverit probè. At ille contrà, quòd Gingivæ sæpe funderent Sanguinem, & Dentes essent *Scorbuto* fœdati, Medica-

stro

stro cuidam (si Diis placet) ad Dentes se commisit, qui Dentifriciis & Scalpris validè perfricans Dentes atque Gingivas, tantam excitavit *Hæmorrhagiam*, ut eam cohibere, vel valentissimis Stypticis, nequirent Chirurgi in Arte bene versati: sed innumeris profiliens Rivulis Sanguis, sectis quasi Arteriolis, per omnem undique Gingivam, sedecim Horarum Spatio Hominem, penè exsanguem, confecit.

Certè nunquam non aliquid subest Periculi, ubi Morbo arquato vexatis accidit profusio Sanguinis; denotat enim acerrimum & maximè solutum Statum Cruoris: quo quidem in Casu, Attenuantia, *Aloëtica*, *Volatilia* atque *Chalybeata* exhibere, perinde est ac Hominem jugulare; è contrà Acida, diluentia, demulcentia, Aquæ acidulæ & id Genus alia, juvant maximè. Prodest sæpe plurimùm Seminum Cannabis ex Lacte Decoctus, aut Emulsio ex Seminibus Papaveris albi & Amygdalarum dulcium, post levem Sanguinis Missionem (si Febricula urgeat & ferat Pulsus) & Alvi Solutionem debitam.——Sanè haud scio, annon modica Venæ Sectio æquè necessaria sit in *Hepatitis*, ac consequenter in Obstructione Hepatis cum febriculosa Sanguinis *Diathefi*, atque in Pleuritide, aut Peripneumonia: præcavet enim graviora Mala, Inflammationes scilicet, Apostemata dira, aut Scirrhomata.

Est verò alia Icteri Species, & (ut aiunt) toto Cœlo diversa, quæ, ab inerte & viscida Bile pendens, diversam omninò poscit medendi Methodum: hinc enim lentus nimis & crassus Sanguis glutinosam valdè, ac vapidam, generat Bilem; quæ tandem Vasa obstruit biliaria, adeò

ut Hepatis obstructio Morbi potius Effectus sit quàm Causa.——In hoc igitur Casu *Emetica* primò, *Cathartica* dein *Aloëtica* & *Mercurialia* desiderantur; Attenuantia tunc *saponacea*, *tartarea*, *volatilia*, tandemque *Chalybeata*, necessaria sunt: cave tamen sis ne *Chalybeata* Medicamenta præproperè adhibeas, ante scilicet quàm fluxos reddideris Humores; aliter enim, pro Remedio, immedicabilis forsan Hepatis Scirrhus eveniet.

Atqui hic non possum quin laudem maximè *Tartarum regeneratum*, seu (ut dicitur) *Terram Tartari foliatam*, ut Remedium dissolvens maximè, non solùm ad Morbum regium aptissimum, sed ad alios etiam quammultos.——Conflatum quippe ex Acido oleoso subtilissimo Aceti, & Sale fixo Alcalino, fit Sapo quidam mirabilis & penetrans maximè; qui omnibus quibuscumque Liquoribus miscetur promptissimè, vel in ipso *Alcobole* Vini facilè dissolubilis: hinc omnia gummata, resinosa, oleosa, viscosa, sive Animalia, sive Vegetabilia, solvit optimè; imò Gummi Lac, Succinum, Myrrham, tenacissima certe Corpora. Unde lentos nimium & glutinosos Corporis Humores potentissimè dissolvit, & Vasorum Obstructiones reserat maximè. Quamvis autem tantas possidet Virtutes, vix ullam habet Acrimoniam: imò, quod mirabere forsan, æquè tutò Pleuriticis, ac ipsis Hydropicis, exhibetur. Eximius sanè Usus est Medicamentorum, quæ Pondere & Subtilitate crassos & lentos Humores comminuere possunt; longè tamen feliciores edunt Effectus Ope Saponis alicujus detergentis, qui glutinosum & pingue resolvat.——Honus sit Corpusculo humano! Utriculi sordidi non æquè

æquè terfi & puri redduntur solâ Aquâ & Lapidibus, aut Globulis plumbeis, conquassatis, ac si adhibeatur quoque smecticum aliquod Lixivium. — Rectè quidem præcedere debet Usus Saponis alicujus Medicamentorum Exhibitionem, quæ plurimo pollent Momento, ut glutinosos incidat Humores eosque *εὐπόρις* reddat.

Latuit diu Sal hic, sive Sapo, nobilissimus inter Strepitus Fucosque Alchemistarum, recondita Farragine Titulorum celatus; utpote *Sapo Sapientium, prima Materia vegetabilis, Sulphur Naturæ vegetabile, Sal harmoniacum vegetabile, Mercurius Naturæ & Philosophorum*, ut apud Lullium, Parisinum, Guidonem, &c. invenies: recentiores verò eum aptiore Nomine, *Aceto radicato* scilicet, & *Terrâ Tartari foliatâ* insigniebant; semel etiam apud Lullium in Apertorio suo Terra foliata vocatur. — Hujus autem Compositio apud omnes consistit in Admixtione intima, ad Saturitatem usque, Salis Tartari fixissimi cum Spiritu Vini philosophico; at nisi Aceto destillato utere, (quod quidem est mysticus etiam quasi Vini Spiritus) nunquam conficies Sal fluens ad Ignem, Cerae instar, in Spiritu Vini rectificato dissolubile, ac in Modum Talci splendens & foliatum: qui tamen apud eos ejus sunt Characteres.

Sed quid in Sterquilinio Gemmas quæram, cum apud illustrem Boerhaavium in Chemia sua, Modus præparandi & Virtutes hujus Salis apertissimè traduntur; subjiciam verò & ipse, quòd multo minùs volatilis est quàm vulgò æstimatur: imò eousque Igni resistit, donec omne ferè Acidum evaporetur tandem, Sale solùm alcalino fixo manente. — Ad lenem autem Ignem liquatus

liquatus pulchriores & splendidiores (argenteas quasi) exhibet Laminas; diminuta tamen aliquantulum medicata Virtute: nempe inde ad igneam Alkali Naturam accedit propius, quod tamen mox corrigitur Acidi vegetabilis pauxillo affuso.

Ad omnes Viscerum Obstructiones, & lentos nimium Humores, hoc Sal mirandæ planè Virtutis esse probavi millies: nam id utique affiduè per Annos fere viginti exhibui feliciter. Nec tantum ad hæc valet maximè Sal hoc nobilissimum, sed & vel ipsum Lixivium ex Sale Tartari fixo & Aceto acri confectum deterget, resolvit & aperit potenter: etiam ipsi Veteres, ut * Caius Plinius refert, "Cineres Sarmenorum ex Aceto biberunt ad Vitia Splenis."—Profectò Lixivium ex Sale Tartari & Aceto penetrantius est multo, quàm ex eodem cum Succo Limonum, ob † *Mucilaginis* Copiam, quæ Limonibus inest. — Sed ex Aceto acerrimo & Sale Cornu Cervi *volatili* conficitur Lixivium longè penetrantius, in Febre lenta, ac intermittenti rebelli, pluribus etiam in Morbis, summæ certè Virtutis.—Hic porrò dicam in Transcursu, quod Acetum Sali volatili animali, propter Oleum nempe combustum foetidissimo, affusum, cumque eo digestum & destillatum dein, omnem prorsus Foetorem delet, imò gratissimum conciliat Odorem. Hoc novit olim immensæ Eruitionis, & pro Ævo quo vixit, stupendus planè Vir, Rogerus Bacon, dum Spiritum Capillorum rancidum Aceto depurat; nec minùs fortè

Lullius

* *Vid. Libri xxiii. Proëm.*

† ——— *infra Tractat. de Morbo Colico, &c.*

Lullius in Præparatione Salis Harmoniac. Vegetabilis. Vid. Testament. novissimum.

Acetum utique plurimi æstimârunt Veteres :
 “ Nam quamvis refrigerandi Vim habet, habet
 “ tamen & dissipandi; hæc || Celsus; ideo-
 “ que † Plinius dixit optimè, “ Vini Vitium
 “ (Acetum scilicet) tranfit in Remedia.”—Sed
 de hoc fortè plus fatis.

DISSERTATIO de Febris lentis Nervosis.

Febris lentæ Mentio passim vel apud Celsum occurrit; Febris utique *nervosa* minùs latinè sonat: quoniam verò ea Voce, in isto Sensu, Medici recentiores utuntur sæpissimè, istam retinui; nam ut Geometræ, Musici, Grammatici etiam, more quodam loquuntur suo, quidni & Medicis liceat? Veniam certè dabit, vel maximus dicendi Magister, * Tullius.—De Verbo tamen parùm sollicitus, de Re magis laboro: nam cùm hæc Februm Species longè frequentior nuperis Annis (apud nos saltem) quàm alia quælibet grafata sit, Operæ Pretium duxi super hac pauca differere.

Lenta adeò & *nervosa* Febris lento quodam invadit Gressu, at firmo nimis: hac quippe cor-
 N repti

|| *Lib. v. cap. 27.*

† *Vid. Lib. xxiii. sub Finem.*

* *Cicer. Lib. iii. de Finibus, sub Initium.*

repti de levi vagoque Horrore, incerto quodam & errante Calore intercurrente subinde; de Lassitudine porrò Membrisque quasi fatigatis queruntur quidem, dum obambulant interim, oscitantes tamen & torpidi. Accedunt mox Præcordiorum Oppressio, Nausea, Gravedo Capitis, astricta Tempora, aut Vertigo quædam. Pulsus equidem frequens est semper, at debilis plerumque, ac inordinatus, Calor autem haud insignis excitatur unquam: at sæpe, dum Volæ Manuum uruntur, extrema frigescent; dum Caput ardet, algent Pedes. Obrepat indies Malum, jamque loqui, aut moveri, piget, ac, vel inopinantes Lecto affixi, vix quo se habent modo exponere valent, aut Sopore nimio detenti, aut Vigiliis mirè anxiis & fere perpetuis. Nihil poscunt intereà prorsùs, ne vel Potum aliquem. Jam Tendinum Subfultus adest, tremunt Manus, tremunt Lingua, quæ, Mucos subalbido obducta, haud multum fere inarescit, nisi media solùm in Parte, ubi fusca est valdè & arida. Tandem & aliena murmurant subinde & desipientia, furens tamen abest Insania. Tenuem plerumque reddunt Urinam, vapidi instar Vini, aut Cerevisiæ luridam, aliquando limpidam, haud rarò etiam subnigram, subinde paulo crassiolem, inspersâ quasi Farinâ. Breves, inæquales & parum constantes habent Sudores, sæpe frigidulos & glutinosos, sæpe profusos maximè; &, paulo ante Mortem, non rarò gelidos cum Pulsu exili admodùm & formicante. Stragula contrectant interim, & inanes quasdam Imaginesprehendere tentant. Jamque Vox Faucibus hærens, Ungues Digitique lividi, Facies cadaverosa, perpetua fere

ac frigida Suspiria, certissimam instare Mortem denunciant.

En hujus Febris dira Facies! quam nervosam ideò nominârunt, quòd Nervos potissimùm afficere videatur; lentam verò, quòd ad Diem vicissimum primum, & ultra sæpe, perduret.

Pestifera semper est, ubi *Aphthæ* nigræ, *Petechiæ* fuscæ, lividæ, atræ, aut Vibices quasi, apparent; præsertim si accedit Alvus cita, plumbea, nigra, colliquans, aut Sudores oleosi.——Ubi Pustulis, Papulis, aut Maculis, Cutim deturpantibus, Febris lenta stipatur, contagiosa est ut plurimum: cùm verò *Exanthemata* mali sunt Moris, vulgò audit maligna. Papulæ, rubræ, floridæ, copiosæ, aut plurimæ Pustulæ *miliares* turgidæ, Statu Morbi erumpentes, bona præfagiunt: præcipuè si accedunt Sputa liberalia continua, aut multæ crassæ subsidentes Urinæ. Juvat & tunc Temporis sæpe lenis *Diarrhæa*; blandus persæpe juvat, per omnia Membra diffusus, æqualis tepidusque Sudor: salutaris nonnunquam erumpit Parotis: profunt non rarò *Aphthæ* albidæ, benignæ. Convalescentes frequentissimè surdescunt, ac sæpe habent Apostemata in Meatu Aurium salutifera.

Ex Observatione Medicorum, cùm Veterum, tum recentiorum, constat sanè, quòd putridæ lentæque Febres grassantur maximè, cùm humida nimis crassaque Aëris Temperies perstat diu: idque potissimùm, si concurrat etiam Calor insolitus.——Quàm pluvia fuit, quàm squalida Tempestas, nuperis Annis nemo non nôrit; & totum Annum 1734 & 1735 inter perpetuas Pluvias & continua quasi Diluvia contrivimus: nec lætis nos solitisque Radiis lustravit Sol æsti-

vus, nec purgavit Aërem hyemale Gelu : depluit Æstate tota, depluit & Hyeme, dum Aër interim, mutatâ quasi prorsùs Naturâ Rerum, fuit mirè quidem tepidus, at humidus maximè. Hinc lentæ & nervosæ Febres, ac remittentes & intermittentes, fuere frequentissimæ : hinc porrò Loca uliginosa infestant semper. Atque illi præcipuè his corripuntur, qui aut Naturâ, aut Casu, sunt imbecilliores aut ex Mœrore magno Vim Animi fractam habent, aut qui pravo & crudo utuntur Victu, quales in Carceribus sæpe videmus, vel qui Cucumeres & Melones ingurgitare solent. Omnes autem hæ Causæ Vim Fibrarum enervant, Lentorem inferunt Humoribus, & Perspirationem inhibent maximè.

Atqui Lentor iste longè differre videtur à Glutine Sanguinis inflammati, quod nimio Motu Humoribus & validâ Fibrarum Vi producitur : hoc quippe Crassamento Sanguinis inhæret, eumque detractum quasi Corio obtegit ; iste verò Lymphæ inest maximè. — Confer Cruorem Pleuriticorum, Rheumaticorum, aut Febre ardente laborantium, cum illorum Sanguine, qui Febre lentâ nervosâ correpti sunt, maximum utique videbis Discrimen. — Hic dum emittitur lividus apparet, iste rutilans, hic frigescens parum Crassamenti habet, multum verò Serum obscurum & sæpe turbidum ; iste Crassamentum plurimum coriaceum, Serum verò minimum.

Maximam fanè Differentiam Apoplexiam inter sanguineam & pituitosam rectissimè ponunt Medici : haud minor utique videtur inter Febrem inflammatoriam & lentam nervosam. — Prior semper habet Circuitum Sanguinis rapidum valde & fortem, magnum hinc Attritum, ac

vehementem inde Calorem, Urinam quoque impensè rubram, unde Sanguis tandem condensatur maximè: ab aucto namque Humorū Motu & valida Vasculorum Oscillatione Globuli rubri, sanguinei, (præcipuæ Partes Sanguinis Calorem foventes) Numero ac Densitate augentur, ob summum Momentum, quo compinguntur Laticis vitalis Principia.—Hæc quoque accidit subitò robustissimis, & gravissimos sæpe infligit Dolores; eos verò aut jugulat citò, aut relinquit: porrò viget maximè in ficcis & serenis Tempestatibus.

In posteriore, Morbus lentè admodùm invadit, Vis Solidorum debilitatur maximè, Pulsus adest languidus, etsi frequens, nec acris unquam oritur Calor consistens; si quis accidit subitò subinde Frigore excipitur: tenues plerumque & pallidæ Urinæ fractas Naturæ Vires & invalidam Humorū Agitationem monstrant.—In hoc adeò Statu, propter Defectum Motûs idonei Fluidorum, ac Solidorum Inertiam, Globuli Sanguinis rubri dissolvuntur ex facili.—Ita non dolent hac Febre correpti, ut torpidi quasi & insensiles jaceant, ne vel acriora *Epispastica* sentientes.—Rarò spargitur hic Morbus, nisi per humidam atque tepidam *Atmosphæra* Constitutionem, raróque corripiuntur robusti & alacres.

Sed juvat hæc agitare paulo altiùs, ut videamus quid in Febribus Natura faciat, aut ferat: idque Exemplo Febris intermittentis regularis, cujus Causa haud Dubio Sanguinis est nimia *Visciditas*; quæ ingruente Paroxysmo in Vasculis capillaribus hæret, atque Horrorem, Rigorem, Artuum Pallorem & Unguium Livorem producit: omnia sanè Signa haud dubia obstructi San-

guinis! — Jam si Viribus pollet idoneis Natura, Febre ipsa utitur ad Remedium: nam si valida Vis infit Fibris, & non nimia adfit Tenacitas Humorum, accenditur protinùs Febris, qua vehementer agitantur brevique comminuuntur crassi Humores, & sic apti redduntur permeare minimos Vasculorum Ramusculos; ita mox omnis expeditur Obstructio, ac consequente Sudore, brevis saltem, sequitur Integritas. — Atqui ubi vehemens Vasorum Impetus maximo propellit Momento viscidos admodùm, & ægrè cedentes Humores, tantus oritur Attritus atque Calor, ut ardens sæpe, ac continua, excitetur Febris, aut Inflammationes graves: præcipuè ubi magna quoque adfit Acrimonia, aut præposterè exhibentur Medicamenta stimulantia, quæ Sanguinis Effervescentiam jam nimiam incitant. — E contra ubi Vis Vitæ, quacunque de Causa, justo infirmior, haud satis validè protrudit Liquida, hæret usque ad extrema Vasorum impactus Lentor, qui auctus indies Circuitum tandem Sanguinis perdit omninò: nam qui à Febre intermittente pereunt, fere semper moriuntur dum Rigores & Horrores urgent; ab Impotentia scilicet Cordis & Vasorum superandi Resistentiam morbidi Lentoris. His Sanguinem mittere perinde est ac si truncidentur, illis necessarium omninò. — Intelligitur hinc facilè, cur Febres sæpe Typum mutant, omnesque fere, diu durantes, Naturam tandem induunt Febris *nervosæ*; nimirum infirmato valde Fibrarum *Elatere*, & conspissatis nimium Humoribus.

Ponamus jam Lentorem residere solùm in *serosis* Arteriolis, quæ purissimam Serii Partem, sub Nomine Lymphæ, aut Succi *nervosi*, fecerere

nerere debent : debilitata concurrente *Systafi* Fibrarum oritur Febris, dicta, lenta, nervosa. Dum enim in plurimis minimisque his Tubulis inhærescit obstruens Lentor, plus tenuissimi Laticis per patentés reliquos urgetur : (nam si omnes omninò obstructi sint, Mors instaret protinùs) inæquales hinc incertique Pulsus, Calores, Sudores, sequuntur. Porrò quo diutiùs in *Arteriolis* his contortuplicatis (si mavis Glandulis) morantur lenti Humores, eo acriores fiant necesse est, donec in Liquamen quasi saniosum abeunt : quod dum tandem absorbet Sanguis, totam id demum ejus contaminat Massam. Permulta sic nascitur Acrimonia, ob Debilitatem tamen Fibrarum, Nervorumque Torporem, haud rapidus excitatur Sanguinis Cursus, aut vehemens inde Calor, Lentor tamen exin augetur indies.

Sic se forsan Res habet ; cum ex recitatis suprâ Causis Fibræ Vasæque Corporis infirmantur, Sanguinisque retardetur Motus, nec subiguntur bene Humores, nec probè miscentur : unde tandem producit Lentor, præcipuè in Vasculis minimis, ubi tenuissimi fluere debent Liqueores. Nascitur hinc Obstructio in Arteriis *serosis*, ultimisque Cerebri Arteriis, inde impedita Lymphæ Secretio, ac quod pejus est, succi *nervosi* Inopia : deficit hinc Officio nervosa Propago, at quæ non inde mala ?

Qui secum reputat quanto sanè Molimine Cerebrum effecit Natura, haud ibit Inficias Succum nervosum omninò esse necessarium *Æconomiae* Animalis ; quo sine profectò Nervi Vim perdunt prorsùs, & Musculi proinde ab his pendentés : ut videre est potissimùm in Musculis Motibus *involuntariis* inservientibus, ubi sive

obstruantur, five comprimantur, *Nervi paris vagi & intercostalis*, five in Cerebro horum Origines, resolvitur illicò omnis fermè Actio vitalis; ac ne vel acerrima meri Animi Contentio, seu ut dicitur *Volitio*, ad Motum hunc restituendum valet Hilum.—Requiritur ideò ad Motum muscularem corporeum hoc Medium; at seu animat, seu irrigat, Nervos, non nostri est hìc dicere: id saltem apparet, quod dum ex Lege Naturæ in Nervos Motibus *involuntariis* ministrantes influat perpetim, Actio Cordis, Ventriculi, Intestinatorum, &c. rectissimè peragitur, five vult, five non vult, Animus.

Quod verò in Febris lentis *nervosis* insignis adest Obstructio Nervorum liquidò patet; quoniam omnes Corporis Sensus depravantur maximè, vix vident Oculis apertis, perditur Olfactus, perditur Auditus, vix etiam sapidissima gustant: torpent adeò Membra, ut parum admodùm sentiscant vel acerrima *Vesicatoria*, obstructo nimirum Sensationis Medio.—Subluridus verò Cutis Color, frequentes Rigores, Torpores, extrema subfrigida, Ulcuscula pallida & desiccantia subitò, etiamsi acribus irritata Stimulis, maximum Lentorem, ac impeditum Humorum Cursum, per minutissima Corporis Vascula denotant.

Prætereà cùm parcius fiat Secretio Liquidi nervosi, Actio Solidorum in contenta Fluida debilitatur, adeò ut hac quoque de Causa Lentor augeatur indies, unde major fit assiduè in Vasculis *serosis*, five *lymphaticis*, Obstructio. Atquè parcius hinc refunditur Lympha diluens Cruori, qui crassior deinceps & acrior evadit, minùsque etiam aptus permeare Vascula minima: Stagnat ideò in extremis *Arteriolis*, & Maculas nigras, lividas,

lividas, fufcas, sæpe & Vibices, extrà ; intùs verò Gangrænas producit, aut, ftagnando diutiùs, in putrem tandem abit Saniem.

Sufficiant, ac etiam superfint forfan, quæ de *nervosæ* Febris Naturâ dixi ; id faltem apparet, quòd ut omnis fere Febris varii poffunt effe Gradus, in Ratione fcilicet compofita Vis Solidorum, Statùs Humorù, & Acrimonix Sanguinis, fic quoque & hujus, de qua agitur, maximè : fortè ne quidem in duobus Hominibus omninò fimiles. Nulla igitur certa & ftabilita medendi Regula determinari poteft, (hìc enim defideratur maximè Medici Ingenium, qui Ægrotis affideat) quæ verò in Genere profit, paucis abfolvam.

Si qua unquam in Febribus hujuscemodi mittendus eft Sanguis, id quidem ineunte folùm Morbo, & parca utique Manu, agendum eft : ardente namque Febre laborantes faciliùs multo fedecim Sanguinis Uncias amittunt, quàm his correpti Selibram.—Ægri Vires & Pulsus Modum indicant.—Tutiùs longè detrahitur Cucurbitulis fcarificatis, meliùsque multo hoc Modo levatur Caput, ac vel ipfa plerumque Pectoris Oppreffio ; nec fi repetatur officit, quod de Venæ Sectione haud femper dicendum eft : imò sæpe, vel in ipfo Morbi Statu, ubi aut Delirium, aut Coma, graviter urgeat, neceffarium eft prorsùs.

Pone Aurem utramque, effufo Cruore, *Veficatorium* acre applicetur, præfertim urgente Capitis Dolore, aut Vertigine.—Post paucas dein Horas exhibeatur lene *Emeticum*, quo & pituitofa Ventriculi Saburra, ac biliofa Colluvies, eji-ciatur : hoc quoque efficitur, ut univerfum Vafculorum *Systema* agitetur validè & concutiatur, atque

atque inde expellatur inhærens Lentor. — Ideò autem, Horis aliquot ante Vomitum, *Vesicatoria* admoveo, ut, exteriora Capitis ac Cervices irritando, plus Sanguinis per externas Carotides eliciatur, minúsque adigatur Lentoris ad intima Cerebri Vascula Actione Vomitionis. — Quid possunt *Epispastica* pone Aures ad Cerebrum levandum videmus quotidie, præcipuè in Puerulis, Distentione Nervorum aut Comate laborantibus, ubi scilicet Ulcuscula desudantia pone Aures desiccantur subito: his enim Vesicantia applicata Humores extrahunt iterum, Morbumque discutiunt protinùs.

Si Alvus post Vomitum non responderet, leni injecto *Enemate* ducenda est, idque etiam in posterum tertio quoque Die: ubi enim indurata Stercora in Intestinis hærent, *Œconomiam* animalem mille Modis turbant; maximè si his infarciatur Rectum, imam premunt *Aortam*, & liberum Sanguinis Descensum per *Ilicas* Arterias impediunt, unde plus justo ad Cerebrum ruit. Adde quod *Enemata* è Lacte *saccharato* potissimùm, Tepore emolliente ima Viscera foveant, & plus Sanguinis alliciunt eodem, unde Urinam quoque optimè movent.

Nunquam quidem non juvant *Epispastica*, per totum Morbi Decursum, ita ut desiccantibus priùs applicatis admoveantur alia: his enim Vasculorum Oscillatio incitatur, subtilissimo etiam Sale lentos incidunt Humores, eosque tandem exprimunt. Vellem semper ut ingruente Febre, præsertim ubi Caput graviter petit, applicetur derafo Occipiti *Vesicatorium*: nam eodem fere Modo, quo ponè Aures agit, nec tamen ita asperos excitat Dolores, dum ad Delirium præcavendum

cavendum interim facit maximè.—Sanè ita non cruciant in hoc Morbo *Epispastica*, ut, gravem ob Stuporem, vix sentiantur: imò quo magis inflammantur, ac dolent, eo plerumque major Spes Salutis effulget.

Quod ab extrà Veficantibus molitum est, id intùs quoque Medicamentis idoneis tentandum est. Profunt maximè Attenuantia dicta, & quæ blanè torpidos excitant Nervorum Ramusculos; laudo potissimùm Cinnabar & lenia *Alexipharmaca Cephalica*, qualia sunt Lap. Contrayerv. Confect. Raleigh. Sal. Succin.—C. C. Sp. Lavend. C. Spir. volat. oleof. & Camphora præcipuè, quæ & ipsa quasi Sal quoddam *volatile* oleosum est: ex Salibus enim penetrantissimis, subtilissimo Sulphure involutis, constans minutissima Corporis Vascula permeat crassamque digerit Lympham, ac lentos dissolvit Humores: salutiferos hoc Modo excitat Sudores, ac (Galbano, aut Silphio adjecto) Somnum sæpe vel Opio feliciùs conciliat, eoque potentiùs Deliria fugat.

Nihil fanè utilius est, in hac Febre, quàm lenes movere Sudores per totum Corpus: hoc Modo enim brevi discutitur Morbus, aut paulo pòst in remittentem, aut intermittentem, mutatur. Debet autem per omnia Membra æqualiter diffundi tepidus Sudor; five enim brevis est admodùm, aut frigidus, aut circa Caput tantùm & Cervices, mali Morbi Signum est: per Sudores autem mox inhorrescere pestiferum est, blandus autem & æqualis Sudor Spiritus recreat.

Sed ubi *Epispastica*, ac *Attenuantia*, adhibentur, diluendum est affatim Potione tenuissima, miti, at detergente leniter; Sero Lactis nempe Canariensi, aut Xeresano, dilutiore, Decoct. Lusitanic.—Eryngii, Infusione Salviæ, &c. ut crassiores nimirum eluantur Sales, ac debitus subministretur Sanguini Latex; qui aliter, perpetuâ liquidissimi Exhalatione, in merum penè Gluten brevi abiret.—At rarò admodum convenit Aqua pura, frigida, quam tantoperè suadent nonnulli: haud multò facilius namque cum Sanguine miscetur, quàm cum Aquâ Oleum, nisi mediante *Saccharo*, aut Sale aliquo *essentiali* Plantarum. Vidi aliquoties & Febre ardente, imò & *nervosa* etiam Febre, laborantes, meram Aquam perpotantes frigidam, qui mox per Urinas eam reddidère limpidam omninò, & nullo fere Modo mutatam—— næ magno suo cum Damno.

Septimo, nono, vel undecimo, Febris Die, nonnunquam & decimo quarto, Papulæ rubræ, aut Pustulæ *miliares*, aliave *Exanthemata*, erumpunt sæpe, morbumque levant apprimè; præcipue si florida hæc sunt, ac illæ vividæ & turgidæ.——Quammaximè tunc cavendum est à Frigore, & lenia subinde porrigenda sunt *Cardiaca*, quæ Naturam adjuvent ad lentos acresque Humores exterminandos, qui, in ultimis *Arteriolis* cutaneis hærentes, Pustulas has formant. *Exanthemata* fusca, livida, nigra pestiferum Morbum indicant, Sanguinemque corruptum maximè, ac in Saniem fere conversum: in hoc Statu profectò Sanguis ita dissolvitur, ut Alvi Dejectiones sanguinolentæ sint, ac saniosæ, sæpissimè; imò Cruor è Venis emissus vix, ac

ne vix quidem, in Coagulum abit, notante doctissimo *Listero*.

In Casu tam deplorando mox confugiendum est ad *Alexipharmaca* astringentia, acida, qualia sint China Chinæ cum Radice Serpentariæ Virginianæ, Elixir vitrioli Mynsichti, Tinctura Rosarum, Vinum rubrum ustulatum (ut dicitur) &c. hæc enim ad conservandam Vim Fibrarum & *Crisin* Sanguinis apta sunt maximè. — Valet plurimum ad Gangrænas sistendas Cortex Peruvianus, ut nuperis inventum est Experimentis, eumque ad Humorum Putredinem arcendam cum *Alexipharmacis* & Acidis conjunctum utilissimum esse certò comperi. — Vix fortè in tali Casu nobile magis datur Ἀλεξιήκειον, quàm Vinum austerum cum Aromaticis coctum: tutius enim & efficacius Vires erigit, quàm Spiritus Vini ardentis, quantumvis *Pharmacis* aromaticis imbuti, & Nominis Aquarum *cardiacarum* nobilitati.

Jusculis interim tenuioribus, *Panatellis*, *Gelatinis* de Sago, Cornu Cervi, &c. nutriendus est Æger, sæpe quidem, at paulatim: in tanto nimirum Periculo vix ulla alia Spes est, quàm ut, Impetum Morbi trahendo, aliquis effugiat, porrigaturque in id Tempus, quod Curationi Locum præstet.

In Statu Morbi porrò, aut paulo pòst, *Aphthæ* non rarò imas Fauces & Os totum occupant; pessimæ utique si nigræ, neque Periculo vacant si supra Modum albidæ! Modò ex imo Gutturis ascendere videntur, modò per totum Canalem alimentarium descendunt, ac Singultum, *Diarrhæam*, aut *Dysenteriam*, excitant: quicquid est difficillimam sanè *Crisin* plerumque denunciant, potissimum si *Dysenteria* & Singultus accidunt.

Melius

Melius est longè cùm *Salivatio* copiosa oritur; sæpe profectò hoc modo solvitur Febris, Lentore morbofo nempe per Glandulas Salivofas exantlato.—Ubi *Aphthæ* oriuntur, creberrimè gargarizandum est emollientibus & detergentibus, ex Ficu, Mulfo, Decocto Raparum, &c: dandum verò interdum est Rhabarbarum, maximè fi Alvus cita & torminofa urget, adjecto astringente aliquo aromatico cum abforbentibus. Post omnem autem Gargarizationem in Ore contineat paululùm, & mox deglutiat lentè, tenuem è Seminibus Pfyllii & Cydoniorum *Mucilaginem*, Syrupo Mororum aut Rubi Idæi admifto: fovet hæc optimè, ac fanat Ulcufcula.

Haud rarò Pituita tenax admodùm totas adeò opplet Fauces, ut Strangulationem penè minitetur: hic utique nihil magis opportunum eft, quàm levi *Emetico* Vomitus folicitare leniter, idque fanè quocunque Tempore Morbi. Mirum eft quantum Levamen hoc affert Ægrotis, quàm immenfa Vis glutinofæ Colluviei, Albumen Ovorum referentis, ac sæpe vel eo multo craffioris, ejicitur: imo mox sæpe *Aphthæ*, Coma, Naufea, Singultus, Linguae terrificæ Nigrities, faceffunt, ut observavit olim diligentiffimus *Sydenbamius*; quod quoque Ego vidi multoties.

Nec minus utilis eft lenis Alvi Purgatio fub Morbi Finem, interpofitis fubinde *Cardiacis* & *Paregoricis*; hæc enim evacuat putridam Morbidamque Colluviem, per Arterias *mefericas* in Inteftina deponitam, *Crisinque* Naturæ, utcunque imperfectam, promovet: imò facit sæpe, ut Febris, quæ huc ufque nullum certum fervabat Ordinem, remittentis planè, aut intermittentis, Typum

Typum induat, Locumque præbeat Medicamentis idoneis.—Atqui ita non *Diarrhæam*, aut *Dysenteriam*, quas tantoperè timent nonnulli, inducit, ut hoc Modo præcaveantur optimè. Fœda namque Eluvies, diutiùs in Visceribus restitendo, magis fit acris, magisque, assiduè, & eorum Tunicas extimulat maximè; imò eas corrodit tandem; ac vel funestam parit *Diarrhæam*, vel *Dysenteriam*, horrendam: partim insuper per Venas Lacteas resorpta diras iterum Turbas in Sanguine movet. Ut his ergò occurram Malis, Mihi in Ufu est frequentem, at modicam, Rhabarbari Dosis exhibere, alternis saltem Diebus: nimium intereà Alvi Motum (si Opus est) astringentibus Aromaticis, atque *Anodynis*, reprimere soleo.

O P U S C U L U M
D E
M O R B O C O L I C O
D A M N O N I O R U M,

eoque maximè Epidemico,

Anno MDCCXXIV.

O P R Æ S T A N .

OPUSCULUM

DE

MORBO COLICO

DAMNOSISSIMUM

ecque maxime Epidemico

Anno MDCCXIV

PARISIIS

○

PRÆSTANTISSIMO VIRO,
JACOBO JURIN, M. D.

Collegii Medicorum LONDINENSIS

ET

REGIÆ SOCIETATIS
Socio,

JOANNES HUXHAM, M. D.
S. P. D.

TUO potissimùm Hortatu, Vir clarissime!
Opus suscepi meteorologicum, quod jam
perfece: Tibi adeò debetur, si quid inde sit
Utilitatis Publico.— Officia certè in Me plura
contulisti olim, quorum Ego semper memor, hoc
Tibi Opusculum, grati Animi Monumentum,
dedico.

Valeas diu multumque!

Id. NOVEMB.
MDCCXXXVIII.

TRASTANTISSIMO VASO
JACOBO JURIN, M.D.

Collegii Medicorum Londinensis

et

REGIE SOCIETATIS
SODIS

JOHANNES NICHOLAS, M.D.
S. P. D.

OFFICII PUBLICI—OFFICIA ERIT IN HIS PARTIBUS
CONSULTI ERIT, QUORUM ERIT SEMPER NICHOLAS, HOC
OFFICII PUBLICI ERIT ANIMI MENTISQUE
MEDICUS

Valens diei...

In...
Societatis

DE
O

D E

MORBO COLICO

DAMNONIORUM, &c.

INEUNTE Autumno, Anno MDCCXXIV, Damnonios undique affixit Morbus maximè *Epidemicus*, inter Popellum præcipuè sæviens, & in Hos, quibus minùs lauta fuerat Ratio vivendi. Hujus & Historiam & Medicinam perscribere haud erit forsan prorsùs inutile; quoniam etsi non ita vehementer & multo minùs populatim, tamen omni fere Autumno hanc Regionem plùs, minùsve, infestat.

Exorsus est hic Morbus ab Angore Ventriculi summo cum Dolore in *Epigastrio* vehemente, Pulsu debili & inæquali, Sudore frigidiusculo: Lingua interim Muco erat obducta subviridi, aut fusco, Halitus autem fœtidissimus. Subsecutus est Vomitus enormis, ut plurimùm Bilis viridissimæ, nonnunquam atræ, magnâ semper Pituitæ, quammaximè acidæ ac valde tenacis, comitante Copiâ: imò Colluvies, rejecta Vomitu, sæpe adedò acris erat, ut, Gulam Faucesque excoriando, foret inde sanguinolenta, ac Dolorem inter deglutiendum excitaret. Hisce per Diem unam, alteramve, persistentibus, accessit Alvus adstricta admodùm, nec *Cathartics*, *δραστικώτατοις*,

nec acerrimis Clysteribus respondens: his quippe sine Flatu aut Stercore rejectis, illis Vomitu.

Imminutâ tunc paululùm Vomitione descendebat Dolor, at Umbilici Regionem atrocissimè torquebat, Lumbos Spinamque Dorfi crudeliter; ita ut Paroxyfmo *nephritico* Ægrum laborare crederes, eoque magis cum & jam etiam urgeret Urinæ suppressio, at perpetua mingendi Cupiditas: imò vexabat sæpissimè molesti cujusdam Ponderis in *Perinaeo* Sensus, velut incumbentis Calculi. — Talem in Colicis Urinæ difficultatem jamdudum notavit Aretæus Cappadox, Capit. de Colicis: Νεφρὸς καὶ Κύστις ξυμπαθέα Πόνος καὶ Ἰσχυρὴ τῆλεοισι ἄλλα ἀντ' ἄλλων. Sic Hippocrates Περίρροιαί σπασμειώδεις, ἢ νεφρικήαι, ἄλλα τῆλεοισιν ἀντ' ἄλλων ἄλλα, Epidemic. Lib. I. Sect. II.

Urina verò erat Lixiviæ instar, quæ mucosa, rubra, non rarò subviridia, deponebat permagnâ Quantitate. Abdomen plerumque durissimum & maximè tensum Ægrotos, ne rumperetur scilicet, anxios sollicitavit: erant è contra quibus, *Spasmo* maximè contractus, vix ullam Sui Formam reliquisset Venter: hoc autem rarius. Sæpe Dolor fixus, vehemens, urens in dextro *Hypochondrio*, ubi etiam & Tumor & Durities. In *Epigastrii* Regione magna sæpe & molesta Pulsatio. Quandoquæ Alvus vel proprio irritata Onere (quod rarò admodùm) vel Medicamento fuit, durissima *σκύβαλα* ex viridi nigra, globosa, parva, Ovium Stercora referentia, reddidit; post duas dein, tresve, Dejectiones, viridia, vel nigra, nonnunquam Cruore mista, Tenesmum excitantia permolestum: at Alvus substitit protinùs, quæ post Horas aliquot Arte iterùm irritata tales

tales rursùm Globulos, læves, durissimos, de-
jiciebat.

Hæc fuit prima Morbi Facies; at nec dum
desæviit Tragœdia, nec hic Finis Malorum:
quamvis enim cessaverint paululùm dira Ventris
Tormenta, relictâ verò Cutis Teneritudine sum-
mâ, Tactûs fere impatientis, jam tamen auge-
tur Dolor per totam Spinam summos Humeros
adusque immaniter excrucians, inter Omoplatas
potissimùm; brevique inde Brachia invadens
Juncturis præcipuè defixus hærebat, Motumque
destruebat Manuum prorsùs.——Nec Femo-
ribus, nec Cruribus, contigit Sors multo melior;
utpote quæ torqueret Cruciatus acerrimus, me-
diis quasi Ossibus inhærens, Lue veluti venereâ
affectis: rarissimè autem Artuum vel Rubor, vel
Tumor, ullus.

Dum ab Intestinis ad Membra Exitum sibi
pararet morbida Materia, Pulsus vibrabat for-
tior, atque febricitabant leviter Ægroti. Non-
nulli etiam, hoc Morbi Statu, delirabant, cujus
constans fere Indicium fuit Urina aliquanto lim-
pida; & (quod notatu dignum) si per totum
Morbi Decursum Urinam pallidam sine Sedi-
mento reddidissent, hos subitò corripuit vel Di-
stentio Nervorum, vel Delirium, aut Manuum
Paralysis: nunc cum, nunc sine, Dolore.

Cum jam Morbus occupaverat Artus, Sudor
multus foetidus, acidum spirans, Dolores leni-
vit; &, si quis Dolor Ventris etiamnum perman-
ferit, eo diffluente evanuit. Aliqui Sudore lon-
go, maximo, digesti Motum Usunque Manuum
amisère penitus; Tactu solùm manente: Dolo-
ris miserum Solamen Paralysis! vix ullum autem
memini, hoc Morbo laborantem, Pedibus *parala-*

lyticè captum.—— Aliquando cum Sudore benigno plurimæ eruperunt Pustulæ rubræ, prurientes, ac sæpe molestissimè urentes, eæque per totum fere Corpus ; quo nihil auspiciatius : nam his erumpentibus & Dolor *rheumaticus* & colicus se mox subduxêre.—— Hic fuit equidem optimus Morbi Exitus ; at frequentius longè colicum Dolorem excipiens *Rheumatismus*, *Rheumatismum* Viscerum Tormenta, alternâ Vice, miseros diu mactabant, Morbo nunc ad Artus, nunc in Intestina translato.

Interdum Cruciatu per Dies aliquot cessantes æquè vehementer recrudescabant ; præsertim ex levissimo Frigore suscepto, vel *Cerevisiâ*, vel Vino Pomorum hausto. Icterus nonnunquam erumpens Colicem hanc pro Tempore solvit, quo recedente mox redibant Dolores.—— In uno & altero Casu verus permanens Icterus hunc Morbum absolvit prorsùs, manente tantùm quadam Artuum Molestiâ.

Tametsi Dolores colici *rheumaticos* sæpius præcederent : frequenter autem Artus primùm adoriebatur Morbus, dein, *Metastasi* facta, Stomachum & Intestina, more descripto. Cauponem quendam novi robustum miro planè Modo correptum, cujus Brachia Manusque resoluta vix ullum Motum, ne vel levissimum Pondus movendi Potentiam, retinebant ; nullo tamen præcedente Morbi Symptomate, nec per Diem unum, alterumve, insequente ullo, nisi quod solito fuerat languidior : paulò post autem Vomitus Ventrisque Dolor consequiebantur, tandem etiam Membra paralytica Angor *rheumaticus* torfit.

Aliqui,

Aliqui, at perpauci, diu multúmque hoc Morbo afflicti, Insultibus demùm epilepticis correpti, Fato succubuère : sed, ut vera dicam, seu Morbi Frequentiam, seu Durationem, seu Vehementiam denique, respicio, miror valdè tam paucas Hosti huic diro occubuisse Victimam.

Crudelissimè sæviit hic Morbus fremente Aquilone, quod & de Variolis, tunc Temporis, grassantibus observavi.

Quibus fusioem dederat Alvum Natura longè minus ab hoc *Epidemico* passi sunt, quàm quibus astrictam : hinc fortè Ratio petenda est cur Pueros (quos cita plerumque Alvus exercet) haud æquè violenter ac Adultos excruciauit.

Perduravit Colica hæc *epidemica* ab Autumno ad Ver sequens ; Vere autem vigente sensim abiit.

En hujus brevem, sed accuratam, Morbi Historiam ; qui usque adeò inter Vulgum grassatus est, ut Anno MDCCXXIV omnes fere Plebeculæ Familias invaserit. Quid quòd in una eademque Domo quinque vel sex ex hoc Morbo decumbentes numeravi sæpissimè ; atque meherculè vix credo Colicum Morbum tam *epidemicum* extitisse antehac unquam : nisi fortè quem Paulus Ægineta Lib. iii. Cap. 43. sub Finem memorat : qui & nostro, quod ad quædam saltem Symptomata, haud fuit longè absimilis.—Hic ideò istius Descriptionem ex Paulo proponam : “ Ἀρξαμένου μὲν τῆ Πάθους ἀπὸ τῆ κατὰ
 “ τῆ Ἰταλίαν χωρίων καὶ ἐν ἄλλοις ἢ πολλοῖς τῆ τῆ
 “ Ῥωμαίων Πολιτείας, &c. *i. e.* quùm Morbus
 “ quidem ille cœpisset (Colica scilicet ab acribus
 “ & vellicantibus Humoribus) à finitimis Italiæ
 “ Regio-

“ Regionibus, & alia pleraque Loca Romani
 “ Imperii, instar pestiferæ cujusdam Contagio-
 “ nis peragrâffet; unde non paucis quidem in
 “ Morbum Comitiale, aliis verò in Membro-
 “ rum Resolutionem, superstite tamen & incolu-
 “ mi Sensu; nonnullis autem in utrumque delap-
 “ sis: magna Pars eorum, qui ex hac Ægrimonia
 “ in Epilepsiam conciderant, Vitam cum Morte
 “ commutabant; quorum verò Morbus in Pa-
 “ ralyfin transfierat plerique evaserunt, perinde
 “ atque in Crisi, Translatione Causæ.”

An fortè Morbus hic *epidemicus* à peculiari quadam Aëris *Diathefi* Ortum aliqua ex Parte duxerit haud scio; quandoquidem Cælo sicco, vel humido, flantibus Austris, Boreâve flante, æquè frequens sævierit.—Tempestate quidem ficcâ & frigidâ, furente Cæciâ, vel Aquilone, Tormina fuisse atrociora notavi: hoc verò accidebat forsan propter diminutam *Perspirationem*, & Alvim redditam magis compressam; ad *divini Senis Effatum*, αἰ καθ' ἡμέρην καλασάσεις βόραιοι τὰς κοιλίας ξηραίνουσι. Aphorism. xvii. Sect. iii. Edit. Hollerii.—Quomodocunque autem hoc sit, vix credo ullum esse, qui hunc Morbum inter contagiosos recenserebit: nisi & idem ille omnem Morbum vulgarem dixerit esse contagiosum; quod neque Vis Vocis fert, neque Norma loquendi.—Nascuntur fanè Morbi *epidemicus* à communi aliqua Causa, *Atmosphære* putà Corruptione, Cibo, vel Potu noxio: sæpe tamen minimè ab ullo *Miasmate* Morbum ab Ægro hoc illi Sano inferente.

Fuit equidem, ni fallor longè, Causa hujus Morbi manifesta maximè; tanta scilicet, tamque incredibilis Pomorum Copia isto Anno abundans,

NW. or NE.

Hippocratis

dans, quanta vix unquam visa post Hominum Memoriam, nostræ saltem ubique Regionis. Pomi nimium onustæ Ramos propendentes, Fructu fere ad Fracturam usque gravatos, carpenti, Pondusque auferenti, quasi porrexere. Pretio vel vilissimo tot emisses Poma, quorum Succo expresso etiam implevisses Culeum, Saccosque refertos vel ipso colligendi Labore habuisset aliquis. Coloni plures, impiè ingrati, benignissimo NUMINI, quasi prodigo, obmurmurantes, Vim Pomorum immensam Porcis objecerunt. — Sed & hoc etiam Porcorum Genus malè tulit Pomorum Ingluviem: contabuerunt enim omnes & perière plures. — Aliqui magis fortè pii, etiamsi haud fatis sobrii, Vini pomosi totas exhauferunt Amphoras; imò quosdam, vel Mercede conductos, ad bibendum invitârunt, ne perirent nempe Dei Dona: & novo iterum, iterumque novo, replebant Cados. Grata forsan temulento Baccho Libamina, at summo Divûm Hominumque Patri minimè probanda! — Certum est tunc Temporis undique comparata Vasa, & ex omnigeno fabricata Ligno, vix, ac ne vix quidem, suffecisse ad enormem *Pomacei* Quantitatem continendam.

Cum ergò Horti tantum ubique Pomis exuberaverint, Victum fere omnem Popello supeditaverunt. Poma variis Modis cocta & præparata omni fuere Cibo, ex his Vinum (Mustum utique rectiùs dicerem) omni Potui: hoc enim, *Cerevisiâ*, etiam tenui, vilius, vel ipsâ Aquâ non multo carius, utrâque longè gratius, læta Plebs hausit affatim futuri nescia Periculi.

Diuturnum & continuum Cibi Potûsque promossi Usus dicam, an Abusus? Causam fuisse hujus Morbi nullus dubito; quia Neminem vidi eo correptum, qui se his abstinuerat: nec de meliore Notâ Homines, opiparè viventes, attingit; utpote qui viliora (uti mos est) contemnentibus rarò hæc degustabant; vel, si id quidem fecerant, plurima Carne & Aromate vescentes, & Vina generosa potantes assiduè, crudis noxiisque Pomorum Qualitatibus occurrebant brevi.

Longâ certè fuit Observatione notatum, quòd abundantibus Pomis Morbi torminosi plurimos infestant: adèò ut his in Oris sint quasi *endemici* & *epidemici* omni fere Autumno; &, ut olim cecinit Horatius, sentiunt — *pomifero grave Tempus Anno*, Lib. iii. Od. xxiii. Bene memini Anno MDCCXXII, eo etiam maximè pomifero, Morbum Colicum & *Rheumatismum* plurimum sæviisse, at huic, modò descripto, sive Vehementiam reputo, sive Numerum, illo laborantem, minimè comparandum. Hoc idem ipsum Annis MDCCXXVIII & MDCCXXX, Pomorum etiam maximè feracibus, observavi: fuit autem notatu dignum, *Diarrhæam* tunc longè magis increbuisse, quàm Anno MDCCXXIV, quæ Colicam ac *Rheumatismum* levavit plurimum; acri nempe acidoque Pomorum Succo nec diu in Intestinis, nec in Sanguine, restitante, sed per Alvum protinùs ejecto. Anno autem MDCCXXXIV, Pomis quoque uberrimo, rarior fuit *Diarrhæa*, at Colica sævior longè, cui frequens successit Brachiorum Paralyfis.

Illud interrogari me posse ab aliquo, scio, unde fit, cur Succus Pomorum, uno Anno, adstrictam cum atroce Dolore, alio autem, vix aliquo

aliquo insigni Tormine comitante, Alvim valdè solutam creat. Cui certè vix habeo quod respondeam; at ille mihi explicet velim, cur hoc citiùs longè, quàm illo Anno, Poma vel Generis ejusdem, &, quod ad omnia, quantum Sensu saltem dignoscere potest, similia putrescunt: quod tamen sæpissimè observatur.—Hoc tantùm, quod omnibus forsàn satis notum est, monebo; Poma quo mitiora, eo certiùs Alvim solvere, ideoque quo magis humida fuerit & calida Tempestas, eò Poma & omnes Fructus Autumni esse mitiora, & ad Putrefactionem, & ad Alvim solvendam, magis apta: quod Observatio Tempestatum confirmat abundè.

Jam verò sequitur, ut Musti pomosi Naturam paucis exponam.——Humor ex Pomis (vel & Uvis) recens expressus Sale *essentia* acido, & valde crasso, sive *Tartaro*, abundat, plurimis porrò terrestibus Particulis, multo, sed impuro, Sulphure.——Quanto acerbior Fructus, tanto crassior & copiosior Sal *essentialis*, ut in Vino Mosellanico & *Pomatium* nostro manifestum est; hoc ad Fundum demittente *Tartarum*, mucosâ Fæce gravatum maximè, illo ad Dolii Latera Salis ejusdem *tartarei*, sive *essentialis*, plurimum seponente. Nec certè longè differt Vinum Rhenanum à *Pomatium* generoso, nisi quòd hoc multo plus *Mucilaginis* habeat; quippe quorum Salia nativa videntur maximè congenera, etiam *Microscopio* conspecta ejusdem sunt planè Figuræ: atqui utriusque Salia nonnisi post longum Tempus comminuuntur ita, ac subiguntur, ut Liquor pomosus ad Potum aptus reddatur, aut salutaris.——Imo *Pomatium* ex Pomis agrestibus & acerbis expressum, vix nisi secundo, vel & tertio demùm

demùm Anno, aut Potioni gratum, aut salubre tandem evadit.

Utravis horum mustea si bibis affatim, Doloribus colicis & *rheumaticis* certo certius vexabere; nec Arthritidi obnoxii hæcce hauriunt impunè, quippe quos protinus corripit Paroxyfismus. Nec graviores Pœnas luunt bibaces Germani, ad Ripas Rheni & Mosæ Incolæ, Se Vino *tartareo* ingurgitantes, quàm Nostrates *Pomaceum* avidè perpotantes: ibi enim & hîc Arthritis Morbus est *endemicus* & maximè communis; neque tot uspiam, etiam inter Plebeculam, Podagrâ laborant, quot in Damnonia Provincia, ob *Pomaceum* notissimâ. Ac credere fas est, Morbi hujus Frequentiæ Causam fuisse multum & continuum Vinorum Usum, *Tartaro* maximè abundantium, qualia sunt Vina Mosellanica, Gallica, & *Pomacea* nostra: ex quo enim horum invaluit Usus, longè magis quàm antè increbuit Arthritis. Vinum Burdegalense, præsentis Ævi Delicias! haud magni fecit Ætas elapsa; & decuplo plus *Pomacei* nunc factum & epotum est, quàm Annis abhinc triginta.

Si quis verò dubitat fortè, an Musto *pomaceo* tanta Vis insit *Tartari*, experiatur ipse, Modo ab Angelo Sala optimè descripto (*Mucilaginem* nempe à Succo abstrahendo) quanta Copia Salis *essentialis* ab eo colligi potest: inveniet utique permultum. *Pomaceum*, more Vini Rhenani, *Tartarum* ad Latera Cadorum haud equidem seponit; hoc autem ejus Defectûs minimè Argumentum est, cùm nec vel ipsum Vinum Rhenanum, nisi postquam mucosam & terrestrem Fæcem Fundo demiserit, ad Vasis Latera *Tartarum* rejicere possit.——Pari Ratione Vina Hispanica

Hispanica nullum Cadis *Tartarum* dant, ob nimiam scilicet oleosam & tenacem Colluviem, quâ irretitur. Nec ullâ Arte separari potest Sal Citrii, five Limonis, ab Humore suo expresso, Sale tamen acido, si quis alius Succus vegetabilis, maximè scatente; utpote qui permultâ *Mucilaginis* Quantitate implicatur: quod & laudatus Sala in *Tartarologiâ* suâ dudùm annotavit, & ipse experiundo verissimum esse didici. —

At *Pomaceo* novello plurimum inesse *Mucilaginis*, Argumento est Lentor iste, quem contrahit, Olei instar, si vel nec debite fermentatur, nec fatu-ratur fatis Sale actuoso, *Mucilaginem* sulphuream attenuante: hujus etenim Defectu, *Pomaceum* ex mitioribus Pomis, intra Anni Spatium in Liquorem viscidum & pendulum quasi certissimè convertitur. Porrò fere semper observamus, quod, dum Mustum pomosum in Cupis ad despumandum affervatur, Pelliculæ tenaces formantur, quas Coria putrefacta esse crederes: similes etiam Doliorum Lateribus adhærescunt.

Videamus jam breviter, quid Mali nostris infert Corporibus Succu Pomorum crudi, nec fermentati probè, nec defæcati, Ingurgitatio: De Musto differentem audiamus Hippocratem, Lib. ii. de Vict. Ration. Γλεῦκος φουσαῖ, καὶ ὑπάγει, καὶ ἐκταράσσει Ζέον ἐν τῇ Κοιλίᾳ, καὶ διαχωρίζει φουσαῖ μὲν, ὅτι θερμαίνει, ὑπάγει δὲ ἐκ τοῦ Σώματος ὅτι καθάρει, ταρασσει δὲ Ζέον ἐν τῇ Κοιλίᾳ καὶ διαχωρίζει. — Succus Fructuum *ωραίων* citò fermentat, inter fermentandum Aër Musto permistus dilatatur maximè, ut vix Doliis firmissimis coërceri possit. Si quis ergo Vinum musteum hauserit avidiùs, in Ventriculo & Intestinis fermentet vehementer

ter neceſſe eſt; hæc dein Flatu diſtendat valde, torqueat, excruciet; Ope Caloris namque Fermentatio & Aëris Rarefactio augetur maximè: at Muſtum fermentans vix continent roburnea Vaſa, quid non inde Malorum Inteſtina hocce referta paſſura eſſe credamus? Nec mirum utique hæc conſideranti, ſi Hiſtoria medica funeſtiſſimos Eventus, Inteſtina nimirum ab indomabili Gas, ſive Flatu, diſrupta denarrat.

Nec Ventriculo & Inteſtinis ſolùm nocet fermentans Muſtum, quatenus Aëre furibundo turgidum; habet inſuper ſtimulandi & abſtergendi Vim ſummam: nam vix aliquid Muſto magis ſmeſticum datur, fere Cuticulam ejus abradit, qui Muſto Manus abluit. Cuique Anatomiâ vel leviter imbuto notiſſimum eſt, Inteſtina Muco quodam blandiſſimo oblita eſſe, quem (non hîc ſolùm, ſed alibi) ad fallendam Ingeſtorum Acrimoniam providens ſecrevit Natura: hunc autem abſtergit penitus nimius Succii ſaponacei Uſus, qualem maximè præſtant Fructus *ωπεϊοι*. Hinc Vomitus, Cholera, *Diarrhæa*, *Dysenteria*, ex horum Ingluvie: deterſo enim Viſcerum Muco, Munimine quaſi Tunicæ nervoſæ, ea quidem minimæ Acrimonie impatiens, nedum Salium craſſiorum, quibus abundant tales Fructus, & horum Aculeis lancinata undique, cruciatur admodum. Atroci adeò Dolore percita Inteſtina, Motu eorum *periftaltico* plurimum adaucto, Hoſtem inſenſum valdè expellere omni enituntur Ope. Sequitur dehinc Vomitus enormis & Alvus citiſſima; at fauſto ut plurimum Omine. Inimico auſugienti patent Portæ, incarcerato autem fermentante Humore, Interanea tam validè diſtendit, ut nec ſe contrahere, nec Motu *periftaltico*
acres

acres & furibundos Humores depellere queant : Vesicæ urinariæ ad Modum, nimiâ distentæ Urinâ, quæ se exonerandi omnem Vim perdidit. Horrendus hinc oritur Dolor, deinde Intestinarum Inflammationes, quas citò vel Gangræna, vel Disruptio, excipit, ni promptum adhibeatur Remedium.

Cum autem, vel à Facultate Pomorum astringente (utimur namque ad conficiendum optimum *Pomacei* Genus maximè acerbis & austeris, ideoque in Regione nostra Horti talibus potissimùm abundant) vel à Stomachi, ac Intestinarum, Robore nativo eorum, qui *Pomaceum* perpotant novellum, acciderit, ut nec concitetur Vomitus, nec perturbetur Alvus, Mala tamen persæpe sequuntur atrocias. Hujus enim longâ & frequente Potatione tanta Vis *Tartari* indomiti ingeritur Sanguini, ut non solùm Sanguis ipse inde reddatur acris valdè, sed & ab impuro Fonte omnes ab eo secreti Humores. Hinc Loco perdulcis & lubricantis Muci, per Glandulas *Haversianas* percolati, mordax quasi Coagulum : Dolor hinc Artuum oritur pungens, ac Motûs Impotentia ——— Loco blandissimi Liquoris, Nervos irrigantis, Latex corrodens : hinc Nervorum Distentiones, hinc Insultus epileptici. Sanguine porrò tantâ Salium Copiâ saturato, Corpuscula salina in mutuos Amplexus ruunt, & majores formant Massulas, quàm quæ per Arterias *lymphaticas*, vix utique per sanguineas *Capillares*, perfluere possunt : hinc nascuntur Obstructiones variæ, atque Propaginis nervosæ Vellicatio summa.

Tandem etiam & vel ipsa Bilis, Balsamum istud πολύχρισον Corporis, corrumpitur, & ab Acido pomoso superabundante domatur, quæ vel ipsa debet esse Acidi Domitrix: pluribus siquidem constat Experimentis, quòd Bilis, si nimio cum Acido, vel vegetabili, vel minerali, commiscetur, Viribus spoliatur, iners reddatur prorsus, & in Coagulum fere abeat.——Ferox hæc Causa Malorum! stagnante enim in Acinis Ductibusque Jecinoris inspissatâ Bile, Tumor, vel Induratio, Hepatis subsequitur, unde *Circulatio* & *Secretio* per magnum hoc Viscus impeditur maximè. Quanta dehinc oritura sint Mala perspiciet facile, qui Arteriarum *Mesentericarum* & *Coeliacæ* Distributionem, atque, ex harum Ramusculis, Venæ Portæ Cursum etiam, perpendit probè: at cum hæc describere longum esset, missa faciam, breviterque tantum considerabo Bilem, quatenus Acido contaminatam, & in *Poris biliaris* & Vesica fellea nimium diu stagnantem.

Jam itaque in Hepate subsistente Bile, nulla fit ejus in *Duodenum* Excretio, unde nec *Chyli* Lentor, nec Aciditas attenuatur satis, vel subigitur probè. *Chylus* autem glutinosus per Vasa Lactea Sanguinem intrans Lentorem ejus adauget, jampridem, ab acido & austero Pomorum Succo, nimis crassi: hinc Secretiones omnes, quæ Lege Naturæ, fluidiores esse debuerunt, factæ sunt justo crassiores; multa etiam hinc Mala! Cæterum Intestina, proprio Bilis Stimulo privata, Fæces tardissimè deponunt, unde Alvus fit astricta admodum.——Certè tum squalidus ille luridusque Color omnium ex hoc Morbo laborantium, tum crassa eorum & crocea Urina, Indi-

cia erant manifesta fatis, Bilem nec debito Modo secretam fuisse, nec in Intestina excretam.

Quanquam Bilis ab Acido coacta in Cyfii fellea, ac in Ductibus hepaticis, iners velut & torpida per Spatium aliquod hæreat, latet tamen Anguis in Herba. Si quis enim Corporis Humor, vel blandissimus, extra Aream *Circulationis* effusus, Calori Corporis humani exponatur diu, & Motu Partium vicinarum agitetur; tenuior indies & acrior factus in acerrimam & Vasa omnia corrodentem Saniem mutabitur tandem. Nonne pulchram sæpe Mammam ex stagnante solo dulcissimo Lacte depascitur Ulcus horrendum? Si hæc Humori suavissimo, annon eadem, imò & vel graviora longè eventura sunt Bili, etiam in Statu naturali omnium acerrimo? cui & jam insuper plurimum Salis acidi adjicitur; qui, quanquam fortè Bilis *alcalinam* Putredinem temperet paululùm, Vi tamen Corporis vitali exagitatus assiduè, Acrimoniam demùm exauget maximè.

Bilis nisi ab effuso Acido haud viridescit, & quo fortiora admiscuntur Acida, eo intensior oritur Viriditas, prope ad Nigritiem accedens, ac Coagulatio fortior, ut Colore & Consistentiâ propiùs absit Mistura à Fuligine affuso Atramento: fit hoc clarius si cum Felle humano, quod magis forsan *alcalinum* est, quàm de alio quovis Animale Bilis, instituat Experimentum.—Hoc certè mihi videtur esse Bilis atræ & æruginosæ Origo longè frequentissima: falluntur utique, qui has Bilis Species in primis solùm Viis formatas esse credunt, cum qui in Extispiciis humanis versantur, in Vesica fellea, & ipsis *Poris*

biliariis, tum atram, tum porraceam, offendant sæpiùs.

Huic Ratiocinationi adstipulatur Experientia, qua sine vana omnis *Theoria*, bella fit utcunque. Obstupui sæpe videns Bilem æruginosam, ac, vel ipsâ acriorem longè, atram, Vomitione rejectam, Metalla ipsa corrodentem, & in Pavimentum, haud aliter quam effuso Spiritu Vitrioli, bullientem: quinimò tam acerbè acidam, ut Dentibus cum Horrore summo Stuporem incufferit, Faucesque ipsas excoriaverit. Nonne hæc maximæ Aciditatis Argumenta? vix herclè majora facit ipse Vitrioli Spiritus. Apud Galenum ideò, aliosque, Bilis atræ Characteres (qui & porraceæ itidem conveniunt) sunt τὸ δειμύ, τὸ ὀξύδες ἢ τὸ διαβρωτικόν. Curavi olim Nauclerum quendam honestum, à Virginia reducem, qui torminosâ Alvo primùm, gravissimis dein Nervorum Distentionibus & Delirio correptus, plurimum Bilis viridissimæ, subinde aterrimæ, ac quammaximè acidæ, evomuit. Huic inter Convulsiones, dum Cochleare argenteum in Ore, ne Linguam scilicet demorderet, intruderent astantes, Momento quasi Temporis Colore planè atro infectum retraherent, ac si in Spiritu Nitri intinctum fuisset.——Hic autem Homo, ut hoc obiter notem, Succo Limonum acerbissimo captus valdè, eum in omni fere Potu hauserat abundè: nec possum sanè quin addam, Me sæpissimè Hos Bile atra, aut porracea, afflictos esse notavisse, qui frequenter prius ex Ventriculo, ob corrodens & valde pungens Acidum, laboraverant.——Jamque in Memoriam redit, quòd Annis abhinc quindecim, à generoso quodam Juvene, Acetariis atque *Pomaceo* impensè dedito,

dedito, & id propter colicis & *rheumaticis* Doloribus frequentissimè vexato, Sanguinem detractum attonitus viderim, cujus Serum, Succus instar è Porris expressi, erat viridissimum : vide porrò Observationem nostram secundam Act. Philosophic. N°. 382.

Haud equidem ignoro, optimum *Sydenhamium*, Bilem porraceam ex Sola Spirituum *Ἀλαξία* Ortu ducere affirmâsse : quod si verum erat, tunc in omni graviore Animi *Pathemate*, vel Spirituum à quacunque Causa vehemente Agitatione, Bilis porraceæ Generatio sequeretur, quod tamen plerumque falsum est. Animi *Pathemata* profectò Bilem movent & exprimunt (idcirco Phrasi aptissimâ dicitur, Bilem illi commotam esse, qui Irâ incensus est :) at si Bilis, enormi Spirituum Motu expressa, acido alicui Humori in Visceribus occurrit, fit illicò viridis ; quæ persæpe in magnis Animi Perturbationibus evomitur. Nonne autem hunc Hominem, jam, ex vehemente Animi Motu, viridem evomentem Bilem vidimus, qui paulo post fortè, à graviore Commotione flavam omninò vomebat ? Nonne Ille, in perturbato Mari navigans, hodie Bilem viridissimam rejicit, qui postridie tamen croceam prorsus ejecturus est ; & è contrà ? Bilis utique extra Corpus, ab Agitatione vel fortissima, haud viridescit, nec nisi admisto Acido, vix intra itaque. — Quod sentio dicam ; Spirituum Agitatio vehemens, sive graviora Animi *Pathemata*, Concoctionem lædunt maximè, atque sic *Chylus* in Stomacho acescit, cui profluens admista Bilis evadit viridis ; dumque Stomachus est infirmus, quicquid intùs assumitur haud probè digeritur :

unde diu in Intestinis & Ventriculo Pituita acida dominari potest.

Bilis igitur, seu viridis, seu atra, in Veficula fellea & in Ductibus hepaticis congeſta diu, & Corporis Calore fota, tandemque liqueſcens, vel ab extremis Venæ Cavæ Ramuſculis abſorpta in Maſſam rapitur ſanguineam, vel per Ductum *Choledochum* in Inteftina effunditur. At cum utraque jam facta ſit ſummè acris, Sanguine confuſa, mira excitat mala: nempe Genus omne nervoſum irritando Dolores, Anxietates, Spafmos, infert. Vaſcula pariter rodit teneriora, &, in Cerebrum tranſlata, illi eſt perquàm infenſa— Inteftinis verò aliena maximè enormes concitat Vomitus, atque horrenda Tormina.

Bilis autem atra, acida, acris ſit utcunque, nequaquam tam funeſta eſt humanæ Fabricæ, quàm Bilis atra *alcalina*: Acidum enim fortiſſimum haud æquè potenter Vaſa, Partesque Corporis erodit, ac Lixivium fortiſſimum *Alcalinum*, quod dicto citius Subſtantias animales diſſolvit penitùs. Imò verò Bilis putreſcens, ni ab Acido mitigetur Virus, in Saniem acerrimam, omnia corrodentem, mox abit. De hac adeò tantùm Bile intelligendus eſt Hippocrates, Senſu abſoluto, in Aphoriſm. 22, 23, 24. Sect. iv. & Coac. Prænotion. 74. Lib. i. Edit. Duret. itemque ab Hippocrate Celfus, Lib. ii. cap. viii. “Tormina ab atrâ Bile orſa mortifera.” Eſt enim *gangrænoſa* Sanies Icterus, vel *Hepatitis*, malè judicatam conſequens. Diros hujus interdum notavi Effeetus, quondam præcipuè in Matrona quadam, Spiritibus vinoſis addicta maximè, quæ & inde in Icterus nigrum inciderat; illa namque paulo ante Mortem vomuit multa,

multa, atra, foetidissima, brevique post multo cum Sanguine, ἀνω καὶ κάτω rejecto, (exesis nempe Vasculis sanguineis) reddidit Animam.—Atque meherclè ob Acrimoniam putrefactæ Bilis, quæ omnia Vasa destruit confestim, accidit, quod *Hæmorrhagia* Ictericis Symptoma fere semper funestum est.

Est & alia Bilis atræ (dictæ) Species, priore longè, longèque mitior, quæ Recrementum quasi sanguineum est : de hac posteriore ita Galenus, in Commentar. ad Aphorism. Hippocratis 53. Lib. vi. Μενήσθαι γὰρ χρὴ τῶν περὶ τὴ μελάινης χολῆς, &c. *i. e.* “Meminisse enim oportet eorum, quæ in aliis Scriptis nostris de atra Bile definita sunt ; nempe quod quædam ex flava Bile superaffata fiat, quæ omnino est maximè perniciofa ; alia vero, ut ita dicam, ex Cæno & Fæce Sanguinis, quæ quidem crassiore quàm illa est Substantiâ, sed multum à Qualitatis Malignitate recedit.”——Idem vero rectiùs hanc vocat *χυμὸν μελαγχολικόν.*

Has iccirco Bilis atræ Differentias protuli, ne quis, ejus Species malè confundens, me de Bile mitiore, seu potius Succo *melancholico*, ea denarrâsse existimaret, quæ de Bile atra, acida, solummodò vera sunt.

Tanta, tamque gravia, Hominibus accidunt mala, ex immodico & perlongo Fructuum ὡραίων Usu, eorumque Succo, nec fermentato probè, nec bene defæcato ; Pomorumque præsertim, quæ non solùm Succum habent acidum valde, sed & austerum insuper.—Hunc autem longa, ac debita, Fermentatio Potum reddit jucundum sanè & salutarem. Perpetuo enim & intestino Fermentationis Motu Sales *tartarei*

crassiores comminuuntur maximè, & subtilissimi tandem facti, ad permeanda vel minima Corporis Vascula apti redduntur.——Cum verò Particulæ alicujus Momentum, in aliud impingentis, à Quantitate & Velocitate conjunctim oriatur, minima Corpuscula levissimo Impetu feruntur, ni moveantur ocissimè: Sales ergo, valde subtiles facti, leviter tantùm irritant Nervos, eosque titillant potius quàm lacerant.——Præter hæc crudum musti Oleum attenuatur maximè, Salibusque *tartareis* intimè conjunctum, iis Vaginulas quasi sulphureas præbet: ita tandem Pomorum *Tartarum* fit veluti Sal quoddam *volatile* oleosum, & Liquor pomosus gratus valde Potus & fatis salubris.

Vix utique datur ad *alcalinam* Acrimoniam præstantius Remedium: Nihil magis, aut efficax, aut jucundum, Nautis *scorbuticis*; nam foedis eorum Ulceribus brevi medetur, ac Putredinem Gingivarum foetidissimam delet prorsùs: plurimos certè vidi, à Navigatione longa teterimis obsitos Ulcusculis, & Lue *scorbuticâ* tantum non confectos, solo Ufu Pomorum, mox restitutos.——Ac nullus dubito, quin generosum *Pomaceum* foret saluberrimus Potus ad Indias navigantibus: imò plures jam fatis experti sunt salutare hujus Effectus.——Hoc habeo etiam addendum, quod, ex quo, apud omnes fere Nostrates, tanto fuit in Ufu, evanuit pene & tetra Scabies & horrida Lepra, quæ Oras has maritimas olim infestaverunt maximè, Cornubiam potissimùm.

Res nunc & Ordo postulant medendi Methodum.

Quod

Quod ad Sanguinis Missionem attinet, utcunque ea sit necessaria prorsùs in Colica (uti dicitur) biliosa; ac Jure merito, apud *Sydenhamium*, aliosque, primum obtinet Locum, ubi Dolor vehemens, pulsus fortis & citatior, atque Ardor febriculosus, hanc postulabunt, (ne scilicet gravis Inflammatio Viscerum accederet:) in hoc tamen, quem jam descripsimus, Morbo, adeò nil prodest, ut etiam plerumque noceat. Debilis enim tardusque Pulsus, & Spiritus graviter oppressi, *Symptomata* in hoc Morbo perpetua, Sanguinis Dispendium vix tolerant, nedum requirunt.——Et vel ipse Sydenhamius, contra quod in Colica biliosa præceperat, ubi Morbus colicus Fructibus *borariis*, nimis avidè ingestis, Originem debuerat, non nisi post sumpsum *Emeticum* & *Anodyna* Venam secari jussit. At certè vix video, cui Bono Sanguis tunc emitendus sit, nisi nimia ejus Quantitas, Velocitas, aut Calor, Venæ Sectionem ante omnia postula-verint: quandoquidem, nisi Sanguine missio, in Corpore *plethorico*, non levi cum Periculo moveatur Vomitus.

Fateor equidem, me antequam Morbi Naturam perspexeram penitùs, quibusdam Sanguinis Missionem imperâsse, ad Dolorem nempè atrocissimum leniendum: at Effectus fuit Opinione longè minor; nam omnes penè in gravem Animi Deliquium inciderunt. Quid quoque hoc efficere potuit in Artuum Dorsique Dolore experiebar, at Successu utique haud meliore, quinimò infaussto ut plurimum Eventu: quibus enim Sanguis largâ manu detractus fuit, omnes fere, *paralytico* Affectu correpti, Vim prorsùs Motumque Manuum perdiderunt, nec Usus earum,

nisi

nisi post longum Tempus, recuperaverunt tandem; ac quod dolendum certè, aliqui hoc Tempus ad-
 usque Resolutione Manuum laborant. Ex hoc
 profectò Errore, vel levissimum Accidens fuit diu
 durans Tumor Pedum hydropicus. ——— Pau-
 cis igitur: Si fortè Venæ Sectio, propter San-
 guinis nempe Multitudinem, est præcipienda,
 debet id fieri incipiente Morbo, & priusquam
Narcotica administrantur: nam non in hoc so-
 lùm, sed & in omni fere Morbo, perpetuum
 est, quod Ægri faciliùs longè Missionem Sangu-
 nis ferunt ante, quàm post Opii Usam.

Quamvis Venæ Sectio huic Morbo rarissimè
 conveniebat, Medicina tamen vomitoria fuit
 semper utilis, in Principio utique pernecessaria:
 sive enim *Anodyna* dederis, sive *Cathartica*, aut
 Vomitu rejecta protinùs, aut Pituitâ tenacissimâ
 implicata, neutiquam vel Dolorem lenirent, vel
 moverent Alvum, si ea præsertim in Formâ
 solidâ exhibuisses. ——— Memini profectò
 me consultum fuisse à Pharmacopolâ quo-
 dam Gallico, pro Uxore cujusdam Pictoris, cui
 dederat saltem (partitis autem Vicibus) Pilul. ex
 ex Duobus ℥ij, quibus & adjecerat etiam Calomel.
 ℥ß, eaque omnia incluserat Potione largâ In-
 fusûs purgantis fortioris; quid inde? Vomuit
 equidem, parciùs autem, at ne vel minimè re-
 spondit Alvus. Ego verò *Emeticum* propino
 statim, haustâque dein, pro more, affatim In-
 fusione *Salviæ* & *Florum Chamæmeli* immen-
 sam planè ejecit Quantitatem Muci quammaximè
 viscidi, cum ipsissimis Pilulis, nullo fere modo
 mutatis, quanquam plures ante Horas deglutitæ
 fuerant.

Hic jam obiter venit notandus Error eorum, qui *Cathartica* resinosa exhibent, nec cum Sale aliquo solvente, nec Ovi Vitello, commista; quæ faciant ut Resina sit in Visceribus dissolubilis: Si quis enim sinceram, aut Jalapii, aut Scammonei, Resinam alicui porrigit, pituitosis & aquosis Humoribus in primis Viis abundanti, haud magis Alvum movebit, quam si meras ministrabat Quisquillas, & hujus Actionem ita non juvat (quod Vulgus tamen solet) jusculi avenacei larga Potatio, ut eam prorsus impediat. — Plantas ideò resinosas, optimè præparatas, porrexit alma Natura Sale nempe proprio solvente divites, quem certè, dum Resinam conficit male feriatus Chemicus, perdit omninò.

Sed è Diverticulo in Viam. — Imprimis itaque, hoc Morbo laboranti, ad hunc Modum præscripsimus.

℞ Rad. Ipecacuanh. ℥i. vel ℥i℥. Sal. Absynth. ℥℥. coq. ex Aq. font. ℥iv. ad ℥ij. dein coletur Decoctum, cui adde Aq. Flor. Chamæm. Comp. Syrup. è Spin. Cerv. ana ℥℥. m. f. Potio emetica. — Ad Vomitum promovendum hauriat affatim Pulli gallinacei Decoctum, vel, quod magis probo, Infusum Salviæ & Flor. Chamæm.

Emeticum hoc nostrum, præ omnibus, quæ probavi unquam operando videtur lenissimum, at detergendo potens satis & Effectu certissimum; citò enim Vomitum ciebit, nec longâ in Intestinis Morâ Tormina creabit: (quod, Ipecacuanh. in Pulvere assumptâ, sæpissimè evenit) huic, dum violentius volo, *Tartari emetici* Grana aliquot, aut Cochleare unum, alterumve, Vini benedicti adjicio.

Vomitus hoc Modo provocandus est alternis Diebus, vel ad quartam nonnunquam Vicem: cùm etenim maximâ Copiâ Pituitæ tenacissimæ obruitur Stomachus, cùm magna Vis corruptæ Bilis eum opprimit, quis Medicinæ Profectus expectandus est, nisi hæc expurgantur penitus? Quod rectiùs longè sursum, quàm deorsum, faciendum est: licet enim ponatur ea ejici posse per inferiora, nonne tamen longè commodiùs per vicinum Os evomenda sunt, quàm per longum Intestinatorum iter deturbanda? Quinetiam, dum per Intestina depellitur putrida Ventriculi Colluvies, Pars istius tenuior ab Osculis Venarum Lactearum resorpta, Sanguinem inquinabit, dum Pars crassior, in Plicis Viscerum hærens, atrocia excitabit Tormina: atqui si omnia expurgari potuerunt, inter descendendum tamen Tunnicam Intestinatorum nervosam cruciarent maximè. Constat igitur ineptum esse velle per Alvum purgare Stomachi Colluviem.

Nec solùm ad hunc Morbum proficit Vomitus, quatenus perpurgat Ventriculum, sed & inter vomendum Partes Stomacho proximiores concutiuntur & vellicantur maximè: quicquid ita Humor in Hepate, vel Pancreate, stagnerit exprimitur, ac Vomitu proinde ejicitur.— Cum autem stagnando corrumpatur omnis Corporis Humor, atque inde Acritudinem contrahat assiduè; si per Alvum excernendus foret, tum Intestina torquendo, tum Vasa Lactea subeundo, plurima produceret Mala. Vomitione ergò optimè exantlatur Bilis, sive porracea, sive atra, utraque in hoc Morbo frequentissima.— Quinetiam sæpe certè notavi, ex peracta Vomitione, vel ipsos Artuum & Humerorum Dolores cessasse,

cessâsse, pro Tempore saltem ; ad divini Senis Effatum, Lib. ii. Prædictorum, quod sic reddit Celsus noster, Lib. ii. cap. 8. “ Humerorum
 “ Dolores, qui ad Scapulas, vel Manus, ten-
 “ dunt, Vomitu atræ Bilis solvuntur.”

Cum jam Vomitus conquieverit, quod exhibitis *Paregoricis* citò efficitur, danda sunt protinùs Medicamenta per Alvum purgantia ; iisque rectissimè addenda sunt *Anodyna* : siquidem obstinata Alvus & Dolor Ventris gravissimus sunt in hocce Morbo *Symptomata* perpetua.——Ideò ubi colicus Dolor sævit admodùm, *Opiata* Purgantibus adjici debent ; nempe ut Dolor reddatur tolerabilis, ut Intestinorum Relaxatio deinde sequatur, atque ut eorum Motus peristalticus fiat constans & regularis, nec interruptus, nec perversus.——Dolor omnis agit ut Stimulus, vel rectiùs Stimulus sensum Doloris excitat : Stimulus autem omnis ad Contractiones cõcitat Fibras, easque in *Spasmos*, si sit vehemens, adigit. Cum itaque Dolor colicus atrocissimè urget, Intestina in quibusdam Locis Convulsionibus afficiuntur, & Fasciâ quasi constringuntur, adeò ut, nisi Tormento sopito, nec Alvus nec Flatus infra transmitti possit : hac adeò de Causa, Dolor colicus vehemens secum plerumque habet Comittem Alvum valde astrictam. Rectissimè ergò in omni Colica graviore *Anodyna* purgantibus adjiciuntur ; nec certè hoc novum est, experientissimus enim Riverius in Capit. de Dolore colico præscripsit Aloes ʒi, Scammonei gr. vi, quibus Laudani Opiati adjunxit Grana duo : imò in Observatione prima Centur. 2^{dæ} iisdem admiscet Grana quinque Laudani.——At cum id se facere ex Auctoritate Hippocratis opinatur,
 meâ

meâ quidem sententiâ fallitur; nam Vox *Μηκωνίς*, in Loco à Riverio citato, non Succum somniferum Papaveris (nisi fortè τῆς ἀφρώδεο sive spumei Dioscoridis, quod vehementer satis purgat) significat, sed Πέπλον, sive Πεπλιον *, Genus scilicet Medicamenti Alvum purgans: hoc idem etiam *Μηκόνιον* significat apud Hippocratem sæpissimè (nisi quando Epithetum ὑπνωτικὸν adjicitur, ut Lib. ii. de Morb. Mulierum, p. 670. Edition. Fœsii) ita quoque *Μηκωνίς*, sive *Μηκωνίτις*, à Galeno explicatur in Exegesi Vocum Hippocraticarum, *Μηκόνιον ἢ Πέπλον καλέμενον ὃν καὶ Μηκωνίτην ὀνομάζει.*

Sed ad Rem.——Vomitu peracto, Ego uti soleo sequentibus. ℞ Pil. Coch. min. ℥i. vel ℥ss. Calomelan. ℥ss. Laudan. solid. gr. i. Ol. Caryoph. gutt. i. m. f. Pilul. vel ℞ Rad. Jalap. ℥i. vel ℥ss. Spec. Diamb. gr. viij. Calomel. ℥ss. Syrup. de Spin. Cerv. q. f. m. f. Bolus.——Pilulæ autem non ita facilè rejiciuntur——Post duas dein, tresve, Horas Senæ Infusionem, vel Mannæ Solutionem, atque id Genus Medicamenta, præcipio; quibus & interdum adjicio Oleum Amygdalinum, aut Olivarum, nisi ubi Stomacho Oleum valdè alienum est. Horum Dosis & augeo & repeto, pro Ratione *Symptomatum*: Hisce verò pacatur Dolor, relaxantur Intestina, ad Dejectiones stimulantur leniter, & oleosis lubrica redduntur. At si ne sic quidem Alvus respondet, totum Abdomen foveri jubeo Fomento emolliente, idque potissimùm ubi Venter tensus est admodùm & durus, vel *Spasmo* maximè

* Πέπλον καὶ Πεπλιον ἐστυλάτω μὲν τὴν ἰδέαν ἀλλήλων, ἐς τὸ καθάραι. Ruf. Ephes.

maximè contractus. Hoc blando Vapore Abdominis Integumenta penetrat, ac Intestina ipsa demulcet, rigidas hoc emollit Fibras, easque nimis tenfas relaxat. Mirandum planè Successum sæpe notavi ex Applicatione Fotûs hujusmodi. ℞ Rad. Althææ, Sem. Lini—Fœnugræc. ana ℥iij. Flor. Chamæmel. M.ijj. Capit. Papav. alb. ℥iv. coq. ex Aq. font. & Lact. dulc. ana P. æqual.——At Effectus longè feliciores expectandi sunt, si Æger in Semicupium demittatur ex iisdem paratum. Mihi, hæc afferenti, facilem dabit Assensum quisquis felicissimos Balnei emollientis in Doloribus nephriticis Effectus observavit.——Haud rarò profectò vidi sævissimum Paroxyfimum *nephriticum* solo Balnei Ufu de repentè solutum, cum nec prælargæ Sanguinis Missio, nec Laudani Doses, æque haud mediocres, vel profecissent Hilum. Imò permultis didici Experimentis, nihil ad Dolorem sedandum, ac Calculum per Ureterem demittendum, æquè conducere ac Balneum tepidum & emolliens.

Accidit autem sæpissimè, quod Fæces alvinæ in hac Colices Specie, valdè indurantur, & in Valvulis Coli hærentes, Flatibus & Stercori Repagula sunt, adeò ut, dum omnia ibi sistuntur, nihil ultrà transmitti possit: hac sola de Causa sæpissimè oriuntur gravissimi Dolores, ubi præsertim Intestina Purgantibus irritantur. Quamobrem si post Horas aliquot, ab assumpto *Cathartico*, Alvus nihil reddit, oleosum & emollientem Clysterem injici præcipio, quo & Intestina reddantur lubrica & Stercora molliora: dein (si opus erit) Alvus acriore *Clysmate* duci potest.

Si quis alius Morbus, hic profectò, de quo jam agitur, frequentem *Catharsin* Alvumque diu solutam requirit: Medicamenta ergò leniter purgantia per Dies aliquot continuos exhibenda sunt; inter quæ laudo potissimùm Rhabarbarum, Pilul. Ruffi, Tinctur. Sacr. quibus subinde adjungi debent Calomelanos Grana aliquot. Terbinth. etiam Veneta, aut Cypria, Ovi Vitello subacta & Aquæ alicui *Cardiacæ* admista, Alvum purgat commodè, & plurimum facit ad *rheumaticos* Dolores, Colicen comitantes. Intereà tamen *Anodyna* quædam liberali Manu porrigenda sunt; neque enim aliter sævissimos compescere Dolores, neque iisdem occurrere potes, recurfuris alioquin promptissimè, nisi repetita Dosi Lacrymæ Papaveris Tormenta reprimas. — Quod tamen ad Opii Dosis attinet, nihil certi statui potest, cùm ipsissima Dosis alterum soporet maximè, alteri det contrà dulce furere.

Longam hanc & frequentem *Catharsin*, ut ut nova videatur, necessariam esse comprobavit Experientia: Alvus enim aliter mox fieret astricta valde, & gravissima Tormina certo certius succederent, ob acres scilicet Humores in Intestina perpetuò influentes.

Non solùm ad hunc Morbum profligandum primas Vias perpurgare necesse est, diluenda est insuper Sanguinis Acrimonia salina: nam ex polluto Fonte haud puri diffluunt Rivuli. Diluentia ergò propinanda sunt abundè, inter quæ *δαισον μὲν Ἰδαίας*; neque enim aliud datur Salium Solvens, neque magis purum & incorruptum aliquid. — At ex omnibus Aquis laudo maximè Aquam Pyrmontensem, aut Spadanam:

Spadanam: hæc siquidem, Principio prædita *Chalybeato*, non tantum Sales dissolvit optimè, sed & *Crasin* Sanguinis firmat, ac Fibrarum Tonum roborat.

Cùm per hæc Sanguis sit dilutus apprimè, omni Ope evocandus est Sudor. Nil verò ad hoc idoneum magis expertus sum quàm Camphoram, ac divinum illud miserorum Solamen, Laudanum: his assumptis ad Sudores eliciendos largiter calideque hauriri debet vel *Salviæ*, vel *Rorismarini*, Infusio, aut, quod Stomacho forsan arrideat magis, Serum Lactis vinosum.

Qui Consensum Intestina inter & Cutim, qui foetidos acresque Sudores, vel Cuticulam ipsam erodentes, observaverat; haud ita multum obstuperet, videndo tum colicos Dolores, tum *rheumaticos*, post Sudationem penitus fere sublatos, pro Tempore saltem.—Istud certè fuit Naturæ Vestigia premere, cui Medicus, ejus Minister, prudenter obsecundare debet: frequenter enim Sudores, sponte erumpentes, hanc Ægritudinem allevabant admodum.—Hisce apprimè convenit Baglivi Aphorismus Capit. de Colica: “ Colica habitualis & endemicica, à Vino acido præsertim oriunda, solis sanatur Sudoriferis; Vesperi tamen interposito anodyno Remedio.”—— Atqui miror ipsummet Baglivum, in eadem etiam Sectione, Usam Opii in Colica improbasse: sive enim Sudores moveat, sive non, in vehemente Colica pernecessarium est, ac longè longèque antefendum Pulveri Foliorum *Ficûs sylvestris*, utcunque sit in Terra (quod permagni est haud dubio) non in Muro nata, & licèt cautè (quod præcipit)

præcipit) Foliis Ulmi admixta. — Sed *quandoque bonus dormitat Homerus.* — Sudores equidem non sunt Paralyseôs Causa, sed Effectus: cum enim Materiæ morbidæ *Metastasis* in Genus nervosum facta est, vel Resolutione, vel Convulsione, afficiantur Nervi necesse est. Relaxatis ideò Nervis subcutaneis, per patula nimis & hiantia Cutis Emissaria diffluunt Humores (quod in moribundis etiam eandem ob Causam observatur:) quid quod & Sudores diu post ortam Paralyfin durant. — Mihi certè videtur Corpus reticulare Malpighii (si mavis Ruyfchii) eum ob Finem effectum fuisse, ut foret quasi Sphincter universalis Ductibus Sudoriferis, per sua Foramina emissis; dumque constringitur fortiùs (quod Cute Aëri frigido expositâ accidit) tota Cutis, Pustulis quasi aspera, corrugatur, & Cuticulæ anserinæ instar evadit: dum verò relaxatur nimium, profluunt Sudores. Sed hæc hæctenus contra Doctrinam Baglivi.

Post Sudationem Diluentia, præ cæteris autem, Aqua quædam ferruginea, si ea non est, quàm purissima, iterum præscribenda sunt, diuque epotanda; ut corruptæ nimirum nova puraque Materia admisceatur, ut debitus fervetur Sanguinis Fluor, & ejus corrigatur Acrimonia. Nec verò intereà omittenda sunt, quæ & imbecillum Stomachum juvant & Viscera confirmant: sic tamen ut subinde assumi debeant Rhabarbarum & Tinctura Sacra, (quæ & ipsa Intestina corroborandi Facultatem habent, eaque expurgant commodè) ne in illis scilicet coirent acres aliqui Humores. — Idcirco Pulveres (utì dicuntur) testacei ad hunc Morbum proficiunt, quod acres absorbeant Humores;

res; at nisi Salem Absynthii, aut Tartari fixum admisceas iisdem, ac Rheum barbarum, vel ἐκκοπρόλινα quædam subinde exhibes, eorum usus non diu continuandus est: ne in Canali Intestinatorum, diu morando, in lapideam penè abirent Duritiem. Quod fanè plus semel observavi, in Puerulo præsertim Aurificis cujusdam, cui, ob *Testacea* plurima exhibita, Alvi Fæces in tantum erant induratæ, ut exsiccatum Gypsum planè referrent, illasque ex Ano, ope Instrumenti, necesse esset extrahere.——
 Hoc de *Testaceis* exhibendis Præceptum, nisi ubi cita Alvus aliquos exercet, perpetuum esse debet. Tutiùs ideò, imò & efficacius longè, ad acidos corrigendos Humores datur Aqua Calcis vivæ tenuissima, maximè idoneis imbuta *Stomachicis*, quæ & Acidum in primis Viis, ac in Sanguine delet.

Quæ ad Dolores *rheumaticos* expugnandos, cùm Morbus Artus invaserit, utilissima probavi, fuere Cinnabarina, Gummi Guaiaci, Tinctura Antimonii, Potiones è Terebinthina, aut è Balsamo Copaybæ, quæ quoque ad paralyticas Affectiones plurimum possunt. Sed ante omnia fere, minuta Calomelanos Dosis, repetita subinde; quod, si octava, vel decima, Vice sublimetur, nobilissimum ad plures Morbos evadit Remedium: idque, ad Grana duo, triave, scilicet, præscripsit eruditissimus noster *Musgravius*, ὁ μακρῆς, *Asclepiadeæ* Familix, dum viveret, egregium Decus & Ornamentum.——
 Calomelano frequenter adjicio Camphoræ paucillum, quæ, ex Particulis longè subtilissimis constans, angustissimos Corporis Canaliculos penetrando, Pennasque quasi *Mercurio* addendo,

Vires ejus intendit maximè. Quinetiam eadem Camphora corrodentem *Mercurialium Præparationum* Qualitatem delenit, earumque Spicula obtundit: quod probè jamdudum novit *Bateus*, eandem, in Præparatione Mercurii præcipitati grisei, Turpetho minerali addendo. Utilissimas quoque *Mercurii alkalizati* Dotes probavi nuper, addo & tutissimas.

Porrò ad crudelissimos *Rheumatismi* Cruciatu, eosque diu permanentes inter Scapulas præcipuè, nihil magis prodesse novi quam *Vesicatoria* superimposita; quæ ad Paralyfin etiam præcavendam, eamque, si jam facta fuerit, profligandam, maximè faciunt. Membra autem resoluta, totaque Spina Dorfi, à summis Cervicibus Os Coccygis adusque, Galbaneto Paracelsi (quod apud Cratonem, vel Riverium vide) aut quod, me Judice, melius est, Balsamo Galbaneto Hartmanni perfricanda sunt, adjectâ quoque Camphorâ: habet id utique Vim penetrandi & aperiendi maximam. Estque hoc insuper utile Remedium, ubi Abdomen vehementer extensum est, aut Spasmo maximè contractum: totus autem Venter eo inungi debet post Fomentationem idoneam. At notandum! melius longa & clausa Digestione, quàm Destillatione, (quod vulgò faciunt) præparatur: destillatum siquidem magis *causticum* est, & nonnunquam, si sit tenebrior præsertim, erodit Cutim. At si Umbilicus excoriatur, difficillimè utique sanatur, ac discruciat maximè: quod quoque caveri certè debet, cùm Emplastra de Galbano, vel *hysterica* dicta, medio Abdomini admoveantur; Umbilicum nempe obtegendo involuto Serico.

Cùm

Cùm Dolores colici & *rheumatici* cessaverint paululum, tum demum uti Cibo pleniore oportet, sed neque inflante, neque valido, ne Viscera adhuc imbecilla lædantur. Conveniunt potissimum *Gelatina* de Sago, è Cornu Cervi raso, seu, quæ facilius paratur, de Pedibus vitulinis, Ova forbilia, *Panatella*, atque id Genus alia, quæ per totum etiam Morbi Decursum, parcius assumpta, ad Vires reficiendas utilia sunt. — Potui verò nihil dari debet præterquam Aqua pura, aut *chalybeata*, Vini albi generosi pauxillo subinde adjecto; nam sive quid flatulentum, sive acidum est, id huic Morbo affectis alienum est maximè: facile enim redire consuevit ex levissimo Diætæ Errore. — Porro ad *Crasin* Sanguinis restituendam, & confirmanda Viscera, *Chalybeata* quædam *Stomachica* idonea sunt maximè: Infusione sequente utor sæpissimè. ℞ Radic. Gentian—Galang. ana ℥ss.—Zedoar.—Calam. aromat. Cort. extern. Aurant. Hispalens. sicc. ana ℥iiss. Caryoph. Indic. ℥ii. Chalyb. cum Tartaro ppt. ℥iii: hisce affunde Vini alb. Olyssiponensis ℔iiiss, Aq. Absynth. Comp. ℔iiss. f. Infusio clausa per Dies saltem duodecim, in Vase vitreo, id sæpiùs agitando. — Ubi Viscera infirma sunt, & pituitosa Colluvies redundat, maximè conducit hocce Medicamentum, minimè tamen alienum est Stomacho. — Semina Cardui, in Tinctura amara Chalybeata *Loweri*, ingratum admodum Lentorem fundunt; neque aliquid Gentianæ, præter Nomen, est in Aqua Gentianæ composita, quam recipit Infusio Loweriana.

Ultimum in hoc Morbo Auxilium Equitatio est: neque enim ulla Res Viscera magis & Intestina confirmat. Ea siquidem, vario admodum, ac frequentissimo Corporis Succussu, totum Abdomen concutit leniter: quicquid adeò Intestinis hæreat, Pressu & Agitatione continua depellit; quicquid Lentoris in Vasculis fanguineis retardetur exprimit, Circuitum Sanguinis per Vasa *mesenterica* & Venæ Portæ Ramulos promovet maximè, ubi Sanguinis Cursus tardissimus est. Sanguinem itaque partim Vi Morbi, partim longâ ibi Morâ, concretum fere perpetuâ velut Conquassatione dissolvit. Obstructiones adeò Glandularum Hepatis, Pancreatis, Mesenterii, Intestinatorum, expedit; porrò Actionem Splenis, Jecinori inservientis, multum adjuvat. Plurimis denique constat Experimentis, *Perspirationem* maximè augeri Equitatione: ita noxios Humores in aliam Partem avertendo, ac per Cutim eliminando, non in hoc solùm, sed & in omni fere Morbo *chronico* prodest. Profectò quos vix operosa Medicina servavit, sola utique Equitatio restituit penitus: cùm igitur Equo insidere valet Ægrotus, eo gaudeat quotidie, *Viresque acquirat eundo*.

Hæc quæ conscripsi modò de Ratione mendi Morbo colico Damnoniorum, haud malè fortasse accommodari possunt Colice Pictonum dictæ, Indias Occidentales infestanti sæpissimè: quæ ex eadem fere Causa pendens, nimio nempe Ufu acerbissimi Limonum Succi, Curam forsan haud absimilem poscit.

I N D E X

R E R U M & A U C T O R U M,

In quo Numeri intra Parathesin inclusi Opusculum de Morbo colico pomaceo respiciunt.

A.		Pag.	Pag.
A	CETI Vires.	146,	Aqua Calcis ad acidos Hu-
		147	mores. [35]
	Acoſta, Joſ.	vii	Aquæ frigidæ uſus in } 158
	Actio Aëris.	vid.	Febribus damnatur. }
	Aëris.		Aretæus Cappadox. 65, 66,
	Aduſtio Sanguinis. vid. San-		[6]
	guinis.		Argenteſtes Ventus. xxvi
	Ægineta (Paulus) [9]		Ariſtoteles. xxvi, xxvii
	Aër calidus. iv		Artuum dolores rheuma-
	———— & humidus. xvii,		tici Vomitu ſolvuntur. } 28
	40		Aſclepiades. xxii
	———— ficcus. xix		Aſthmatis medela varia. 26
	———— frigidus. iv, vi		Atmoſphæræ Pondera varia.
	———— & humidus. xii		viii
	———— ficcus. xi		———— Preſſura, } viii
	———— gravis & elasticus. iii,		Antagoniſta Cordis. }
	vii		———— Motum } viii
	———— humidus pervadit cutim.		Sanguinis } viii
	19		promovet }
	———— levis. iii, vii		Augustus Cæſar, & Divus 5
	Aëris Actio in Pulmones. ii,		Aulus Gellius, vid. Gellius.
	vi		Aurelianus, Cælius. xxii, 19
	———— Effectus in Corpora no-		Aurora borealis anomala. 119
	ſtra. ii		————————— inſolita. 13
	Africus Ventus. xxvii		————————— magna. 27,
	Angina epidemica. 56		134
	Aphthæ 159		

Aurora

I N D E X.

	Pag.		Pag.
Aurora borealis maxima	12,	Calomel.	[35]
_____ mira.	134	Camphora.	157, [36]
_____ rubra vel fan-	124	Carneades Academicus.	24
_____ guinea.	138	Cathartica cum Anodynis.	[29]
Autumnales Morbi.	vid.	_____ ad Febrem se-	} 37
Morbi.		cundariam Va-	
Autumnus maximè morbo-	xxiii	riolarum.	} 161
_____ fus.		_____ ad finem Fe-	
B.		bris lentæ	} 161
		nervosæ.	
B acon (Rogerus)	146	_____ frequen-	} [22, 32]
Baglivi (Georgius)	52,	tia ad	
	63, [33]	Colicen	
Ballonius (Gul.)	52	_____ necessa-	} [22, 32]
Balnei emollientis in		ria.	
Colica & Nephri-	[31]	Caurus, vel Corus, ventus.	xxvi
tide Ufus.			
Balneum frigidum ad inter-	25	Celsus (A. Corn.)	xii, xxi,
mittentes.			xxiii, 2, 19, 20, 24, 64,
Barometri maxima depressio.	102	66, 147. [22, 29, 30]	
Bateus (Georgius)	[36]	Cheyne (Georg.)	21
Bilis atra & æruginosa unde.	[19]	Cicero (M. Tull.)	147
_____ quos	} [20]	Circius, ventus.	5
_____ maximè infestat			Cœli mira facies. vid. Aur.
_____ atræ & æruginosæ	} <i>ibid.</i>	bor. rubr.	
Acrimonia summa.			Colices Differentia.
_____ Species variæ.		_____ epidemicæ Causa	[11]
	[22, 23]	_____ Descriptio.	5 &c.
Boars (immedi Maris fluctus)	18	Comte (Lud. le)	xvi
Boerhaave (Hermannus)	iv,	Condensatio sanguinis. vid.	
	67, 145	Sanguinis.	
Boyle (Robertus)	xviii	Congelatio unde.	xiv
C.		Constitutio Aëris ad	} 40
		Contagium aptissima.	
C adaverum putrefactio ci-	106	_____ ad Pustulas	} 116
tissima.		aptiff.	
Cælius Aurelianus. vid. Au-		Cordis Antagonista.	viii
_____ relianus.		Corpus humanum $\epsilon\kappa\pi\upsilon\omicron\upsilon\upsilon\ \chi\acute{\iota}$	xiii
		$\epsilon\iota\sigma\pi\upsilon\omicron\upsilon\upsilon.$	
		_____ reticulare Malpighii.	[34]
			Cortex

I N D E X.

	Pag.		Pag.
Cortex Peruvianus.	21, 109	Febris anginosa.	92
Corus. vid. Caurus.		—— catarrhalis	38, 80
Cucurbitulæ utiles in Pleuriti- tide.	64	—— hyemalis catarrhalis.	127
Cyrillus (Nic.)	40	————— epidemica unde. de. 138, 139	139
D.		—— intermittentis Origo.	20
D elirium in Colica. [7]		—— lenta nervosa.	139, 147
Dilutio in Colica ne- cessaria. [32]		—— maligna contagiosa.	104
Dioscorides (Ped.) [30]		—— putrida epidemica.	33
Duretus (Lud.) 52		Formula Vomendi. [27]	
E.		Fotûs emollientis in Colica Ufus. [30, 31]	
E meticorum in Colicis Necessitas. [26]		Freind (Joh.) 37	
————— Utilitas. 21		Frigoris Gradus, quo } xvi Glacies producitur. }	
Epispastica proficua in Febri- bus nervosis. 156		———— suscepti Causa. xiii	
Equitatio laudatur. [38]		G.	
Essentia Antimonii. 140		G Albanet. * Hartmanni. [36]	
Eurus, Ventus. xxvi		———— Paracelsi. [36]	
Exhalationes Terræ Gelu fi- stuntur. 17		Galenus (Claud.) xiii, xx, [23, 30]	
Exscretio liberalis in } Peripneumonicis Venæ } 52 Sectione non eget.		Gellius (Aul.) xxvi, xxvii, 24	
F.		Gelu. xiv	
F ahrenheit (Dan. Gabr.) xiv		Glacies non ab eodem } constanter Frigoris } xvi gradu. }	
Favorinus. xxvi, xxvii		Globuli Sanguinis rubri. 22	
Febrem inter ardentem } & lentam nervosam } 152 Differentia. }		Globus igneus in Aëre di- splosus. 139	
Febres intermittentes 10		H.	
———— lentæ quando & unde. 117, 149		H æmorrhagia in Ictero pestifera. 142, 143	
Febricula catarrhalis. 9, 38, 80. 136		Hales (Steph.) viii. xviii, 19	
		Harris (Gualt) 76	
		R Helvetius	

I N D E X.

	Pag.
Helvetius (Joh. Claud. Hadrian.)	iv
Hippocrates. i, ii, xii, xiii, xx, 33, 52, 63, 64, 66, [6, 10, 15, 22, 29]	
Hoffman (Frid.)	xv
Homburg (D.)	xvi
Horatius, Flaccus (Q.)	xxvii, 24, [12]

I.

I ctericorum Morborum Diversitas.	142, 143
Ictero Remedium optimum.	144
Infusio amara Martiata.	[37]
Instrumentorum ad Observaciones meteorologicas Situs.	} xxvi
Iris Lunaris.	135
Jurin (Jac.)	xxv, 22

K.

K EILL (Jac.)	xiii, 19
----------------------	----------

L.

L IBS, Ventus.	xxvi
Lucretius, Carus (T.)	xx, 3
Lullius (Raym.)	145, 147
Lumen boreale. vid. Aurora bor.	

M.

M aris Æstus maximi unde.	17
Martialis (M. Val.)	xxix
Mayow (Joh.)	xiii
Mead (Ric.)	37

	Pag.
M <small>IX</small> CVIS quid.	[30]
Mercurialia Medicamenta.	21
Mercurii Depressio maxima.	101, 102
Methodus Alvum purgandi in Colica.	[34, 35]
Molyneux (Gul.)	xxvi
Morbi autumnales.	xix
Musgravius (Gul.)	[35]
Musti (pomosi) Natura.	[13]
_____ plurima Mucilago	[13, 15]
_____ maxima Vis Tartari.	[14]
_____ Qualitas noxia.	[15]
_____ saponacea.	[16]

N.

N ewton (Isaacus)	xvi
Nitrum aëreum.	xvi
Notæ, quæ in Opere passim occurrunt, explicantur.	} xxix
Nubecula mira coruscans.	27

O.

O Vidius, Naso (Publ.)	xxvii
-------------------------------	-------

P.

P Aralyfis in Colica poma- cea sæpe.	[7]
Pecora Morbis epidem- icis sæpe corripiuntur priusquam Homines.	} 3, 4
Peripneumonia valde epidemica.	56
Perfius,	

I N D E X.

	Pag.		Pag.
Perfius, Flaccus (Aulus)	xxv	Rheumatici Dolores	
Perspiratio quibus auge-	}	fere semper accedunt	}
tur, & quæ inde Com-		Colicæ pomaceæ.	
moda.		quibus	
Pertussis Puerorum.	75	Remediis	}
Petechiæ unde.	106	profligantur.	
fuscæ.	105	Riolanus (Joh.)	66
Phthisici plures mortui.	84	Riverius (Laz.)	[29]
Pleuripneumonia.	66	Roris Origo.	132
Pleuritis valde epidemica.	56	Rufus Ephesius.	[30]
Pleuritidis & Peripneumoniæ		Ruris Laus.	xviii
Differentia.	65		
Plinius (Caius) xxvi, 146, 147		S.	
Plymuthi Situs.	xxvii	SAL atmosphæricus.	xxiii
Poma nunc Alvum	}	nitro-aëreus.	xiii
solvunt, nunc		[12, 13]	Sala (Angelus)
astringunt.		Sanctorius (Sanctorius)	xxiii
Pomatii defæcatio	[23, 24]	Sanguificatio fit in Pul-	}
Pomatium ad Scorbutum op-	[24]	monibus maximè.	
Procella permagna & longa.	88	Sanguinis Audustio quid ?	xix
Prophylactica methodus in		Circuitus per Pul-	
Autumno.	xxiii	mones.	viii
per Tem-	}	Condensatio in Pul-	
pestates		22, 23	monibus.
humidas.		Globuli rubri.	22
frigidas.	vii	Serum viridiffi-	
Pueri rariùs Colicâ po-	}	mum.	[21]
maceâ corripuntur.		[9]	Saponaceorum Medicaminum
Pulv. testaceorum lon-	}	Ufus.	144
gus Usus improba-		[35]	Schema Ventorum. vid. Ven-
tur.		torum.	
Pustulæ erumpentes Co-	}	Seneca (L. An.) xxvi, xxvii, 5	
licam solvunt.		[8]	Societas Edinburgensis
R.		Spouts, immensæ Co-	}
R Espiratione (de) pauca.	ii	lumnæ seu Cataractæ	
Rhenani Vini & Pomatii Com-		Aquarum.	
paratio.	[14]	Succus nervosus Medium est	
		Sensationis.	154
		Sudores solvunt Colicen.	[7,
			33]
		Sudores	

I N D E X.

	Pag.
Sudores non faciunt Paralyfin.	[34]
Sydenham (Tho.) xxi, 33, 75, 138, 140, 160, [21, 25]	
T.	
T Artari maxima Vis in- est Pomaceo. [14]	
—— Terra foliata. 144	
Tempeftas frigidiffima. 54	
Tournefort (Josephus Pitton.) xvi	
Tullius. vid. Cicero.	
Tuffes frequentiffimæ. 8	
—— Puerorum convulfivæ. 75, 76	
Tuffis laboriofa cum } Febre epidemica. } 30, 55	
V.	
V ariolæ epidemica. 37	
—— malignæ. 35, 36, 103	
Varro (M. Ter.) xxvi	
Venæ Sectio non æquè } convenit in omnibus } xxii Tempeftatibus.	
—— non conve- } nit plerumque } [25, 26] in Colica po- } macea.	
	Pag.
Venæ Sectio celebrari } debet ante O- } [26] pii Ufum.	
Ventorum Nomina. xxvi	
—— Schema ex Plinio. xxvi	
Ventriculi Collu- } vies Vomitione } 25, [28] optimè purga- } tur.	
Vibices. 105	
Viçtûs Ratio in variis Tem- peftatibus. xxiii	
Virgilius, Maro (P.) xviii, xxvii	
Vitruvius (M.) xxvi	
Vomendi methodus. 23. [27]	
Vomitio perutilis Colicis. [26]	
Vomitionis utilitas plurima. 24	
Vomitus viridis unde. [21]	
Urinæ Difficultas à Ve- } teribus obfervata in } [6] Colicis.	
—— peffimæ. 105	
W.	
W aldschmidt (Joh. Jac.) 76	
Z.	
Z ENO. 24	

F I N I S.

